

บทที่ 4

การบูรณาการผลการวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 การวิเคราะห์เพื่อกำหนดบทบาทและทิศทางการพัฒนาจังหวัด

การวิเคราะห์เพื่อกำหนดบทบาทและทิศทางการพัฒนาจังหวัดศรีสะเกษ จะทำการบูรณาการผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านการใช้ประโยชน์ที่ดิน ประชากร เศรษฐกิจ สังคม การพัฒนาเมืองและระบบเมือง การคมนาคมขนส่งและระบบโลจิสติกส์ สาธารณูปโภคและสาธารณูปการ บทบาทการพัฒนาพื้นที่ และแผนงานโครงการ นโยบายของภาครัฐเพื่อกำหนดการใช้ประโยชน์ที่ดินประเภทต่างๆ ได้แก่ ที่ดินประเภทเมืองและชุมชน ที่ดินประเภทเกษตรกรรม ที่ดินประเภทอุตสาหกรรม เป็นต้น โดยในที่นี่จะแบ่งการบูรณาการการวิเคราะห์ออกเป็น 4 ด้านหลักๆด้วยกัน ได้แก่ ด้านกายภาพ ด้านประชากรและสังคม ด้านเศรษฐกิจ และด้านโครงสร้างพื้นฐาน ดังนี้

4.1.1 บูรณาการผลการวิเคราะห์ด้านกายภาพ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงกายภาพด้านต่างๆ ของจังหวัดศรีสะเกษ ได้แก่ ลักษณะทางกายภาพ โดยเฉพาะลักษณะภูมิประเทศ ที่แสดงถึงอิทธิพลต่อการตั้งถิ่นฐานและการประกอบกิจกรรมในพื้นที่ที่เหมาะสมโดยเฉพาะด้านการเกษตร สภาพภูมิอากาศที่ส่งผลต่อการประกอบกิจกรรมทางการเกษตร ลักษณะธรณีวิทยา ธรณีสัณฐาน และปฐพีวิทยา ที่บางบอกถึงพื้นที่ที่มีศักยภาพในการเพาะปลูกพืชแต่ละชนิดโดยเฉพาะพืช GI ตามสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ ลักษณะอุทกวิทยา ที่ให้ความสำคัญกับลำน้ำและทิศทางไหลของน้ำ ที่มีผลต่อการตั้งถิ่นฐานและการประกอบเกษตรกรรม รวมถึงการอยู่อาศัยและการประกอบอุตสาหกรรมที่ต้องใช้น้ำ อีกทั้งยังต้องมีการหลีกเลี่ยงภัยพิบัติที่จะเกิดในพื้นที่ลุ่มด้านทรัพยากรธรรมชาติที่จังหวัดศรีสะเกษมีค่อนข้างสมบูรณ์โดยเฉพาะทรัพยากรน้ำและทรัพยากรป่าไม้ที่ต้องอนุรักษ์และสามารถพัฒนาต่อยอดไปสู่การเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ

จากการบูรณาการผลการวิเคราะห์ด้านกายภาพ นำมาสู่การวิเคราะห์ด้านใช้ประโยชน์ที่ดิน ประกอบด้วยการใช้ที่ดินประเภทชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง ที่มีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น เช่นเดียวกับการที่ดินประเภทเกษตรกรรมและที่ดินประเภทแหล่งน้ำที่มีการขยายตัวมากขึ้น ที่สะท้อนถึงความเหมาะสมของพื้นที่ต่อการใช้ประโยชน์ต่างๆ ซึ่งลักษณะการใช้ประโยชน์ที่ดินและอาคาร ระบบเมืองและการตั้งถิ่นฐานพื้นที่เสี่ยงภัย การคมนาคมขนส่ง นโยบาย ยุทธศาสตร์ และแผนงานโครงการที่มีผลต่อการพัฒนาทั้งสิ้น จึงต้องกำหนดพื้นที่สำหรับการใช้ประโยชน์ที่ดินให้เหมาะสมกับพื้นที่ กำหนดพื้นที่ชุมชนและพื้นที่รองรับการพัฒนาเมืองให้เพียงพอต่อความต้องการ และส่งเสริมการเติบโตของเมืองแบบเป็นกลุ่มก้อนลดปัญหาการเติบโตของเมืองตามแนวนอน

ตารางที่ 4.1.1- 1 บูรณาการผลการวิเคราะห์ด้านกายภาพ

ข้อมูลในแต่ละด้าน	ผลการวิเคราะห์	ผลกระทบต่อพื้นที่
ลักษณะทางกายภาพ	<p>สภาพภูมิประเทศ</p> <p>จังหวัดศรีสะเกษ ตั้งอยู่ขอบแอ่งที่ราบลุ่มโคราชด้านตะวันออก เป็นบริเวณที่มีผืนแผ่นดินกว้างขวาง เป็นบริเวณลุ่มน้ำมูล-น้ำชีตอนล่าง ซึ่งอุดมไปด้วยลุ่มน้ำลำห้วยหลายสายไหลมาบรรจบในเขตอีสานใต้ ลักษณะภูมิประเทศด้านใต้เป็นที่สูงแล้วค่อยๆ ลาดเอียงไปทางเหนือตอนกลางเป็นที่ลาดเอียงเล็กน้อย และที่ราบลอนลาด ส่วนเหนือเป็นที่ราบสูง</p> <p>- บริเวณที่สูงและเทือกเขา ได้แก่บริเวณพื้นที่อำเภอกันทรลักษ์ อำเภอขุนหาญ ตอนใต้ของอำเภอขุขันธ์ และอำเภอภูสิงห์ ในพื้นที่อำเภอดังกล่าวนี้ จะเป็นบริเวณที่สูง เช่น ภูดินแดง ภูดิน ภูทอง ส่วนบริเวณขอบด้านทิศใต้เป็นเทือกเขาพนมดงเร็ก เป็นแบ่งเขตแดนระหว่างประเทศไทยกับประเทศกัมพูชา เทือกเขายกสูงนี้เป็นแบบเขาอิโต้ มีหน้าผาสูงชัน ทางด้านใต้ลาดเอียงไปทางเหนือ เทือกเขาพนมดงเร็กเป็นต้นกำเนิดลำน้ำหลายสาย ได้แก่ ห้วยสำราญ ห้วยขะยุง ห้วยทา ห้วยเหนือ และห้วยทับทัน ลำน้ำทุกสาย จะไหลลงไปสู่ม่น้ำมูล ซึ่งไหลผ่านที่ราบลุ่มตอนเหนือของจังหวัดศรีสะเกษ</p> <p>- บริเวณที่ราบลอนลาด เป็นพื้นที่ทางตอนกลางของจังหวัด ไปจดเขตที่ราบสูงตอนใต้ ได้แก่บริเวณพื้นที่อำเภอโนนคูณ อำเภอเบญจลักษ์ ตอนใต้ของอำเภอปรังค์ภู จะมีลักษณะเป็นที่ราบสูงลอนลาด ดินบริเวณนี้เป็นดินที่มีความอุดมสมบูรณ์ระดับปานกลาง เหมาะสำหรับปลูกพืชไร่ ส่วนที่เป็นที่ราบต่ำทำนาข้าวได้ผลดีมาก บริเวณที่ราบลุ่มน้ำ เป็นพื้นที่ราบตอนกลางค่อนข้างทางเหนือและบริเวณที่ราบลุ่มสองฝั่งแม่น้ำมูล</p>	<p>- พื้นที่ราบตอนกลางมีขนาดใหญ่มีศักยภาพในการพัฒนาเมือง แต่ตั้งอยู่ในแนวลุ่มน้ำมูลทำให้มีปัญหาคอขวด ทำให้ต้องมีการบริหารจัดการน้ำให้เหมาะสมกับการพัฒนาเมือง</p> <p>- พื้นที่ราบตอนบนและกลางมีความเหมาะสมสำหรับการทำเกษตรกรรม ประเภท นาข้าว พื้นที่ปลูกกระเทียม หอมแดง ข้าวโพด เป็นต้น</p> <p>- พื้นที่ตอนเหนือและตอนใต้มีความเหมาะสมสำหรับการทำพืชพลังงาน</p> <p>- พื้นที่ทางตอนใต้เหมาะแก่การปลูกไม้ผล เช่น เงาะ ทุเรียน และการปลูกยางพารา</p> <p>- พื้นที่เชิงเขาควรมีการอนุรักษ์ไว้เพื่อให้เป็นแหล่งทรัพยากรธรรมชาติ</p>
๑	<p>สภาพภูมิอากาศ</p> <p>ลักษณะภูมิอากาศจังหวัดศรีสะเกษเป็นแบบร้อนชื้นสลับร้อนแห้งแล้ง หรือทุ่งหญ้าสะวันนา อุณหภูมิในช่วงฤดูร้อน อากาศร้อนแต่ในฤดูหนาวจะมีอากาศหนาวเย็น เป็นผลมาจากแผ่นดินที่กว้างใหญ่ที่มีลักษณะเป็นที่ราบสูงอยู่ห่างไกลจาก ทะเล มีพิสัยของอุณหภูมิแตกต่างกัน 20 - 30 องศาเซลเซียส สาเหตุที่ทำให้ปริมาณน้ำฝนในจังหวัดศรีสะเกษมีปริมาณไม่มาก เนื่องมาจากสภาพทางภูมิศาสตร์ที่มีเทือกเขาพนมดงเร็ก ทางตอนใต้ขวางกั้นลมฝนหรือเรียกว่าลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ ซึ่งเป็นลักษณะเงาฝน (Rain Shadow)</p>	<p>- ปริมาณน้ำฝนมีปริมาณมากในช่วงเดือนสิงหาคมและกันยายน มีผลต่อการทำเกษตรกรรม เพราะหากปีไหนมีพายุมาก จะส่งผลต่อปริมาณน้ำฝน และการเกิดอุทกภัย สำหรับพื้นที่ในเขตเงาฝนจะเกิดปัญหาการขาดแคลนน้ำ</p>
	<p>ลักษณะธรณีวิทยา ธรณีสัณฐาน และปลูพีวิทยา</p> <p>ธรณีวิทยาของพื้นที่ จังหวัดศรีสะเกษ ประกอบด้วย หินตะกอนยุคจูแรสซิก ถึงตะกอนร่วนยุคควอเทอร์นารี (ประมาณ 200 ล้านปีถึงปัจจุบัน) เป็นส่วนใหญ่ และหินอัคนี ได้แก่ หินภูเขาไฟชนิดหินบะซอลต์ และหินอัคนีแทรกซอนชนิดหินไดอะเบสยุคเทอร์เชียรี ลำดับชั้นหินที่พบในจังหวัดศรีสะเกษเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่มหินโคราช (The Khorat Group) ซึ่งเป็นกลุ่มหินตะกอนสี</p>	<p>- เนื่องจากมีลักษณะของดินที่เหมาะสมกับการเพาะปลูกพืชบางประเภท รวมถึงการมีปริมาณน้ำฝนเพียงพอ (เฉลี่ย 1611.5 มิลลิเมตรใน พ.ศ. 2560) และภูมิอากาศเหมาะสมจึงให้จังหวัดศรีสะเกษมีศักยภาพในการทำเกษตรกรรม แต่อย่างไรก็ตามในบางพื้นที่ยังประสบปัญหาดินมีความอุดม สมบูรณ์</p>

ข้อมูลในแต่ละด้าน	ผลการวิเคราะห์	ผลกระทบต่อพื้นที่
	<p>แดงที่เกิดจากการสะสมตัวบนภาคพื้นทวีป โดยส่วนใหญ่ประกอบด้วย หินทราย หินทรายแป้ง และหินดินดาน ชั้นหินมีการเอียงเทน้อย เฉลี่ยประมาณ 10 องศา</p> <p>พื้นที่จังหวัดศรีสะเกษพบหมวดหินย่อยของกลุ่มหินโคราชจำนวน 6 หมวดหินได้แก่ หมวดหินภูกระดึง หมวดหินพระวิหาร หมวดหินเสาขัว หมวดหินภูพาน หมวดหินโคกกรวด หมวดหินมหาสารคาม และหมวดหินภูทอก และตะกอนร่วน 6 หน่วย ได้แก่ ตะกอนดินลมหอบ ตะกอนเนินทราย ตะกอนผุพังอยู่กับที่ ตะกอนตะปกกรวด ตะกอนที่ราบทางน้ำพา และตะกอนทางน้ำ</p> <p>พื้นที่จังหวัดศรีสะเกษเมื่อหักพื้นที่เมือง พื้นที่ลาดชันเชิงซ้อน แหล่งน้ำและพื้นที่อื่นๆ สามารถจำแนกเป็นกลุ่มชุดดินที่มีความแตกต่างกันได้เป็น 22 กลุ่มชุดดิน ส่วนใหญ่เป็นดินร่วนปนทราย และพบดินเค็มในบางพื้นที่</p>	<p>ต่ำ ดินทรายจัด ดินที่มีความลาดชันเชิงซ้อนและดินเค็ม จึงต้องปรับปรุง พื้นฟูคุณภาพดินก่อนการดำเนินการทำเกษตร</p>
	<p>ลักษณะอุทกวิทยา</p> <p>พื้นที่จังหวัดศรีสะเกษ ลำน้ำสาขาที่สำคัญของแม่น้ำมูลที่ไหลจากต้นน้ำทางทิศใต้ บริเวณแนวเทือกเขาพนมดงรักไปสู่แม่น้ำมูลทางทิศเหนือ ประกอบด้วย ห้วยชะยุง ห้วยสำราญ และห้วยทับทัน ซึ่งไหลผ่านบริเวณพื้นที่ส่วนใหญ่ของจังหวัด ส่วนลำน้ำสาขาของแม่น้ำมูลที่ไหลจากต้นน้ำทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือติดกับขอบเขตลุ่มน้ำชีในพื้นที่จังหวัดมหาสารคาม และจังหวัดร้อยเอ็ด ผ่านบริเวณทุ่งกุลาร้องไห้ไปสู่แม่น้ำมูลทางทิศใต้นั้น ประกอบด้วย ลำเสียวใหญ่ ซึ่งไหลผ่านบริเวณอำเภอศีลาลาด และอำเภอราชไศลทางทิศเหนือของแม่น้ำมูล โดยลุ่มน้ำที่อยู่ในจังหวัดศรีสะเกษ คือ ห้วยขยง ห้วยสำราญ ห้วยทับทัน และลำเสียวใหญ่</p>	<p>- พื้นที่ลุ่มน้ำทำให้มีทรัพยากรน้ำและดินที่อุดมสมบูรณ์ แต่อย่างไรก็ตามในฤดูร้อนยังพบว่าการจัดการน้ำเพื่อใช้ในการเกษตรอาจไม่เพียงพอ เนื่องจากแหล่งน้ำไม่สามารถเก็บกักน้ำได้นาน บางแห่งมีสภาพตื้นเขิน จึงทำให้กักเก็บน้ำได้ปริมาณน้อย อีกทั้งระบบชลประทานยังไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร จึงทำให้ในบางพื้นที่มีน้ำสะอาดใช้ไม่เพียงพอต่อความต้องการอุปโภคบริโภค</p>
	<p>ทรัพยากรธรรมชาติ</p> <p>จังหวัดศรีสะเกษมีทรัพยากรธรรมชาติที่ค่อนข้างอุดมสมบูรณ์ทั้งป่าไม้ พื้นที่ชุ่มน้ำ แหล่งน้ำ ดิน สัตว์ป่าและพันธุ์พืช ตลอดจนแร่ธาตุ แม้แต่ทรัพยากรดินก็เหมาะแก่การปลูก พื้นที่แหล่งทรัพยากรสำคัญพบอยู่บริเวณอำเภอกันทรลักษ์ อำเภอกุสุมาลย์ อำเภอกันทรวิชัย โดยการมีป่าไม้อุดมสมบูรณ์ ทำให้มีศักยภาพในการเป็นพื้นที่ต้นน้ำลำธารและช่วยรักษาสมดุลของธรรมชาติ รวมถึงทำให้พื้นที่มีแหล่งน้ำอุดมสมบูรณ์</p>	<p>- พื้นที่ที่มีความลาดชันและสวนใหญ่อยู่ในเขตอุทยานและเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า เหมาะสำหรับอนุรักษ์ไว้ เป็นพื้นที่ป่าต้นน้ำลำธาร เพราะหากมีการตั้งถิ่นฐานต้องมีการระมัดระวังถึงปัญหาดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก และผลกระทบที่จะเกิดขึ้นกับทรัพยากรธรรมชาติ</p> <p>- การเป็นที่ตั้งพื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญ ระดับชาติและระดับท้องถิ่น โดยพื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญระดับชาติ มีจำนวน 2 แห่ง ได้แก่ แม่น้ำมูลและบึงทามและสบแม่น้ำมูล พื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญระดับท้องถิ่น มีจำนวนมากถึง 690 แห่ง การเป็นที่ตั้งของพื้นที่ชุ่มน้ำดังกล่าว ส่งผลให้จังหวัดศรีสะเกษมีระบบนิเวศที่ให้ผลผลิตของพืชและสัตว์สูงมากกว่าพื้นที่ป่าไม้และทุ่งหญ้าอื่นๆ ที่มีขนาดเนื้อที่เท่ากันนอกจากนี้ ยังนำมาซึ่งประโยชน์ทั้งต่อการดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจ การดำรงชีวิตของประชาชนและการส่งเสริมให้เกิดความหลากหลายทางชีวภาพ</p> <p>- การมีศักยภาพในการเป็นแหล่งพลังงานทางเลือก</p>

ข้อมูลในแต่ละด้าน	ผลการวิเคราะห์	ผลกระทบต่อพื้นที่
ลักษณะการใช้ประโยชน์ที่ดิน	<p>ใน พ.ศ. 2560 การใช้ประโยชน์ที่ดินโดยภาพรวมของจังหวัดศรีสะเกษ พบว่า มีการใช้ประโยชน์ที่ดินประเภทเกษตรกรรมมากที่สุด มีพื้นที่ 6,727.11 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 4,204,443.08 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 76.10 ของพื้นที่จังหวัด รองลงมา คือ พื้นที่ป่าไม้ มีพื้นที่ 1,059.47 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 662,169.10 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 11.98 ของพื้นที่จังหวัด และ พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง มีพื้นที่ 493.67 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 308,544.34 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 5.58 ของพื้นที่จังหวัด</p> <p>1) แนวโน้มในการขยายตัวที่เพิ่มมากขึ้น ได้แก่ ที่ดินประเภทเกษตรกรรม ที่ดินประเภทชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง และที่ดินประเภทแหล่งน้ำ</p> <p>2) แนวโน้มการขยายตัวที่ลดลง ได้แก่ ที่ดินประเภทป่าไม้ และที่ดินประเภทเบ็ดเตล็ด ด้วยปัจจัยที่มีความต้องการในการใช้ทรัพยากรทั้งในเรื่องของป่าไม้ และที่ดินรกร้างว่างเปล่ามาพัฒนาเป็นพื้นที่ที่อยู่อาศัย พื้นที่เกษตรกรรม รวมถึงพัฒนาเป็นพื้นที่แหล่งน้ำเพื่ออุปโภคบริโภค</p> <p>ที่ดินประเภทเกษตรกรรมทั้งสิ้น 6,727.11 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 4,204,443.08 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 76.10 ของพื้นที่จังหวัด โดยส่วนใหญ่เป็นที่ดินประเภทนาข้าวมากที่สุด มีพื้นที่ 5,321.96 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 3,326,226.41 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 79.11 ของพื้นที่เกษตรกรรมทั้งหมดของจังหวัด รองลงมาคือ ไม้ยืนต้น มีพื้นที่ 890.03 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 556,269.44 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 13.23 ของพื้นที่เกษตรกรรมทั้งหมดของจังหวัด และพืชไร่ มีพื้นที่ 384.02 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 240,014.04 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 5.71 ของพื้นที่เกษตรกรรมทั้งหมดของจังหวัด</p> <p>ที่ดินประเภทชุมชนและสิ่งปลูกสร้างทั้งสิ้น 493.67 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 308,544.34 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 5.58 ของพื้นที่จังหวัด โดยส่วนใหญ่เป็นที่อยู่อาศัย (หมู่บ้าน) มากที่สุด มีพื้นที่ 367.74 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 229,838.96 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 74.39 ของพื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้างทั้งหมดของจังหวัด รองลงมาคือ สถานที่ราชการและสถาบัน มีพื้นที่ 72.21 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 45,128.39 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 14.63 ของพื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้างทั้งหมดของจังหวัด และ พื้นที่เมืองและย่านการค้า มีพื้นที่ 38.27 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 23,916.35 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 7.75 ของพื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้างทั้งหมดของจังหวัด</p> <p>การเปลี่ยนแปลงการใช้ประโยชน์ที่ดินของจังหวัดศรีสะเกษ ตั้งแต่ปี พ.ศ.2551-2560 พบว่า ที่ดินเกษตรกรรมเพิ่มขึ้น 87.7 ตารางกิโลเมตร คิดเป็นการเพิ่มขึ้นร้อยละ 1.32 ของพื้นที่เกษตรกรรมเดิมทั้งหมด พื้นที่ป่าไม้ลดลง 40.52 ตารางกิโลเมตร คิดเป็นร้อยละ 3.68 ของพื้นที่ป่าเดิม สำหรับพื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้างมีการเพิ่มขึ้น 22.59 ตารางกิโลเมตร คิดเป็นร้อยละ 4.79 ของพื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้างทั้งหมด พื้นที่เบ็ดเตล็ดลดลง 87.23 ตารางกิโลเมตร หรือ</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ต้องกำหนดพื้นที่สำหรับการใช้ประโยชน์ที่ดินให้เหมาะสม กำหนดพื้นที่ชุมชนและพื้นที่รองรับการพัฒนาเมืองให้เพียงพอ ส่งเสริมการเติบโตของเมืองแบบเป็นกลุ่มก่อนลดปัญหาการเติบโตของเมืองตามแนวถนน - การกำหนดพื้นที่เกษตรกรรมและพื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้างให้ชัดเจนเพื่อป้องกันปัญหาการรุกล้ำพื้นที่ป่าไม้ - พัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานในพื้นที่ชุมชนโดยเฉพาะในเขตเทศบาลให้สามารถรองรับกับจำนวนประชากรที่เพิ่มขึ้นได้อย่างเหมาะสม โดยถ้ามีระบบโครงสร้างที่เหมาะสมแล้ว เมืองจะมีการเติบโตแบบเป็นกลุ่มก่อนได้ตามแนวคิดด้านการใช้ประโยชน์ที่ดิน - มีการกำหนดขนาดอาคาร พื้นที่โล่งว่าง ให้เหมาะสมกับการใช้ประโยชน์ที่ดินในแต่ละบริเวณ - แนวโน้มการใช้ประโยชน์ที่ดินและอาคารในเขตเทศบาลมีความหนาแน่นเพิ่มมากขึ้น - การศึกษายุทธศาสตร์และแผนงานโครงการ ที่ถ่ายทอดมาจากระดับประเทศ ระดับภาค และระดับจังหวัด สามารถนำมาเป็นกรอบนโยบายการส่งเสริมด้านการใช้ประโยชน์ที่ดินของจังหวัดศรีสะเกษสามารถสรุปได้ว่าแนวทางการใช้ประโยชน์ที่ดินที่มีความสำคัญที่สุดคือ การพัฒนาภาคการเกษตรโดยมีบทบาทความสำคัญทั้งในด้านเศรษฐกิจและสังคม เป็นสาขาที่สร้างอาชีพให้กับประชาชนส่วนใหญ่ของจังหวัด การพัฒนาการเกษตร โดยเฉพาะนโยบายการผลักดันการเกษตรอินทรีย์ จะทำให้จังหวัดศรีสะเกษเป็นเมืองแห่งเกษตรอินทรีย์เต็มรูปแบบ เป็นการยกระดับสินค้าเกษตรให้สูงขึ้น การเพิ่มมูลค่าผลผลิตทางการเกษตร เพื่อนำไปสู่แหล่งผลิตอาหารป้อนครัวโลก

ข้อมูลในแต่ละด้าน	ผลการวิเคราะห์	ผลกระทบต่อพื้นที่
	<p>คิดเป็นร้อยละ 22.72 ของพื้นที่เบ็ดเตล็ดทั้งหมด ส่วนพื้นที่แหล่งน้ำเพิ่มขึ้น 17.45 ตารางกิโลเมตร หรือคิดเป็นร้อยละ 7.10 ของพื้นที่แหล่งน้ำเดิมทั้งหมด</p> <p>ผลการวิเคราะห์พบว่าในปี พ.ศ.2580 จังหวัดศรีสะเกษ มีความต้องการการใช้ที่ดินประเภทเมืองมากที่สุดที่ 673,703 ไร่ (รวมพื้นที่บริการชุมชนร้อยละ 30) และมีความต้องการการพื้นที่เมืองน้อยที่สุดที่ 324,610 ไร่ (รวมพื้นที่บริการชุมชนร้อยละ 30) ซึ่งในการกระจายพื้นที่เมืองนี้จะพิจารณารายอำเภอตามเกณฑ์ความหนาแน่นที่กำหนดไว้โดยจำแนกได้ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) กลุ่มอำเภอที่ 1 มีความต้องการการใช้ที่ดินประเภทเมืองมากที่สุดที่ 409,890 ไร่ และมีความต้องการใช้ที่ดินประเภทชุมชนเมืองน้อยที่สุด 204,945 ไร่ โดยพื้นที่ที่ต้องเตรียมพื้นที่รองรับการขยายตัวของชุมชนเมืองมากที่สุดคือ อำเภอกันทรลักษ์ ขุขันธ์ และเมืองศรีสะเกษ 2) กลุ่มอำเภอที่ 2 มีความต้องการการใช้ที่ดินประเภทเมืองมากที่สุดที่ 171,383 ไร่ และมีความต้องการใช้ที่ดินประเภทชุมชนเมืองน้อยที่สุด 73,450 ไร่ โดยพื้นที่ที่ต้องเตรียมพื้นที่รองรับการขยายตัวของชุมชนเมืองมากที่สุดคือ อำเภอราษีไศล ปรางค์กู๋ และศรีรัตนะ 3) กลุ่มอำเภอที่ 3 มีความต้องการการใช้ที่ดินประเภทเมืองมากที่สุดที่ 92,430 ไร่ และมีความต้องการใช้ที่ดินประเภทชุมชนเมืองน้อยที่สุด 46,215 ไร่ โดยพื้นที่ที่ต้องเตรียมพื้นที่รองรับการขยายตัวของชุมชนเมืองมากที่สุดคือ อำเภอภูสิงห์ น้ำเกลี้ยง และโนนคูณ 	
<p>ระบบเมืองและการตั้งถิ่นฐาน</p>	<p>ในปัจจุบัน (พ.ศ.2560) จังหวัดศรีสะเกษ ประกอบด้วยองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นทั้งหมด 216 แห่ง (ไม่นับรวม อบจ.) แบ่งเป็นชุมชนเมือง 46 แห่ง (เทศบาลเมือง 2 แห่ง เทศบาลตำบล 35 แห่ง และองค์การบริหารส่วนตำบล 9 แห่ง) และชุมชนชนบท 170 แห่ง (องค์การบริหารส่วนตำบล 170 แห่ง) แบ่งเป็นประชากรในเขตเมือง จำนวน 371,086 คน คิดเป็นร้อยละ 25.21 ของประชากรทั้งจังหวัด และอาศัยอยู่นอกเขตเมือง จำนวน 1,100,945 คน คิดเป็นร้อยละ 74.79 ของประชากรทั้งจังหวัด</p> <p>สภาพความเป็นเมืองส่วนใหญ่ในจังหวัดศรีสะเกษมีการเกาะกลุ่มโดยรอบเขตเทศบาลเป็นหลัก ซึ่งครอบคลุมองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีขนาดและความหนาแน่นประชากรตามเกณฑ์ที่กำหนด ทั้งนี้ประชากรเมืองมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ส่วนหนึ่งเป็นผลจากการเพิ่มขึ้นของประชากรตามแหล่งงานและย่านกิจกรรมในพื้นที่เขตชุมชนเมือง การปรับปรุงการคมนาคมขนส่ง โดยเฉพาะระบบโครงข่ายถนนทางหลวงแผ่นดิน และการพัฒนาระบบโทรคมนาคมสื่อสาร จึงเกิดการผสมผสานของระบบเมืองและชนบท ความแตกต่างในวิถีชีวิตระหว่างเมืองและชนบทลดลง นอกจากการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในข้างต้นแล้ว ยังสามารถพิจารณาได้จากสิ่งปลูกสร้างที่ขยายตัวมากขึ้น เพื่อใช้เป็นสถานที่ค้าขาย สำนักงาน และที่อยู่อาศัยของประชากร</p>	<ul style="list-style-type: none"> - การพัฒนาส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างเมืองและชุมชนจากการพัฒนาพื้นที่ริมแหล่งน้ำสู่การขยายตัวและเพิ่มความหนาแน่นขึ้นของชุมชนตามแนวเส้นทางคมนาคมขนส่งจากพื้นที่ชุมชนเดิมและแนวเชื่อมโยงกับพื้นที่ศูนย์กลางหลักของจังหวัด - ลำดับเมืองในจังหวัดศรีสะเกษปัจจุบัน เมื่อพิจารณาในเชิงกายภาพและตำแหน่งที่ตั้ง พบว่า เมืองลำดับที่ 1, 2 และ 3 ยังคงกระจุกตัวและเกาะกลุ่มในบริเวณเมืองศูนย์กลางหลักระดับจังหวัดและอำเภอขนาดใหญ่ ส่งผลให้ระบบเมืองขาดการเชื่อมโยงและกระจายการให้บริการที่ครอบคลุมและมีประสิทธิภาพระหว่างเมืองหลักและรองลำดับที่ 1, 2 และ 3 กับเมืองลำดับที่ 4 ซึ่งเป็นเมืองขนาดเล็กและกระจายตัวอยู่ทั่วทั้งจังหวัด และประชาชนในพื้นที่ชุมชนเมืองขนาดเล็กและชุมชนชนบทจำเป็นต้องพึ่งพาบริการของเมืองศูนย์กลางหลักเป็นสำคัญ ทั้งนี้การพัฒนาศักยภาพและองค์ประกอบของเมืองลำดับที่ 3 และ 4 ในปัจจุบัน รวมถึงการเพิ่มจำนวนเมืองลำดับที่ 3 ในพื้นที่อำเภอรอบนอกมีความจำเป็นต่อการพัฒนาระบบเมืองและชุมชนที่มีประสิทธิภาพ เพื่อให้สามารถรองรับการขยายตัวของประชากรและกิจกรรมแหล่งงาน รวมถึงโครงการพัฒนาด้านต่างๆ ตามนโยบายและศักยภาพของจังหวัดในอนาคต โดยเฉพาะการพัฒนาพื้นที่กลุ่มเมืองและย่านกิจกรรมเชื่อมโยงการค้า การบริหาร และการคมนาคมขนส่งกับจังหวัดข้างเคียงในอนุภาคและประเทศเพื่อนบ้าน

ข้อมูลในแต่ละด้าน	ผลการวิเคราะห์	ผลกระทบต่อพื้นที่
	<p>ระบบเมืองในอนาคตของจังหวัดศรีสะเกษอีก 20 ปี (พ.ศ.2580) พิจารณาจากขนาดลำดับศักราชปัจจุบันที่จะขยายตัวเติบโตจากปัจจัยด้านประชากร นโยบายและโครงการของภาครัฐทางด้านโครงสร้างพื้นฐาน การพัฒนาโครงข่ายคมนาคมขนส่ง การส่งเสริมการลงทุนสาขาต่างๆ ในจังหวัด รวมถึงการค้าชายแดน และการท่องเที่ยวเกี่ยวกับประเทศเพื่อนบ้านซึ่งโครงการเหล่านี้มีผลให้จังหวัดศรีสะเกษมีการขยายตัวของประชากร และสิ่งปลูกสร้างเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะบริเวณพื้นที่เทศบาลเมืองศรีสะเกษและบริเวณใกล้เคียง</p> <p>การคาดการณ์ใน พ.ศ.2580 จะมีสัดส่วนลำดับเมือง 1 : 2 : 3 : 4 เท่ากับ 1 : 5 : 15 : 42 ทั้งนี้จะเห็นได้ว่า เมืองลำดับที่ 1, 2 และ 3 มีจำนวนค่อนข้างคงที่ โดยใน พ.ศ.2580 มีเมืองลำดับ 1 คือ เทศบาลเมืองศรีสะเกษเมืองลำดับ 2 มีจำนวนเพิ่มขึ้นจาก 4 แห่ง (พ.ศ.2560) เป็น 5 แห่ง ได้แก่ เทศบาลเมืองกันทรลักษณ์ เทศบาลตำบลกันทรารมย์ เทศบาลตำบลขุขันธ์ เทศบาลตำบลกำแพง โดยมีเทศบาลตำบลขุนหาญ จากเมืองลำดับ 3 ปรับขึ้นมาเป็นเมืองลำดับ 2 ส่วนเมืองลำดับ 3 มีจำนวนเพิ่มขึ้นจาก 8 แห่ง (พ.ศ.2560) เป็น 15 แห่ง ได้แก่ เทศบาลตำบลน้ำคำ เทศบาลตำบลยางชุมน้อย เทศบาลตำบลหนองหญ้าลาด เทศบาลตำบลไพรบึง เทศบาลตำบลเมืองคง เทศบาลตำบลบึงบูรพ์ เทศบาลตำบลห้วยทับทัน โดยมีเทศบาลตำบลปรังคัง เทศบาลตำบลกันทรอม เทศบาลตำบลสระกำแพงใหญ่ เทศบาลตำบลศรีรัตนะ เทศบาลตำบลสูง เทศบาลตำบลหนองใหญ่ เทศบาลตำบลพยุห์ เทศบาลตำบลโดด จากเมืองลำดับ 4 ปรับขึ้นมาเป็นเมืองลำดับ 3 ในขณะที่เมืองลำดับ 4 มีจำนวนเพิ่มขึ้นจาก 33 แห่ง (พ.ศ. 2560) เป็น 46 แห่ง</p>	<p>- จำนวนชุมชนเมืองที่เพิ่มขึ้นส่งผลต่อขอบเขตการให้บริการขั้นพื้นฐานที่มีมากขึ้นซึ่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีศักยภาพพัฒนาเป็นเมืองควรได้รับการสนับสนุนและพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและการบริการพื้นฐานต่างๆที่มีมาตรฐานนอกจากนี้เมื่อพิจารณาความเชื่อมโยงระบบเมืองในอนาคตระหว่างเมืองลำดับที่ 2, 3 และ 4 พบว่าในระยะ 20 ปีเมืองลำดับที่ 4 ยังคงเกาะกลุ่มบริเวณศูนย์กลางของแต่ละอำเภอเป็นหลักถึงแม้ว่าสัดส่วนจำนวนเมืองลำดับศักราชต่างๆ มีแนวโน้มการกระจายตัวมากขึ้น แต่ในเชิงบทบาทและองค์ประกอบการให้บริการขั้นพื้นฐานแต่ละเมืองในปัจจุบันพบว่า ยังไม่สามารถกระจายการให้บริการเมืองลำดับรองและชุมชนชนบทได้ส่งผลให้ประชากรพื้นที่รอบเมืองหลักยังต้องพึ่งพาบริเวณเมืองหลักที่มีศักยภาพในปัจจุบันซึ่งแนวทางการพัฒนาบทบาทเมืองลำดับที่ 3 และ 4 ของอำเภอต่างๆมีความสำคัญต่อการพัฒนาพื้นที่จังหวัดอย่างทั่วถึงและยั่งยืนในอนาคต</p>
พื้นที่เสี่ยงภัย	<p>อุทกภัย</p> <p>จังหวัดศรีสะเกษเป็นจังหวัดที่มีแม่น้ำหลายสายไหลผ่าน โดยเฉพาะแม่น้ำมูลซึ่งเป็นแม่น้ำขนาดใหญ่ที่ไหลผ่านทางตอนบน นอกจากนี้ยังมีแม่น้ำ ลำห้วยต่างๆ กระจายทั่วพื้นที่ โดยจังหวัดศรีสะเกษประสบปัญหาน้ำท่วมเกือบทุกปี</p>	<p>- พื้นที่เสี่ยงอุทกภัยเกิดบ่อยตามลำน้ำมูล ซึ่งผ่านบริเวณจังหวัดศรีสะเกษตอนบนและตอนกลาง จึงต้องกำหนดการใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อพัฒนาบริเวณศูนย์กลางของจังหวัดต้องมีมาตรการรองรับปัญหาอุทกภัยอย่างเหมาะสม</p>
	<p>ภัยแล้ง</p> <p>ในจังหวัดศรีสะเกษมีภัยแล้งเป็นประจำทุกปี แต่ระดับความรุนแรงไม่มากนัก พบพื้นที่เสี่ยงต่อการเกิดภัยแล้งต่ำ 4,686,192.1ไร่ และภัยแล้งปานกลาง 322,775.1 ไร่</p>	<p>- ต้องมีการบริหารจัดการน้ำอย่างเหมาะสม โดยเฉพาะพื้นที่ที่เป็นพื้นที่ดอนและอยู่ห่างจากลำน้ำสายหลักทั้งด้านทิศตะวันตกของจังหวัด ในพื้นที่อำเภอศีลาจาด บึงบูรพ์ โพธิ์ศรีสุวรรณ เมืองจันทร์ และอำเภอทับทัน ทั้งนี้พื้นที่ส่วนหนึ่งที่อยู่ในพื้นที่ชลประทานขนาดกลางในปัจจุบันกระจายตัวอยู่ทั่วพื้นที่จังหวัดอยู่แล้ว</p>
	<p>วาทภัย</p> <p>จังหวัดศรีสะเกษมีความเสี่ยงวาทภัยจากพายุหมุนเขตร้อนในระดับต่ำ ยังได้รับอิทธิพลจากร่องความกดอากาศต่ำจากลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือและลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ และยังคงอยู่ในเส้นทางของพายุหมุนเขตร้อนที่ก่อตัวขึ้นในทะเลจีนใต้ ซึ่งลมนี้จะพัดเอาความชื้นขึ้นจาก</p>	<p>- เนื่องจากแนวโน้มความรุนแรงของปัญหาวาทภัยในแต่ละปีนั้น ไม่สามารถคาดการณ์ได้อย่างแน่ชัดเนื่องจากอิทธิพลของการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศโลก ดังนั้นการป้องกันและบรรเทาภัยจากวาทภัย ได้แก่ การเตรียมแผนป้องกันภัย ทั้งแผนระยะสั้นและแผนระยะยาว และแผนฉุกเฉิน เพื่อเป็นการ</p>

ข้อมูลในแต่ละด้าน	ผลการวิเคราะห์	ผลกระทบต่อพื้นที่
	<p>มหาสมุทรเข้ามาในพื้นที่ ทำให้มีฝนตกเกือบทั่วไป ซึ่งอาจก่อให้เกิดพายุฝนฟ้าคะนองธรรมดาหรือฝนตกหนัก หรือมีลมกรรโชกแรงได้ โดยตำแหน่งร่องความกดอากาศต่ำ ทิศทางลมมรสุม และทางเดินพายุหมุนเขตร้อน</p>	<p>เตรียมพร้อมรับมือกับภัยพิบัติ แผนอพยพเคลื่อนย้าย ระบบเตือนภัย และมาตรการต่าง ๆ มาดำเนินการเพื่อเตรียมพร้อมก่อนที่จะเกิดภัยพิบัติ</p>
	<p>ดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก</p> <p>จากการวิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศภูมิศาสตร์ของกรมพัฒนาที่ดิน พบว่า จังหวัดศรีสะเกษ มีพื้นที่เสี่ยงภัยต่อการเกิดดินถล่มทั้งหมด 5.22 ตารางกิโลเมตร หรือ 3,260.14 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 0.06 ของพื้นที่ทั้งจังหวัด และพบเฉพาะบริเวณพื้นที่ตำบลภูผามอก อำเภอกันทรลักษณ์เท่านั้น</p>	<p>- ต้องมีการกำหนดมาตรการเพื่อควบคุมการทำกิจกรรมหนาแน่นในบริเวณที่มีดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก เพื่อป้องกันอันตรายต่อประชาชนผู้อยู่อาศัยในพื้นที่นั้นๆ</p>
	<p>พื้นที่เสี่ยงไฟป่า</p> <p>จากข้อมูลพื้นที่เสี่ยงภัยต่อการเกิดไฟป่าในประเทศไทยของส่วนควบคุมไฟป่า สำนักป้องกันปราบปราม และควบคุมไฟป่า กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช เมื่อพิจารณาพื้นที่เสี่ยงภัยต่อการเกิดไฟป่าจำแนกรายอำเภอ พบว่า อำเภอขุนหาญ อำเภอภูสิงห์ และ อำเภอกันทรลักษณ์ มีพื้นที่เสี่ยงต่อการเกิดไฟไหม้ป่ามากที่สุดเท่ากับ 387.33 261.94 และ 206.28 ตารางกิโลเมตร ตามลำดับ รองลงมาได้แก่ อำเภอกันทรารมย์ และอำเภอราชธิไล ที่มีพื้นที่เสี่ยงต่อการเกิดไฟไหม้ป่าเท่ากับ 38.69 และ 27.31 ตารางกิโลเมตร</p> <p>นอกจากนั้นเมื่อพิจารณาจากสถิติการเกิดไฟไหม้ป่า จังหวัดศรีสะเกษ 19 ปีย้อนหลัง ตั้งแต่ ปี พ.ศ.2542-2560 พบว่าจังหวัดศรีสะเกษเกิดไฟป่าขึ้นทุกปี โดย ปี พ.ศ.2559 เกิดไฟป่ามากที่สุด เท่ากับ 71 ครั้ง มีพื้นที่ที่ได้รับความเสียหาย 652 ไร่ รองลงมาได้แก่ ปี พ.ศ.2558 เกิดไฟป่าเท่ากับ 41 ครั้ง มีพื้นที่ที่ได้รับความเสียหาย 330 ไร่</p>	<p>- การระงับภัยจากไฟป่า การจัดการและการแก้ไขปัญหาไฟป่าอย่างครบวงจร เริ่มตั้งแต่การป้องกันไม่ให้เกิดไฟป่า โดยศึกษาสาเหตุของการเกิดไฟป่าแล้ววางแผนป้องกันหรือกำจัดต้นตอของสาเหตุ นั้น แต่ไฟป่ายังมีโอกาสขึ้นได้เสมอ ดังนั้น จำเป็นต้องมีมาตรการอื่น ๆ รองรับตามมา ได้แก่ การเตรียมการดับไฟป่า การตรวจหาไฟ การดับไฟป่า และการประเมินผล การปฏิบัติงานควบคุมไฟป่า</p>
	<p>เสี่ยงภัยจากสารเคมีและวัตถุอันตราย</p> <p>พื้นที่เสี่ยงภัยจากสารเคมีและวัตถุอันตรายในพื้นที่จังหวัดศรีสะเกษ ได้รวบรวมข้อมูลจำนวนสถานประกอบการหรือโรงงานที่มีความเสี่ยงสูงจากสารเคมีและวัตถุอันตราย 12 ประเภทของกระทรวงอุตสาหกรรม ตามบัญชีท้ายกฎกระทรวง (พ.ศ. 2562) ออกตามความในพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. 2562 พบว่าพื้นที่จังหวัดศรีสะเกษ มีจำนวนโรงงานที่มีความเสี่ยงสูง 12 ประเภทจำนวน 25 แห่ง ตั้งอยู่ในอำเภอเมืองศรีสะเกษ กันทรารมย์ กันทรลักษณ์ อุทุมพรพิสัย ปรังค์ภู์ ขุขันธ์ ราชธิไล ห้วยทับทัน ศีลาลาด ยางชุมน้อย</p>	<p>- บริเวณโดยรอบพื้นที่เสี่ยงภัยต่อสารเคมีและวัตถุอันตรายระดับสูงต้องมีมาตรการเรื่องพื้นที่ป้องกันและพื้นที่กันชน เพื่อให้มีระยะห่างระหว่างอุตสาหกรรมกับชุมชน</p> <p>- กำหนดมาตรการโดยรอบพื้นที่กำจัดขยะ โรงไฟฟ้า ไม่ให้มีแหล่งกำเนิดกิจกรรมหนาแน่นโดยรอบ</p>
	<p>พื้นที่เสี่ยงภัยต่อแนวสายส่งไฟฟ้าค้ำยสูง</p> <p>พื้นที่จังหวัดศรีสะเกษ มีแนวสายส่งไฟฟ้าค้ำยสูงตัดผ่านบริเวณอำเภอเมืองศรีสะเกษ อำเภอกันทรารมย์ อำเภอกันทรลักษณ์ อำเภอราชธิไล อำเภออุทุมพรพิสัย อำเภอโนนคูณ และอำเภอเบญจลักษ์ ซึ่งเป็นแนวสายส่งไฟฟ้าค้ำยสูง 115 KV</p>	<p>- แนวส่งไฟฟ้าค้ำยสูงดังกล่าวอาจจะทำให้ผู้อยู่อาศัยใกล้บริเวณแนวสายส่งได้รับผลกระทบที่เกิดจากไฟฟ้าแรงสูงดังกล่าว มีความอันตรายมากถึงชีวิต และทำให้เกิดความเสียหายแก่ระบบจ่ายกระแสไฟฟ้า ซึ่งจากการจ่ายส่งกระแสไฟฟ้าไปยังพื้นที่ต่าง ๆ จำเป็นต้องใช้สายไฟฟ้าแรงสูงในการ</p>

ข้อมูลในแต่ละด้าน	ผลการวิเคราะห์	ผลกระทบต่อพื้นที่
	<p>ในพื้นที่จังหวัดศรีสะเกษมีพื้นที่เสี่ยงภัยต่อแนวส่งไฟฟ้าสายสูง เท่ากับ 4.34 ตารางกิโลเมตร แบ่งออกเป็นอำเภอเมืองศรีสะเกษ 1.08 ตารางกิโลเมตร อำเภอกันทรารมย์ 0.99 ตารางกิโลเมตร อำเภอกันทรลักษ์ 0.05 ตารางกิโลเมตร อำเภอราษีไศล 0.89 ตารางกิโลเมตร อำเภออุทุมพรพิสัย 0.77 ตารางกิโลเมตร อำเภอโนนคูณ 0.20 ตารางกิโลเมตร และอำเภอเบญจลักษ์ 0.34 ตารางกิโลเมตร</p>	<p>นำพากระแสไฟฟ้า ทำให้บางพื้นที่ที่สายไฟฟ้าพาดผ่านนั้นมีโอกาสเป็นพื้นที่เสี่ยงภัยที่เกิดจากแนวสายไฟฟ้าแรงสูง</p> <p>- จึงไม่ควรกำหนดให้มีกิจกรรมการพัฒนาพื้นที่ใด ๆ เกิดขึ้นในระยะทางห่างจากแนวสายส่งไฟฟ้าสายสูงที่การไฟฟ้าฝ่ายผลิตกำหนด และเพื่อให้เกิดความปลอดภัยต่อแนวสายไฟฟ้าแรงสูง รวมทั้งผู้ที่อยู่โดยรอบบริเวณดังกล่าว มิให้ได้รับอันตรายจากไฟฟ้าแรงสูง</p>
<p>นโยบาย ยุทธศาสตร์ และแผนงานโครงการที่มีผลต่อการพัฒนา</p>	<p>ในประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN) จังหวัดศรีสะเกษอยู่ในอนุภาครวมจังหวัดอุบลราชธานี อำนาจเจริญ ยโสธรและศรีสะเกษ มีศักยภาพด้านตำแหน่งที่ตั้งในการส่งเสริมการพัฒนาการค้าชายแดน การพัฒนาด้านการเกษตรและการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร ตลอดจนการท่องเที่ยวอารยธรรมอีสานใต้เชื่อมโยงกับแหล่งท่องเที่ยวมรดกโลกนครวัด นครธม เช่นเดียวกับกรอบความร่วมมืออื่นๆ ที่เน้นให้เห็นบทบาทและศักยภาพการพัฒนาที่เป็นไปในทิศทางเดียวกันไม่ว่า โครงการพัฒนาความร่วมมือระหว่างประเทศในกลุ่มอนุภูมิภาคกลุ่มแม่น้ำโขง กรอบความร่วมมือหลากหลาย สาขาทางวิชาการและเศรษฐกิจ ยุทธศาสตร์ความร่วมมือทางเศรษฐกิจอิระวดี-เจ้าพระยา-แม่โขงความร่วมมือสามเหลี่ยมมรกต และเขตการค้าเสรีอาเซียน มีการกำหนดบทบาทให้ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง จังหวัดศรีสะเกษ ส่งเสริมด้านการเกษตร อุตสาหกรรม การค้าชายแดน การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม เช่นเดียวกัน</p>	<p>- จากกรอบความร่วมมือระหว่างประเทศที่เป็นปัจจัยส่วนหนึ่งในการกำหนดทิศทางการพัฒนาจังหวัดศรีสะเกษในอนาคต ซึ่งแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงจากปัจจัยต่างๆ เหล่านี้ส่งผลกระทบต่อทิศทางและตำแหน่งการพัฒนาของจังหวัดศรีสะเกษ</p> <p>- ด้านประชากร จะเกิดการเคลื่อนย้ายแรงงาน เพื่อตอบสนองการพัฒนาในสาขาต่างๆ มีการเคลื่อนย้ายของแรงงานจากประเทศเพื่อนบ้าน ซึ่งก่อให้เกิดประโยชน์ในการพัฒนาเศรษฐกิจ</p> <p>- ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ในการพัฒนาด้านเศรษฐกิจจำเป็นต้องอาศัยต้นทุน หรือวัตถุดิบส่วนหนึ่งที่มาจากรายการธรรมชาติ การค้าการลงทุนที่เกิดจากความร่วมมือ การเปิดตลาดเสรี ส่งผลให้เกิดการลดลงและเสื่อมโทรมของทรัพยากร และในขณะเดียวกันอาจส่งผลให้เกิดภาวะมลพิษ หรือปัญหาสิ่งแวดล้อมตามมา</p> <p>- ด้านเศรษฐกิจ กรอบความร่วมมือต่างๆ ส่วนใหญ่มีพื้นฐานความร่วมมือเพื่อการพัฒนาด้านเศรษฐกิจ การส่งเสริมการค้าการลงทุน ส่งผลต่อตลาดที่มีขนาดใหญ่และการขยายตัวด้านการส่งออกมากขึ้น ทั้งในเรื่องของเกษตรกรรมที่มีเทคโนโลยีการผลิตที่มีการนำเอาเทคโนโลยีมาประยุกต์ให้ได้ผลผลิตที่มากขึ้น ได้มาตรฐานมากขึ้น การส่งต่อวัตถุดิบ/การผลิต/การขนส่ง/การกระจายสินค้า ที่มีการส่งต่อกันสะดวก ก่อให้เกิดการพัฒนาและประโยชน์ร่วมกันมากขึ้น โดยเฉพาะในภาคอุตสาหกรรมได้รับประโยชน์อย่างมากจากการมุ่งลดข้อกีดกันทางการค้า การลดอัตราภาษี เกิดการเคลื่อนย้ายเงินทุน เพิ่มขีดความสามารถในการผลิตได้มากขึ้น</p>
	<p>แผนพัฒนาจังหวัดศรีสะเกษ (ปี พ.ศ. 2561-2565) โดยยึดนโยบายของรัฐบาล แผนการบริหารราชการแผ่นดิน ยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี ทิศทางแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 รวมทั้งแผนรายสาขา/เฉพาะด้านต่างๆ ที่ผ่านความเห็นชอบจาก คร.ม. เพื่อให้เกิดทิศทางการพัฒนาที่ชัดเจน ตอบสนองต่อการพัฒนาเมืองอย่างแท้จริง</p>	<p>- แผนพัฒนาจังหวัดศรีสะเกษ ปี พ.ศ. 2561-2565 ได้มีการกำหนดประเด็นยุทธศาสตร์ได้แก่ 1) การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและการยกระดับเศรษฐกิจให้พึ่งตนเองและแข่งขันได้ 2) การเสริมสร้างภูมิคุ้มกันทางสังคมและคุณภาพชีวิตที่ดี 3) การเสริมสร้างความสมดุลด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 4) การเสริมสร้างความมั่นคงและการรักษาความสงบเรียบร้อย และ 5) การบริหารจัดการในภาครัฐ และธรรมาภิบาล การพัฒนาจังหวัดศรีสะเกษจึงการกำหนดยุทธศาสตร์และกลยุทธ์ให้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้โดยกำหนดตัวชี้วัดที่ส่งผลต่อประชาชนในพื้นที่ ทำการส่งเสริมการผลิต การจัดหาโครงสร้างพื้นฐาน การท่องเที่ยวเชิงเกษตรครบวงจร อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดียิ่งขึ้น</p>

ที่มา : การวิเคราะห์โดยบริษัทที่ปรึกษา, พ.ศ. 2561

จากการบูรณาการผลการวิเคราะห์ด้านกายภาพในจังหวัดศรีสะเกษ (แผนที่ 4.1.1-1) จะเห็นได้ว่า จังหวัดศรีสะเกษมีลักษณะทางกายภาพที่เป็นที่ราบลุ่มแม่น้ำทางตอนบนในบริเวณอำเภอศีลาลาด ราชีเสล อยางขุมน้อย กันทรารมย์ อำเภอเมืองศรีสะเกษ ลาดสูงไปทางด้านใต้บริเวณภูสิงห์ ขุขันธ์ ขุนหาญ และอำเภอ กันทรลักษ์ ที่มีลักษณะเป็นเทือกเขา พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ พื้นที่อุทยานแห่งชาติ และพื้นที่เขตรักษาพันธุ์สัตว์ ป่า เป็นแหล่งทรัพยากรธรรมชาติที่มีการอนุรักษ์ไว้เป็นพื้นที่ต้นน้ำ โดยเฉพาะห้วยสำราญ ห้วยชะยูง ห้วยทา ห้วยเหนือ และห้วยทับทัน ที่จะไหลลงไปสู่แม่น้ำมูล ซึ่งบริเวณพื้นที่อำเภอกันทรลักษ์ อำเภอขุนหาญ ตอนใต้ ของอำเภอขุขันธ์ และอำเภอภูสิงห์ ในพื้นที่อำเภอดังกล่าวนี จะเป็นบริเวณที่สูง เช่น ภูดินแดง ภูดิน ภูทอง ส่วนบริเวณขอบด้านทิศใต้เป็นเทือกเขาพนมดงเร็ก และจากการมีระบบนิเวศที่สมบูรณ์ นำมาซึ่งประโยชน์ทั้ง ต่อการดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจในอนาคต

เนื่องจากพื้นที่บริเวณตอนบนเป็นพื้นที่ราบจึงมีศักยภาพเหมาะสมในการพัฒนาเมือง อีกทั้งการมี แม่น้ำมูลพาดผ่านทำให้เกิดพื้นที่ลุ่มน้ำและลำห้วยสำคัญต่างๆ ดินมีความอุดมสมบูรณ์ในระดับปานกลาง มีศักยภาพเหมาะสมในการทำเกษตรกรรมและการตั้งถิ่นฐาน โดยพื้นที่ราบตอนบนและตอนกลางมีความเหมาะสมในการทำนา ปลูกกระเทียม หอมแดง และข้าวโพด ส่วนพื้นที่ราบตอนเหนือและใต้เหมาะสมในการปลูกพืชพลังงานทดแทนหรือมันสำปะหลัง และพื้นที่ทางตอนใต้เหมาะแก่การปลูกไม้ผล เช่น เงาะ ทุเรียน รวมถึงการปลูกยางพารา นอกจากนี้การมีปริมาณน้ำฝนเพียงพอตลอดปี (เฉลี่ย 1611.5 มิลลิเมตร พ.ศ. 2560) มีปัญหาภัยแล้งน้อย และมีการกำหนดเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อการเกษตรกรรมสูงในอำเภอเบญจลักษ์ จึงส่งเสริมศักยภาพในการทำเกษตรกรรมในจังหวัดศรีสะเกษได้เป็นอย่างดี

ด้านระบบเมืองและการตั้งถิ่นฐาน เนื่องจากพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ราบลุ่มแม่น้ำทำให้ในบางบริเวณที่มี แม่น้ำพาดผ่านเสี่ยงต่อการเกิดน้ำท่วมซ้ำซากสูง แต่อย่างไรก็ตามปัญหาที่เกิดขึ้นยังไม่ได้ส่งผลกระทบต่อ การตั้ง ถิ่นฐานในปัจจุบันมากเท่าใดนัก ซึ่งในปัจจุบันจังหวัดศรีสะเกษ ประกอบด้วยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้งหมด 216 แห่ง แบ่งเป็นชุมชนเมือง 47 แห่ง (เทศบาลเมือง 2 แห่ง เทศบาลตำบล 35 แห่ง และองค์การบริหารส่วนตำบล 9 แห่ง) และชุมชนชนบท 170 แห่ง โดยมีขนาดประชากรปัจจุบันในเขตชุมชนเมือง 375,074 คน หรือคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 25.48 และประชากรในเขตชนบท 1,096,957 คน ร้อยละ 74.42 เนื่องด้วยประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพในภาคเกษตรกรรมจึงอาศัยอยู่ในเขตชนบทมากกว่าในเมือง

สืบเนื่องมาสู่ด้านการใช้ประโยชน์ พบว่า จังหวัดศรีสะเกษมีการใช้ประโยชน์ที่ดินประเภทเกษตรกรรม มากที่สุด โดยมีพื้นที่ประมาณ 4,204,443.08 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 76.10 ของพื้นที่จังหวัด รองลงมา คือ พื้นที่ ป่าไม้ 662,169.10 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 11.98 ของพื้นที่จังหวัด และ พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง มีพื้นที่ 308,544.34 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 5.58 ของพื้นที่จังหวัด สะท้อนให้เห็นว่าส่วนใหญ่พื้นที่มีการใช้ประโยชน์ใน ด้านเกษตรกรรมเป็นหลัก ซึ่งสอดคล้องกับลักษณะทางกายภาพ ทรัพยากรน้ำ ศักยภาพของดิน สภาพ ภูมิประเทศ และสภาพภูมิอากาศ แต่อย่างไรก็ตามในฤดูร้อนยังพบว่าการจัดการน้ำเพื่อใช้ในการเกษตรอาจไม่ เพียงพอ เนื่องจากแหล่งน้ำไม่สามารถเก็บกักน้ำได้นาน บางแห่งมีสภาพตื้นเขิน จึงทำให้กักเก็บน้ำ ได้ปริมาณ น้อย อีกทั้งระบบชลประทานยังไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร

ดังนั้นเพื่อให้การใช้ประโยชน์ที่ดินมีประสิทธิภาพสูงสุด จึงต้องกำหนดพื้นที่สำหรับการใช้ประโยชน์ ที่ดินให้เหมาะสม กำหนดพื้นที่ชุมชนและพื้นที่รองรับการพัฒนาเมืองให้เพียงพอ ส่งเสริมการเติบโตของเมือง แบบเป็นกลุ่มก้อน เพื่อลดปัญหาการเติบโตของเมืองตามแนวถนน ต้องกำหนดพื้นที่เกษตรกรรมและพื้นที่

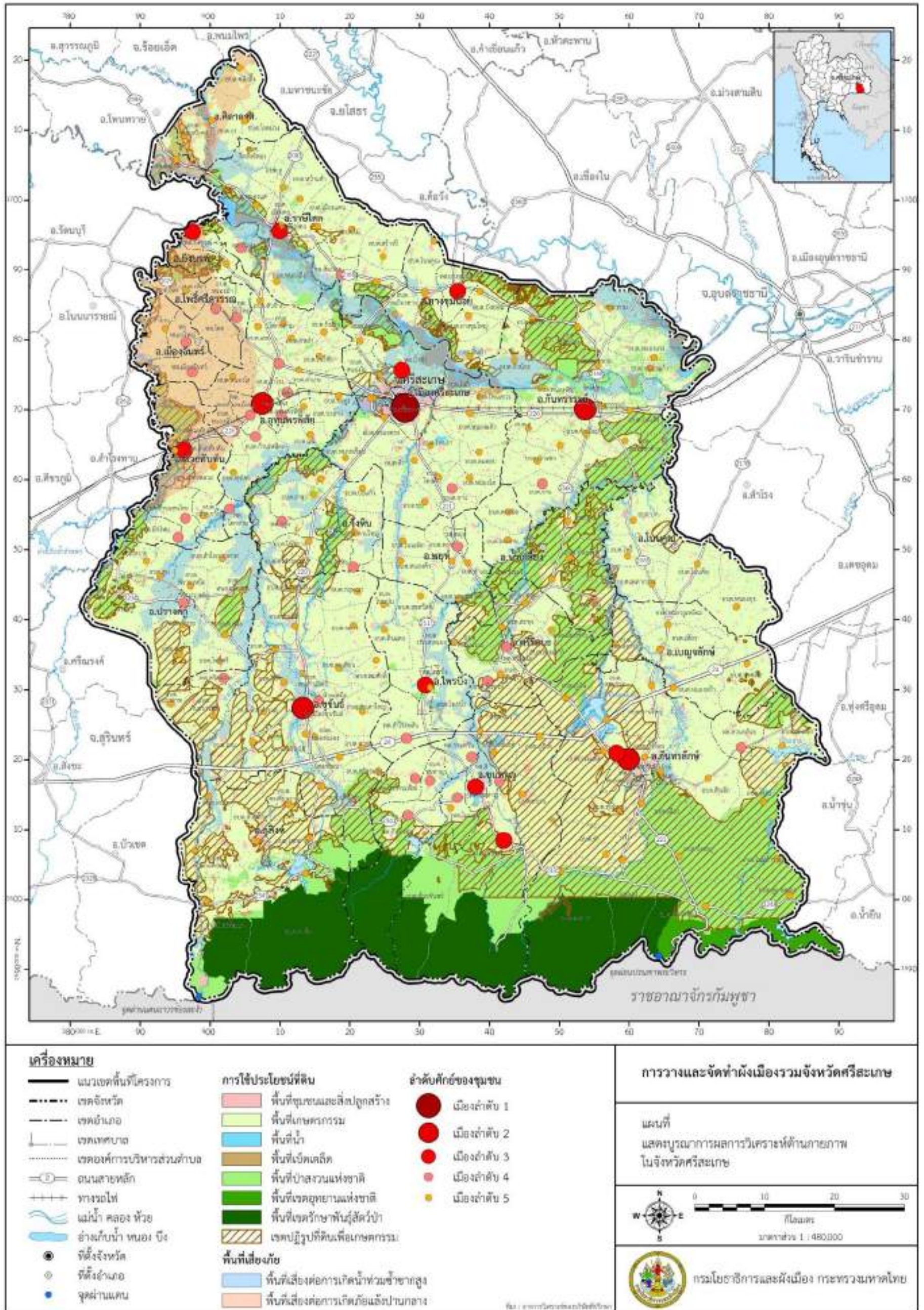

ชุมชนและสิ่งปลูกสร้างให้ชัดเจนเพื่อป้องกันปัญหาการรุกกล้าพื้นที่ป่าไม้ รวมถึงการพัฒนาาระบบโครงสร้างพื้นฐานในพื้นที่ชุมชนโดยเฉพาะในเขตเทศบาลให้สามารถรองรับกับจำนวนประชากรที่เพิ่มขึ้นได้อย่างเหมาะสม ซึ่งแนวโน้มการใช้ประโยชน์ที่ดินและอาคารในเขตเทศบาลมีความหนาแน่นเพิ่มมากขึ้น

ด้านพื้นที่เสี่ยงภัยในจังหวัดศรีสะเกษ พบว่า จังหวัดศรีสะเกษมีพื้นที่เสี่ยงภัยแล้งและภัยอื่น ๆ น้อยมาก แต่มีพื้นที่เสี่ยงต่ออุทกภัยสูง เนื่องจากพื้นที่ทางตอนบนเป็นพื้นที่พาดผ่านของแม่น้ำมูล ดังนั้นพื้นที่บริเวณริมแม่น้ำจึงมีความเสี่ยงต่อการเกิดอุทกภัยสูง จึงต้องกำหนดการใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อพัฒนาบริเวณศูนย์กลางของจังหวัดต้องมีมาตรการรองรับปัญหาอุทกภัยอย่างเหมาะสม

จากศักยภาพในการพัฒนาเมืองที่แตกต่างกันของแต่ละเมืองใน 22 อำเภอ ของจังหวัดศรีสะเกษ จึงนำมาสู่การจัดลำดับศักยภาพเมืองโดยพิจารณาในด้านกายภาพ ประชากร เศรษฐกิจ สังคม โครงสร้างพื้นฐาน และการคมนาคม จึงสามารถจัดลำดับศักยภาพเมือง ได้ดังนี้ เมืองลำดับที่ 1 คือ เทศบาลเมืองศรีสะเกษ ที่มีความพร้อมในด้านโครงสร้างพื้นฐาน ทั้งด้านคมนาคมทางถนนและเส้นทางรถไฟเชื่อมโยงจังหวัดข้างเคียง ทำให้มีศักยภาพในการเป็นศูนย์กลางการบริหารและปกครองในระดับจังหวัด ซึ่งมีเมืองลำดับที่ 2 ได้แก่ เทศบาลเมืองกันทรลักษณ์ เทศบาลตำบลกันทรารมย์ เทศบาลตำบลขุนันธ์ และเทศบาลตำบลกำแพง อยู่บริเวณโดยรอบมีศักยภาพเป็นศูนย์กลางรอง และเมืองลำดับ 3 กระจุกตัวและเกาะกลุ่มในบริเวณเมืองศูนย์กลางหลักระดับจังหวัดและอำเภอขนาดใหญ่ โดยมีเมืองลำดับที่ 4 ซึ่งเป็นเมืองขนาดเล็กกระจายตัวอยู่ทั่วทั้งจังหวัด ต้องพึ่งพาโครงสร้างพื้นฐานของศูนย์กลางเมืองหลักและรอง

ดังนั้นจึงต้องมีการพัฒนาพื้นที่กลุ่มเมืองและย่านกิจกรรมเชื่อมโยงการค้าการบริการ ด้วยระบบคมนาคมขนส่งและโครงสร้างพื้นฐาน เพื่อเป็นไปตามแผนพัฒนาจังหวัดศรีสะเกษ ปี พ.ศ. 2561-2564 ที่ได้มีการกำหนดประเด็นยุทธศาสตร์ ในด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและการยกระดับเศรษฐกิจให้พึ่งตนเองและแข่งขันได้ รวมถึงการเสริมสร้างภูมิคุ้มกันทางสังคมและคุณภาพชีวิตที่ดี การเสริมสร้างความสมดุลด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การกำหนดพื้นที่อนุรักษ์ให้เหมาะสม การจัดการน้ำและพัฒนาแหล่งกักเก็บน้ำเพื่อป้องกันภัยพิบัติโดยเฉพาะอุทกภัย รวมถึงให้เพียงพอต่อภาคประชาชน เศรษฐกิจ เกษตรกรรม และอุตสาหกรรม การส่งเสริมการผลิต การจัดหาโครงสร้างพื้นฐาน การท่องเที่ยวเชิงเกษตรครบวงจร อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดียิ่งขึ้นไปพร้อมกัน

แผนที่ 4.1.1- 1 บูรณาการผลการวิเคราะห์ด้านกายภาพ จังหวัดศรีสะเกษ

4.1.2 บูรณาการผลการวิเคราะห์ด้านประชากรและสังคม

การวิเคราะห์ข้อมูลด้านประชากรและสังคมของจังหวัดศรีสะเกษจะทำการวิเคราะห์ในด้านที่สำคัญ ได้แก่ ด้านประชากรและแนวโน้มการเติบโตของประชากรในอนาคต ในที่นี้ คือ ประชากร พ.ศ. 2560 ที่คาดการณ์ 20 ปี ถึง พ.ศ. 2580 เพื่อนำมาคาดการณ์รองรับด้านบริการสาธารณสุข สาธารณูปโภคและสาธารณูปการให้เพียงพอในอนาคต โดยเฉพาะเมืองศูนย์กลางที่มีประชากรเป็นจำนวนมาก ได้แก่ อำเภอกันทรลักษ์ อำเภออุษาคเนย์ และอำเภอเมืองศรีสะเกษ ซึ่งมีศักยภาพในการรองรับการพัฒนาทางเศรษฐกิจสูง มีแรงงานรองรับการลงทุนทั้งในภาคเกษตรกรรม ภาคอุตสาหกรรม และการบริการ

ด้านการกระจายตัวของประชากร ที่การกระจายตัวและการเปลี่ยนแปลงจำนวนประชากร ทำให้ทราบถึงแนวโน้มการเติบโตของประชากรและแรงงานที่แตกต่างกันในแต่ละพื้นที่ เพื่อไปกำหนดการใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อการพัฒนาเมืองในอนาคต โดยส่วนใหญ่การกระจายตัวของประชากร จะมีความหนาแน่นมากในเขตเทศบาลหรือเขตเมืองเนื่องจากเป็นเขตสำหรับอยู่อาศัยและประกอบพาณิชย์กรรม และมีความเบาบางนอกเขตเทศบาลที่ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่เกษตรกรรม มีการตั้งถิ่นฐานกระจายตัวตามพื้นที่เกษตรกรรม โดยการกระจายตัวของประชากรจะสอดคล้องกับระดับการให้บริการโครงสร้างพื้นฐานที่รัฐสนับสนุน ซึ่งการกระจายตัวของประชากรที่แตกต่างกันในแต่ละเขตปกครองในแต่ละปี สามารถนำมาคาดการณ์ความต้องการโครงสร้างพื้นฐานในอนาคตได้

เมื่อทราบถึงจำนวนประชากร ความหนาแน่นประชากร การกระจายตัวของประชากร รวมถึงโครงสร้างประชากร และการเปลี่ยนแปลงของประชากรในแต่ละปี ที่แตกต่างกันไปในแต่ละพื้นที่แล้ว สามารถนำมาคาดการณ์จำนวนประชากรในอนาคตได้ ซึ่งการคาดการณ์ประชากรในอนาคต เพื่อให้รัฐสามารถวางแผนจัดสรรโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวก โดยในอนาคตสามารถจัดหาโครงสร้างพื้นฐานทั้งทางด้านสาธารณูปโภค ไฟฟ้า ประปา การคมนาคมขนส่ง สาธารณูปการ โรงเรียน โรงพยาบาล การรักษาความปลอดภัย พื้นที่สาธารณะ ให้เพียงพอต่อความต้องการและจำนวนประชากรที่จะเพิ่มขึ้นได้

นอกจากนี้ประเด็นสำคัญที่ต้องมีการพิจารณา คือ ความเสี่ยงต่อการขาดแคลนแรงงานในอนาคต ในระยะยาวมากกว่า 20 ปีขึ้นไป เนื่องจากอัตราการเข้าสู่วัยแรงงานลดลง วัยสูงอายุเพิ่มขึ้น ขณะที่การเติบโตทางเศรษฐกิจที่เพิ่มขึ้น ทำให้มีโอกาสขาดแคลนแรงงานได้ในอนาคต อีกทั้งต้องพิจารณาถึงการย้ายถิ่นฐานของแรงงาน โดยเฉพาะการย้ายถิ่นเข้าสู่พื้นที่เมืองใหญ่ในภูมิภาคอื่นๆ ซึ่งทำให้มีโอกาสขาดแคลนแรงงานโดยเฉพาะแรงงานตามฤดูกาล และการลดลงของประชากรวัยเด็กอย่างต่อเนื่องที่เป็นผลมาจากการลดลงของอัตราการเพิ่มตามธรรมชาติ จนส่งผลกระทบต่อในระยะยาวในเรื่องของการลดลงของอัตราการเข้าสู่วัยแรงงานในอนาคต โดยเฉพาะช่วงปี พ.ศ.2580 เป็นต้นไป จนเป็นผลให้ประชากรวัยแรงงานลดลง อาจได้รับผลกระทบต่อภาคเศรษฐกิจได้ในอนาคต

ตารางที่ 4.1.2- 1 บูรณาการผลการวิเคราะห์ด้านประชากรและสังคม

ข้อมูลในแต่ละด้าน	ผลการวิเคราะห์	ผลกระทบต่อพื้นที่
ด้านประชากร	<p>จำนวนประชากร</p> <p>ในปี พ.ศ.2560 จังหวัดศรีสะเกษ มีจำนวนประชากรทั้งสิ้น 1,471,563 คน เพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ.2550 ที่มีประชากร 1,446,884 คน คิดเป็นอัตราการเพิ่มเฉลี่ยร้อยละ 0.2 ต่อปี สำหรับการกระจายตัวของประชากรในระดับอำเภอ ปี พ.ศ.2560 จังหวัดศรีสะเกษ แบ่งการปกครองออกเป็น 22 อำเภอ โดยอำเภอที่มีประชากรมากที่สุด คือ อำเภอกันทรลักษ์ มีจำนวนประชากร 201,964 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 13.7 ของประชากรทั้งจังหวัด รองลงมาคือ อำเภอขุขันธ์ จำนวน 151,340 คน (ร้อยละ 10.3) อำเภอเมืองศรีสะเกษ จำนวน 139,511 คน (ร้อยละ 9.5) ขณะที่อำเภอที่มีประชากรน้อยที่สุด คือ อำเภอบึงบูรพ์ มีจำนวนประชากรเพียง 10,667 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 0.7 ของประชากรทั้งจังหวัด</p> <p>ความหนาแน่นประชากร</p> <p>ในปี พ.ศ.2560 ความหนาแน่นของประชากรต่อพื้นที่โดยเฉลี่ยของจังหวัดศรีสะเกษ อยู่ที่ 166 คนต่อตารางกิโลเมตร เพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ.2550 ที่มีความหนาแน่นของประชากรเท่ากับ 164 คนต่อตารางกิโลเมตร โดยความหนาแน่นของประชากรโดยเฉลี่ยอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง สูงกว่ากับค่าเฉลี่ยของประเทศที่ 132 คน ต่อตารางกิโลเมตรเล็กน้อย</p> <p>สำหรับความหนาแน่นของประชากร ระดับอำเภอ พบว่า อำเภออุทุมพรพิสัยและอำเภอเมืองศรีสะเกษ เป็นบริเวณที่มีความหนาแน่นของประชากรสูงสุดในจังหวัด โดยมีความหนาแน่นของประชากรที่ 263 และ 242 คนต่อตารางกิโลเมตรตามลำดับ เพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ. 2550 ที่มีความหนาแน่นของประชากรเท่ากับ 265 และ 234 คนต่อตารางกิโลเมตรตามลำดับ ซึ่งความหนาแน่นของประชากรของอำเภอเมืองศรีสะเกษ ส่วนใหญ่มาจากการกระจุกตัวของประชากรในเขตเทศบาล ซึ่งมีความหนาแน่นสูงถึง 464 คนต่อตารางกิโลเมตร ขณะที่นอกเขตเทศบาลของอำเภอเมืองศรีสะเกษ จะมีความหนาแน่นของประชากรอยู่ที่ 189 คน/ตร.กม.</p>	<p>ประชากรก่อให้เกิดกิจกรรมและการใช้ประโยชน์ที่ดินที่หลากหลายจำนวนประชากรส่งผลต่อการวางแผนรองรับด้านบริการสาธารณสุข สาธารณูปโภคและสาธารณูปการให้เพียงพอในอนาคต โดยเฉพาะเมืองที่จำนวนประชากรเป็นจำนวนมาก ได้แก่ อำเภอกันทรลักษ์ อำเภอขุขันธ์ และอำเภอเมืองศรีสะเกษ ซึ่งมีศักยภาพในการรองรับการพัฒนาทางเศรษฐกิจ มีแรงงานรองรับการลงทุนทั้งในภาคเกษตรกรรม ภาคอุตสาหกรรม และการบริการ</p>
	<p>การกระจายตัวของประชากร</p> <p>ใน พ.ศ. 2560 จังหวัดศรีสะเกษ มีจำนวนเทศบาลตำบลที่ยกฐานะขึ้นเป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะในช่วง ปี พ.ศ.2557-2558 ที่มีจำนวนองค์การบริหารส่วนตำบลยกฐานะขึ้น เป็นจำนวนเทศบาลรวม 19 แห่ง ทำให้ใน พ.ศ.2560 จังหวัดศรีสะเกษ มีเทศบาลทั้งสิ้น 37 แห่ง แบ่งเป็นประชากรในเขตเทศบาล จำนวน 287,634 คน คิดเป็นร้อยละ 19.55 ของประชากรทั้งจังหวัด และอาศัยอยู่นอกเขตเทศบาล จำนวน 1,183,929 คน คิดเป็นร้อยละ 80.45 ของประชากรทั้งจังหวัด</p>	<ul style="list-style-type: none"> - แนวโน้มของสัดส่วนระหว่างประชากรชนบทต่อประชากรเมืองที่ลดลง แสดงให้เห็นว่ามีการขยายตัวของเมืองอย่างต่อเนื่อง - การขยายตัวของชุมชนเมืองย่อมส่งผลกระทบต่อพื้นที่เกษตรกรรม และพื้นที่อนุรักษ์ หรือพื้นที่ป่าไม้ให้ลดน้อยลง เนื่องจากความต้องการใช้ประโยชน์ที่ดินที่มากขึ้น

ข้อมูลในแต่ละด้าน	ผลการวิเคราะห์	ผลกระทบต่อพื้นที่
	<p>อำเภอที่มีประชากรในเขตเทศบาลสูงที่สุด คือ อำเภอเมืองศรีสะเกษ มีประชากรอาศัยในเขตเทศบาลทั้งสิ้น 51,661 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 37.03 ของประชากรทั้งอำเภอ ได้แก่ เทศบาลเมืองศรีสะเกษ และเทศบาลตำบลน้ำคำ รวมจำนวนเทศบาลทั้งสิ้น 2 แห่ง รองลงมา คือ อำเภอขุนหาญ มีประชากรอาศัยในเขตเทศบาลทั้งสิ้น 46,662 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 43.21 ของประชากรทั้งอำเภอ ได้แก่ เทศบาลตำบลขุนหาญ เทศบาลตำบลโพธิ์กระสังข์ เทศบาลตำบลกระหวัน เทศบาลตำบลกันทรอม และเทศบาลตำบลลิ เทศบาลตำบลโนนสูง รวมจำนวนเทศบาลทั้งสิ้น 7 แห่ง</p>	<ul style="list-style-type: none"> - การวางแผนรองรับการขยายตัวของเมืองจึงเป็นสิ่งจำเป็นและเร่งด่วน เพื่อการจัดระเบียบของพื้นที่และการจัดสรรโครงสร้างพื้นฐานของรัฐให้เพียงพอ - การส่งเสริมด้านการเกษตรกรรม ไม่ว่าจะเป็นการประกันราคา ระบบตลาดที่เป็นธรรมกับเกษตรกร การจัดระบบประทานที่ดี เพื่อป้องกันปัญหาการออกจากภาคการเกษตรกรรม เพื่อให้ได้ผลผลิตที่สามารถรองรับกับความต้องการของประชากรภายในเมืองได้เพียงพอ และเพื่อรักษาฐานการผลิตด้านการเกษตรที่เป็นฐานการผลิตที่สำคัญของจังหวัดศรีสะเกษ
	<p>โครงสร้างประชากร</p> <p>ในช่วงปี พ.ศ.2549-2559 โครงสร้างปิรามิดประชากร เริ่มปรับตัวเข้าสู่ลักษณะเป็นเจดีย์ฐานสอบ ซึ่งแสดงถึง พื้นที่จังหวัดศรีสะเกษประสบปัญหาการลดลงของประชากรวัยเด็กมาในช่วงเวลาหนึ่ง จนเป็นผลให้ประชากรวัยทำงานลดลงด้วยเล็กน้อย ขณะที่ประชากรวัยสูงอายุมีสัดส่วนเพิ่มขึ้น</p> <p>ประชากรกลุ่มใหญ่ของจังหวัดศรีสะเกษ ในปี พ.ศ.2560 จะอยู่ในกลุ่มวัยทำงาน หรือในกลุ่มอายุ 15-59 ปี จำนวน 996,402 คน คิดเป็นร้อยละ 67.7 ของประชากรทั้งหมด รองลงมา คือ ประชากรวัยเด็ก ในกลุ่มอายุ 0-14 ปี จำนวน 259,348 คน คิดเป็นร้อยละ 17.6 ของประชากรทั้งหมด และประชากรวัยสูงอายุ ในกลุ่มอายุ 60 ปีขึ้นไป จำนวน 215,813 คน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 14.7 ของประชากรทั้งหมด</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ความเจริญก้าวหน้าทางการแพทย์ที่ทำให้ประชากรมีอายุยืนยาวขึ้น สภาวะการณั้เจริญพันธุ์ลดลง ส่งผลให้สัดส่วนของคนในวัยเด็กจะอยู่ในเกณฑ์ต่ำ ขณะที่สัดส่วนของผู้สูงอายุจะเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ - การวางแผนรองรับประชากรในอนาคตจำเป็นต้องจัดเตรียมบริการสาธารณสุขสาธาณูปโภค และสาธารณสุขการต่างๆ ในเมืองให้เพียงพอกับความต้องการและมีความเหมาะสมต่อกลุ่มประชากร - การพัฒนาการศึกษาและทักษะฝีมือแรงงานเพื่อให้เป็นแรงงานที่มีคุณภาพและเพื่อเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาภูมิภาคต่อไปในอนาคต
	<p>การเปลี่ยนแปลงประชากร</p> <p>แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงของประชากรประชากรในจังหวัดศรีสะเกษ เมื่อแบ่งการพิจารณาการเติบโตออกเป็นช่วง 5 ปี คือ ในช่วงปี พ.ศ.2550-2555 จะมีการเติบโตของประชากรที่ต่ำกว่าอยู่ที่อัตราการเติบโตเฉลี่ย อยู่ที่ร้อยละ 0.15 ขณะที่การเติบโตของประชากรในช่วง 5 ปีหลัง คือ พ.ศ.2555-2560 จะมีการเติบโตของประชากรที่สูงกว่ามาก อยู่ที่ร้อยละ 0.19 ต่อปี ซึ่งถือเป็นการขยายตัวอย่างรวดเร็วโดยเฉพาะในพื้นที่นอกเขตเทศบาล ที่ส่งผลให้เกิดการเพิ่มขึ้นของประชากรนอกเขตเทศบาลเป็นจำนวนมาก</p> <p>ในช่วง พ.ศ.2550-2560 ศรีสะเกษ มีจำนวนประชากรเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง แต่อยู่ในระดับต่ำ คิดเป็นอัตราการเพิ่มเฉลี่ยร้อยละ 0.2 ต่อปี (Relative Change) โดยอำเภอที่มีอัตราการเพิ่มของประชากรสูงกว่าค่าเฉลี่ยของการเติบโตของจังหวัดมากที่สุดประมาณ 0.5 - 0.8 ได้แก่ อำเภอภูสิงห์ อำเภอวังหิน และอำเภอโนนคูณ ส่วนอำเภอที่มีการเติบโตของประชากรน้อยที่สุด ได้แก่ อำเภอราชธิส อำเภออุทุมพรพิสัย อำเภอศิลาลาด ซึ่งมีอัตราการเติบโตเฉลี่ยของประชากรเป็นลบ เมื่อพิจารณาการเปลี่ยนแปลงของประชากรในเชิงพื้นที่ หรือการพิจารณาส่วน</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงประชากร ได้แก่ เศรษฐกิจ สังคม การจ้างงานและการเป็นเมืองศูนย์กลางด้านการค้าการลงทุน แหล่งการผลิตสินค้าเกษตร และการพัฒนาเมืองชายแดน - แนวโน้มการเพิ่มขึ้นของประชากรตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบันส่งผลต่อการหาพื้นที่ที่เหมาะสมในการอยู่อาศัยและวางแผนรองรับด้านสาธารณสุขปโภค และสาธารณสุขการให้เพียงพอกับจำนวนประชากร

ข้อมูลในแต่ละด้าน	ผลการวิเคราะห์	ผลกระทบต่อพื้นที่
	<p>แบ่งการเพิ่มของประชากร พบว่าศรีสะเกษมีการเพิ่มขึ้นของประชากร 24,726 คน การเพิ่มขึ้นของประชากรส่วนใหญ่ยังคงกระจุกตัวในอำเภอเมืองศรีสะเกษ อำเภอขุนันธ์ อำเภอกันทรลักษ์ และอำเภอภูสิงห์เป็นหลัก โดยคิดเป็นร้อยละ 68.4 ของจำนวนประชากรเพิ่มทั้งจังหวัด</p>	
	<p>ประชากรแฝง</p> <p>จากการวิเคราะห์ผลต่างของประชากรทะเบียนราษฎรและสำมะโนประชากร และการวิเคราะห์ข้อมูลจากปริมาณการใช้ไฟฟ้า พบว่า มีจำนวนที่สอดคล้องกันกับภาพความเป็นจริงที่มีการย้ายถิ่นของประชากรเพื่อไปประกอบอาชีพในพื้นที่อื่นๆ ด้วยเหตุนี้ การวางผังเมืองรวมจังหวัดศรีสะเกษ สามารถสรุปได้ว่า จังหวัดศรีสะเกษ ไม่มีประชากรแฝงอาศัยอยู่ในพื้นที่เลย</p>	<ul style="list-style-type: none"> - การสร้างงานในพื้นที่ เพื่อลดการอพยพย้ายถิ่นของประชากรวัยแรงงานไปทำงานยังเมืองศูนย์กลางความเจริญอื่น เช่น กรุงเทพฯ หรือจังหวัดใกล้เคียง เป็นต้น - ประชากรแฝงเป็นกลุ่มประชากรที่สำคัญ ส่งผลต่อการรองรับด้านสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ แต่หากไม่มีประชากรแฝงจะทำให้ภาครัฐสามารถจัดการระบบโครงสร้างพื้นฐานได้สะดวกยิ่งขึ้น
	<p>การคาดประมาณประชากร</p> <p>จากผลการคาดการณ์ประชากร พบว่า ในปี พ.ศ.2580 จังหวัดศรีสะเกษ จะมีประชากรทั้งสิ้น 1,554,700 คน โดยอำเภอที่มีจำนวนประชากรมากที่สุด 3 อันดับแรก คือ อำเภอกันทรลักษ์ จำนวน 218,300 คน รองลงมา คือ อำเภอขุนันธ์ จำนวน 161,100 คน และอำเภอเมืองศรีสะเกษ จำนวน 150,400 คน ส่วนอำเภอที่มีจำนวนประชากรน้อยที่สุด คือ อำเภอเบ็ญจบุรุษ จำนวน 11,000 คน</p> <p>ประชากรในเขตเทศบาล ในปี พ.ศ.2580 จะมีจำนวน 313,900 คน คิดเป็นร้อยละ 20.19 ของประชากรรวมในอนาคต โดยมี ทม.ศรีสะเกษ ที่เป็นชุมชนเมืองขนาดใหญ่ที่สุดของจังหวัด มีจำนวน 44,700 คน ประชากรนอกเขตเทศบาล ในปี พ.ศ.2580 จะมีจำนวน 1,240,800 คน คิดเป็นร้อยละ 79.81 ของประชากรรวมในอนาคต โดยมี อบต.ละลาย ที่เป็นชุมชนชนบทขนาดใหญ่ที่มีประชากรมากกว่า 15,000 คน มีจำนวน 18,700 คน</p>	<ul style="list-style-type: none"> - กระบวนการเป็นเมืองเกิดขึ้นอย่างรวดเร็วทำให้เกิดความหลากหลายในการใช้ประโยชน์ที่ดิน และเกิดปัญหาการขัดแย้งด้านการใช้ประโยชน์ที่ดิน หากไม่มีการกำหนดโซนนิ่งการใช้ประโยชน์ที่ดินที่ชัดเจน - การเพิ่มขึ้นของประชากร ส่งผลต่อการหาพื้นที่ที่เหมาะสมในการอยู่อาศัยการรองรับด้านสาธารณูปโภค และสาธารณูปการ - การเตรียมโครงสร้างพื้นฐานเพื่อรองรับกับจำนวนประชากร - การจัดสรรเงินทุนเพื่อการศึกษา หรือด้านอื่นๆ จากทางภาครัฐ เพื่อให้ประชากรได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึง
	<p>จากผลการคาดการณ์ประชากรข้างต้น เมื่อพิจารณาในประเด็นเรื่องความหนาแน่นของประชากรในอนาคต พบว่า ในภาพรวม จังหวัดศรีสะเกษ มีแนวโน้มที่จะมีความหนาแน่นของประชากรเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ โดยในปี พ.ศ.2580 จังหวัดศรีสะเกษ จะมีความหนาแน่นของประชากร 176 คนต่อตารางกิโลเมตร เพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ.2560 ที่มีความหนาแน่นของประชากร 168 ตารางกิโลเมตร</p> <p>ความหนาแน่นของประชากรในระดับอำเภอ พบว่า ในปี พ.ศ.2580 อำเภอเมืองจันทร์ จะเป็นพื้นที่ที่มีความหนาแน่นของประชากรมากที่สุด คือ 291 คนต่อตารางกิโลเมตร รองลงมาคือ อำเภอเมืองศรีสะเกษ 261 คนต่อตารางกิโลเมตร อำเภออุทุมพรพิสัย 260 คนต่อตารางกิโลเมตร อำเภอวังหิน 234 คนต่อตารางกิโลเมตรขณะที่อำเภอที่เหลือล้วนมีความหนาแน่นต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของจังหวัดทั้งสิ้น และอำเภอที่มีความหนาแน่นของประชากรน้อยที่สุดคือ อำเภอศีลาลาด คิดเป็น 141 คนต่อตารางกิโลเมตร</p>	

ข้อมูลในแต่ละด้าน	ผลการวิเคราะห์	ผลกระทบต่อพื้นที่
<p>ด้านสังคมและวัฒนธรรม</p>	<p>จังหวัดศรีสะเกษตั้งอยู่ในพื้นที่ที่มีประวัติศาสตร์และมีความเกี่ยวเนื่องอันยาวนาน และมีความสำคัญทั้งความเป็นมาของชาติ ประวัติศาสตร์บุคคลสำคัญของพื้นที่ และมีแหล่งโบราณสถานและโบราณคดี และมีแหล่งศิลปกรรมอีกเป็นจำนวนมาก ทำให้พื้นที่ของจังหวัดศรีสะเกษเป็นเหมือนแหล่งอารยธรรมที่มีความหลากหลาย</p> <p>จังหวัดศรีสะเกษเป็นดินแดนสี่เฝ้าไทยที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรมของชนเผ่าต่างๆ ใน ได้แก่ ส่วย เขมร ลาว เยอ จึงเรียกกันอีกชื่อหนึ่งว่า “ดินแดนสี่เฝ้าไทย” ตามหลักฐานประวัติศาสตร์ และเป็นเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมที่มีความโดดเด่นละชัดเจน รวมทั้ง เป็นแดนแดนที่ขนานนามว่า แดนปราสาทขอม มีปราสาทหินเป็นจำนวนมากเท่าที่สำรวจพบในขณะนี้ มีจำนวน 16 แห่ง ไม่รวมปราสาทเขาพระวิหารที่เคยเป็นสมบัติของจังหวัดศรีสะเกษมาก่อน ทั้งนี้ หากพูดถึงจังหวัดศรีสะเกษ สิ่งที่คุณจดจำ และนึกถึงคือ ดินแดนแห่ง หอมแดง-กระเทียมดี ซึ่งเป็นสินค้าทางการเกษตรที่ขึ้นชื่อของจังหวัดและมีที่เดียวในภาคอีสาน ที่มีการปลูกและส่งเสริมเป็นพืชเศรษฐกิจสำคัญของจังหวัด</p> <p>ดังนั้นจึงสามารถส่งเสริมหรือพัฒนาเป็นแหล่งศึกษาเรียนรู้ของผู้คนทั้งในพื้นที่ และคนจากภายนอกพื้นที่เข้าศึกษา หรือเที่ยวชม จากศักยภาพของพื้นที่จังหวัดศรีสะเกษที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรมนั้นทำให้เกิดศักยภาพในการการพัฒนาเชิงพื้นที่ ให้เป็นแหล่งเรียนรู้ และท่องเที่ยว วิถีชีวิตทางวัฒนธรรมของชุมชน และธรรมชาติ</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ความหลากหลาย และการรวมกลุ่มของหลายๆ ประเพณี ความเชื่อทางศาสนาหรือวัฒนธรรม ทำให้เกิดการดึงดูดการเข้ามาของชนชาติต่างๆ เกิดการแลกเปลี่ยนและเรียนรู้ซึ่งกันและกัน - สิ่งที่มีคุณค่าทางวัฒนธรรม สถาปัตยกรรม จิตรกรรม หรือทางประวัติศาสตร์จะช่วยให้คนรุ่นหลังมีความภาคภูมิใจในถิ่นฐานของตน และร่วมกันรักษาให้คงไว้ - จังหวัดศรีสะเกษสามารถพัฒนาพื้นที่ที่มีความสำคัญทางประวัติศาสตร์ หรือประเพณี ความเป็นมาของพื้นที่ให้เกิดเป็นจุดเด่นและเอกลักษณ์ รวมไปถึงแหล่งท่องเที่ยวได้อีกเป็นจำนวนมาก - การอนุรักษ์ รักษาศิลปวัฒนธรรม หรือเอกลักษณ์ของท้องถิ่นเป็นสิ่งสำคัญการส่งเสริมให้เยาวชนหรือคนรุ่นหลังให้สามารถพบเห็นได้โดยง่าย การเข้าถึงในศิลปวัฒนธรรมที่สามารถพบเห็นได้โดยทั่วไป จะทำให้เกิดการซึมซับ และเข้าถึงศิลปวัฒนธรรมนั้นๆ จะทำให้ตระหนักถึงคุณค่าและเกิดความหวงแหนมากยิ่งขึ้น
<p>นโยบาย ยุทธศาสตร์ และแผนงานโครงการที่มีผลต่อการพัฒนา</p>	<p>การที่เด็กเกิดใหม่แต่ละปีมีแนวโน้มลดน้อยลงในอนาคต ทำให้ประชากรในวัยศึกษาเล่าเรียนมีแนวโน้มลดลง ส่งผลให้ภาครัฐจะสามารถเน้นคุณภาพของการศึกษาได้ดีขึ้น</p> <p>ประชากรวัยแรงงานมีแนวโน้มที่จะไม่เปลี่ยนแปลงมากนักในอนาคต แต่ความต้องการแรงงานในระบบเศรษฐกิจของจังหวัดที่จะต้องเติบโตขึ้น ทำให้การนำเข้าแรงงานจากประเทศเพื่อนบ้านจะกลายเป็นสิ่งจำเป็น ดังนั้น การจัดการแรงงานข้ามชาติให้เป็นระบบที่ดีจึงเป็นเรื่องที่ควรได้รับความสนใจอย่างจริงจัง</p> <p>ประชากรในวัยสูงอายุที่เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว เป็นผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงลักษณะทางสังคมปรับเข้าสู่การเป็นสังคมผู้สูงอายุ มาตรการและโครงการที่จะเกิดขึ้นในอนาคตที่จะเป็นสวัสดิการให้ประชากรสูงอายุ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องชีวิตความเป็นอยู่ทั่วไป หรือเรื่องสุขภาพอนามัย จึงควรได้รับการวางแผนอย่างจริงจังและต้องพัฒนาไปให้ทันกับการเพิ่มอย่างรวดเร็วของประชากรสูงอายุในอนาคต</p>	<ul style="list-style-type: none"> - การสร้างความเท่าเทียมทางสังคมทั้งการเข้าถึงบริการของภาครัฐ การศึกษาสถานพยาบาลให้เพียงพอ - การสร้างสิ่งแวดล้อมที่น่าอยู่เพื่อคุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชน - การส่งเสริมการพัฒนาทักษะฝีมือแรงงานในพื้นที่ - การสนับสนุน ส่งเสริมการท่องเที่ยวชุมชน - ให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของประชาชน - การเชื่อมโยงเศรษฐกิจกับประเทศเพื่อนบ้าน ต้องมีมาตรการลดความเสี่ยงปัญหาด้านความมั่นคงรูปแบบใหม่ เช่น ปัญหายาเสพติด อาชญากรรมข้ามชาติ การลักลอบการนำเข้าหรือการเคลื่อนย้ายสินค้าผิดกฎหมาย เป็นต้น - การเตรียมความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนให้แก่ประชาชนจังหวัดศรีสะเกษ

ที่มา : การวิเคราะห์โดยบริษัทที่ปรึกษา, พ.ศ. 2561

จากการบูรณาการผลการวิเคราะห์ด้านประชากรและสังคมในจังหวัดศรีสะเกษ (แผนที่ 4.1.2-1) จะเห็นได้ว่าจังหวัดศรีสะเกษในอนาคตจะมีจำนวนประชากรเพิ่มสูงขึ้น ปัจจุบัน พ.ศ. 2560 จังหวัดศรีสะเกษมีประชากรรวมกันทั้งสิ้น 1,468,742 คน และคาดว่าในอนาคต พ.ศ. 2580 จะมีประชากรรวมประมาณ 1,554,700 คน ซึ่งความหนาแน่นเพิ่มสูงขึ้นเช่นเดียวกัน โดย พ.ศ.2560 ความหนาแน่นของประชากรต่อพื้นที่โดยเฉลี่ยของจังหวัดศรีสะเกษ อยู่ที่ 166 คนต่อตารางกิโลเมตร โดยความหนาแน่นของประชากรโดยเฉลี่ยอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง สูงกว่ากับค่าเฉลี่ยของประเทศที่ 132 คน ต่อตารางกิโลเมตรเล็กน้อย สำหรับความหนาแน่นของประชากร ระดับอำเภอ พบว่า อำเภออุทุมพรพิสัยและอำเภอเมืองศรีสะเกษ เป็นบริเวณที่มีความหนาแน่นของประชากรสูงที่สุดในจังหวัด อำเภอเมืองศรีสะเกษเป็นอำเภอที่มีประชากรหนาแน่นมากที่สุดประมาณ 263 คนต่อตารางกิโลเมตร และอำเภออุทุมพรพิสัย 242 คนต่อตารางกิโลเมตรตามลำดับ

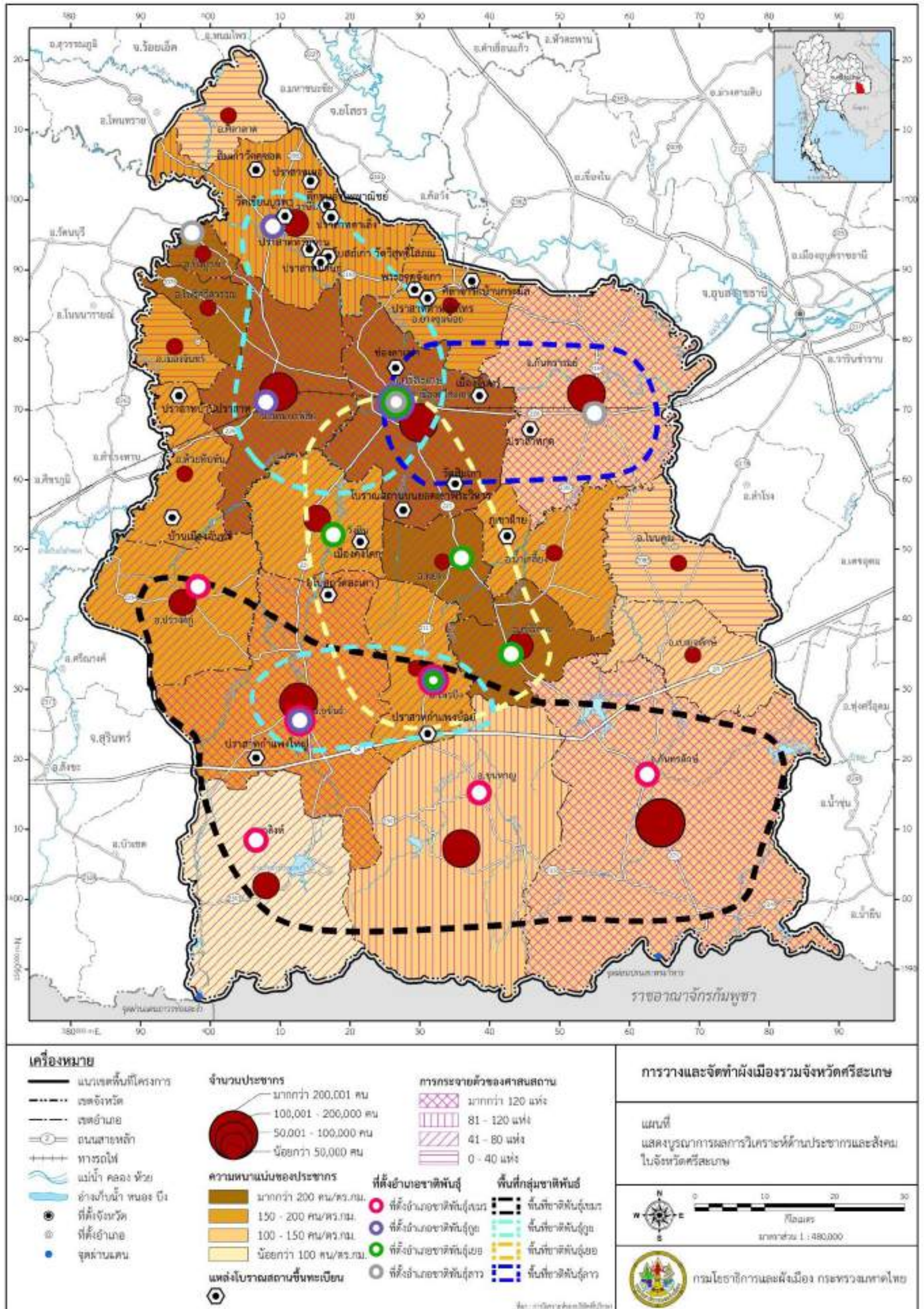
ประชากรที่เพิ่มสูงขึ้นก่อให้เกิดกิจกรรมและการใช้ประโยชน์ที่ดินที่หลากหลาย และมีความหนาแน่นขึ้นตามมาในบางบริเวณ รวมถึงจำนวนประชากรที่เพิ่มสูงขึ้นส่งผลต่อการวางแผนรองรับด้านบริการสาธารณสุข สาธารณูปโภคและสาธารณูปการให้เพียงพอในอนาคต โดยเฉพาะเมืองที่จำนวนประชากรเป็นจำนวนมาก ได้แก่ อำเภอกันทรลักษ์ อำเภอขุขันธ์ และอำเภอเมืองศรีสะเกษ ซึ่งมีศักยภาพในการรองรับการพัฒนาทางเศรษฐกิจ มีแรงงานรองรับการลงทุนทั้งในภาคเกษตรกรรม ภาคอุตสาหกรรม และการบริการ การหาพื้นที่ที่เหมาะสมในการอยู่อาศัย และการจัดเตรียมระบบสาธารณูปโภคและสาธารณูปการเพื่อรองรับจำนวนประชากรที่เพิ่มสูงขึ้น การจัดสรรงบประมาณเพื่อการศึกษา การพยาบาล เพื่อให้ประชากรได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึง การส่งเสริมการพัฒนาทักษะฝีมือแรงงานในพื้นที่ รวมถึงการจัดการความหลากหลายของใช้ประโยชน์ที่ดิน เพื่อลดปัญหาการขัดแย้งด้านการใช้ประโยชน์ที่ดินอย่างเหมาะสม นอกจากนี้ยังพบว่าในอนาคตประชากรในวัยสูงอายุจะเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว เป็นผลให้การเปลี่ยนแปลงลักษณะทางสังคมปรับเข้าสู่การเป็นสังคมผู้สูงอายุ ดังนั้นจึงต้องมีมาตรการและโครงการที่เป็นสวัสดิการแก่ประชากรเหล่านั้น ไม่ว่าจะเป็นเรื่องชีวิตความเป็นอยู่ทั่วไป หรือเรื่องสุขภาพอนามัย จึงควรได้รับการวางแผนอย่างจริงจังและจะต้องพัฒนาไปให้ทันกับการเพิ่มอย่างรวดเร็วของประชากรสูงอายุในอนาคต

จากแนวโน้มของสัดส่วนระหว่างประชากรชนบทต่อประชากรเมืองที่ลดลง แสดงให้เห็นว่ามีการขยายตัวของเมืองอย่างต่อเนื่อง ซึ่งการขยายตัวของชุมชนเมืองจะส่งผลกระทบต่อพื้นที่เกษตรกรรม และพื้นที่อนุรักษ์ หรือพื้นที่ป่าไม้ให้ลดน้อยลง โดย พ.ศ. 2560 ที่ดินเกษตรกรรมเพิ่มขึ้น 87.7 ตารางกิโลเมตร คิดเป็นการเพิ่มขึ้นร้อยละ 1.32 ของพื้นที่เกษตรกรรมเดิมทั้งหมด พื้นที่ป่าไม้ลดลง 40.52 ตารางกิโลเมตร คิดเป็นร้อยละ 3.68 ของพื้นที่ป่าเดิม และพื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้างมีการเพิ่มขึ้น 22.59 ตารางกิโลเมตร หรือคิดเป็นร้อยละ 4.79 ของพื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้างทั้งหมด ซึ่งจะมีแนวโน้มสูงขึ้นในอนาคต เนื่องจากความต้องการใช้ประโยชน์ที่ดินที่มากขึ้นในการพัฒนา จึงต้องการวางแผนรองรับการขยายตัวของเมืองจึงเป็นสิ่งจำเป็นและเร่งด่วน เพื่อการจัดระเบียบของพื้นที่ และการจัดสรรโครงสร้างพื้นฐานของรัฐให้เพียงพอ รวมถึงการส่งเสริมด้านการเกษตรกรรม ไม่ว่าจะเป็นประกันราคา ระบบตลาดที่เป็นธรรมกับเกษตรกร การจัดระบบประเพณีที่ดี เพื่อป้องกันปัญหาการออกจากภาคการเกษตรกรรม เพื่อให้ได้ผลผลิตที่สามารถรองรับกับความต้องการของประชากรภายในเมืองได้เพียงพอ และเพื่อรักษาฐานการผลิตด้านการเกษตรที่เป็นฐานการผลิตที่สำคัญของจังหวัดศรีสะเกษ

นอกจากการจัดเตรียมโครงสร้างพื้นฐานรองรับการเพิ่มขึ้นของประชากรแล้ว จังหวัดศรีสะเกษยังเป็นดินแดนที่รวมความหลากหลายของชนเผ่า 4 เผ่า ได้แก่ 1) ส่วย (บริเวณอำเภอขุขันธ์ อำเภอไพรบึง) 2) เขมร (บริเวณตอนใต้ติดกับกัมพูชา ในอำเภอขุขันธ์ อำเภอขุนหาญ อำเภอภูสิงห์ อำเภอกันทรลักษ์) 3) ลาว (อำเภอเมืองศรีสะเกษ อำเภอกันทรารมย์) 4) เยอ (บริเวณอำเภอวังหิน อำเภอพยุห์ อำเภอไพรบึง) ที่มีเอกลักษณ์รวมถึงการมีปราสาทหิน วัฒนธรรมขอมโบราณที่มีคุณค่าทางประวัติศาสตร์ จึงควรสนับสนุนให้ประชาชนเข้าใจถึงความหลากหลายของชาติพันธุ์ วัฒนธรรมนิยมประเพณี วัฒนธรรม ความเชื่อทางศาสนาหรือวัฒนธรรม ทำให้เกิดการดึงดูดการเข้ามาของชนชาติต่างๆ เกิดการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรม ช่วยให้คนรุ่นหลังมีความภาคภูมิใจและร่วมกันรักษาไว้คงไว้ อีกทั้งการมีแหล่งวัฒนธรรมชั้นดียังเป็นจุดเด่นที่สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวทั้งไทยและต่างชาติได้ ส่วนภาครัฐมีหน้าที่ในการสนับสนุนในการรวมกลุ่มกิจกรรมและการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานเพื่ออำนวยความสะดวกการรักษาวัฒนธรรมเหล่านี้ไว้

จากการที่ประชากรของจังหวัดศรีสะเกษส่วนใหญ่อยู่ในสังคมเกษตรกรรม มีพื้นที่ประมาณร้อยละ 70 เป็นพื้นที่เกษตรกรรม ซึ่งในอนาคต พบว่า แนวโน้มของสัดส่วนระหว่างประชากรชนบทต่อประชากรเมืองที่ลดลง แสดงให้เห็นว่ามีการขยายตัวของเมืองอย่างต่อเนื่อง อีกทั้งการประกอบอาชีพเกษตรกรรมจะมีแนวโน้มลดลงส่งผลต่อแรงงานในภาคเกษตรกรรมที่ลดลง ส่งผลกระทบต่อเนื่องมายังการผลิตในภาคเกษตรกรรม แต่ด้วยศักยภาพของพื้นที่ที่โดดเด่นในด้านเกษตรกรรม ภาครัฐจึงต้องให้การสนับสนุน ดังนั้นการวางแผนนโยบายส่วนใหญ่จึงเป็นการวางแผนเพื่อสนับสนุนผลผลิตทางการเกษตรในจังหวัด ทั้งการสนับสนุนการส่งออกสินค้าเกษตร การสนับสนุนอุตสาหกรรมต่อเนื่องจากภาคเกษตรกรรม การทำเกษตรปลอดภัย การนำเทคโนโลยีเข้ามาช่วยในการเพิ่มผลผลิต การส่งเสริมด้านการเกษตรกรรม ไม่ว่าจะเป็นการประกันราคา ระบบตลาดที่เป็นธรรมกับเกษตรกร เพื่อป้องกันปัญหาการออกจากภาคการเกษตรกรรม และให้ได้ผลผลิตที่สามารถรองรับกับความต้องการของประชากรภายในเมืองได้เพียงพอ รวมถึงการรักษาฐานการผลิตด้านการเกษตรที่เป็นฐานการผลิตที่สำคัญของจังหวัดศรีสะเกษ

แผนที่ 4.1.2- 1 บูรณาการผลการวิเคราะห์ด้านประชากรและสังคม จังหวัดศรีสะเกษ

4.1.3 บูรณาการผลการวิเคราะห์ด้านเศรษฐกิจ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทางเศรษฐกิจของจังหวัดศรีสะเกษ ประกอบด้วย เศรษฐกิจและการจ้างงาน ที่เน้นการวิเคราะห์สัดส่วนผลิตภัณฑ์มวลรวมและการเปลี่ยนแปลงในแต่ละสาขา โดยสาขาหลัก คือ เกษตรกรรม อุตสาหกรรม การค้าการบริการและการท่องเที่ยว และการนำสาขาเศรษฐกิจมาวิเคราะห์อัตราส่วนที่ตั้ง เพื่อแสดงให้เห็นถึงศักยภาพของจังหวัดศรีสะเกษในการผลิต

การวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจจะใช้ข้อมูลของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ลักษณะทางเศรษฐกิจจังหวัดศรีสะเกษโดยรวมพิจารณาจากผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (GPP) โดยวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงของผลิตภัณฑ์มวลรวมจากอดีตถึงปัจจุบัน ในสาขาเกษตรกรรม อุตสาหกรรม การค้าการบริการ รวมถึงการวิเคราะห์อัตราส่วนที่ตั้งของสาขาการผลิตในจังหวัดเมื่อเปรียบเทียบกับภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เพื่อให้ทราบถึงศักยภาพของจังหวัดเมื่อเปรียบเทียบกับศักยภาพในระดับภาคและระดับประเทศ และนำไปวางแผนการใช้ประโยชน์ที่ดิน การส่งเสริมการพัฒนา และการจัดสรรทางด้านโครงสร้างพื้นฐาน การวางพื้นที่ที่เหมาะสมในอนาคต รวมถึงการส่งเสริมการลงทุนของผู้ประกอบการ การขยายตลาดฐานการผลิตให้เกิดการแข่งขัน การพัฒนาสินค้าใหม่ๆ และการหมุนเวียนความรู้ทางเศรษฐกิจ โดยเมื่อพิจารณาถึงอัตราส่วนที่ตั้งและความถนัดเศรษฐกิจจังหวัดแล้ว จึงนำมาสู่การพิจารณาจำนวนแรงงานเพื่อวางแผนจำนวนแรงงานให้เหมาะสมและแก้ไขปัญหาการขาดแคลนแรงงานในแต่ละภาคการผลิต

จากการวิเคราะห์มูลค่าทางเศรษฐกิจมาสู่การจ้างงาน โดยพิจารณาข้อมูลภาวะการมีงานทำของประชากรในจังหวัดศรีสะเกษ และการประกอบอาชีพส่วนใหญ่ของคนในจังหวัดศรีสะเกษอยู่ในภาคเกษตรกรรม ซึ่งเป็นอาชีพที่มีความเสี่ยงและขึ้นอยู่กับธรรมชาติ เป็นสำคัญ ซึ่งหากปีไหนมีปัญหาเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมและภัยธรรมชาติ ย่อมส่งผลถึงคนกลุ่มใหญ่อย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ดังนั้นแล้วเพื่อรักษาฐานการผลิตภาคการเกษตรกรรมเอาไว้จึงควรมีการส่งเสริม การพัฒนาทางด้านเกษตรกรรม การนำเอาเทคโนโลยีนวัตกรรมเข้ามาใช้เพื่อเพิ่มผลผลิต และลดปัญหาการขาดแคลนอาหารในอนาคต

นอกจากนี้ยังต้องพิจารณาถึง เขตเศรษฐกิจพิเศษ นโยบาย ยุทธศาสตร์ ความต้องการของประชาชน และคาดประมาณการขยายตัวทางเศรษฐกิจและการจ้างงาน แผนงานโครงการที่มีผลต่อการพัฒนา และความคิดเห็นจากการประชุมเพื่อระดมความคิดเห็นในการวางและจัดทำผัง และการประชุมกลุ่มย่อยในประเด็นสำคัญต่างๆ พบว่า ด้านเศรษฐกิจและสังคมของจังหวัดศรีสะเกษ ศักยภาพและแนวโน้มการพัฒนาบนพื้นฐานความเข้มแข็งของทรัพยากรและกิจกรรมในปัจจุบันเป็นสิ่งสำคัญ ทั้งภาคการเกษตร อุตสาหกรรมเกษตร การค้าชายแดน และการค้าการบริการ

ตารางที่ 4.1.3- 1 บูรณาการผลการวิเคราะห์ด้านเศรษฐกิจ

ข้อมูลในแต่ละด้าน	ผลการวิเคราะห์	ผลกระทบต่อพื้นที่
เศรษฐกิจและการจ้างงาน	<p>เมื่อทำการเปรียบเทียบมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัดศรีสะเกษกับประเทศไทย พบว่า ใน พ.ศ. 2561 ที่จังหวัดศรีสะเกษ มีมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมเท่ากับ 41,014.97 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 0.38 ของมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมประเทศ (10,673,741.74 ล้านบาท) เพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ. 2552 ที่มีมูลค่ารวม 28,567.13 ล้านบาท เท่ากับ 12,447.85 ล้านบาท โดยมีอัตราการขยายตัวระหว่างปี พ.ศ. 2552-2561 เฉลี่ยร้อยละ 4.36 ต่อปี โครงสร้างทางเศรษฐกิจของจังหวัดศรีสะเกษขึ้นอยู่กับสาขาเกษตรกรรม, การป่าไม้และการประมง, ภาคการศึกษา และภาคการขนส่ง ขยายปลีก การซ่อมแซมยานยนต์ และจักรยานยนต์เป็นสำคัญ โดยในปี พ.ศ. 2561 มีสัดส่วนต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (GPP) เป็นร้อยละ 22.94 ร้อยละ 15.30 และร้อยละ 11.41 ตามลำดับ</p> <p>การเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจของภาคการเกษตรในจังหวัดศรีสะเกษในช่วงปี พ.ศ. 2552 ถึงปี พ.ศ. 2561 พบว่ามีมูลค่าเพิ่มขึ้น 3,265.11 ล้านบาท จากเดิมในปี พ.ศ. 2552 มีมูลค่า 6,145.60 ล้านบาท เป็นมูลค่า 9,410.71 ล้านบาท ในปี พ.ศ. 2561 ทั้งนี้คิดเป็นสัดส่วนการเปลี่ยนแปลงร้อยละ 53.13 และหากคิดเป็นอัตราการเติบโตเฉลี่ยต่อปีจะพบว่ามีการเปลี่ยนแปลงเฉลี่ยร้อยละ 5.90 ต่อปี</p> <p>เมื่อพิจารณาผลิตภัณฑ์มวลรวมจะพบว่าภาคอุตสาหกรรมมีมูลค่าสูงถึง 2,998.27 ล้านบาท มูลค่าส่วนใหญ่อยู่ในภาคบริการ โดยในปี พ.ศ.2561 มีมูลค่าที่ 28,387 ล้านบาท สำหรับภาคอุตสาหกรรมเป็นภาคที่ต่อเนื่องภาคเกษตร โดยเฉพาะผลผลิตที่แปรรูปจากพืช ดังนั้นจึงควรมีการอำนวยความสะดวกทั้งด้านโครงสร้างพื้นฐานในการผลิต ส่งเสริมการแปรรูปเทคโนโลยีใหม่ๆ และการบริหารจัดการน้ำให้เพียงพอต่อทั้งภาคเกษตรกรรมและอุตสาหกรรม</p>	<p>- จากมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมในจังหวัดศรีสะเกษควรส่งเสริมการพัฒนาทางเศรษฐกิจในสาขาที่สร้างมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวม คือ สาขาเกษตรกรรม ป่าไม้ และการประมง สาขาการศึกษา และสาขาการขนส่ง การขยายปลีก การซ่อมแซมยานยนต์ จักรยานยนต์ ฯ</p> <p>- จังหวัดศรีสะเกษเป็นจังหวัดที่มีการขยายตัวทางเศรษฐกิจของภาคเกษตรอย่างต่อเนื่อง เนื่องจากลักษณะทางกายภาพที่เอื้ออำนวย มีความเหมาะสมในเชิงพื้นที่ แต่อย่างไรก็ตาม ภาคเกษตรกรรมต้องได้รับการพัฒนาเทคโนโลยีใหม่ๆ เพื่อให้ภาคเกษตร มีความต่อเนื่องกับภาคอุตสาหกรรม ต้องส่งเสริมการแปรรูปเกษตรกรรม และต้องมีการจัดการน้ำให้เพียงพอต่อทั้งภาคการเกษตรและภาคประชาชน</p>
	<p>อัตราส่วนที่ตั้ง</p> <p>เมื่อพิจารณาอัตราส่วนที่ตั้ง (Location Quotient) ของสาขาการผลิตในจังหวัดเมื่อเปรียบเทียบกับภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า มีสาขาการผลิตอื่นที่มีค่า LQ มากกว่า 1 ทั้งสิ้น 5 สาขา ได้แก่ สาขาเกษตรกรรม การล่าสัตว์ และการป่าไม้ (LQ=1.39), สาขาการก่อสร้าง (LQ=1.17), สาขากิจกรรมการบริการที่พักและอาหาร (LQ=3.42), สาขากิจกรรมทางการเงินและการประกัน (LQ=1.30), สาขาการศึกษา (LQ=1.50) และ สาขางานกิจกรรมการบริการอื่นๆ (LQ=1.35) ทั้งนี้จะเห็นได้ว่าสาขาที่มีความชำนาญในกิจกรรมทางเศรษฐกิจ โดยเปรียบเทียบในระดับภูมิภาคจะพบว่าสาขากิจกรรมการบริการที่พักและอาหารมีความโดดเด่นแตกต่างจากสาขาอื่นอย่างเห็นได้ชัด</p>	<p>- เนื่องจากการขยายตัวอย่างต่อเนื่องของฐานเศรษฐกิจสาขาเกษตรกรรม ควรมีการวางแผนเพื่อการใช้ประโยชน์ที่ดิน หรือการกำหนดย่านจึงมีผลที่จะช่วยส่งเสริมการพัฒนา และการจัดสรรทางด้านโครงสร้างพื้นฐาน การวางพื้นที่ที่เหมาะสมแก่การทำเกษตรกรรมในอนาคต รวมถึงการส่งเสริมการเข้าสู่ตลาดการขนส่ง และขยายปลีก การลงทุนของผู้ประกอบการธุรกิจใหม่ๆ ผ่านทางการสนับสนุนธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม หรือ SMEs เพื่อการขยายตลาดฐานการผลิต ให้เกิดการแข่งขัน และพัฒนาสินค้าใหม่ๆ หมุนเวียนความรู้ทางเศรษฐกิจ และผลิตภัณฑ์ในกลุ่มผู้ประกอบการ เพื่อให้ผู้บริโภคมีทางเลือกเพิ่มมากขึ้น</p>

ข้อมูลในแต่ละด้าน	ผลการวิเคราะห์	ผลกระทบต่อพื้นที่
	<p>จำนวนแรงงาน</p> <p>จำนวนแรงงานในจังหวัดศรีสะเกษในช่วง 3 ปีล่าสุด (พ.ศ.2557-2559) มีการเพิ่มขึ้นเพียงเล็กน้อยเท่านั้นคือร้อยละ 0.38 และร้อยละ 0.29 ซึ่งมีทิศทางที่ลดลงอีกด้วย ซึ่งในระยะยาวจะส่งผลกระทบต่อการลงทุนในอุตสาหกรรมการผลิตที่อาจต้องอาศัยแรงงานนอกพื้นที่หรือแรงงานต่างชาติเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งในการสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจของจังหวัด</p> <p>เมื่อพิจารณาข้อมูลจำนวนคนทำงานในสถานประกอบการระดับอำเภอ โดยมีการจัดเป็นกลุ่มตามลักษณะการกระจายตัวของข้อมูล อำเภอที่มีการกระจุกตัวของการจ้างงานมากที่สุด ได้แก่ อำเภอเมืองศรีสะเกษและอำเภอกันทรลักษณ์ อำเภอกันทรารมย์ อำเภอขุขันธ์, อำเภอราษีไศล และอำเภออุทุมพรพิสัย</p>	<ul style="list-style-type: none"> - การสนับสนุน การเรียนรู้แก่ลูกจ้างเพื่อพัฒนาฝีมือแรงงาน โดยเฉพาะในแรงงานไร้ฝีมือ (Unskilled Labor) การสนับสนุนการให้ความรู้ การอบรมแก่พนักงาน ให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุด - การสนับสนุนการสร้างอาชีพ หรืออาชีพเสริมแก่เกษตรกรนอกฤดูกาลเกษตรเพื่อการสร้างรายได้จากแหล่งอื่นๆ เช่น งานหัตถกรรม งานฝีมือ รวมไปถึงงานทางด้านภูมิปัญญาอื่นๆ ที่เป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่น ซึ่งสามารถพัฒนาต่อยอดได้เป็นการจัดตั้งกลุ่มสหกรณ์ เพื่อสร้างรายได้ รวมไปถึงสามารถพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวเยี่ยมชมวิถีชีวิตได้อีกทางหนึ่ง
	<p>ศักยภาพในสาขาบริการ</p> <p>สาเหตุสำคัญของจังหวัดศรีสะเกษที่มีศักยภาพในสาขาบริการที่พัคและอาหาร เนื่องจากจังหวัดศรีสะเกษเป็นจังหวัดที่มีช่องทางติดต่อกับชายแดนและมีช่องทางการค้าชายแดนกับประเทศกัมพูชาและยังมีโครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็นต่อการพัฒนาและขนส่งสินค้า ทั้งในเรื่องของถนนที่มีการเชื่อมระหว่างสองประเทศ</p> <p>การท่องเที่ยวในจังหวัดศรีสะเกษ เมื่อพิจารณาจะพบว่าจังหวัดศรีสะเกษมีสถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญหลายแห่ง เช่น อุทยานแห่งชาติเขาพระวิหาร, น้ำตกวังใหญ่ ในตำบลละลาย อำเภอกันทรลักษณ์, น้ำตกสำโรงเกียรติ ในตำบลบักตอง อำเภอขุนหาญ และปราสาทบ้านปราสาท (ปราสาทห้วยทับทัน) ซึ่งสถานที่ท่องเที่ยวดังกล่าวเป็นส่วนหนึ่งให้พื้นที่จังหวัดศรีสะเกษมีศักยภาพในสาขาบริการที่พัคและอาหาร</p>	<ul style="list-style-type: none"> - การมีพื้นที่ติดกับประเทศเพื่อนบ้านมีผลกระทบทั้งด้านบวกและด้านลบ เนื่องจากปัจจุบันยังคงมีปัญหาความขัดแย้งในเรื่องพื้นที่ชายแดน แต่อย่างไรก็ตามพื้นที่บริเวณชายแดน เป็นจุดหนึ่งที่ภาครัฐควรให้การส่งเสริมการค้าชายแดน เพื่อให้เกิดผลลัพธ์ทางเศรษฐกิจในทางบวกและสร้างรายได้ให้แก่ประเทศ
<p>เกษตรกรรม</p>	<p>สาขาการผลิตที่มีมูลค่าเพิ่มขึ้นมากที่สุดโดยมี 19 สาขาการผลิต ทั้งนี้สาขาการผลิตสามลำดับแรกที่มีมูลค่าเพิ่มขึ้นมากที่สุดได้แก่ สาขาเกษตรกรรม, การป่าไม้และการประมงโดยในช่วงปี พ.ศ. 2552 ถึงปี พ.ศ. 2561 พบว่ามีมูลค่าเพิ่มขึ้น 3,265.11 ล้านบาท จากเดิมในปี พ.ศ. 2552 มีมูลค่า 6,145.60 ล้านบาท เป็นมูลค่า 9,410.71 ล้านบาท ในปี พ.ศ. 2561 ทั้งนี้คิดเป็นสัดส่วนการเปลี่ยนแปลงร้อยละ 53.13 และหากคิดเป็นอัตราการเติบโตเฉลี่ยต่อปีจะพบว่ามีอัตราเปลี่ยนแปลงเฉลี่ยร้อยละ 5.90 ต่อปี</p>	<ul style="list-style-type: none"> - เนื่องจากการเกษตรเป็นภาคการผลิตหลักของจังหวัด และสินค้าส่วนใหญ่เป็นพืชเศรษฐกิจทำให้ราคาซื้อขายได้นั้นขึ้นอยู่กับตลาดเป็นหลัก ความแปรปรวนของตลาด ทำให้เกษตรกรเปลี่ยนแปลงไปประกอบการเกษตรประเภทอื่นๆตามแนวโน้มของตลาดนั่นเอง ดังนั้นแล้วเพื่อการประกอบอาชีพที่ยั่งยืน เกษตรกรจึงควรได้รับความรู้ในการปลูกพืชใช้น้ำน้อย ที่เหมาะสมกับภูมิประเทศ การปลูกพืชหมุนเวียน รวมไปถึงการส่งเสริมการรวมกลุ่มกันของเกษตรกรเพื่อการต่อรองราคา
	<p>พื้นที่ทำเกษตรกรรม</p> <p>ในปี 2560 จังหวัดศรีสะเกษมีพื้นที่เกษตรกรรมขนาด 4,204,443.08 ไร่ โดยเพิ่มขึ้นเล็กน้อยจากปี พ.ศ. 2551 ที่มี 4,305,351.65 ไร่ เมื่อพิจารณาลักษณะการใช้ประโยชน์ที่ดินส่วนใหญ่พบว่า เกษตรกรเปลี่ยนไปปลูกพืชไม่ยืนต้นและพืชไร่เพิ่มมากขึ้น เนื่องจากให้ผลผลิตที่มีราคาสูงและตรงกับความต้องการของตลาด</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ปัจจัยและโอกาสสนับสนุนการพัฒนาด้านเกษตรกรรมจากบริบทภายนอกจังหวัด ได้แก่ นโยบายของรัฐบาลที่ส่งเสริมการทำเกษตรปลอดภัยและเกษตรอินทรีย์ นโยบายส่งเสริมการทำเกษตรแบบแปลงใหญ่ นโยบายครัวไทยสู่ครัวโลก นโยบายส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนและ SMEs รวมถึงนโยบายกองทุนหมู่บ้าน ล้วนเป็นโอกาสและช่องทางที่จะช่วยให้การพัฒนาการเกษตรของจังหวัดศรีสะเกษ มีแนวทางและเป้าหมายที่ชัดเจนยิ่งขึ้น

ข้อมูลในแต่ละด้าน	ผลการวิเคราะห์	ผลกระทบต่อพื้นที่
	<p>พื้นที่การเกษตรส่วนใหญ่เป็นพื้นที่นา มีพื้นที่รวมทั้งสิ้น 3,326,226.41 ไร่ รองลงมาคือพื้นที่ปลูกไม้ยืนต้น พื้นที่ปลูกพืชไร่ พื้นที่ปลูกพืชสวน พื้นที่ปลูกไม้ผล พื้นที่ทุ่งหญ้า และเลี้ยงสัตว์ พื้นที่เกษตรผสมผสาน พื้นที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำและพื้นที่ปลูกพืชขึ้นน้ำ</p> <ul style="list-style-type: none"> - พื้นที่นาส่วนใหญ่กระจายตัวในพื้นที่อำเภออุษาคเนย์มากที่สุด 456,954.95 ไร่ รองลงมา คือ อำเภอกันทรลักษ์ 296,988.31 ไร่ - พื้นที่ปลูกพืชไร่ พบในอำเภอกันทรลักษ์มากที่สุด 66,123.33 ไร่ รองลงมาในอำเภออุษาคเนย์ 50,463.96 ไร่ อำเภออุษาคเนย์ 22,790.25 ไร่ - พื้นที่ปลูกไม้ยืนต้นกระจายอยู่ตามอำเภอกันทรลักษ์มากที่สุด 177,295.92 ไร่ รองลงมาเป็นคือพื้นที่อำเภอขุนหาญ 101,058.79 ไร่ - พื้นที่ปลูกไม้ผลส่วนใหญ่อยู่ในพื้นที่อำเภอกันทรลักษ์มากที่สุด 11,387.64 ไร่ อำเภอขุนหาญ 8,342.55 ไร่ - พื้นที่ปลูกพืชสวนส่วนใหญ่อยู่ในอำเภอกันทรลักษ์มากที่สุด 17,329.41 ไร่ และอำเภอขามเฒ่า 14,289.50 ไร่ - พื้นที่ปลูกพืชขึ้นน้ำพบในอำเภออุษาคเนย์และอำเภออุษาคเนย์ - พื้นที่ทุ่งหญ้าและโรงเรือนเลี้ยงปศุสัตว์ ส่วนมากอยู่ในอำเภอราษีไศล 1,113.41 ไร่ อำเภอศีลาจาด 940.02 ไร่ อำเภอเมืองศรีสะเกษ 506.66 ไร่ 	<ul style="list-style-type: none"> - มีข้อจำกัดในการพัฒนาการเกษตรจากภายในพื้นที่และสถานการณ์ภายนอก พื้นที่บางบริเวณเป็นพื้นที่ที่ประสบภัยแล้งและปัญหาน้ำท่วมซ้ำซาก ซึ่งสร้างความเสียหายให้แก่ผลผลิตของเกษตรกร ปัญหาโครงการชลประทานภายในจังหวัดที่ส่งเสริมการขนส่งสินค้าภาคเกษตรยังไม่ทั่วถึง แต่มีการพัฒนาปรับปรุงอยู่ ส่วนผลกระทบจากบริบทภายนอกที่สร้างข้อจำกัดในการพัฒนาด้านเกษตร เช่น ภาวะเศรษฐกิจโลกผันผวนทำให้ราคาผลผลิตทางการเกษตรไม่แน่นอนซึ่งขึ้นอยู่กับกลไกตลาดของประเทศ ปัญหาความมั่นคงตามแนวชายแดนจากเส้นเขตแดนระหว่างประเทศไม่ชัดเจน ซึ่งเป็นอุปสรรคขัดขวางการพัฒนาการค้า การลงทุนและการขนส่งสินค้าระหว่างประเทศ - เกษตรกรในจังหวัดศรีสะเกษมีการเปลี่ยนแปลงพืชเพาะปลูกไปตามกระแสตลาด ทำให้เมื่อถึงเวลาที่ตลาดตกต่ำจะได้รับผลกระทบเป็นวงกว้างดังนั้นจึงควรมีการส่งเสริมการปลูกพืชผสมผสาน พืชใช้น้ำน้อย รวมไปถึงพืชพลังงาน หรือพืชที่มีตลาดที่แน่นอนในพื้นที่
	<p>การแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรกรรม</p> <p>จังหวัดศรีสะเกษเป็นเมืองเกษตร มีผลผลิตทางการเกษตรหลากหลายชนิดและปริมาณมาก นอกจากการจำหน่ายผลผลิตทางการเกษตรโดยตรง ยังมีผลผลิตจำนวนหนึ่งที่ได้รับการแปรรูปกลายเป็นผลิตภัณฑ์ต่างๆ ซึ่งนอกจากจะเป็นการเพิ่มมูลค่าให้ผลผลิตและสร้างรายได้เพิ่มขึ้นให้แก่เกษตรกรและผู้แปรรูป เช่น การแปรรูปข้าวหอมมะลิเป็นเวชสำอาง การผลิตเอทานอลจากอ้อยและมันสำปะหลัง หรือแปรรูปยางพาราเป็นเครื่องมือทางการแพทย์ เป็นต้น กลุ่มวิสาหกิจผู้แปรรูปผลผลิตทางการเกษตรส่วนใหญ่กระจายอยู่ในอำเภอกันทรลักษ์ อำเภอกันทรารมย์ อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ อำเภอราษีไศล อำเภอไพรบึงและอำเภอเมืองศรีสะเกษ</p>	<ul style="list-style-type: none"> - การพัฒนาการผลิตพืชพลังงานมันสำปะหลัง เพื่อเพิ่มผลผลิต และยกระดับรายได้เกษตรกรให้มีรายได้สูงขึ้นเป็นการเร่งด่วน เนื่องจากปัญหาผลผลิตพืชพลังงานทดแทนตกต่ำ และต้องสนับสนุนให้เกษตรกรปลูกพืชพลังงานทดแทนเพิ่มขึ้น - การสนับสนุนโรงงานที่มีการลงทุนอุตสาหกรรมผลิตมันสำปะหลังแปรรูปเป็นพลังงานทดแทน - การปรับเปลี่ยนการผลิตทางการเกษตรไปสู่เกษตรอุตสาหกรรม ซึ่งจะเป็นการสร้างรายได้ให้กับเกษตรกรของจังหวัดศรีสะเกษได้เป็นอย่างดี รวมไปถึงทำเลที่ดีในด้านโลจิสติกส์ และการขนส่งทำให้เป็นพื้นที่ที่มีศักยภาพมากในการพัฒนาด้านการเกษตรกรรม
	<p>การขนส่งสินค้าสู่ตลาดกลาง</p> <p>ในจังหวัดศรีสะเกษสามารถผลิตพืชผลและสินค้าทางการเกษตรได้หลากหลายชนิด ผลผลิตแต่ละประเภทมีวิธีการตลาดที่แตกต่างกันตั้งแต่การขนส่งจากแปลงปลูก ไปยังตลาดหรือเข้าสู่กระบวนการแปรรูปทางอุตสาหกรรมและส่งผ่านไปยังผู้บริโภคในท้ายที่สุด เมื่อศึกษาถึงข้อมูลจากสำนักงานพาณิชย์จังหวัดศรีสะเกษที่เกี่ยวกับการขนส่งสินค้าทางการเกษตรในจังหวัดศรีสะเกษ พบว่า มีผู้ประกอบการขนส่งทั้งสิ้นรวม 50 ราย ซึ่งล้วนแล้วแต่ไม่มีพื้นที่ใช้โลในการเก็บรักษาสินค้า ขณะที่พื้นที่เก็บรักษาสินค้าทางการเกษตรอันประกอบด้วย</p>	<p>ปัญหาและข้อจำกัดในการพัฒนาการเกษตรก็ยังคงอยู่ ซึ่งบางส่วนเกิดจากภายในพื้นที่และบางส่วนเป็นข้อจำกัดและผลกระทบจากสถานการณ์ภายนอก ส่วนที่เป็นปัญหาจากภายในจังหวัดเอง ได้แก่ พื้นที่บางบริเวณเป็นพื้นที่ที่ประสบภัยแล้งและปัญหาน้ำท่วมซ้ำซาก ซึ่งสร้างความเสียหายให้แก่ผลผลิตของเกษตรกร ปัญหาโครงการชลประทานภายในจังหวัดที่ส่งเสริม</p>

ข้อมูลในแต่ละด้าน	ผลการวิเคราะห์	ผลกระทบต่อพื้นที่
	คลังสินค้า ไฮโลและห้องเย็น มีเพียงผู้ประกอบการเพียงไม่กี่ราย และทั้งหมดอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของกรมการค้าภายใน ประกอบด้วยคลังสินค้า 1 แห่งในอำเภอเมืองศรีสะเกษ ไฮโล 7 แห่ง และห้องเย็น 4 แห่ง	การขนส่งสินค้าภาคเกษตรยังไม่ทั่วถึง แต่มีการพัฒนาปรับปรุงอยู่ ส่วนผลกระทบจากบริบทภายนอกที่สร้างข้อจำกัดในการพัฒนาด้านเกษตร
	การกำหนดพื้นที่เพื่อการเกษตรกรรม จังหวัดศรีสะเกษมีกรรมสิทธิ์ที่ดินที่เป็นของรัฐ ได้แก่ เขตปฏิรูปที่ดินเพื่อการเกษตร ส่วนใหญ่จะอยู่ในอำเภอกันทรลักษ์ อำเภอขุขันธ์ และอำเภอขุขันธ์ นอกจากนี้ยังมีที่ราชพัสดุที่กระจายอยู่เกือบทุกอำเภอในจังหวัดศรีสะเกษ รวมถึงเขตความมั่นคงทางทหาร บริเวณจุดผ่อนปรนเขาพระวิหาร อำเภอกันทรลักษ์ เนื่องจากมีพื้นที่ชายแดนติดกับประเทศกัมพูชา	- พื้นที่ที่เป็นกรรมสิทธิ์ที่ดินของรัฐสามารถใช้เป็นพื้นที่สาธารณประโยชน์ให้แก่ประชาชนในการทำเกษตรกรรมได้ โดยมีการกำหนดพื้นที่ สปก. เพื่อให้ประชาชนสามารถทำเกษตรกรรมได้
อุตสาหกรรม	<p>เมื่อพิจารณาการผลิตในรายสาขาของจังหวัด มูลค่าส่วนใหญ่อยู่ในภาคบริการ โดยในปี พ.ศ. 2561 มีมูลค่าที่ 28,387.08 ล้านบาท ส่วนในภาคอุตสาหกรรมจะมีมูลค่า 2,998.27 ล้านบาท โดยอยู่ในสาขาการผลิตอุตสาหกรรม มูลค่า 2,167.52 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 5.28 ของมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด จึงเห็นได้ว่าสาขาอุตสาหกรรมจึงไม่ใช่สาขาการผลิตหลักในจังหวัดศรีสะเกษ</p> <p>การกระจายตัวของโรงงานอุตสาหกรรม</p> <p>ใน พ.ศ. 2561 จังหวัดศรีสะเกษ มีโรงงานอุตสาหกรรมทั้ง 2,010 แห่ง จะกระจายตัวโดยมีกลุ่มอุตสาหกรรมสำคัญที่มีจำนวนโรงงานอุตสาหกรรมตั้งอยู่เป็นจำนวนมากที่สุด คือ กลุ่มอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์จากพืช ซึ่งมีจำนวนโรงงานคิดเป็นสัดส่วนถึงร้อยละ 78.66 ของอุตสาหกรรมทั้งจังหวัดอยู่ในกลุ่มประเภทอุตสาหกรรมทั้ง 21 กลุ่ม และกระจายตัวอยู่ทั่วทุกอำเภอของจังหวัด โดยส่วนใหญ่จะกระจุกตัวอยู่ใน 4 อำเภอหลัก ได้แก่ อำเภอขุขันธ์ จำนวน 269 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 13.38 อำเภอราษีไศล จำนวน 268 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 13.33 อำเภอเมืองศรีสะเกษ จำนวน 248 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 13.34 และอำเภออุทุมพรพิสัย จำนวน 223 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 11.09</p> <p>จังหวัดศรีสะเกษมีการกระจายตัวของโรงงานอุตสาหกรรมอยู่ครบทุกอำเภอ ในปี พ.ศ. 2561 ซึ่งอำเภอเมืองศรีสะเกษ มีการกระจุกตัวของโรงงานอุตสาหกรรมสูงสุดในจังหวัด มีจำนวนถึง 1,705 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 22.73 ของจำนวนคนงานทั้งหมดในจังหวัด รองลงมาคืออำเภอกันทรลักษ์ มีจำนวน 955 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 12.73 ซึ่งจะสามารถสังเกตได้ชัดว่าทั้ง 2 อำเภอข้างต้นมีจำนวนแรงงานแตกต่างกันและเป็นเพียง 2 ตำบลเท่านั้น มีสัดส่วนของแรงงานสูงกว่าร้อยละ 10 จากทั้งหมด 22 อำเภอ</p>	<p>- เนื่องจากอุตสาหกรรมยังขาดการนำเทคโนโลยีเข้ามาปรับใช้ในการผลิตหรือการแปรรูปอย่างง่าย ทำให้ศักยภาพของอุตสาหกรรมภาคเกษตรไม่เติบโตเท่าที่ควร นอกจากนี้การขาดระบบเชื่อมโยงและการรับช่วงการผลิต การตลาดที่ไม่เป็นระบบ ยังถือเป็นประเด็นอุปสรรคสำคัญที่ทำให้การพัฒนาอุตสาหกรรมไม่สามารถดำเนินไปอย่างต่อเนื่องได้</p> <p>- การเปลี่ยนแปลงทางด้านอุตสาหกรรมที่เกิดขึ้นตั้งแต่ในอดีตจนถึงปัจจุบันจะพบว่ามียอตราเจริญเติบโตที่ค่อนข้างคงที่ในด้านจำนวนโรงงานและแรงงานอุตสาหกรรม ถึงแม้ว่าแรงงานอุตสาหกรรมจะมีการเปลี่ยนแปลงที่แรงงานเพศชายมีจำนวนเพิ่มมากขึ้นและทดแทนแรงงานหญิงที่ค่อยๆ ลดลง</p> <p>- เนื่องจากการกระจุกตัวของโรงงานอุตสาหกรรมในทั้งสองอำเภอที่มาก อีกทั้งมีโครงสร้างพื้นฐานที่ครบครันและสะดวกสบายต่อการขนส่งมากกว่าพื้นที่อื่นๆทำให้จำนวนคนงานในอำเภอเมืองศรีสะเกษและอำเภอกันทรลักษ์มีจำนวนคนงานมากขึ้นตามไปด้วย</p>

ข้อมูลในแต่ละด้าน	ผลการวิเคราะห์	ผลกระทบต่อพื้นที่
	<p>อุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์จากพืช</p> <p>กลุ่มอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์จากพืช เป็นกลุ่มอุตสาหกรรมที่มีจำนวนมากเป็นอันดับ 1 ของจังหวัดศรีสะเกษ มีจำนวนทั้งสิ้น 1,581 แห่ง หรือคิดเป็นสัดส่วนสูงถึงกว่าร้อยละ 78.66 ของอุตสาหกรรมทั้งจังหวัด ซึ่งโรงงานอุตสาหกรรมส่วนใหญ่เป็นอุตสาหกรรมขนาดเล็ก เช่น โรงสีข้าว โรงงานผลิตมันเส้น กระจายอยู่ในพื้นที่ 4 อำเภอหลัก ได้แก่ อำเภออุษาคเนย์ 245 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 15.49 อำเภอราษีไศล 220 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 13.96 อำเภออุทุมพรพิสัย 180 แห่ง หรือคิดเป็นร้อยละ 11.39 และอำเภอเมืองศรีสะเกษ 142 แห่ง หรือคิดเป็นร้อยละ 8.98</p>	<p>- อุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์จากพืช เป็นอุตสาหกรรมขนาดเล็กกระจายตัวอยู่โดยทั่วไปในพื้นที่เกษตรกรรม สะท้อนให้เห็นบทบาทพื้นฐานทางเศรษฐกิจของจังหวัดศรีสะเกษได้เป็นอย่างดี</p>
<p>การท่องเที่ยว</p>	<p>จังหวัดศรีสะเกษตั้งอยู่บริเวณตอนล่างของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีอาณาเขตติดชายแดนไทย-กัมพูชา และมีเทือกเขาพนมดงรักทอดเป็นแนวเขตแดน มีความโดดเด่นจากการเป็นแหล่งอารยธรรมขอมโบราณและประติมากรรมพระพุทธรูป ซึ่งเป็นแหล่งมรดกโลกทางวัฒนธรรมที่ตั้งอยู่ในจังหวัดพระวิหาร ประเทศกัมพูชาประชาธิปไตย มีวัฒนธรรมและวิถีชีวิตของกลุ่มชน 4 ชาติพันธุ์หลัก ได้แก่ ส่วย เขมร ลาว เยอ มีทรัพยากรธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์ โดยเฉพาะในเขตอุทยานแห่งชาติเขาพระวิหาร เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเขาพนมดงรัก มีแม่น้ำมูล ซึ่งมีต้นกำเนิดและไหลจากจังหวัดนครราชสีมาสู่จังหวัดศรีสะเกษ และไหลไปบรรจบกับแม่น้ำชีที่จังหวัดอุบลราชธานี</p> <p>ในจังหวัดศรีสะเกษเป็นแหล่งเกษตรกรรมผลิตข้าวหอมมะลิ หอมแดง กระเทียม และทำสวนผลไม้ เช่น เงาะ ทุเรียน ลองกอง มังคุด ที่สามารถพัฒนาต่อยอดเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรได้ มีแหล่งท่องเที่ยวรวม 177 แห่ง เป็นแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติมากที่สุด 70 แห่ง รองลงมา คือ แหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม 52 แห่ง แหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ 26 แห่ง แหล่งท่องเที่ยวเชิงกิจกรรมและความสนใจพิเศษ 17 แห่ง และแหล่งท่องเที่ยวที่มนุษย์สร้างขึ้น 12 แห่ง ส่วนใหญ่ตั้งอยู่ในอำเภอกันทรลักษ์ อำเภอเมืองศรีสะเกษ อำเภอขุนหาญ อำเภออุษาคเนย์ อำเภอราษีไศล</p>	<p>- จังหวัดศรีสะเกษมีพื้นที่ท่องเที่ยวหลักอยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติซึ่งอยู่ในความดูแลของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช และอยู่ในฝั่งกัมพูชา ทำให้มีข้อจำกัดในการพัฒนาให้เป็นไปตามกฎระเบียบที่กำหนด และพื้นที่บริเวณชายแดนส่วนใหญ่อยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติและไม่มีเอกสารสิทธิ์ เป็นข้อจำกัดในการส่งเสริมการท่องเที่ยวชายแดน อีกทั้งยังมีปัญหาความมั่นคงบริเวณชายแดนไทย-กัมพูชา ส่งผลกระทบต่อการท่องเที่ยวบริเวณชายแดน</p> <p>- นอกจากนี้ยังมีปัญหาการขาดแคลนน้ำอุปโภคบริโภค โดยเฉพาะในช่วงหน้าแล้ง รวมถึงมีภัยธรรมชาติน้ำท่วม มีน้ำป่าไหลหลากลงมาจากเทือกเขาพนมดงรัก ชายแดนไทย-กัมพูชา ในเขตอำเภออุบลรัตน์ อำเภอขุนหาญ และอำเภอกันทรลักษ์ ทำให้เกิดผลกระทบต่อรายได้และการท่องเที่ยวในจังหวัด</p>
	<p>นักท่องเที่ยว</p> <p>ในปี พ.ศ. 2560 จังหวัดศรีสะเกษมีผู้เยี่ยมเยือน 1,512,013 คน เป็นอันดับที่ 2 หรือคิดเป็นร้อยละ 29.4 ของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2 รองจากจังหวัดอุบลราชธานี และเป็นอันดับที่ 10 ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ส่วนใหญ่เป็นชาวไทยร้อยละ 98.7 หรือ 1,492,238 คน และมีชาวต่างชาติเพียง 19,775 คน คิดเป็นสัดส่วน 63 : 37 หรือ 957,860 คน และ 554,153 คน ตามลำดับ จำนวนผู้เยี่ยมเยือนในปี พ.ศ. 2560 เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 3.7 โดยในช่วง 10 ปี ที่ผ่านมา (พ.ศ. 2551-2560) มีอัตราเติบโตต่อเนื่องเฉลี่ยร้อยละ 13.8 ต่อปี</p>	<p>- จะเห็นได้ว่าผู้ที่มาเยี่ยมเยือนส่วนใหญ่เป็นนักท่องเที่ยวชาวไทย ถึงร้อยละ 98 เป็นนักท่องเที่ยวชาวไทยเพียงร้อยละ 12 แสดงให้เห็นว่าทางภาครัฐต้องส่งเสริมการท่องเที่ยวให้กับชาวไทย โดยการประชาสัมพันธ์ จัดสิ่งอำนวยความสะดวก และให้บริการแก่นักท่องเที่ยวชาวไทย</p> <p>- การพัฒนาการท่องเที่ยวโดยขาดความรู้ ความเข้าใจในคุณค่าของทรัพยากรที่เป็นต้นทุนทางการท่องเที่ยว ทำให้การท่องเที่ยวเป็นส่วนหนึ่งในการทำลายทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมมากกว่าการช่วยอนุรักษ์ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม เช่น การพัฒนาอาคารสิ่งปลูกสร้างเพื่อรองรับการท่องเที่ยวโดยรอบโบราณสถานลิดทอนคุณค่าความสำคัญของโบราณสถาน การ</p>

ข้อมูลในแต่ละด้าน	ผลการวิเคราะห์	ผลกระทบต่อพื้นที่
		<p>ส่งเสริมให้มีนักท่องเที่ยวเข้าไปท่องเที่ยวในแหล่งธรรมชาติจำนวนมาก จึงมีกระบวนการในสร้างความรู้ ความเข้าใจแก่ประชาชนในท้องถิ่น และผู้ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการท่องเที่ยว มีการออกแบบพื้นที่ วางมาตรการต่างๆ และส่งเสริมกิจกรรมการท่องเที่ยวในเชิงอนุรักษ์ให้นักท่องเที่ยวและชุมชนท้องถิ่นได้เรียนรู้ถึงคุณค่าของทรัพยากรการท่องเที่ยวทั้งทางประวัติศาสตร์ ธรรมชาติและวัฒนธรรม ตลอดจนการรักษาสิ่งแวดล้อม เพื่อปลูกจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรที่เป็นต้นทุนทางการท่องเที่ยวต่อไป</p>
<p>เศรษฐกิจและการจ้างงาน</p>	<p>การจ้างงาน</p> <p>เมื่อพิจารณาข้อมูลภาวะการมีงานทำของประชากรในจังหวัดศรีสะเกษ ซึ่งเป็นข้อมูลสถานภาพแรงงานของประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไป โดยสำนักงานสถิติแห่งชาติในช่วงปี พ.ศ.2555 – 2559 พบว่า จังหวัดศรีสะเกษมีประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไปเป็นผู้มีกำลังแรงงาน 805,446 คน เป็นผู้ว่างงาน 2,315 คน คิดเป็นอัตราการว่างงาน 0.0058 ต่อจำนวนประชากรที่อยู่ในกำลังแรงงาน</p> <p>ใน พ.ศ.2558 – 2559 สำหรับจำนวนผู้มีงานทำ จำแนกตามอาชีพและเพศ พ.ศ.2559 พบว่า ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพด้านการเกษตรและการประมง 385,698 คน คิดเป็นร้อยละ 68.84 รองลงมา ได้แก่ พนักงานบริการและพนักงานในร้านค้า และตลาด 68,025 คน คิดเป็นร้อยละ 12.14 และผู้ปฏิบัติงานด้านความสามารถทางฝีมือและธุรกิจอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง 26,079 คน คิดเป็นร้อยละ 4.65</p> <p>เมื่อพิจารณาจำนวนของผู้มีงานทำในจังหวัดศรีสะเกษ จำแนกตามเพศ ปีพ.ศ.2559 จะพบว่าอาชีพส่วนใหญ่ มากกว่าร้อยละ 68 เป็นผู้ปฏิบัติงานที่มีฝีมือในด้านการเกษตรและการประมง ซึ่งเป็นอาชีพที่มีความเสี่ยงและขึ้นอยู่กับธรรมชาติ เป็นสำคัญ ซึ่งหากปีไหนมีปัญหาเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมและภัยธรรมชาติ ย่อมส่งผลกระทบต่อคนกลุ่มใหญ่อย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้</p>	<p>- จำนวนผู้มีงานทำในภาคการเกษตร แม้จะมีจำนวนที่น้อยกว่าผู้ที่ทำงานในภาคการเกษตร แต่ก็พบว่ามีมากกว่าในจำนวนไม่มากนัก ทั้งที่พื้นที่เกษตรกรรมในจังหวัดมีจำนวนมาก แสดงให้เห็นว่าภาคการผลิตรองลงมา มีความต้องการในการใช้แรงงานมาก หรือพื้นที่เกษตรกรรมเหล่านั้นบางแห่งมีปัญหา หรือไม่สมบูรณ์มากพอ ดังนั้นแล้วเพื่อรักษาฐานการผลิตภาคการเกษตรกรรมเอาไว้ จึงควรมีการส่งเสริม การพัฒนาทางด้านการเกษตรกรรม การนำเอาเทคโนโลยีนวัตกรรมเข้ามาใช้เพื่อเพิ่มผลผลิต และลดปัญหาการขาดแคลนอาหารในอนาคต</p>
	<p>แนวโน้มการขยายตัวทางเศรษฐกิจ</p> <p>จากการคาดการณ์แนวโน้มการขยายตัวทางเศรษฐกิจของจังหวัดศรีสะเกษในช่วงปี พ.ศ. 2562-2580 เป็นระยะเวลา 20 ปี พบว่า ในปี พ.ศ. 2562 GPP (CVMs) มีมูลค่า 42,525 ล้านบาท และขยายตัวอย่างต่อเนื่องเป็น 84,546 ล้านบาท ในปี พ.ศ. 2580 ซึ่งมีอัตราการเติบโตเฉลี่ย (Compound Annual Growth Rate : CAGR) ที่ร้อยละ 3.68 สำหรับการขยายตัวของภาคเกษตรกรรม พบว่า แนวโน้มการขยายตัวจากมูลค่า 9,411 ล้านบาท เป็น 20,501 ล้านบาท ในเวลาดังกล่าว โดยมีค่า CAGR เท่ากับ ร้อยละ 3.97 ส่วนการขยายตัวของภาคอุตสาหกรรม พบว่า มีแนวโน้ม</p>	<p>- ภาคนอกการเกษตรยังคงมีฐานะเป็นฐานเศรษฐกิจที่สำคัญของจังหวัดในอนาคต โดยสาขาการผลิตที่มีแนวโน้มการขยายตัวสูงที่สุด คือ สาขากิจกรรมวิชาชีพ วิทยาศาสตร์และกิจการทางวิชาการ รองลงมาได้แก่ สาขาการเงินและการประกันภัย และสาขากิจกรรมการบริหารและบริการสนับสนุนอื่น ๆ ในทางกลับกันสาขาการผลิตที่มีแนวโน้มการขยายตัวที่ลดลงในอัตราที่ต่ำที่สุด คือ สาขาการบริหารราชการ และการป้องกันประเทศ ทั้งนี้ผลการพิจารณาดังกล่าวยังส่งผลไปยังการจ้างงานในอนาคตที่กลุ่มแรงงานในทักษะอาชีพที่เกี่ยวข้องจะมีจำนวนเพิ่มมากขึ้นในอนาคตตามการคาดการณ์</p>

ข้อมูลในแต่ละด้าน	ผลการวิเคราะห์	ผลกระทบต่อพื้นที่
	<p>การขยายตัวจากมูลค่า 2,998 ล้านบาท เป็น 5,495 ล้านบาท ในช่วงเวลาดังกล่าว โดยมีค่า CAGR เท่ากับ ร้อยละ 3.08 และการขยายตัวของภาคบริการ ซึ่งเดิมในปี พ.ศ.2561 มีมูลค่า 28,378 ล้านบาท เพิ่มขึ้นเป็น 57,293 ล้านบาท หรือมีค่า CARG เท่ากับ ร้อยละ 3.57</p> <p>จากการวิเคราะห์ดังกล่าว เห็นได้อย่างชัดเจนว่า ภาคนอกการเกษตร โดยเฉพาะใน ส่วนของภาคบริการยังคงมีฐานะเป็นฐานเศรษฐกิจที่สำคัญของจังหวัดในอนาคต แต่อย่างไรก็ตามภาคเกษตรกรรมซึ่งมีบทบาทในโครงสร้างเศรษฐกิจที่ต่ำกว่ากลับเป็นภาคการผลิตที่มีอัตราการเติบโตเฉลี่ยสูงกว่าภาคนอกการเกษตรกรรม อันเนื่องมาจากอิทธิพลการเติบโตของสาขาเกษตรกรรม การล่าสัตว์ และการป่าไม้</p>	
<p>เขตเศรษฐกิจพิเศษ</p>	<p>จากมิติการศึกษาทิศทางและแนวโน้มการพัฒนาเศรษฐกิจของจังหวัดในเศรษฐกิจภาพรวมของจังหวัด จะพบว่ามูลค่าทางเศรษฐกิจของจังหวัดศรีสะเกษมีอัตราการขยายตัวตลอดช่วง 10 ปีที่ผ่านมา โดยอยู่ที่ร้อยละ 4.36 ต่อปี</p> <p>ซึ่งส่วนสำคัญจะอยู่ในภาคบริการ โดยยังสอดคล้องกับสาขาการผลิตที่สามารถสร้างมูลค่าได้มากที่สุดเมื่อเปรียบเทียบกับในระดับภูมิภาค สามลำดับแรกยังคงเป็นสาขาที่เกี่ยวข้องกับการบริการซึ่งสอดคล้องกับทิศทางในอนาคต อย่างไรก็ตามสาขาอุตสาหกรรมจะโดดเด่นเมื่อเปรียบเทียบการเติบโตในระดับภูมิภาค ซึ่งสาขาในกลุ่มอุตสาหกรรมและสาขาในกลุ่มบริการซึ่งแสดงถึงศักยภาพของจังหวัดที่การสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจ</p> <p>เมื่อพิจารณาข้อมูลผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดศรีสะเกษ พ.ศ.2561 จะพบว่าภาคการค้าและบริการมีมูลค่ามากที่สุดคือ 28,387.08 ล้านบาท ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 69.21 รองลงมาคือภาคการเกษตรซึ่งมีมูลค่า 9,410.71 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 22.94 และน้อยที่สุดคือภาคอุตสาหกรรมที่มีมูลค่าเพียง 2,998.27 คิดเป็นร้อยละ 7.31 ของมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดศรีสะเกษ สอดคล้องกับทิศทาง การเติบโตของมูลค่าในสาขาการค้าและบริการ ที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นในช่วง พ.ศ.2555 ถึง พ.ศ.2561</p>	<p>- ทำเลที่ตั้งของจังหวัดศรีสะเกษสามารถส่งเสริมให้เกิดการลงทุนของกิจกรรมทางเศรษฐกิจใน 3 รูปแบบ ได้แก่ การค้าขายแดน การค้าส่วนบุคคล การค้าที่เกิดจากการท่องเที่ยว ศูนย์โลจิสติกส์ขนส่งสินค้าข้ามแดน และการท่องเที่ยวในจังหวัดได้</p>
<p>นโยบาย ยุทธศาสตร์ และ แผนงานโครงการที่มีผลต่อการพัฒนา</p>	<p>จากยุทธศาสตร์ความร่วมมือทางเศรษฐกิจอิระวดี-เจ้าพระยา-แม่โขง (Ayeyawadee-Chao Phraya-Mekong Economic Cooperation Strategy : ACMECS) ที่มีต่อจังหวัดศรีสะเกษซึ่งผลจากความร่วมมือทำให้ไทยสามารถเพิ่มมูลค่าการนำเข้าและส่งออก เกิดการลงทุนร่วมกันภายในประเทศในกลุ่มประเทศสมาชิก รวมถึงการเพิ่มมูลค่าผลผลิตทางการเกษตร อุตสาหกรรม และการโยกย้ายแรงงาน โดยมีพื้นที่ยุทธศาสตร์ในการดำเนินงาน คือ พื้นที่เศรษฐกิจตามแนวชายแดน ได้แก่ มุกดาหาร หนองคาย นครพนม อุบลราชธานี สุรินทร์ และศรีสะเกษ โดยพื้นที่ศึกษามีแนวชายแดนติดกับราชอาณาจักรกัมพูชา และมีช่องสง้งำ ซึ่งเป็นด่านการค้าสำคัญ</p>	<p>- การที่ประเทศไทยเป็นส่วนหนึ่งในความร่วมมือทางเศรษฐกิจอิระวดี - เจ้าพระยา แม่โขง ทำให้จังหวัดศรีสะเกษ ควรได้รับการพัฒนาให้เป็นพื้นที่ยุทธศาสตร์ในการแลกเปลี่ยน ไม่ว่าจะเป็นสินค้า การขนส่ง หรือแม้แต่วัฒนธรรมการสร้างความร่วมมือจะทำให้ไทยได้รับการยอมรับในระดับนานาชาติรวมถึงการเกิดการพัฒนาด้านเศรษฐกิจที่มากขึ้นตามไปด้วย รวมไปถึงการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนที่เอื้อต่อการพัฒนาพื้นที่ชายแดน</p>

ข้อมูลในแต่ละด้าน	ผลการวิเคราะห์	ผลกระทบต่อพื้นที่
	<p>นอกจากนี้ยังมีความร่วมมือสามเหลี่ยมมรกต (Emerald Triangle) ระหว่าง กัมพูชา ลาว และไทย เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว ซึ่งความร่วมมือให้ครอบคลุมด้านการพัฒนา โครงสร้างพื้นฐาน การส่งเสริมการค้า และการเกษตร การท่องเที่ยว ช่วยกระตุ้นการพัฒนาทาง เศรษฐกิจ ยกระดับความเป็นอยู่ของประชาชน และขจัดปัญหาความยากจนในภูมิภาค โดย จังหวัดศรีสะเกษที่โอกาสในการเชื่อมโยงภูมิภาคอย่างมาก เนื่องจากมีศักยภาพเป็นแหล่งปลูก ข้าวหอมมะลิและเกษตรปลอดสารพิษ สามารถเป็นประตูการค้า การท่องเที่ยวท่องเที่ยวของ อีสานได้เชื่อมโยงประเทศเพื่อนบ้าน ผ่านจุดผ่านแดนถาวรช่องสะง่า อ.ภูสิงห์ ตรงข้ามช่องจอม อ.อัลลองเวง จ.อุดรธานี และจุดผ่อนปรนเพื่อการท่องเที่ยว 1 แห่ง คือช่องทางขึ้นเขาพระ วิหาร อ.กันทรลักษ์</p>	
<p>นโยบาย ยุทธศาสตร์ และ แผนงานโครงการที่มีผลต่อ การพัฒนา</p>	<p>จากยุทธศาสตร์ความร่วมมือทางเศรษฐกิจอิระวดี-เจ้าพระยา-แม่โขง (ACMECS)ที่มี ต่อจังหวัดศรีสะเกษซึ่งผลจากความร่วมมือทำให้ไทยสามารถเพิ่มมูลค่าการนำเข้าและส่งออก เกิดการลงทุนร่วมกันภายในประเทศในกลุ่มประเทศสมาชิก รวมถึงการเพิ่มมูลค่าผลผลิตทาง การเกษตร อุตสาหกรรม และการโยกย้ายแรงงาน โดยมีพื้นที่ยุทธศาสตร์ในการดำเนินงาน คือ พื้นที่เศรษฐกิจตามแนวชายแดน ได้แก่ มุกดาหาร หนองคาย นครพนม อุบลราชธานี สุรินทร์ และศรีสะเกษ โดยพื้นที่ศึกษามีช่องสะง่า ซึ่งเป็นด้านการค้าสำคัญ</p> <p>นอกจากนี้ยังมีความร่วมมือสามเหลี่ยมมรกต (Emerald Triangle) ระหว่าง กัมพูชา ลาว และไทย เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว ซึ่งความร่วมมือให้ครอบคลุมด้านการพัฒนา โครงสร้างพื้นฐาน การส่งเสริมการค้า และการเกษตร การท่องเที่ยว ช่วยกระตุ้นการพัฒนาทาง เศรษฐกิจ ยกระดับความเป็นอยู่ของประชาชน และขจัดปัญหาความยากจนในภูมิภาค โดย จังหวัดศรีสะเกษที่โอกาสในการเชื่อมโยงภูมิภาคอย่างมาก เนื่องจากมีศักยภาพเป็นแหล่งปลูก ข้าวหอมมะลิและเกษตรปลอดสารพิษ สามารถเป็นประตูการค้า การท่องเที่ยวท่องเที่ยวของ อีสานได้เชื่อมโยงประเทศเพื่อนบ้าน ผ่านจุดผ่านแดนถาวรช่องสะง่า อ.ภูสิงห์ ตรงข้ามช่องจอม อ.อัลลองเวง จ.อุดรธานี และจุดผ่อนปรนเพื่อการท่องเที่ยว 1 แห่ง คือช่องทางขึ้นเขาพระ วิหาร อ.กันทรลักษ์</p>	<p>- การที่ประเทศไทยเป็นส่วนหนึ่งในความร่วมมือทางเศรษฐกิจอิระวดี - เจ้าพระยา แม่โขง ทำให้จังหวัดศรีสะเกษ ควรได้รับการพัฒนาให้เป็นพื้นที่ยุทธศาสตร์ในการแลกเปลี่ยน ไม่ว่าจะเป็น สินค้า การขนส่ง หรือแม้แต่วัฒนธรรมการสร้างความร่วมมือจะทำให้ไทยได้รับการยอมรับ ในระดับนานาชาติรวมถึงการเกิดการพัฒนาด้านเศรษฐกิจที่มากขึ้นตามไปด้วย รวมไปถึง การเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนที่เอื้อต่อการพัฒนาพื้นที่ชายแดน</p>
	<p>ในนโยบายระดับภูมิภาค ได้มียุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัดที่ให้ความสำคัญกับ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2 ที่ประกอบด้วย 4 จังหวัด คือ อุบลราชธานี ศรีสะเกษ ยโสธร อำนาจเจริญ ที่เน้นยุทธศาสตร์การพัฒนา (positioning) การผลิตข้าวหอมมะลิและ เกษตรแปรรูป การท่องเที่ยว และการค้าชายแดน รวมถึงการสนับสนุนอุตสาหกรรมเกษตรแปรรู ปและเกษตรอินทรีย์ เพื่อเพิ่มมูลค่าการท่องเที่ยวเชิงคุณภาพ การค้าชายแดนได้ มาตรฐานสากล จึงมีการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านเครือข่ายการคมนาคมขนส่งและ ระบบโลจิสติกส์ ให้ได้มาตรฐานให้เอื้อต่อการค้า การลงทุน และเชื่อมโยงการท่องเที่ยว</p>	<p>- จังหวัดศรีสะเกษอยู่ในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2 ถูกกำหนดให้เป็น ศูนย์กลางข้าวหอมมะลิโลก และประตูสู่อาเซียนตะวันออก ดังนั้นจึงควรมีนโยบายส่งเสริม จังหวัดศรีสะเกษในด้านเกษตรกรรมเพื่อให้สามารถผลิตและส่งออกสินค้าเกษตรกรรมได้มาก ยิ่งขึ้น</p>

ข้อมูลในแต่ละด้าน	ผลการวิเคราะห์	ผลกระทบต่อพื้นที่
<p>ความต้องการของประชาชน</p>	<p>จากการวางยุทธศาสตร์เกษตรอินทรีย์และส่งเสริมการทำเกษตรปลอดภัย เพื่อนำครัวไทยสู่ครัวโลก เมื่อพิจารณาถึงสถานการณ์การค้าสินค้าเกษตรอินทรีย์ปัจจุบัน จังหวัดศรีสะเกษ มีผู้ประกอบการค้าสินค้าเกษตรอินทรีย์เท่าที่มีการจดทะเบียนรวมทั้งสิ้น 20 ราย สินค้าส่วนใหญ่เป็นข้าวหอมมะลิอินทรีย์ ข้าวไรซ์เบอร์รี่และข้าวกล้องซึ่งสินค้าจากผู้ประกอบการทุกรายล้วนผ่านมาตรฐานการรับรองสินค้าเกษตรอินทรีย์ทั้งจากภายในและต่างประเทศผู้ประกอบการส่วนใหญ่อยู่ในพื้นที่อำเภอกันทรารมย์ อำเภอราษีไศล และอำเภอกันทรลักษ์ ซึ่งข้อมูลดังกล่าวทำให้เห็นว่า ชนิดสินค้าเกษตรอินทรีย์ส่วนใหญ่เป็นกลุ่มผลผลิตข้าวเป็นหลัก ซึ่งหากต้องการขยายตลาดเกษตรอินทรีย์ จำเป็นอย่างยิ่งต้องเพิ่มอุปทานของชนิดสินค้าให้มีความหลากหลายและมีลักษณะตรงกับความต้องการของตลาด</p>	<p>- จังหวัดศรีสะเกษต้องมีการบริหารจัดการองค์ความรู้และนวัตกรรม สนับสนุนการวิจัยและการพัฒนาองค์ความรู้เกษตรอินทรีย์พื้นบ้าน พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านเกษตรอินทรีย์พื้นบ้านและเกษตรอินทรีย์เชิงพาณิชย์ และสนับสนุนเงินทุน ส่งเสริมและสนับสนุนเครือข่ายการผลิต เสริมสร้างสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติให้อื้อต่อการผลิตเกษตรอินทรีย์ สร้างความเข้มแข็งด้านการตลาดและมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ไทย สร้างและบริหารจัดการมาตรฐานสินค้าการพัฒนาาระบบสารสนเทศให้เชื่อมโยงฐานข้อมูลเกษตรอินทรีย์ของทุกภาคส่วน</p>
<p>การคาดการณ์การขยายตัวของเศรษฐกิจและการจ้างงาน</p>	<p>จากการคาดการณ์แนวโน้มการขยายตัวทางเศรษฐกิจของจังหวัดศรีสะเกษในช่วงปี พ.ศ. 2562-2580 เป็นระยะเวลา 20 ปี พบว่า ในปี พ.ศ. 2562 GPP (CVMs) มีมูลค่า 42,525 ล้านบาท และขยายตัวอย่างต่อเนื่องเป็น 84,546 ล้านบาท ในปี พ.ศ. 2581 ซึ่งมีอัตราการเติบโตเฉลี่ย (Compound Annual Growth Rate : CAGR) ที่ร้อยละ 3.68 สำหรับการขยายตัวของภาคเกษตรกรรม พบว่า แนวโน้มการขยายตัวจากมูลค่า 9,411 ล้านบาท เป็น 20,501 ล้านบาท ในช่วงเวลาดังกล่าว โดยมีค่า CAGR เท่ากับ ร้อยละ 3.97 ส่วนการขยายตัวของภาคอุตสาหกรรม พบว่า แนวโน้มการขยายตัวจากมูลค่า 2,998 ล้านบาท เป็น 5,495 ล้านบาท ในช่วงเวลาดังกล่าว โดยมีค่า CAGR เท่ากับ ร้อยละ 3.08 และการขยายตัวทางเศรษฐกิจของภาคบริการ ซึ่งเดิมในปี พ.ศ.2561 มีมูลค่า 28,378 ล้านบาท เพิ่มเป็น 57,293 ล้านบาท หรือมีค่า CARG เท่ากับ ร้อยละ 3.57</p> <p>จากการวิเคราะห์ดังกล่าว เห็นได้อย่างชัดเจนว่า ภาคนอกการเกษตร โดยเฉพาะในส่วนของภาคบริการยังคงมีฐานะเป็นฐานเศรษฐกิจที่สำคัญของจังหวัดในอนาคต แต่อย่างไรก็ตามภาคเกษตรกรรมซึ่งมีบทบาทในโครงสร้างเศรษฐกิจที่ต่ำกว่ากลับเป็นภาคการผลิตที่มีอัตราการเติบโตเฉลี่ยสูงกว่าภาคนอกเกษตรกรรม อันเนื่องมาจากอิทธิพลการเติบโตของสาขาเกษตรกรรม การล่าสัตว์ และการป่าไม้</p> <p>เมื่อพิจารณาในรายสาขาการผลิต ทั้ง 19 สาขาแล้ว พบว่า สาขาการผลิตที่มีแนวโน้มการขยายตัวสูงสุด คือ กิจกรรมการบริหารและบริการสนับสนุนอื่นๆ (CAGR = ร้อยละ 14.63) ส่วนสาขาการผลิตที่มีแนวโน้มการขยายตัวที่ลดลงในอัตราที่ต่ำที่สุด คือ สาขาการกิจกรรมเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์ (CAGR = ร้อยละ -1.57) ผลการพิจารณาดังกล่าวยังส่งผลไปยังการจ้างงานในอนาคตที่กลุ่มแรงงานในทักษะอาชีพที่เกี่ยวข้องจะมีจำนวนเพิ่มมากขึ้นในอนาคตตามการคาดการณ์</p>	<p>- ความต้องการกำลังคนส่วนเพิ่มรวมส่วนใหญ่แล้วอยู่ในภาคเกษตรกรรม ถึงแม้ว่า ในภาคเกษตรกรรมจะมีการลดตำแหน่งงานลง แต่ในส่วนของความต้องการ เพื่อทดแทนแรงงานเก่าที่ออกไปยังคงมีจำนวนมาก</p> <p>- เห็นได้ชัดเจนว่าภาคนอกการเกษตรยังคงมีฐานะเป็นฐานเศรษฐกิจที่สำคัญของจังหวัดในอนาคต แต่อย่างไรก็ตามภาคเกษตรกรรมซึ่งมีบทบาทในโครงสร้างเศรษฐกิจที่ต่ำกว่ากลับเป็นภาคการผลิตที่มีอัตราการเติบโตเฉลี่ยสูงกว่าภาคนอกเกษตรกรรม อันเนื่องมาจากอิทธิพลการเติบโตของสาขาเกษตรกรรม การล่าสัตว์ และการป่าไม้</p>

ที่มา : การวิเคราะห์โดยบริษัทที่ปรึกษา, พ.ศ. 2561

จังหวัดศรีสะเกษเป็นจังหวัดที่มีการขยายตัวทางเศรษฐกิจของภาคเกษตรอย่างต่อเนื่อง เนื่องจากลักษณะทางกายภาพโดยเฉพาะความเหมาะสมในเชิงพื้นที่ ทรัพยากรน้ำ ทรัพยากรดินที่เอื้ออำนวยในการเพาะปลูก แต่อย่างไรก็ตาม ภาคเกษตรกรรมต้องได้รับการพัฒนาเทคโนโลยีใหม่ๆ เพื่อให้ภาคเกษตรสามารถส่งต่อผลผลิตต่อเนื่องไปสู่ภาคอุตสาหกรรม ทำให้ต้องส่งเสริมการแปรรูปเกษตรกรรม และมีการจัดการน้ำให้เพียงพอต่อทั้งภาคการเกษตรและภาคประชาชน โดยจากการบูรณาการผลการวิเคราะห์ด้านเศรษฐกิจในจังหวัดศรีสะเกษ จะเห็นได้ว่าจังหวัดศรีสะเกษมีโรงงานอุตสาหกรรมกระจายอยู่ในทุกๆ อำเภอ โดยอำเภอที่มีโรงงานอุตสาหกรรมมากที่สุด คือ อำเภอเมืองศรีสะเกษ อำเภออุทุมพรพิสัย อำเภอราชใหญ่ อำเภอขุขันธ์ และอำเภอกันทรลักษ์ โดยมีจำนวนโรงงานกระจายอยู่ในแต่ละอำเภอมากกว่า 200 แห่ง ซึ่งมีความสัมพันธ์กับจำนวนแรงงานในโรงงานอุตสาหกรรมซึ่งอำเภอเมืองศรีสะเกษ ที่มีจำนวนแรงงานสูงที่สุดกว่า 1,000 คน และอำเภออื่นๆ มีประมาณอำเภอละ 500 ถึง 1,000 คน แต่ในปัจจุบัน พบว่าทิศทางของแรงงานในภาคอุตสาหกรรม จะลดลง จึงจำเป็นต้องพึ่งพาแรงงานนอกพื้นที่หรือต่างชาติมากขึ้น

จากข้อมูลของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ลักษณะทางเศรษฐกิจจังหวัดศรีสะเกษโดยรวมพิจารณาจากผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (GPP) ปี พ.ศ.2561 มีมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมเท่ากับ 41,014.97 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 0.38 ของมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมประเทศ (10,673,741.74 ล้านบาท) และ พบว่า การเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจของภาคการเกษตรในจังหวัดศรีสะเกษในช่วงปี พ.ศ. 2552 ถึงปี พ.ศ. 2561 พบว่ามีมูลค่าเพิ่มขึ้น 3,265.11 ล้านบาท จากเดิมในปี พ.ศ. 2552 มีมูลค่า 6,145.60 ล้านบาท เป็นมูลค่า 9,410.71 ล้านบาท ในปี พ.ศ. 2561 ทั้งนี้คิดเป็นสัดส่วนการเปลี่ยนแปลงร้อยละ 53.13 และหากคิดเป็นอัตราการเติบโตเฉลี่ยต่อปีจะพบว่ามีอัตราเปลี่ยนแปลงเฉลี่ยร้อยละ 5.90 ต่อปีซึ่งการขยายตัวอย่างต่อเนื่องของฐานเศรษฐกิจสาขาเกษตรกรรม ควรมีการวางแผนเพื่อการใช้ประโยชน์ที่ดิน หรือการกำหนดย่านจึงมีผลที่จะช่วยส่งเสริมการพัฒนา และการจัดสรรทางด้านโครงสร้างพื้นฐาน การวางพื้นที่ที่เหมาะสมแก่การทำเกษตรกรรมในอนาคต รวมถึงส่งเสริมการเข้าสู่ตลาดการขนส่ง และขายปลีก การลงทุนของผู้ประกอบการธุรกิจใหม่ๆ ผ่านทางการสนับสนุนธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม หรือ SMEs เพื่อการขยายตลาดฐานการผลิต ให้เกิดการแข่งขัน และพัฒนาสินค้าใหม่ๆ หมุนเวียนความรู้ทางเศรษฐกิจ และผลิตภัณฑ์ในกลุ่มผู้ประกอบการ เพื่อให้ผู้บริโภคมีทางเลือกเพิ่มมากขึ้น

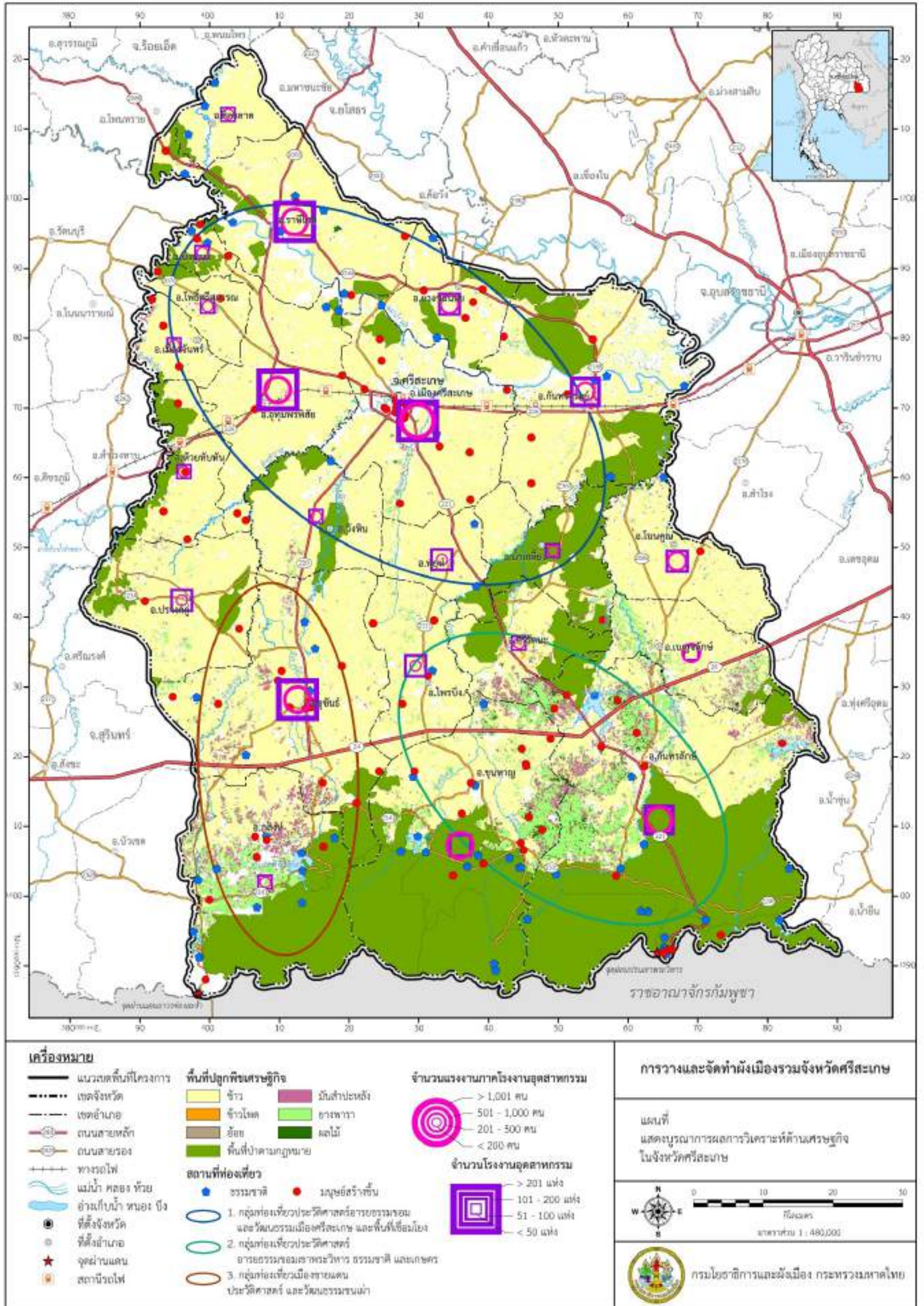
เมื่อพิจารณาผลิตภัณฑ์มวลรวมจะพบว่าภาคอุตสาหกรรม (พ.ศ. 2561) มีมูลค่าสูงถึง 2,998.27 ล้านบาท มูลค่าส่วนใหญ่อยู่ในภาคบริการ โดยในปี พ.ศ.2561 มีมูลค่าที่ 28,387 ล้านบาท สำหรับภาคอุตสาหกรรมเป็นภาคที่ต่อเนื่องกับภาคเกษตรกรรม โดยเฉพาะผลผลิตที่แปรรูปของผลิตภัณฑ์จากพืช ดังนั้นจึงควรมีการอำนวยความสะดวกทั้งด้านโครงสร้างพื้นฐานในการผลิต ส่งเสริมการแปรรูป เทคโนโลยีใหม่ๆ และการบริหารจัดการน้ำให้เพียงพอต่อทั้งภาคเกษตรกรรมและอุตสาหกรรม ถึงแม้มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมของภาคเกษตรกรรมจะน้อยกว่าภาคอุตสาหกรรมแต่เมื่อพิจารณาอัตราส่วนที่ตั้งในจังหวัดศรีสะเกษ พบว่าสาขาเกษตรกรรมมีอัตราส่วนที่ตั้งสูงที่สุด (LQ=1.39) โดยจะเห็นได้ว่า จังหวัดศรีสะเกษมีการปลูกพืชเศรษฐกิจหลายชนิด เช่น ข้าว ข้าวโพด อ้อย มันสำปะหลัง และยางพารา เป็นต้น กระจายอยู่ทั่วทั้งจังหวัด รวมถึงมีการปลูกพืชสวนผลไม้ เช่น ทุเรียน เงาะ ลำไย กระจายอยู่บริเวณตอนใต้โดยเฉพาะในอำเภอกุสิงห์ อำเภอศรีรัตนะ อำเภอขุนหาญ อำเภอเบญจลักษ์ และอำเภอกันทรลักษ์ จึงควรส่งเสริมแรงงานเกษตรกรรม และควรส่งเสริมสินค้าเกษตรกรรมเข้าสู่ตลาดการขนส่ง และขายปลีก ผ่านทางการสนับสนุนธุรกิจขนาดกลางและ

ขนาดย่อม (SMEs) เพื่อการขยายตลาดฐานการผลิต เกิดการแข่งขัน และพัฒนาสินค้าใหม่ๆ หมุนเวียนผลิตภัณฑ์ในกลุ่มผู้ประกอบการ เพื่อให้ผู้ประกอบการมีทางเลือกเพิ่มมากขึ้น

ด้านการท่องเที่ยวถึงแม้ในปัจจุบันจะไม่โดดเด่นเท่าภาคเกษตรกรรม แต่จังหวัดศรีสะเกษยังคงเป็นศูนย์รวมของแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมและทางธรรมชาติ โดยจะเห็นได้ว่าพื้นที่บริเวณตอนเหนือ เช่น อำเภอเมืองศรีสะเกษ อำเภออุทุมพรพิสัย อำเภอเมืองจันทร์ อำเภอราชไสล อำเภอขามเฒ่า และอำเภอกันทรารมย์ เป็นกลุ่มการท่องเที่ยวประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมเมือง ส่วนทางตอนใต้ในอำเภออุทุมพรพิสัยและอำเภอภูสิงห์ เป็นกลุ่มท่องเที่ยวประวัติศาสตร์ อารยธรรมเขาพระวิหาร ธรรมชาติ และเกษตรกรรม ส่วนในอำเภอไพรบึง อำเภอขุนหาญ อำเภอศรีรัตนะ และอำเภอกันทรลักษ์ จัดเป็นกลุ่มท่องเที่ยวเมืองชายแดนประวัติศาสตร์ ดังนั้นภาครัฐต้องส่งเสริมการท่องเที่ยว โดยการประชาสัมพันธ์ จัดหาสิ่งอำนวยความสะดวก และจากการที่ประเทศไทยเป็นส่วนหนึ่งในความร่วมมือทางเศรษฐกิจอิระวดี - เจ้าพระยา แม่โขง ทำให้จังหวัดศรีสะเกษ ควรได้รับการพัฒนาให้เป็นพื้นที่ยุทธศาสตร์ในการแลกเปลี่ยน ไม่ว่าจะเป็นสินค้า การขนส่ง หรือแม้แต่วัฒนธรรมการสร้างความร่วมมือจะทำให้ไทยได้รับการยอมรับในระดับนานาชาติรวมถึงการเกิดการพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจที่มากขึ้นตามไปด้วย

ดังนั้น การวางแผนทางด้านเศรษฐกิจและการวางแผนการใช้ประโยชน์ที่ดินในอนาคตจึงต้องกำหนดพื้นที่สำหรับการพัฒนาเกษตรกรรม โดยมีการส่งเสริมผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมที่ต่อเนื่องจากภาคเกษตรกรรมเป็นหลัก ทั้งนี้จะต้องมีการกำหนดเขตพื้นที่ในบางบริเวณ เพื่อกันให้เป็นพื้นที่ที่เสี่ยงต่อภัยพิบัติทั้งพื้นที่น้ำท่วมและพื้นที่ภัยแล้ง ซึ่งสร้างความเสียหายให้แก่ผลผลิตของเกษตรกร รวมถึงการกำหนดพื้นที่สงวนรักษาที่มีความเหมาะสมในการเพาะปลูกพืชและละประเภท เพื่อป้องกันการรุกรานพื้นที่เกษตรกรรมชั้นดี รวมถึงการวางผังโครงข่ายคมนาคมเพื่อให้เกิดการเข้าถึงพื้นที่ที่สะดวกยิ่งขึ้นและเป็นการแก้ไขปัญหาโครงข่ายการคมนาคมภายในจังหวัด อีกทั้งยังส่งเสริมการขนส่งสินค้าภาคเกษตรที่ยังไม่ทั่วถึงไปพร้อมกันด้วย นอกจากนี้การวางแผนเพื่อรองรับด้านการท่องเที่ยว เป็นอีกหนึ่งแนวทางที่ควรได้รับการสนับสนุน เนื่องจาก จังหวัดศรีสะเกษมีทรัพยากรทางธรรมชาติค่อนข้างมาก ทั้งทรัพยากรป่าไม้ ทรัพยากรน้ำ และพื้นที่ที่เหมาะสมในการเพาะปลูก ซึ่งสามารถต่อยอดไปสู่การเป็นพื้นที่ท่องเที่ยวในอนาคตได้ จึงควรกำหนดพื้นที่สงวนรักษาไปพร้อมกันกับการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวควบคู่กันไป

แผนที่ 4.1.3- 1 บูรณาการผลการวิเคราะห์ด้านเศรษฐกิจ จังหวัดศรีสะเกษ

4.1.4 บูรณาการผลการวิเคราะห์ด้านโครงสร้างพื้นฐาน

การบูรณาการข้อมูลด้านโครงสร้างพื้นฐาน จะวิเคราะห์ใน 3 ด้านหลักๆ คือ การคมนาคมขนส่งและโลจิสติกส์ ระบบสาธารณูปโภค ระบบสาธารณูปการ โดยด้านคมนาคมขนส่งและโลจิสติกส์ของจังหวัดศรีสะเกษ จะทำการวิเคราะห์ความต้องการด้านโครงสร้างพื้นฐานของจังหวัดในปัจจุบัน และการคาดการณ์ในอนาคต เพื่อรองรับการขยายตัวทั้งประชากร ด้านเศรษฐกิจ สังคมของจังหวัดศรีสะเกษ เพื่อนำมากำหนดเป้าหมายแผนงานโครงการในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมขนส่งและโลจิสติกส์ให้เพียงพอต่อความต้องการและสอดคล้องกับนโยบายการพัฒนาของประเทศ

นอกจากนี้ นโยบาย ยุทธศาสตร์ และแผนงานโครงการที่มีผลต่อการพัฒนา ความต้องการของประชาชน และคาดประมาณความต้องการโครงสร้างพื้นฐาน พบว่า จังหวัดศรีสะเกษต้องมีการพัฒนาเพิ่มเติมระบบโครงสร้างพื้นฐานในทุกด้าน ทั้งด้านระบบถนนโครงข่าย ด้านระบบราง ด้านระบบกำจัดขยะมูลฝอย ด้านระบบบำบัดน้ำเสีย ด้านระบบบริหารจัดการน้ำ ด้านพลังงาน และด้านแหล่งนันทนาการและพักผ่อนหย่อนใจ เป็นต้น เพื่อให้สามารถรองรับบทบาทเมืองเกษตรกรรมท่องเที่ยว และการค้าชายแดนเชื่อมต่อราชอาณาจักรกัมพูชา รวมถึงการรองรับจำนวนประชากรที่เพิ่มมากขึ้นในเขตเมืองในอนาคตได้ ซึ่งการวิเคราะห์ด้านโครงสร้างพื้นฐานจังหวัดศรีสะเกษ มีดังต่อไปนี้

ตารางที่ 4.1.4- 1 บูรณาการผลการวิเคราะห์ด้านโครงสร้างพื้นฐาน

ข้อมูลในแต่ละด้าน	ผลการวิเคราะห์	ผลกระทบต่อพื้นที่
<p>คมนาคมขนส่งและระบบโลจิสติกส์</p>	<p>ระบบโครงข่ายถนน</p> <p>ระบบคมนาคมขนส่งทางถนน มีถนนโครงข่ายสายหลักที่ใช้เชื่อมโยงไปยังจังหวัดอื่นๆ ที่อยู่ใกล้เคียง เช่น จังหวัดสุรินทร์ จังหวัดร้อยเอ็ด จังหวัดยโสธร และจังหวัดอุบลราชธานี รวมทั้งเส้นทางเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้าน อย่างประเทศกัมพูชา และนอกจากนั้นยังมีโครงข่ายถนนเชื่อมโยงภายในพื้นที่ระหว่างอำเภอและตำบลเพื่อให้ประชาชนในพื้นที่เดินทางเข้าถึงพื้นที่ย่านกิจกรรมต่างๆ ได้อย่างรวดเร็ว ประกอบด้วยการเดินทางโดยเส้นทางทางหลวงแผ่นดิน ทางหลวงชนบท</p> <p>โครงข่ายทางหลวงแผ่นดินในภาพรวมของจังหวัดศรีสะเกษ ประกอบด้วยถนนสายหลักสำคัญ ได้แก่ 1)ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 24 เป็นถนนสายหลักเชื่อมระหว่างเมืองเศรษฐกิจที่สำคัญ เป็นถนนในแนวทิศตะวันออก-ตะวันตก เชื่อมระหว่างกรุงเทพมหานครกับพื้นที่อีสานใต้รวมไปถึงด่านชายแดนไทย-กัมพูชา 2) ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 226 เป็นถนนสายหลักเชื่อมระหว่างเมืองเศรษฐกิจที่สำคัญ เป็นถนนสายหลักในแนวทิศตะวันออก-ตะวันตก เชื่อมระหว่างจังหวัดสุรินทร์และจังหวัดอุบลราชธานี 3) ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 220 เป็นถนนสายหลักในแนวทิศเหนือ-ใต้ เชื่อมการเดินทางระหว่างอำเภอขุนขันธ์ ซึ่งทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 220 4) ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 221 เป็นถนนสายหลักในแนวทิศเหนือ-ใต้ เชื่อมการเดินทางระหว่างอำเภอกันทรลักษณ์และประเทศกัมพูชา</p> <p>แนวโน้มการจราจรในอนาคต</p> <p>ผลการแจกแจงปริมาณจราจรบนโครงข่ายถนนในปี 2580 พบว่า ถนนที่จะมีปริมาณจราจรหนาแน่นมากที่สุด 20,000 – 30,000 คันรถยนต์นั่งต่อวัน คือ ถนนหมายเลข 2076 หมายเลข 230 หมายเลข 2157 และหมายเลข 24</p>	<p>ความเชื่อมโยงของโครงข่ายการคมนาคมและขนส่งทางถนนภายในจังหวัดศรีสะเกษ เพื่อเชื่อมโยงกันระหว่างอำเภอ อำเภอกับชุมชน และระหว่างชุมชนกับชุมชน เชื่อมโยงกันด้วยแผ่นดินสายประธาน สายหลัก สายรอง ทางหลวงชนบท และทางหลวง-ท้องถิ่น อาทิเช่น ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 24 และทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 226 เป็นเส้นทางหลักที่ใช้เดินทางภายในพื้นที่จังหวัดศรีสะเกษ โดยเชื่อมต่อกับพื้นที่ภูมิภาคต่างๆ แต่ถนนสายรองส่วนใหญ่ยังคงขาดการพัฒนาปรับปรุงให้มีประสิทธิภาพในการใช้งาน บางเส้นทางยังคงมีขนาด 2 ช่องจราจร บางช่วงเส้นทางมีปริมาณจราจรจำนวนมากทำให้มีปัญหาเรื่องการใช้เวลาในการเดินทาง หรือการเชื่อมโยงโครงข่ายถนนบางพื้นที่ยังมีช่วงที่ขาดการเชื่อมต่อระหว่างอำเภอโดยตรง จำเป็นต้องใช้เส้นทางอ้อม ระยะเวลาในการเดินทางจึงมากขึ้น หรือบางเส้นทางมีอุปสรรคเรื่องการเกิดอุบัติเหตุบ่อยครั้ง โดยเฉพาะทางโค้งหรือทางแยก ที่ไม่ปลอดภัย</p>
	<p>ระบบขนส่งทางน้ำ</p> <p>จังหวัดศรีสะเกษไม่มีการคมนาคมทางน้ำ มีแม่น้ำมูล ไหลเข้าสู่จังหวัดศรีสะเกษส่วนใหญ่ใช้เป็นเส้นทางเพื่อเกษตรกรรมและประมง ดังนั้นการคมนาคมและการขนส่งภายในจังหวัดศรีสะเกษส่วนใหญ่นิยมใช้การเดินทางด้วยทางถนนและทางรถไฟ</p>	<p>- ควรมีการปรับปรุงพื้นที่ท่าเทียบเรือให้ได้มาตรฐาน</p>
	<p>การขนส่งระบบราง</p> <p>ปัจจุบันจังหวัดศรีสะเกษมีรถไฟสายตะวันออกเฉียงเหนือ ในเส้นทาง กรุงเทพฯ-อุบลราชธานี ศรีสะเกษมีจำนวนสถานีรถไฟ ทั้งหมด 11 สถานี คือ สถานีศรีสะเกษ สถานีเฉลิมกาญจนา และสถานีหนองแวง สถานีห้วยทับทัน สถานีหนองแคน สถานีอุทุมพรพิสัย สถานีบ้านด้าย และสถานีบ้านนิยม สถานีบ้านค้อ สถานีกันทรามย์ และสถานีบ้านโนนผึ้ง</p>	<p>จากการพัฒนาโครงการรถไฟทางคู่ ช่วงจิระ-อุบลราชธานี ในอนาคตจะทำให้การเดินทางด้วยรถไฟมีความสะดวกมากขึ้น ลดระยะเวลาในการเดินทางได้มากขึ้น มีการออกแบบย่าน CY เพื่อใช้ในการขนส่งสินค้าและกองตู้คอนเทนเนอร์ ทำให้การเดินทางและขนส่งสินค้ามีแนวโน้มที่ดีขึ้น และเพิ่มศักยภาพการแข่งขันของจังหวัด</p>

ข้อมูลในแต่ละด้าน	ผลการวิเคราะห์	ผลกระทบต่อพื้นที่
	<p>การขนส่งผ่านด่านชายแดน</p> <p>จังหวัดศรีสะเกษมีโครงข่ายถนนสายหลักพาดผ่านในแนวตะวันออก-ตะวันตก โดยทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 226 เป็นถนนสายหลักที่เชื่อมการเดินทางกลุ่มจังหวัดอีสานตอนล่าง และมีทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 24 เป็นถนนสายยุทธศาสตร์และสายโลจิสติกส์สำหรับการเดินทางขนส่งคนและสินค้าของอีสานตอนล่าง มีระบบถนนสายรอง ครอบคลุมพื้นที่ทั้งจังหวัด โดยมีความสะดวกในการเชื่อมต่อไปยังอำเภอต่างภายในจังหวัดและจังหวัดใกล้เคียง และตามแนวชายแดน</p> <p>มีการพัฒนา ปรับปรุง ซ่อมแซม ในบริเวณพื้นที่เมืองใหม่ช่องสะงำ เพื่อใช้เป็นสถานที่ถาวรในการทำพิธีการทางศุลกากร มีส่วนราชการอำนวยความสะดวก เช่น ตรวจคนเข้าเมือง ด่านตรวจพืช ปกครองอำเภอ มีอาคารพาณิชย์ อาคารที่พักอาศัย มีรถอำนวยความสะดวกจากจุดผ่านแดนถึงเมืองใหม่ และสถานที่สำหรับทำการค้าขาย เพื่อรองรับการขยายตัวด้านการค้าการลงทุน และการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน แต่อย่างไรก็ตามความพร้อมของเครื่องมือตรวจสอบหรือเครื่องมือที่ใช้ในพิธีการทางศุลกากรที่ต้องใช้ในพื้นที่ พร้อมทั้งประเด็นเกี่ยวกับการประชาสัมพันธ์ความเชื่อมโยงของสถานที่ท่องเที่ยวในพื้นที่ที่ยังคงมีอยู่อย่างจำกัด ซึ่งส่วนหนึ่งเป็นผลต่อความมั่นใจของนักลงทุนที่ต้องการลงทุนในพื้นที่ตามแนวชายแดน</p>	<p>ด่านชายแดนถาวรช่องสะงำในจังหวัดศรีสะเกษ เป็นจุดผ่านแดนเพื่อค้าขายกับประเทศกัมพูชา การพัฒนาโครงข่ายถนนเพื่อการขนส่งสินค้าชายแดนจึงมีความสำคัญ โดยเฉพาะการโครงข่ายถนนที่สามารถเชื่อมการเดินทางต่อเนื่องหลายรูปแบบ ช่วยทำให้ลดต้นทุนการขนส่งและการเดินทาง</p> <p>ควรมีการพัฒนาเส้นทางโครงข่ายถนนสายรอง (feeder system) เพื่อเชื่อมโยงกับแนวการพัฒนาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง การพัฒนาระบบโครงข่ายถนนสายหลักที่สามารถเดินทางได้สะดวกมากขึ้นโดยกรมทางหลวงได้ดำเนินการโครงการขยายถนนสายหลักให้เป็น 4 ช่องจราจร และขยายถนนสายรองที่เชื่อมการเดินทางระหว่างอำเภอและการค้าชายแดน</p>
<p>สาธารณูปโภค</p>	<p>ด้านพลังงานไฟฟ้า</p> <p>จังหวัดศรีสะเกษมีโรงไฟฟ้าที่มีการผลิตไฟฟ้าจากพลังงานหมุนเวียนที่จ่ายไฟฟ้าเชิงพาณิชย์ (COD) แล้ว ภายในพื้นที่ทั้งสิ้น 6 แห่ง แยกเป็นโรงไฟฟ้าแสงอาทิตย์ 3 แห่ง ตั้งอยู่ที่อำเภอเมืองและอำเภอเบญจลักษ์ โรงไฟฟ้าก๊าซชีวภาพ 2 แห่ง ตั้งอยู่บริเวณอำเภอกันทรลักษ์และอำเภอขุนหาญ และโรงไฟฟ้าชีวมวล 1 แห่ง ตั้งอยู่ที่ตำบลโนนค้อ อำเภอโนนคูณ มีกำลังการผลิตติดตั้งทั้งสิ้นประมาณ 31.53</p> <p>สถานการณ์ด้านการใช้พลังงานไฟฟ้าภายในพื้นที่จังหวัดศรีสะเกษพบว่า ใน พ.ศ. 2559 จังหวัดศรีสะเกษมีจำนวนผู้ใช้ไฟฟ้ารวมกันทั้งสิ้นประมาณ 426,168 ราย โดยพื้นที่ที่มีจำนวนผู้ใช้ไฟฟ้ามากที่สุด คือ อำเภอกันทรลักษ์ มีจำนวนผู้ใช้ไฟฟ้ารวมกันทั้งสิ้น 53,773 ราย หรือคิดเป็นร้อยละ 12.68 ของจำนวนผู้ใช้ไฟฟ้าทั้งจังหวัด รองลงมา ได้แก่ อำเภอเมืองศรีสะเกษ อำเภอกันทรารมย์ และอำเภออุษันต์ โดยมีจำนวนผู้ใช้ไฟฟ้าทั้งสิ้น 47,488 และ 38,331 และ 36,797 ราย หรือคิดเป็นร้อยละ 11.20 และ 9.04 และ 8.68 ตามลำดับ โดยพื้นที่ที่มีสัดส่วนของจำนวนผู้ใช้ไฟฟ้าน้อยที่สุด คือ อำเภอบึงบูรพ์ มีจำนวนผู้ใช้ไฟฟ้าเพียง 4,440 ราย หรือคิดเป็นร้อยละ 1.05 เท่านั้น ส่งผลทำให้ใน พ.ศ.2559 จังหวัดศรีสะเกษมีปริมาณการใช้ไฟฟ้ารวมทั้งสิ้นประมาณ 720.16 ล้านกิโลวัตต์ต่อชั่วโมง</p>	<p>- ปัจจุบันความต้องการการใช้ไฟฟ้าในแต่ละชุมชน แต่ยังไม่เพียงพอบางพื้นที่ เช่น ทางสาธารณะ บางเส้นทางทางบริการไฟฟ้ายังไม่ได้ติดตั้งระบบไฟส่องสว่าง อีกทั้งในอนาคตจากการคาดประมาณประชากรของที่ปรึกษาพบว่าในอนาคตจำนวนประชากรจะมีเพิ่มมากขึ้นทำให้มีปริมาณความต้องการไฟฟ้าเพิ่มมากขึ้น</p>

ข้อมูลในแต่ละด้าน	ผลการวิเคราะห์	ผลกระทบต่อพื้นที่
	<p>จากการคาดการณ์ความต้องการไฟฟ้า มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ในอนาคตอีก 20 ปี ข้างหน้า พ.ศ.2580 จังหวัดศรีสะเกษจะมีความต้องการใช้ไฟฟ้าประมาณ 1,569,100 กิโลวัตต์ต่อวัน</p>	
<p>สาธารณูปโภค</p>	<p>ด้านพลังงานไฟฟ้า</p> <p>จังหวัดศรีสะเกษมีโรงไฟฟ้าที่มีการผลิตไฟฟ้าจากพลังงานหมุนเวียนที่จ่ายไฟฟ้าเชิงพาณิชย์ (COD) แล้ว ภายในพื้นที่ทั้งสิ้น 6 แห่ง แยกเป็นโรงไฟฟ้าแสงอาทิตย์ 3 แห่ง ตั้งอยู่ที่อำเภอเมืองและอำเภอเบญจลักษ์ โรงไฟฟ้าก๊าซชีวภาพ 2 แห่ง ตั้งอยู่บริเวณอำเภอกันทรลักษ์และอำเภอขุนหาญ และโรงไฟฟ้าชีวมวล 1 แห่ง ตั้งอยู่ที่ตำบลโนนคือ อำเภอโนนคูณ มีกำลังการผลิตติดตั้งรวมทั้งสิ้นประมาณ 31.53</p> <p>สถานการณ์ด้านการใช้พลังงานไฟฟ้าภายในพื้นที่จังหวัดศรีสะเกษพบว่า ใน พ.ศ. 2559 จังหวัดศรีสะเกษมีจำนวนผู้ใช้ไฟฟ้ารวมกันทั้งสิ้นประมาณ 426,168 ราย โดยพื้นที่ที่มีจำนวนผู้ใช้ไฟฟ้ามากที่สุด คือ อำเภอกันทรลักษ์ อำเภอเมืองศรีสะเกษ อำเภอกันทรารมย์ พื้นที่ที่มีสัดส่วนของจำนวนผู้ใช้ไฟฟ้าน้อยที่สุด คือ อำเภอเบ็ญจบุรพ์ โดยปริมาณการจำหน่ายกระแสไฟฟ้าสูงสุดจะอยู่ในพื้นที่อำเภอเมืองศรีสะเกษ จากการคาดการณ์ความต้องการไฟฟ้า มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ในอนาคตอีก 20 ปี ข้างหน้า พ.ศ.2580 จังหวัดศรีสะเกษจะมีความต้องการใช้ไฟฟ้าประมาณ 1,569,100 กิโลวัตต์ต่อวัน</p>	<p>- ปัจจุบันความต้องการการใช้ไฟฟ้าในแต่ละชุมชน แต่ยังไม่เพียงพอบางพื้นที่ เช่น ทางสาธารณะ บางเส้นทางการบริการไฟฟ้ายังไม่ได้ติดตั้งระบบไฟส่องสว่าง อีกทั้งในอนาคตจากการคาดการณ์ประชากรของพื้นที่ที่ปรึกษาพบว่าในอนาคตจำนวนประชากรจะมีเพิ่มมากขึ้นทำให้มีปริมาณความต้องการไฟฟ้าเพิ่มมากขึ้น</p>
	<p>ด้านน้ำประปา</p> <p>จังหวัดศรีสะเกษมีแหล่งน้ำประเภทรน้ำธรรมชาติและแหล่งน้ำที่พัฒนาแล้วหลายแหล่ง ซึ่งมีทั้งขนาดเล็กและขนาดกลาง เช่น อ่างเก็บน้ำและเขื่อน มีประปาหมู่บ้าน เช่น ระบบประปาน้ำบาดาล เพื่อรองรับความต้องการของประชาชนในพื้นที่</p> <p>การให้บริการน้ำประปายังไม่ครอบคลุมทั่วถึงทุกครัวเรือน โดยจะเห็นได้จากจำนวนครัวเรือนที่ไม่มีน้ำประปาใช้ภายในพื้นที่สูงถึง 88,137 ครัวเรือน หรือคิดเป็นร้อยละ 25.26 ของจำนวนครัวเรือนทั้งหมด โดยบริเวณพื้นที่ที่ประสบปัญหาการให้บริการน้ำประปาภายในพื้นที่มากที่สุดคือ อำเภอขุขันธ์ จำนวน 14,480 ครัวเรือน รองลงมาได้แก่ อำเภอกันทรลักษ์ จำนวน 7,788 ครัวเรือน อำเภออุทุมพรพิสัย จำนวน 6,505 ครัวเรือน และอำเภอกันทรารมย์ จำนวน 6,250 ครัวเรือน ตามลำดับ เมื่อพิจารณาปัญหาการให้บริการน้ำประปาในระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภายในพื้นที่ พบว่าจังหวัดศรีสะเกษมีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ให้บริการน้ำประปาเพียง 68 แห่ง เท่านั้น จากทั้งหมด 217 แห่ง</p> <p>การคาดการณ์ความต้องการในอนาคต พบว่า ในอีก 20 ปีข้างหน้า (พ.ศ. 2580) จังหวัดศรีสะเกษจะมีปริมาณความต้องการใช้น้ำเพื่ออุปโภคและบริโภค ทั้งสิ้นประมาณ 165,814 ลบ.ม./วัน</p>	<p>- ขาดการวางแผนการจัดการใช้น้ำอย่างมีระบบ ทำให้มีการใช้ทรัพยากรอย่างสิ้นเปลือง น้ำประปาในบางพื้นที่มีคุณภาพต่ำ คือ เป็นน้ำกระด้าง น้ำเป็นสนิม มีฟลูออไรด์เกินมาตรฐาน และมีตะกอนขุ่น มีการปนเปื้อนของสารเคมี ไม่สามารถนำมาใช้ในการอุปโภคบริโภคได้ จึงทำให้มีค่าใช้จ่ายในการบำบัดสูง</p> <p>- ควรมีความสอดคล้องกับนโยบายยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับประปาที่สำคัญต่างๆ โดยพัฒนาปรับปรุงและขยายขอบเขตจำหน่ายน้ำ เพื่อเพิ่มขอบเขตการใช้น้ำประปาให้มีความทั่วถึงตอบสนองความต้องการใช้น้ำของประชาชนทั้งในปัจจุบันและอนาคต จึงควรปรับปรุงและขยายขอบเขตจำหน่ายน้ำทั้งในพื้นที่นอกเขตเทศบาล พื้นที่ที่ห่างไกลหรือพื้นที่ที่เป็นที่ตั้งของสำนักงานประปาอยู่แล้ว แต่ขอบเขตการให้บริการยังอยู่ในวงแคบ การปรับปรุงและขยายขอบเขตการจำหน่ายน้ำ สามารถดำเนินการได้โดยวางขยายแนวท่อ การปรับปรุงเส้นท่อ ฯลฯ ในขณะเดียวกันการเพิ่มกำลังการผลิตจำเป็นต้องพิจารณาถึงการลงทุนที่จะต้องเพิ่มขึ้นด้วยเพื่อตอบสนองความต้องการในอนาคต</p>

ข้อมูลในแต่ละด้าน	ผลการวิเคราะห์	ผลกระทบต่อพื้นที่
		<ul style="list-style-type: none"> - ก่อสร้างสระพักน้ำ เพื่อเพิ่มแหล่งน้ำดิบสำรองและส่งเสริมให้การบริการทางด้านประปาให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น จึงควรดำเนินการสำรวจแหล่งน้ำดิบในพื้นที่เพิ่มเติม รวมทั้งก่อสร้างสระพักน้ำในพื้นที่ - พัฒนาคูณภาพการผลิตน้ำประปา โดยปรับปรุงสถานีจ่ายน้ำที่มีอยู่แล้วให้ได้มาตรฐานมากขึ้น ทั้งในเรื่องของการติดตั้งระบบกั้นสนิมของท่อเหล็ก ก่อสร้างถังน้ำใส ปรับปรุงสถานีจ่ายน้ำ ติดตั้งเครื่องสูบน้ำ เป็นต้น
	<p>ด้านการกำจัดขยะมูลฝอย</p> <p>สถานการณ์ของปริมาณขยะมูลฝอยชุมชนที่เกิดขึ้นทั้งหมดภายในพื้นที่จังหวัดศรีสะเกษพบว่าในปี พ.ศ.2560 จังหวัดศรีสะเกษมีปริมาณขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้นรวมทั้งสิ้นประมาณ 1,403.23 ตัน/วัน โดยพื้นที่อำเภอกันทรลักษ์เป็นพื้นที่ที่มีปริมาณขยะมูลฝอยเกิดขึ้นมากที่สุด รองลงมาได้แก่ อำเภอขุขันธ์ อำเภอเมืองศรีสะเกษ และอำเภออุทุมพรพิสัย ทั้งนี้ปริมาณขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้นภายในพื้นที่จังหวัดศรีสะเกษส่วนใหญ่จะอยู่ในพื้นที่นอกเขตเทศบาล รวมทั้งสิ้นประมาณ 1,075.22 ตัน/วัน หรือคิดเป็นร้อยละ 76.62 ของปริมาณขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้นทั้งหมด และเป็นขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้นในเขตเทศบาล 328.05 ตัน/วัน หรือคิดเป็นร้อยละ 23.38 ของปริมาณขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้นทั้งหมด</p> <p>จากการคาดการณ์ปริมาณขยะมูลฝอยของพื้นที่จังหวัดศรีสะเกษ ในอนาคตอีก 20 ปี พบว่าจะมีปริมาณขยะมูลฝอย 1,555 ตันต่อวัน ใน พ.ศ.2580 ซึ่งเพิ่มขึ้นจากปัจจุบันปี พ.ศ.2560 ประมาณ 152 ตันต่อวัน โดยในอนาคตอีก 5 ปี 10 ปี 15 ปี และ 20 ปีข้างหน้า (พ.ศ.2565 พ.ศ.2570 พ.ศ.2575 และ พ.ศ.2580) จะมีปริมาณขยะมูลฝอยรวมทั้งสิ้นประมาณ 1,486 ตันต่อวัน 1,508 ตันต่อวัน 1,531 ตันต่อวัน และ 1,555 ตันต่อวัน ตามลำดับ</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ขยะมูลฝอยทั้งหมดมีสถานที่จัดการขยะมูลฝอยชุมชนที่ดำเนินการอย่างถูกหลักวิชาการมีเพียง 2 แห่ง ได้แก่ (1) ศูนย์กำจัดขยะมูลฝอยเทศบาลเมืองศรีสะเกษ ใช้ระบบฝังกลบขยะมูลฝอยของเทศบาลเมืองศรีสะเกษ ประกอบด้วย การคัดแยก การหมักทำปุ๋ย และการฝังกลบ (2) การกำจัดขยะมูลฝอยของเทศบาลตำบลขุนหาญใช้วิธีเทกอง (Open Dumping) มีการไถกลบประมาณปีละ 1-2 ครั้ง สถานที่ฝังกลบเป็นดินที่เป็นกรรมสิทธิ์ของเทศบาล เนื่องจากในอนาคตจะมีประชากรเพิ่มขึ้นจึงต้องหาพื้นที่สำหรับจัดการขยะในอนาคต
	<p>ด้านการกำจัดน้ำเสีย</p> <p>พื้นที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภายในพื้นที่จังหวัดศรีสะเกษที่ก่อให้เกิดน้ำเสียภายในพื้นที่มากที่สุด คือ เทศบาลเมืองศรีสะเกษ มีปริมาณน้ำเสียที่เกิดขึ้นเฉลี่ยประมาณ 6,599 ลูกบาศก์เมตรต่อวัน หรือคิดเป็นร้อยละ 5.20 ของปริมาณน้ำเสียที่เกิดขึ้นทั้งหมด รองลงมา ได้แก่ เทศบาลเมืองกันทรลักษ์ องค์การบริหารส่วนตำบลกระแซง และองค์การบริหารส่วนตำบลบักดอง มีปริมาณน้ำเสียทั้งสิ้น 1,804 ลูกบาศก์เมตรต่อวัน (ร้อยละ 1.4) 1,644 ลูกบาศก์เมตรต่อวัน (ร้อยละ 1.30) และ 1,553 ลูกบาศก์เมตรต่อวัน (ร้อยละ 1.22) ตามลำดับ</p> <p>จากการคาดการณ์ปริมาณน้ำเสียของพื้นที่จังหวัดศรีสะเกษ ในอีก 20 ปี พบว่าจะมีปริมาณน้ำเสีย 134,595 ลูกบาศก์เมตรต่อวัน ใน พ.ศ.2580 ซึ่งเพิ่มขึ้นจากปัจจุบันปี พ.ศ.2560 ประมาณ 12,124 ลูกบาศก์เมตรต่อวัน</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ปัจจุบันจังหวัดศรีสะเกษยังไม่มีระบบบำบัดรวบรวมน้ำเสียและบำบัดน้ำเสียภายในพื้นที่ จึงทำให้ปริมาณน้ำเสียที่เกิดขึ้นจำนวนมากในพื้นที่ไม่ได้ผ่านระบบบำบัดน้ำเสีย ซึ่งหากไม่มีการดำเนินการจัดการเกี่ยวกับปริมาณน้ำเสียที่เกิดขึ้น อาจส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสุขอนามัยของประชาชนตลอดจนคุณภาพแหล่งน้ำธรรมชาติ ทั้งแหล่งน้ำผิวดินและน้ำใต้ดินได้

ข้อมูลในแต่ละด้าน	ผลการวิเคราะห์	ผลกระทบต่อพื้นที่
<p>สาธารณูปการ</p>	<p>สถานศึกษา</p> <p>สถานศึกษาทุกสังกัดทุกระดับชั้นในจังหวัดศรีสะเกษ ปีการศึกษา 2560 มีจำนวนทั้งสิ้น 1,053 แห่ง กระจายอยู่ในพื้นที่ทุกอำเภอ โดยอำเภอที่มีจำนวนสถานศึกษามากที่สุดได้แก่ อำเภอกันทร อำเภอมืองศรีสะเกษ ภาพรวมอัตราส่วนนักเรียนต่อห้องเรียนในพื้นที่จังหวัดศรีสะเกษทุกอำเภออยู่ในเกณฑ์มาตรฐานที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดไว้</p> <p>ในอนาคตอีก 20 ปีข้างหน้า (พ.ศ.2580) จังหวัดศรีสะเกษจะมีประชากร จำนวน 1,554,700 คน ต้องการโรงเรียนระดับประถมศึกษา จำนวน 444 แห่ง โรงเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 173 แห่ง และโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 155 แห่ง และควรจัดให้มีการบริการด้านการศึกษาในระดับอาชีวศึกษาและอุดมศึกษาเพิ่มมากขึ้น</p>	<ul style="list-style-type: none"> - รัศมีการให้บริการของสถานศึกษาบางแห่งยังห่างไกลกับสถานศึกษา เนื่องจากในบางพื้นที่อยู่ห่างไกลจากตัวเมือง และมีการกระจุกตัวของสถานศึกษา ส่งผลให้การให้บริการสถานศึกษา มีรัศมีการเดินทางไกล - ค่านิยมในการเรียนระดับอาชีวศึกษาลดลง เนื่องจากนักเรียนส่วนใหญ่นิยมเรียนสายสามัญ ซึ่งในสถานการณ์ปัจจุบันต้องการแรงงานที่มีฝีมือ โดยภาคธุรกิจ อุตสาหกรรม ซึ่งการเรียนการสอนในระดับอาชีวศึกษาจะสามารถผลิตแรงงานที่มีฝีมือได้เป็นอย่างดี - ระบบการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพยังไม่ครอบคลุมเต็มพื้นที่ - ปัญหาเศรษฐกิจ ความยากจนของผู้ปกครอง สังคม และครอบครัวที่แตกต่างกันส่งผลกระทบต่อการจัดการศึกษาให้กับเด็กด้อยโอกาส
	<p>การสาธารณสุข</p> <p>จังหวัดศรีสะเกษมีการกระจายตัวของสถานบริการสาธารณสุขทุกประเภทและทุกสังกัดกระจายตัวอยู่อย่างทั่วถึงทุกอำเภอ โดยในปี พ.ศ.2560 จังหวัดศรีสะเกษมีโรงพยาบาลทั้งสิ้นรวม 23 แห่ง จำนวน 1,614 เตียง แบ่งออกเป็นโรงพยาบาลสังกัดรัฐ จำนวน 22 แห่ง จำนวน 1,569 เตียง และสังกัดเอกชน จำนวน 1 แห่ง จำนวน 45 เตียง เมื่อพิจารณาตามประเภทของโรงพยาบาลทุกสังกัด</p> <p>อย่างไรก็ตามเมื่อพิจารณารัศมีการให้บริการของโรงพยาบาลในจังหวัดศรีสะเกษพบว่ารัศมีการให้บริการเฉลี่ยของโรงพยาบาลประมาณ 10.52 กิโลเมตร โดยพื้นที่ที่มีรัศมีการให้บริการที่ดีที่สุดได้แก่ อำเภอบึงบูรพ์ มีรัศมีการให้บริการเฉลี่ย 3.97 กิโลเมตร เนื่องจากอำเภอบึงบูรพ์เป็นอำเภอที่มีพื้นที่ขนาดเล็ก</p> <p>เมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์มาตรฐานของกระทรวงสาธารณสุขที่กำหนดให้ จำนวนแพทย์ 1 คน ต่อประชากร 4,000 คน ทันตแพทย์ 1 คน ต่อประชากร 10,000 คน เภสัชกร 1 คน ต่อประชากร 11,000 คน และพยาบาล 1 คนต่อประชากร 650 คน เพียง 1 เตียงต่อประชากร 617 คน ซึ่งพื้นที่จังหวัดศรีสะเกษมีโรงพยาบาลของรัฐและเอกชน รวมจำนวน 23 แห่ง เมื่อเปรียบเทียบกับจำนวนประชากรในพื้นที่ตามทะเบียนราษฎร พ.ศ.2560 จังหวัดศรีสะเกษมีจำนวนประชากรทั้งสิ้น 1,468,742 คน มีสัดส่วนแพทย์ต่อประชากรเท่ากับ 1: 7,235 คน ซึ่งต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน มีสัดส่วนทันตแพทย์ต่อประชากรเท่ากับ 1: 20,120 ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน มีสัดส่วนเภสัชกรต่อประชากรเท่ากับ 1: 11,043 คน ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานเล็กน้อย และสัดส่วนพยาบาลต่อประชากร 1: 837 คน ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน สัดส่วนเตียงต่อประชากร 1: 910 ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน</p> <p>จังหวัดศรีสะเกษ จำเป็นต้องเพิ่มบุคลากรทางการแพทย์ ได้แก่ แพทย์ ทันตแพทย์ เภสัชกร และพยาบาล รวมถึงเพิ่มจำนวนเพื่อรองรับผู้ป่วยให้เพียงพอ</p>	<ul style="list-style-type: none"> - การขาดแคลนทรัพยากรและบุคลากรทางการแพทย์ จากข้อมูลสัดส่วนแพทย์ต่อประชากรและเตียงต่อประชากร ยังต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่กรมโยธาธิการและผังเมืองกำหนดไว้ แสดงให้เห็นว่า ความไม่สมดุลของทรัพยากรและบุคลากรด้านสาธารณสุขต่อจำนวนประชากรเป็นปัญหาสำคัญในการเข้าถึงบริการ - การให้บริการของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพชุมชน ซึ่งเป็นหน่วยบริการสาธารณสุขในระดับตำบล ปัจจุบันไม่มีแพทย์ประจำเมื่อมีผู้ป่วยฉุกเฉินในพื้นที่ทำให้การช่วยเหลือไม่มีประสิทธิภาพ ซึ่งในอนาคตควรดำเนินการให้ทันตกรรม พยาบาลวิชาชีพ และนักวิชาการสาธารณสุขบรรจุเข้าทำงานในระดับสถานีอนามัยเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานมากขึ้น - ควรมีความสอดคล้องกับนโยบายยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องด้านสาธารณสุขทั้งในระดับประเทศ ระดับภาค และระดับพื้นที่ โดยพัฒนาสถานบริการขั้นพื้นฐาน พัฒนาบริการสุขภาพเฉพาะทาง พัฒนาบริการสุขภาพเพื่อดูแลผู้สูงอายุ และควรส่งเสริมพัฒนาโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลให้เป็นศูนย์สุขภาพชุมชน

ข้อมูลในแต่ละด้าน	ผลการวิเคราะห์	ผลกระทบต่อพื้นที่
	<p>ตลาด</p> <p>จังหวัดศรีสะเกษ มีการให้บริการด้านการจัดให้มีตลาดทุกประเภทสินค้า เนื่องจากปัจจุบันรูปแบบการให้บริการตลาดมีหลายลักษณะ ได้แก่ ตลาดสด ตลาดนัด รถกับข้าว ตลาดสินค้ามือสอง ตลาดกลางผักและผลไม้ เป็นต้น จำนวนของตลาดสดในปัจจุบันมีเพียงพอสามารถให้บริการสินค้าอุปโภคและบริโภค ตลอดจนเป็นศูนย์กลางในการแลกเปลี่ยนสินค้าต่างๆ ประชาชนในพื้นที่ได้เป็นอย่างดี นอกจากนี้ประชาชนยังมีทางเลือกในการใช้บริการตลาดนัดร่วมด้วย จึงส่งผลให้การบริการของตลาดยังเพียงพอกับความต้องการของประชาชน และแนวโน้มในอนาคตคาดว่าจะมีตลาดเพิ่มขึ้น เนื่องจากจำนวนประชากรที่เพิ่มมากขึ้น</p> <p>จากข้อมูลสำนักงานการค้าภายในจังหวัดศรีสะเกษ มีการจัดบริการให้มีตลาดสดและตลาดนัดเพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชนในพื้นที่ในการจับจ่ายให้สอยซื้อสินค้าอุปโภคบริโภค ตลาดจนเป็นศูนย์กลางการแลกเปลี่ยนสินค้าเกษตรกรรมต่างๆ ของเกษตรกรรมรวมทั้งสิ้น 15 แห่ง จำแนกเป็นตลาดสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 12 แห่ง และสังกัดเอกชน จำนวน 3 แห่ง</p> <p>อำเภอที่มีจำนวนตลาดกระจุกมากที่สุด ได้แก่ อำเภอเมืองศรีสะเกษ จำนวน 3 แห่ง ได้แก่ ตลาดสดเทศบาล 1 ตลาดสดเทศบาล 2 และตลาดสดเทศบาล 3 รองลงมา คือ อำเภอกันทรลักษณ์ จำนวน 2 แห่ง ได้แก่ ตลาดสดมนตรีและตลาดเมืองทอง และอำเภออุษันธุ์ จำนวน 2 แห่ง ได้แก่ ตลาดสดเทศบาลตำบลห้วยเหนือและตลาดแหลมทอง</p>	<ul style="list-style-type: none"> - การจัดการตลาดที่ไม่ถูกสุขลักษณะ เนื่องจากบางตลาดเป็นตลาดในชุมชน ที่ไม่ได้มีการจัดระเบียบอย่างถูกต้อง หรือไม่ได้เป็นการจัดการของเทศบาล ทำให้เกิดปัญหาน้ำเสีย ความสกปรกและความไม่เป็นระเบียบเรียบร้อยบริเวณรอบๆ สถานที่ดังกล่าว และเป็นแหล่งแพร่เชื้อโรค จำเป็นต้องมีการจัดบริเวณที่ตั้งของตลาดนัดให้อยู่ในพื้นที่ที่สามารถควบคุมเรื่องของสุขอนามัยและการจราจรมากขึ้น ตลอดจนควรเพิ่มเจ้าหน้าที่ในการดูแลรักษาความสะอาด ตลอดจนรณรงค์ให้ประชาชนทิ้งขยะให้เป็นที่ - ตลาดสดและตลาดนัดส่วนใหญ่จะอยู่ริมถนนสายหลักหรือสายรองและอยู่ในย่านชุมชน ส่งผลให้จราจรติดขัด เนื่องจากมีพาหนะที่ผ่านเข้าออกบริเวณดังกล่าวจำนวนมาก หากเป็นตลาดสดขนาดใหญ่ โดยเฉพาะช่วงเวลาเช้าหรือเย็น รวมถึงมีการใช้พื้นที่บางส่วนของถนนและทางเท้าเป็นสถานที่ขายสินค้า ส่งผลให้เกิดปัญหาการจราจรบริเวณดังกล่าว ตลอดจนไม่มีพื้นที่ให้ประชาชนเดินเท้า อาจส่งผลให้เกิดปัญหาอุบัติเหตุเกิดขึ้นได้
	<p>แหล่งนันทนาการและสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ</p> <p>จังหวัดศรีสะเกษ มีจำนวนสวนสาธารณะ จำนวน 126 แห่ง กระจายอยู่ในอำเภออุทุมพรพิสัย จำนวน 28 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 22.22 ของสวนสาธารณะในจังหวัดศรีสะเกษ รองลงมาได้แก่ อำเภอเมืองศรีสะเกษ จำนวน 18 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 14.39 และอำเภอกันทรลักษณ์ 15 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 11.90 ตามลำดับ</p> <p>แหล่งนันทนาการและสถานที่พักผ่อนหย่อนใจในจังหวัดศรีสะเกษ ปัจจุบันมีการให้บริการต่อประชาชนได้เพียงพอเพราะมีทรัพยากรธรรมชาติจำนวนมาก และเป็นพื้นที่พักผ่อนหย่อนใจได้เป็นอย่างดี พื้นที่ในเขตเมืองยังมีการให้บริการในรูปแบบของสวนสาธารณะ สวนสุขภาพหลายแห่ง ซึ่งเพียงพอกับความต้องการในปัจจุบัน ส่วนใหญ่ตั้งอยู่ภายในเขตเทศบาล และแหล่งชุมชนที่ประชาชนเข้าถึงได้ง่าย</p> <p>พื้นที่จังหวัดศรีสะเกษในอนาคตเมื่อจำนวนประชากรเพิ่มสูงขึ้น พบว่าควรมีการจัดการด้านพื้นที่สวนสาธารณะในอำเภอต่างๆ โดยอำเภอที่มีความต้องการพื้นที่สวนสาธารณะมากที่สุด ได้แก่ อำเภอกันทรลักษณ์ ซึ่งสอดคล้องกับความหนาแน่นของประชากร รองลงมาได้แก่ อำเภออุษันธุ์ อำเภอเมืองศรีสะเกษ และอำเภอขุนหาญ</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ปัญหาการขาดแคลนอุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกในสวนสาธารณะ ได้แก่ การดูแลรักษาพื้นที่แหล่งนันทนาการและพักผ่อนหย่อนใจ ระบบการดูแลความปลอดภัย ระบบการรักษาความสะอาด การดูแลอุปกรณ์ออกกำลังกาย ตลอดจนสิ่งอำนวยความสะดวกอื่นๆ ได้แก่ โคมไฟ เก้าอี้ ม้านั่ง ป้ายสัญลักษณ์ เป็นต้น - การขาดกิจกรรมนันทนาการหรือกิจกรรมส่งเสริมให้เกิดการใช้พื้นที่ เพื่อทำกิจกรรมนันทนาการต่างๆ เป็นแหล่งพบปะสังสรรค์และทำกิจกรรมร่วมกันของประชาชนในชุมชน เช่น จัดเต้นแอโรบิก จัดการแข่งขันกีฬา หรืองานแสดงต่างๆ เป็นต้น เพื่อดึงดูดให้ประชาชนเข้าใช้พื้นที่

ข้อมูลในแต่ละด้าน	ผลการวิเคราะห์	ผลกระทบต่อพื้นที่
	<p>ด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน</p> <p>การป้องกันบรรเทาสาธารณภัยในจังหวัดศรีสะเกษ มีการจัดการเกี่ยวกับสถานีดับเพลิงทั้งสิ้น 129 แห่ง กระจายอยู่ทุกอำเภอ โดยอำเภอที่มีการกระจายตัวของสถานีดับเพลิงและหน่วยบรรเทาสาธารณภัยมากที่สุดได้แก่ อำเภอกันทรลักษ์จำนวน 14 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 10.85 ของจังหวัดศรีสะเกษ มีจำนวนพนักงานดับเพลิงทั้งสิ้น 55 คน และรถดับเพลิงจำนวน 6 คัน รองลงมาได้แก่ อำเภอขุนหาญ จำนวน 13 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 10.08 และอำเภออุทุมพรพิสัย จำนวน 12 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 9.30 ตามลำดับ สำหรับอำเภอที่มีการให้บริการด้านการดับเพลิงและหน่วยบรรเทาสาธารณภัยน้อยที่สุด ได้แก่ อำเภอเบ็ญที่และอำเภอศีลาจาด ซึ่งมีเพียงอำเภอละ 2 แห่ง เท่านั้น</p> <p>ปัจจุบันการให้บริการดับเพลิงและหน่วยบรรเทาสาธารณภัยในพื้นที่จังหวัดศรีสะเกษ พบว่าอยู่ในระดับดี เนื่องจากมีอุปกรณ์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยต่างๆ และกำลังเจ้าหน้าที่ที่เพียงพอที่จะดูแลประชาชน</p> <p>จากการคาดการณ์จำนวนประชากรในช่วง 20 ปีข้างหน้า พบว่าอัตราการเพิ่มขึ้นของประชากรในแต่ละปีของพื้นที่เพิ่มขึ้นเพียงเล็กน้อยเท่านั้น ทำให้การคาดการณ์ความต้องการของรถดับเพลิงในจังหวัดศรีสะเกษยังเพียงพอ</p>	<ul style="list-style-type: none"> - การขาดแคลนเครื่องมือและอุปกรณ์ดับเพลิงที่ยังไม่เพียงพอและทั่วถึงทุกอำเภอ รวมถึงการขาดแคลนอุปกรณ์ดับเพลิงและป้องกันที่ทันสมัย - การขาดแคลนเจ้าหน้าที่ดับเพลิงที่มีความรู้ความเข้าใจในการป้องกันการเหตุและปฏิบัติหน้าที่บริเวณจุดเกิดเหตุ - จังหวัดศรีสะเกษมีพื้นที่ขนาดใหญ่ บางอำเภอมีจำนวนประชากรหนาแน่น และบางพื้นที่มีอาณาเขตติดต่อกับประเทศกัมพูชา เจ้าหน้าที่ตำรวจมีภาระการดูแลความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินค่อนข้างมาก ทำให้บางพื้นที่ได้รับการบริการที่ไม่ทั่วถึง - ปัญหาต่างๆ ในพื้นที่ที่มีลักษณะสลับซับซ้อนมากยิ่งขึ้น ทำให้การแก้ไขปัญหาเป็นไปอย่างล่าช้าขาดประสิทธิภาพ ไม่ทันต่อเหตุการณ์ จึงขาดความความเชื่อถือศรัทธาและความไว้วางใจจากประชาชน
<p>นโยบาย ยุทธศาสตร์ และแผนงาน โครงการที่มีผลต่อการพัฒนา</p>	<p>โครงการพัฒนาด้านคมนาคมขนส่ง</p> <ul style="list-style-type: none"> - โครงการก่อสร้างรถไฟทางคู่ ช่วงชุมทางถนนจิระ-อุบลราชธานี การรถไฟแห่งประเทศไทย (ร.ฟ.ท.) ได้มีการนำเสนอผลสรุปแนวเส้นทางโครงการ และมีย่านกองเก็บและขนถ่ายสินค้า (CY) 4 แห่ง อยู่ในจังหวัดศรีสะเกษที่สถานีหนองแวง - ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 24 และทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 226 เป็นเส้นทางหลักที่ใช้เดินทางภายในพื้นที่จังหวัดศรีสะเกษ โดยมีถนนสายรองเชื่อมโยง 	<ul style="list-style-type: none"> - ถนนสายรองส่วนใหญ่ยังคงขาดการพัฒนาปรับปรุงให้มีประสิทธิภาพในการใช้งาน บางเส้นทางยังคงมีขนาด 2 ช่องจราจร บางช่วงเส้นทางมีปริมาณจราจรจำนวนมากทำให้มีปัญหาเรื่องการใช้เวลาในการเดินทาง

ที่มา : การวิเคราะห์โดยบริษัทที่ปรึกษา, พ.ศ. 2561

จากการบูรณาการผลการวิเคราะห์ด้านโครงสร้างพื้นฐานในจังหวัดศรีสะเกษ (แผนที่ 4.1.4-1) จะเห็นว่าจังหวัดศรีสะเกษมีระบบคมนาคมขนส่งหลักๆ คือ ระบบคมนาคมประเภทถนนและทางราง โดยถนนสายหลักที่ตัดเข้าสู่ศูนย์กลางของจังหวัดศรีสะเกษ คือ ถนนทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 226 ซึ่งเป็นเส้นทางเชื่อมโยงไปยังศูนย์กลางของภาคตะวันออกเฉียงเหนือหรือจังหวัดอุบลราชธานี ซึ่งในที่นี่มีเส้นทางรถไฟสายตะวันออกเฉียงเหนือ ขนานกันไป ส่วนถนนสายหลักอีกสายหนึ่ง คือ ถนนทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 24 ซึ่งเป็นเส้นทางที่เชื่อมโยงอุตสาหกรรมในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ นอกจากนี้ยังมีการกำหนดเส้นทางท่องเที่ยวที่เชื่อมโยงระหว่างเมืองศูนย์กลางหลักจังหวัดลงไปสู่เมืองศูนย์กลางรองทางใต้คืออำเภออุษาคเนย์และอำเภอกันทรลักษ์ และลงสู่จุดผ่อนปรนเขาพระวิหาร โดยจะเห็นว่าประเด็นสำคัญ คือ ถนนสายรองที่เชื่อมโยงพื้นที่ต่างๆในจังหวัดศรีสะเกษส่วนใหญ่ยังคงขาดการพัฒนาปรับปรุงให้มีประสิทธิภาพในการใช้งาน อีกทั้งบางเส้นทางยังคงมีขนาดเพียง 2 ช่องจราจร ซึ่งบางเส้นทางมีปริมาณจราจรหนาแน่นมากทำให้ในปัจจุบันยังคงมีปัญหาการจราจรติดขัดส่งผลกระทบต่อเวลาในการเดินทาง และส่งผลกระทบต่อภาคประชาชนและดังนั้นในอนาคตภาครัฐจึงต้องวางแผนอย่างมีประสิทธิภาพ

การพัฒนาโครงการรถไฟทางคู่ ช่วงจิระ-อุบลราชธานี ในอนาคตจะทำให้การเดินทางด้วยรถไฟมีความสะดวกมากขึ้น สามารถลดระยะเวลาในการเดินทางได้มากขึ้น อีกทั้งยังมีการออกแบบย่านกองเก็บและขนถ่ายสินค้า (CY) เพื่อใช้ในการขนส่งสินค้าและกองทัพเรือสำหรับจังหวัดศรีสะเกษโดยเฉพาะ ทำให้การเดินทางและขนส่งสินค้ามีความสะดวกสบาย ลดต้นทุนการขนส่งด้วยระบบราง และเพิ่มศักยภาพการแข่งขันจากการพัฒนาระบบโลจิสติกส์ของจังหวัด ส่งผลต่อการเติบโต ซึ่งการพัฒนาเส้นทางรถไฟผ่านเมืองศูนย์กลางลำดับที่ 1 ทั้งอำเภอเมืองศรีสะเกษ อำเภอกันทรารมย์ และอำเภออุทุมพรพิสัย ส่งผลให้เกิดการใช้ที่ดินที่มีความหนาแน่นสูงขึ้นตามแนวเส้นทางรถไฟ โดยเฉพาะในพื้นที่เมือง ดังนั้นจึงต้องมีการวางแผนรองรับจำนวนประชากรที่เพิ่มสูงขึ้น ประกอบกับการกำหนดขอบเขตการพัฒนา เพื่อไม่ให้เกิดการตั้งถิ่นฐานในอนาคตมีการกระจายตัวมากเกินไป ซึ่งทำให้เกิดปัญหาในด้านการเข้าถึงโครงสร้างพื้นฐาน ทั้งระบบสาธารณูปโภคและสาธารณูปการตามมา

ด้านโครงสร้างพื้นฐานระบบสาธารณูปโภค โดยในที่นี่มีการตั้งการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคในอำเภอเมืองศรีสะเกษ และอำเภอกันทรลักษ์ ส่วนสำนักงานประปาส่วนภูมิภาคตั้งอยู่ในอำเภอเมืองศรีสะเกษ ซึ่งยังพบว่าจำเป็นต้องจัดการระบบสาธารณูปโภคไฟฟ้าและประปาให้ครอบคลุมในหลายพื้นที่ เนื่องจากมีความขาดแคลนส่วนในด้านโรงไฟฟ้าพลังงานทดแทน มีการตั้งโรงงานไฟฟ้าก๊าซชีววมวลในอำเภอขุนหาญ ส่วนโรงไฟฟ้าชีววมวลตั้งอยู่ในอำเภอโนนคูณและโรงไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์ตั้งอยู่ในอำเภอเบญจลักษ์ เนื่องบริเวณอำเภอต่างๆ เหล่านี้มีการปลูกพืชเศรษฐกิจ เช่น มันสำปะหลัง ข้าว ข้าวโพด และมีการทำสวนผลไม้เป็นจำนวนมาก นอกจากนี้ในจังหวัดศรีสะเกษทางตอนกลางถึงตอนใต้ยังมีการตั้งโรงกำจัดขยะกระจายอยู่ถึง 8 แห่ง ซึ่งคาดว่าสามารถรองรับประชากรในอนาคตที่เพิ่มขึ้นได้

ในด้านสาธารณูปการ สถานศึกษาพบว่ามีสถาบันอุดมศึกษาอยู่ตั้งในอำเภอเมืองศรีสะเกษ ส่วนระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษาจะกระจายอยู่ทั่วไปในจังหวัด ที่เป็นเช่นนี้เพราะอำเภอเมืองศรีสะเกษมีประชากรสูง เป็นที่ตั้งของศาลากลางจังหวัดและถูกจัดลำดับเมืองเป็นเมืองลำดับที่ 1 โดยใน พ.ศ. 2560 มีจำนวนทั้งสิ้น 1,053 แห่ง กระจายอยู่ในพื้นที่ทุกอำเภอ โดยอำเภอที่มีจำนวนสถานศึกษามากที่สุด ได้แก่ อำเภอกันทรลักษ์ จำนวน 120 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 11.40 ของจำนวนสถานศึกษาในจังหวัดศรีสะเกษ

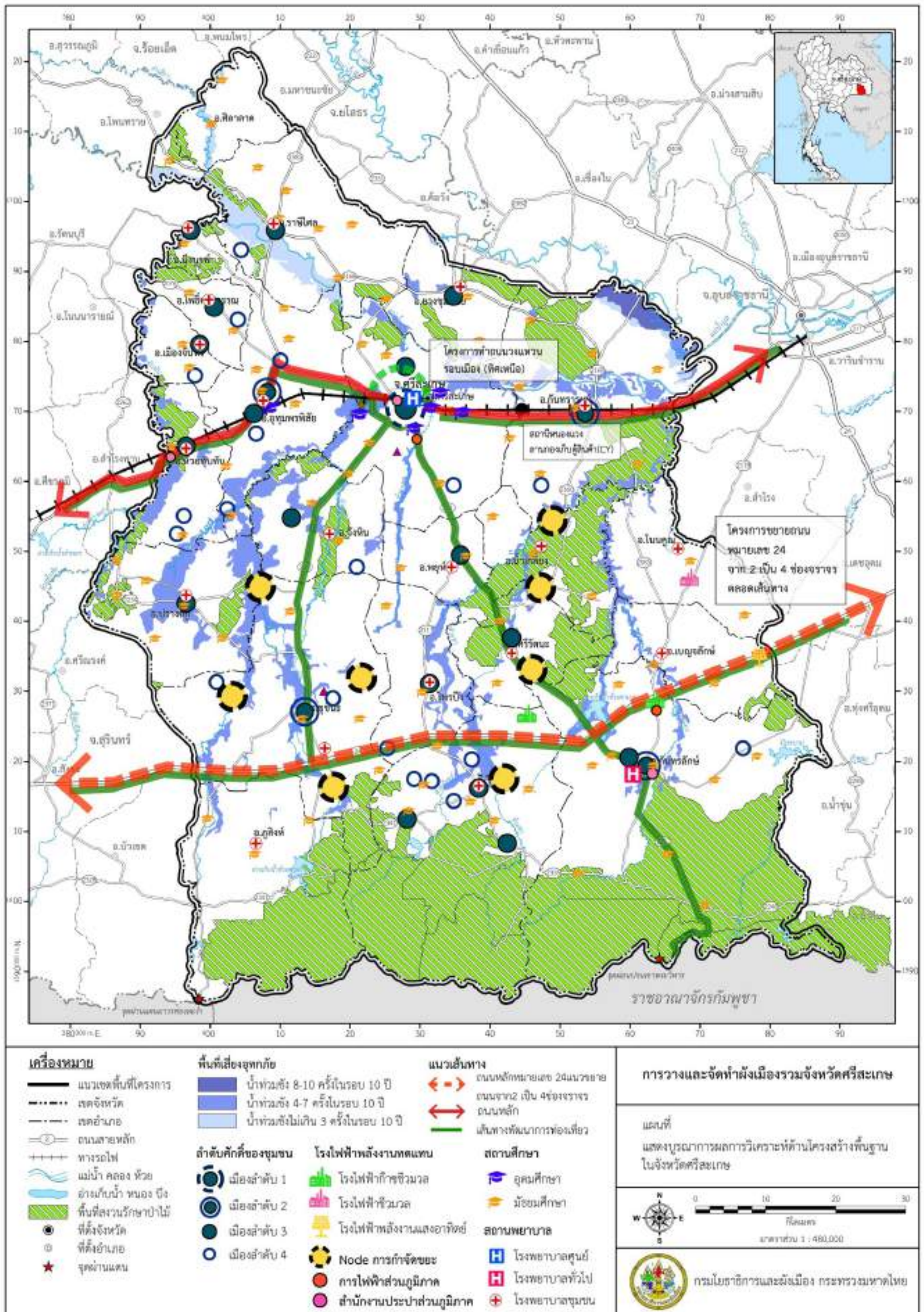

รองลงมาได้แก่ อำเภอเมืองศรีสะเกษ จำนวน 98 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 9.31 ของจำนวนสถานศึกษาในจังหวัด โดยภาพรวมอัตราส่วนนักเรียนต่อห้องเรียนในพื้นที่จังหวัดศรีสะเกษทุกอำเภออยู่ในเกณฑ์มาตรฐานที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดไว้ในอนาคตอีก 20 ปีข้างหน้า (พ.ศ.2580) จังหวัดศรีสะเกษจะมีประชากรจำนวน 1,554,700 คน ต้องการโรงเรียนระดับประถมศึกษา จำนวน 444 แห่ง โรงเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 173 แห่ง และโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 155 แห่ง และควรจัดให้มีการบริการด้านการศึกษาในระดับอาชีวศึกษาและอุดมศึกษาเพิ่มมากขึ้น โดยรัฐมีการให้บริการของสถานศึกษาบางแห่งยังห่างไกลกับสถานศึกษา เนื่องจากในบางพื้นที่อยู่ห่างไกลจากตัวเมือง และมีการกระจุกตัวของสถานศึกษา ส่งผลให้การให้บริการสถานศึกษา มีรัฐมีการเดินทางไกล

ด้านสาธารณสุขสถานพยาบาลที่โรงพยาบาลศูนย์ยังมีเฉพาะในอำเภอเมืองศรีสะเกษและมีโรงพยาบาลทั่วไปอยู่ในอำเภอกันทรลักษ์ ที่จัดว่าเป็นเมืองลำดับที่ 2 และมีจำนวนประชากรอยู่อาศัยสูงใกล้เคียงกับอำเภอเมือง การกระจายตัวของสถานบริการสาธารณสุขทุกประเภทและทุกสังกัดกระจายตัวอยู่อย่างทั่วถึงทุกอำเภอ โดยในปี พ.ศ.2560 จังหวัดศรีสะเกษมีโรงพยาบาลทั้งสิ้นรวม 23 แห่ง จำนวน 1,614 เตียง แบ่งออกเป็นโรงพยาบาลสังกัดรัฐ จำนวน 22 แห่ง จำนวน 1,569 เตียง และสังกัดเอกชน จำนวน 1 แห่ง จำนวน 45 เตียง เมื่อพิจารณาตามประเภทของโรงพยาบาลทุกสังกัดคาดว่ารัฐมีการให้บริการครอบคลุมแล้ว จำเป็นต้องเพิ่มบุคลากรทางการแพทย์ ได้แก่ แพทย์ ทันตแพทย์ เภสัชกร และพยาบาล รวมถึงเพิ่มจำนวนเพื่อรองรับผู้ป่วยให้เพียงพอ เนื่องจากมีบุคลากรทางการแพทย์ต่อจำนวนประชากรต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน

ประชากรผู้สูงอายุในอนาคตจะมีจำนวนเพิ่มสูงขึ้น เพื่อให้เพียงพอต่อความต้องการการรักษาพยาบาล จึงจำเป็นต้องวางแผนรับมือผู้สูงอายุที่เพิ่มมากขึ้นด้วย โดยการพัฒนาาระบบโครงสร้างพื้นฐานต้องมีความสอดคล้องกับนโยบายยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องด้านสาธารณสุขทั้งในระดับประเทศ ระดับภาค และระดับพื้นที่ โดยพัฒนาสถานบริการขั้นพื้นฐาน พัฒนาบริการสุขภาพเฉพาะทาง พัฒนาบริการสุขภาพเพื่อดูแลผู้สูงอายุ และควรส่งเสริมพัฒนาโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลให้เป็นศูนย์สุขภาพชุมชน และที่ขาดไม่ได้คือ การจัดหาพื้นที่นันทนาการแก่ผู้สูงอายุและประชากรผู้อยู่อาศัยให้เพียงพอต่อความต้องการในอนาคต

นอกจากด้านสาธารณสุข ภาครัฐและด้านคมนาคมแล้ว การวางโครงสร้างพื้นฐานสำหรับรองรับพื้นที่เสี่ยงภัยพิบัติ ในจังหวัดศรีสะเกษมีความจำเป็นเช่นเดียวกัน โดยเฉพาะการวางโครงสร้างพื้นฐานป้องกันน้ำท่วมที่ในบริเวณริมแม่น้ำมูลมีพื้นที่เสี่ยงภัยเป็นจำนวนมาก ดังนั้น ภาครัฐจึงต้องมีมาตรการบรรเทาและแก้ไขปัญหาพื้นที่น้ำท่วมในบริเวณพื้นที่ริมฝั่งแม่น้ำดังกล่าวรวมถึงการใช้มาตรการทางผังเมืองควบคุมการใช้ประโยชน์ที่ดินควบคุมสิ่งปลูกสร้างบริเวณพื้นที่น้ำท่วม ซึ่งภาครัฐต้องเร่งดำเนินการ และดำเนินการอย่างมีประสิทธิภาพตอบสนองต่อปัญหาที่เกิดขึ้น

แผนที่ 4.1.4- 1 บูรณาการผลการวิเคราะห์ด้านโครงสร้างพื้นฐาน จังหวัดศรีสะเกษ

4.1.5 บูรณาการผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลในรายสาขา เข้าด้วยกันเมื่อบูรณาการข้อมูลต่างๆ แล้วจะทำให้ได้ผลการวิเคราะห์ที่มีความชัดเจนสอดคล้องกันทั้งด้านกายภาพ เศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม

1) ด้านกายภาพ

ที่ตั้งของจังหวัดศรีสะเกษมีข้อได้เปรียบจากการมีรอยต่อเชื่อมต่อกับหลายจังหวัดทำให้เป็นพื้นที่เชื่อมโยงการเดินทางของภาคอีสานตอนใต้ได้อย่างดี ประกอบกับการมีพรมแดนติดต่อกับประเทศเพื่อนบ้าน ทำให้จังหวัดมีข้อดีในด้านการค้าและการบริการ ที่นับได้ว่าเป็นโอกาสที่เกิดขึ้นจากตำแหน่งที่ตั้งของจังหวัด โดยไม่ว่าจังหวัดจะตั้งอยู่ในภาคอีสานของประเทศไทย ซึ่งเป็นภาคที่มีปัญหาภัยแล้งและการขาดแคลนน้ำเพื่อการเกษตรกรรมมาแต่อดีต แต่จังหวัดศรีสะเกษกลับพบปัญหาเรื่องการขาดแคลนน้ำน้อย จากลักษณะที่ตั้งที่เป็นที่ราบและมีลำน้ำมูล ไหลผ่านทางตอนบนของพื้นที่ ในทางกลับกันปัญหาของจังหวัดที่มักพบเป็นประจำกับเป็น ปัญหาด้านอุทกภัยและการบริหารจัดการน้ำในบางพื้นที่โดยลักษณะดังกล่าวจึงทำให้จังหวัดศรีสะเกษกลายเป็นพื้นที่ที่มีศักยภาพในการเพาะปลูกโดยเฉพาะกลุ่มพืชไร่บางชนิด ที่เจริญเติบโตได้ดีในลักษณะ ดิน น้ำ อากาศในที่ตั้งดังกล่าว ได้แก่ หอมแดง กระเทียม พริก และรวมถึงทุเรียนที่ชอบดินในลักษณะดินภูเขาไฟซึ่งไม่อมน้ำ ร่วนซุยจนทำให้ผลผลิตของทุเรียนภูเขาไฟจังหวัดศรีสะเกษเป็นที่นิยมกันอย่างมาก นอกจากนี้ยังมีการพัฒนาแหล่งเก็บน้ำขนาดเล็กและขนาดกลางที่จะช่วยทั้งในด้านอุปโภคบริโภคและการเกษตรกรรมในหลายๆ พื้นที่

การตั้งถิ่นฐาน ระบบเมืองและชุมชนของจังหวัดศรีสะเกษมีการพัฒนาและเติบโตขึ้นในพื้นที่ศูนย์กลางชุมชน และย่านสำคัญ โดยสังเกตเห็นได้ชัดเจนในพื้นที่ที่เป็นพื้นที่ศูนย์กลางจังหวัด การพัฒนาเมืองในแต่ละลำดับศักดิ์ ยังขาดโครงข่ายความเชื่อมโยงที่มีประสิทธิภาพและแสดงบทบาทหน้าที่ที่ชัดเจนยังคงต้องการการพัฒนา และการขยายตัวของพื้นที่เมืองลำดับรองในลำดับที่ 3 และ 4 เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการรองรับการขยายตัวของเมืองในอนาคต โดยเฉพาะสำหรับพื้นที่กิจกรรมเพื่อการค้าและการบริการตามศูนย์กลางชุมชนต่างๆ เหล่านี้ ที่จะสามารถรองรับการเติบโตในอนาคตได้อย่างเหมาะสม

จากการวิเคราะห์พบว่าการใช้ประโยชน์ที่ดินในภาพรวมของจังหวัดศรีสะเกษจะมีการใช้ที่ดินหลักเป็นพื้นที่เกษตรกรรมกว่าร้อยละ 76.71 ของพื้นที่ทั้งหมดของจังหวัดและเป็นพื้นที่ป่าไม้ อยู่ที่ร้อยละ 11.41 โดยมีชุมชนหรือเนื้อเมืองที่เป็นพื้นที่ปลูกสร้างจริงอยู่ร้อยละ 5.5 ของพื้นที่ทั้งหมด ซึ่งแสดงให้เห็นว่าศรีสะเกษเป็นสังคมเกษตรกรรมเป็นหลัก โดยพื้นที่ปลูกสร้างมีการใช้เป็นที่อยู่อาศัยกว่าร้อยละ 74.36 เป็นสถานราชการร้อยละ 14.54 ย่านการค้าร้อยละ 7.97 ซึ่งเป็นสัดส่วนการใช้ที่ดินเพื่อกิจกรรมการอยู่อาศัยดำเนินชีวิตเป็นหลัก ไม่ใช่กลุ่มเมืองหรือสังคมที่มีลักษณะเฉพาะด้านอื่นๆ เช่น เมืองอุตสาหกรรม หรือ เมืองท่องเที่ยวการค้า การบริการ

ทั้งนี้โครงข่ายถนนและการคมนาคมขนส่งเป็นองค์ประกอบสำคัญของศรีสะเกษ จากลักษณะของเมืองทางผ่านซึ่งไม่ใช่จุดหมายปลายทาง มีทางหลวงแผ่นดินสายสำคัญถึง 4 สายคือทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 24 226 220 และ 221 ซึ่งเป็นเส้นทางการคมนาคมเชื่อมโยงระหว่างจังหวัดใกล้เคียงโดยรอบกับจังหวัดศรีสะเกษและรวมไปถึงประเทศกัมพูชาซึ่งมีเขตแดนเชื่อมต่อกัน ปัจจุบันความสามารถในการรองรับประสิทธิภาพการจราจรในระบบโครงข่ายทั้งถนนสายหลักสายรองและสายย่อย ยังสามารถรองรับปริมาณการจราจรได้อย่างเพียงพอ โดยมีปัญหาการจราจรสะสมบ้างในช่วงเวลาเร่งด่วน และช่วงเทศกาล แต่ในอนาคตพื้นที่มีกิจกรรมการพัฒนาที่มากขึ้นเช่นกิจกรรมการค้า การเกษตร การผลิตในระบบอุตสาหกรรม และขนส่งโลจิสติกส์ เชื่อมต่อไปยังพื้นที่ภาคกลางและประเทศเพื่อนบ้าน ความสามารถในการรองรับของโครงข่าย

ถนนในปัจจุบันมีความจำเป็นต้องขยายและปรับปรุงเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการรองรับกิจกรรมการพัฒนาต่างๆดังกล่าวก่อให้เกิดขึ้น สำหรับระบบรถไฟในจังหวัดศรีสะเกษยังเป็นหนึ่งในระบบขนส่งมวลชนระยะไกลที่ได้รับความนิยมอย่างมาก โดยในจังหวัดเป็นที่ตั้งของสถานีรถไฟทั้งสิ้น 11 สถานี ใช้เส้นทางเชื่อมต่อทั้งในจังหวัดและเดินทางไปยังกรุงเทพมหานคร โครงการพัฒนารถไฟทางคู่จิระ-อุบลราชธานีช่วยให้จังหวัดศรีสะเกษได้รับผลดีในการเดินทางและขนส่งที่สะดวกมากขึ้น การเตรียมการพัฒนาเพื่อให้ทันต่อโครงการที่จะเกิดขึ้นในอนาคตจะทำให้จังหวัดศรีสะเกษสามารถแข่งขันกับจังหวัดอื่นๆ โดยรอบได้

สำหรับการลำน้ำมูลถูกใช้เป็นพื้นที่ทางลำเลียงขนส่งสินค้าเกษตรกรรมและประมงในตัวจังหวัด เชื่อมต่อกับลำน้ำชีซึ่งทำให้สามารถเดินทางขนส่งไปยังจังหวัดอุบลราชธานีได้อย่างสะดวก ทั้งนี้ระดับน้ำในแม่น้ำทั้งสองสายจะมีความแตกต่างกันไปตามฤดูกาล การวางแผนออกแบบกายภาพและระบบท่าเรือขนส่งที่เหมาะสม จะช่วยส่งเสริมพัฒนาศักยภาพต่อไปในอนาคต

ระบบสาธารณสุขโลก และสิ่งอำนวยความสะดวกในจังหวัดเป็นอีกหนึ่งความพร้อม ที่จำเป็นต้องมีการเปลี่ยนแปลงวางแผนในความสำเร็จอย่างยิ่ง เพราะเป็นปัจจัยในการพัฒนาของจังหวัดด้วย หากพิจารณาความพร้อมด้านพลังงานศรีสะเกษใช้พลังงานหลักในพื้นที่จังหวัดเป็นพลังงานไฟฟ้าซึ่งมีปริมาณความต้องการในการใช้งานเพิ่มมากขึ้น จากลักษณะของเนื้อเมืองที่ขยายตัวเพิ่มมากขึ้น รวมทั้งการพัฒนาพื้นที่ในบางส่วน อาทิเช่น ไฟส่องสว่างริมถนน หรือในพื้นที่สาธารณะ น้ำประปาในจังหวัดศรีสะเกษในปัจจุบัน ยังคงมีปัญหาด้านมาตรฐานและความสม่ำเสมอในการให้บริการ โดยหากจังหวัดจะมุ่งเน้นกิจกรรมการท่องเที่ยวและการบริการความพร้อมในด้านการไฟฟ้าและประปาจะเป็นประเด็นสำคัญหนึ่งอย่างที่ต้องมีแผนและการปรับปรุงอย่างเป็นรูปธรรม เช่นเดียวกับการกำจัดขยะที่เกิดในเขตเมือง

สำหรับระบบสาธารณสุขในพื้นที่ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง สถานศึกษา และสาธารณสุขเป็นอีกหนึ่งปัจจัยด้านการพัฒนาที่ส่งเสริมให้เกิดความเชื่อมั่นต่ออยู่อาศัยและประชาชนในจังหวัด การพัฒนาทางด้านการศึกษาและด้านสาธารณสุขของจังหวัดศรีสะเกษ เป็นประเด็นเร่งด่วนที่ต้องให้ความสำคัญอย่างยิ่งเพื่อยกมาตรฐานทางสังคมและคุณภาพชีวิตของคนในจังหวัด นอกจากนี้การพัฒนาเพื่อการเตรียมเข้าสู่สังคมสูงวัยของจังหวัด การแก้ปัญหาความเหลื่อมล้ำและตอบสนองความเป็นพหุสังคมที่หลากหลายเชื้อชาติของสังคม ก็เป็นสิ่งจำเป็นในพื้นที่จังหวัดศรีสะเกษ

นอกจากนี้การเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศโลกและภาวะโลกร้อนทำให้สภาวะอากาศ ทำให้พื้นที่ศรีสะเกษได้รับผลกระทบ โดยประสบปัญหาอุทกภัยในฤดูฝน ซึ่งส่งผลกระทบต่อพื้นที่เกษตรกรรม การบริหารจัดการน้ำเนื้อเมืองที่มีสิ่งปลูกสร้าง แนวถนน

2) ด้านเศรษฐกิจ

เศรษฐกิจภาพรวมของจังหวัดศรีสะเกษ พบว่า ลักษณะทางเศรษฐกิจจังหวัดศรีสะเกษโดยรวมพิจารณาจากผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (GPP) ปี พ.ศ. 2561 มีมูลค่าเท่ากับ 41,014.97 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ.2551 ที่มีมูลค่ารวม 28,567.13 ล้านบาท เท่ากับ 12,447.85 ล้านบาท โดยมีอัตราการขยายตัวระหว่างปี พ.ศ. 2550-2559 เฉลี่ยร้อยละ 4.36 ต่อปีและเมื่อพิจารณาการผลิตในรายสาขาของจังหวัด มูลค่าส่วนใหญ่อยู่ในภาคบริการ โดยในปี พ.ศ.2561 มีมูลค่าที่ 28,387 ล้านบาท ส่วนในภาคอุตสาหกรรมจะมีมูลค่า 2,998 ล้านบาท ซึ่งสะท้อนถึงความสำคัญของการบริการในจังหวัดศรีสะเกษที่คิดเป็นสัดส่วนมากกว่าร้อยละ 69 ของมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด เมื่อพิจารณาสัดส่วนมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดที่จังหวัดศรีสะเกษสร้างในระดับภาคตะวันออกเฉียงเหนือจะพบว่า ในปี พ.ศ. 2561 ที่จังหวัดศรีสะเกษมีมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวม

เท่ากับ 41,014.97 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 4.35 ของมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และสาขาที่มีสัดส่วนการผลิตมากที่สุดเมื่อเทียบกับภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้แก่ กิจกรรมการบริการที่พักและอาหาร ซึ่งมีมูลค่า 2,031.22 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 17.96 ของมูลค่าสาขาการผลิตในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (11,306.77 ล้านบาท) ลำดับถัดมาคือ สาขาการศึกษาซึ่งมีมูลค่า 7,518.32 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 6.89 ของมูลค่าสาขาการผลิตในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (109,049.43 ล้านบาท) และลำดับที่สามคือ กิจกรรมการบริการอื่นๆ ซึ่งมีมูลค่า 649.42 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 5.98 ของมูลค่าสาขาการผลิตในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (10,864.32 ล้านบาท)

สอดคล้องกับผลการวิเคราะห์ฐานเศรษฐกิจของจังหวัดศรีสะเกษ ซึ่งเป็นการวิเคราะห์เชิงที่ตั้งด้วยวิธี Location Quotient (LQ) ซึ่งเป็นวิธีที่ใช้ในการแบ่งแยกกิจกรรมทางเศรษฐกิจออกเป็นสาขาการผลิตฐานและสาขาการผลิตที่ไม่ใช่ฐาน โดยการเปรียบเทียบความชำนาญในกิจกรรมทางเศรษฐกิจแต่ละสาขาของจังหวัดกับภาคตะวันออกเฉียงเหนือพบว่า สาขาที่มีความชำนาญในการผลิต มีจำนวนทั้งสิ้น 6 สาขา ได้แก่ สาขาเกษตรกรรม การล่าสัตว์ และการป่าไม้ (LQ=1.39), สาขาการก่อสร้าง (LQ=1.17), สาขากิจกรรมการบริการที่พักและอาหาร (LQ=3.42), สาขากิจกรรมทางการเงินและการประกัน (LQ=1.30), สาขาการศึกษา (LQ=1.50) และ สาขางานกิจกรรมการบริการอื่นๆ (LQ=1.35) ซึ่งสาขาการผลิตทั้งสามที่มีมูลค่าเพิ่มสูงขึ้นอยู่ในสาขาการผลิตฐานของจังหวัดเมื่อเปรียบเทียบกับภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงด้านเศรษฐกิจของจังหวัดศรีสะเกษจะต้องวางแผนในการพัฒนาจากฐานต้นทุนทรัพยากรและความชำนาญที่มีอยู่เดิมบนเงื่อนไขข้อจำกัดที่จะเกิดขึ้นโดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านแรงงาน การพัฒนาผลผลิตทางการเกษตรโดยอาศัยนวัตกรรมช่วยในการผลิตและเพิ่มคุณภาพเพื่อส่งเสริมเข้าสู่ระบบอุตสาหกรรมและกลไกการแปรรูปเพื่อเพิ่มมูลค่า จะช่วยให้กิจกรรมเศรษฐกิจด้านการเกษตรมีความสามารถในการแข่งขันและเพิ่มรายได้ให้ทั้งประเทศในพื้นที่มากขึ้น ขณะเดียวกันการพัฒนาแรงงานไร้ฝีมือให้เป็นกลุ่มแรงงานฝีมือ จะช่วยสร้างทรัพยากรคนในจังหวัดให้มีความสามารถและประสิทธิภาพที่กว้างขึ้น ทำให้กลุ่มแรงงานฝีมือดังกล่าวมีทางเลือกในการพัฒนาอาชีพและสร้างเสริมรายได้ให้เกิดขึ้นมากขึ้นในท้องถิ่นพื้นที่ของตนเอง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง กิจกรรมการบริการและการท่องเที่ยวที่จังหวัดมีต้นทุนแหล่งทรัพยากรท่องเที่ยวอยู่มากมายทางด้านประวัติศาสตร์ แหล่งท่องเที่ยวตามธรรมชาติ การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และเกษตรท่องเที่ยว ซึ่งแรงงานในภาคบริการที่จะสามารถส่งเสริมให้เกิดความเข้มแข็งของเศรษฐกิจด้านการท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้น

นอกจากนี้ในอนาคตการพัฒนาของเส้นทางและระบบการคมนาคมขนส่งจะเกิดขึ้นอย่างมากทั้งจากภาคกลางและประเทศเพื่อนบ้าน รวมทั้งพื้นที่โดยรอบจังหวัดศรีสะเกษ การเตรียมการเพื่อเป็นพื้นที่รองรับกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการเดินทางคมนาคมขนส่งและระบบโลจิสติกส์ จะช่วยให้จังหวัดมีโอกาสในการเกิดการพัฒนาทางเศรษฐกิจเพิ่มมากขึ้นอีก โดยการเดินทางเชื่อมต่อในหลายเส้นทางจะเป็นการส่งเสริมพื้นที่การค้าชายแดนที่มีอยู่ทั้งในพื้นที่เขตเศรษฐกิจชายแดนช่องสง่าและพื้นที่เขามออีแดงช่องทางเชื่อมต่อสู่เขาพระวิหาร ซึ่งเป็นพื้นที่ด่านชายแดน ที่จังหวัดมีโอกาสสร้างให้เกิดการพัฒนาและเป็นพื้นที่เศรษฐกิจของจังหวัดได้อีกด้วย

กิจกรรมการเกษตรเป็นกิจกรรมทางเศรษฐกิจ ที่เป็นกิจกรรมหลักในพื้นที่แต่มีความแปรปรวนของราคาตลาด ความคงที่ของปริมาณผลผลิตและต้องพึ่งพาปัจจัยด้านอื่นๆ ที่ควบคุมไม่ได้เช่น สภาพอากาศ ราคาของอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องไปจนถึงแรงงานภาคเกษตรกรรม ที่กำลังลดน้อยลงตามโครงสร้างประชากรของจังหวัด นอกเหนือจากปัจจัยทางธรรมชาติดังกล่าวที่กล่าวมาแล้วนั้นแรงงานเป็นปัจจัยสำคัญในภาคเกษตร โดยเฉพาะพื้นที่แผนการพัฒนาจะเน้นบทบาทการเกษตรต้องแข่งขัน ซึ่งต้องมีความสม่ำเสมอทั้งด้านคุณภาพผลผลิต และปริมาณการผลิตในแต่ละฤดูกาล การวางแผนพัฒนาด้านการวิจัยนวัตกรรมและเทคโนโลยี

ด้านการเกษตร จะช่วยให้ปัญหาในการผลิตด้านเกษตรกรรมลดน้อยลง โดยอาจช่วยแก้ปัญหาด้านการขาดแคลนแรงงานได้ทางอ้อมอีกด้วย

ทั้งนี้การบริหารจัดการด้านสิ่งแวดล้อมและพลังงานทดแทน เช่นการทำโซลาร์ฟาร์ม หรือการทำเตาเผาขยะเพื่อผลิตกระแสไฟฟ้าเป็นอีกหนึ่งบทบาทที่จังหวัดควรให้ความสำคัญในฐานะของการเอาใจใส่สิ่งแวดล้อม การแก้ปัญหา การจัดการขยะ และหาแหล่งพลังงานมาทดแทนและยังเป็นกิจกรรมทางเศรษฐกิจใหม่ ที่ช่วยให้เกิดความตื่นตัวทางเศรษฐกิจในจังหวัดได้อย่างเช่นกัน

3) สังคมและวัฒนธรรม

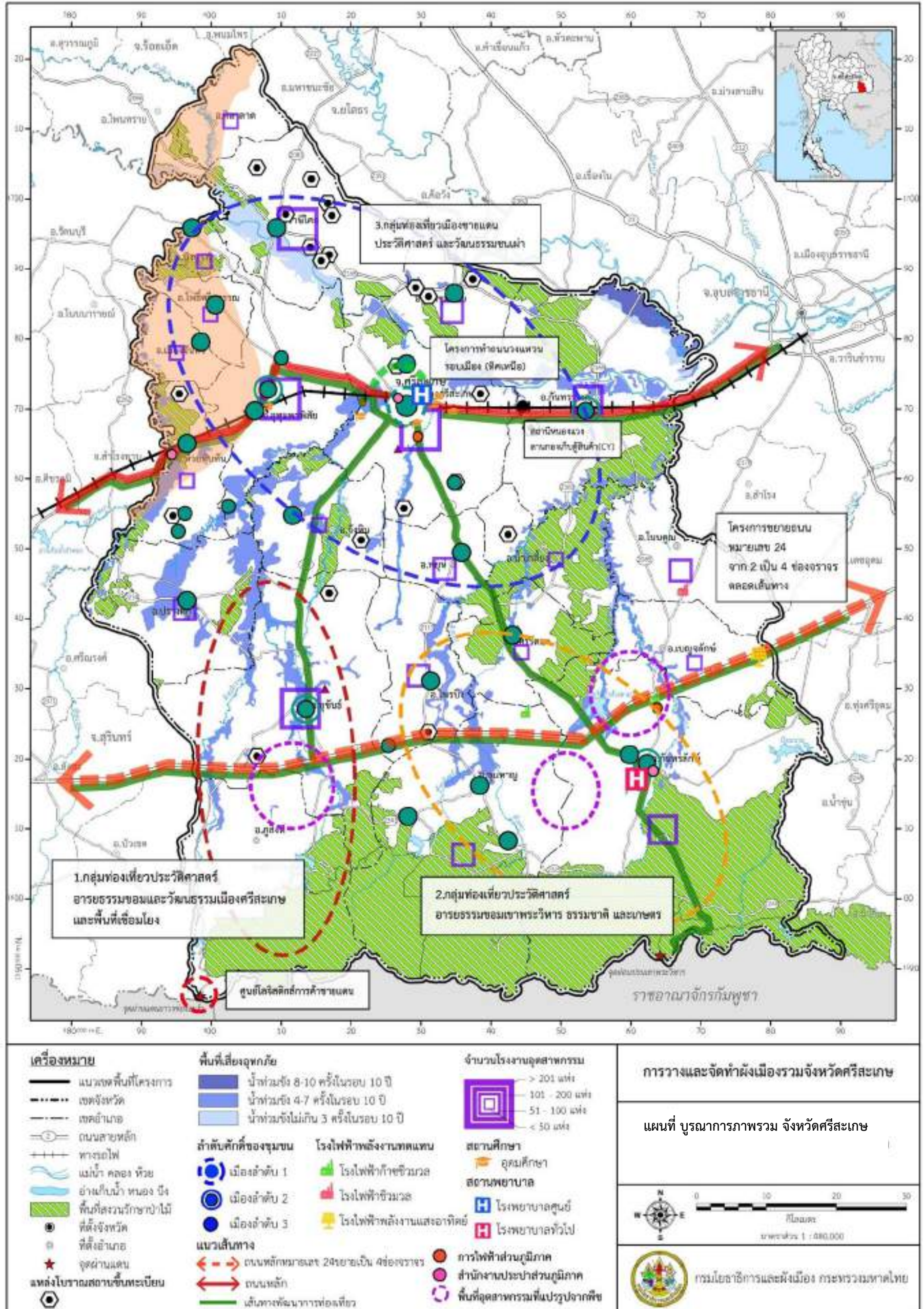
ภาพรวมของจังหวัดศรีสะเกษยังเป็นสังคมที่ยังมีรูปแบบของสังคมชนบท อัตลักษณ์ของจังหวัดที่รับรู้จึงเป็นไปในรูปแบบของสังคมต่างจังหวัด ซึ่งมีความเด่นชัดของการมีความผสมผสานของกลุ่มชาติพันธุ์และกลุ่มความเชื่อทางศาสนา โดยมีประชากรในจังหวัดจำนวนทั้งสิ้นราว 1.5 ล้านคนซึ่งกระจายตัวไปตามอำเภอต่างๆ มีข้อสังเกตคืออำเภอที่มีประชากรสูงสุดกลับเป็นอำเภอกันทรลักษ์ ซึ่งไม่ใช่อำเภอเมืองศรีสะเกษ ซึ่งเป็นศูนย์กลางบริหารหลัก และเป็นเมืองลำดับ 1 ของจังหวัด ในขณะที่กันทรลักษ์เป็นเมืองลำดับที่ 2

จากลักษณะทางสังคมดังกล่าวทำให้โครงสร้างทางสังคมในพื้นที่จังหวัด มีความเหนียวแน่นโดยเป็นความสัมพันธ์ในระบบครอบครัว เครือญาติและผูกพันกันอย่างใกล้ชิด ลักษณะดังกล่าวทำให้บทบาทการพัฒนาทางการศึกษา และสังคมวัฒนธรรม มีความเข้มแข็ง และมีแนวโน้มในการต่อยอดการพัฒนาในการหล่อหลอมองค์ความรู้ และลักษณะพื้นถิ่นที่มีเอกลักษณ์ทางศิลปวัฒนธรรมต่อไปในอนาคตได้อย่างดี อย่างไรก็ตามการวางแผนส่งเสริมระบบทางการศึกษาขั้นพื้นฐานที่เหมาะสมและต่อเนื่องเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาโครงสร้างระบบสังคมในจังหวัด ทั้งนี้จากปัญหาความต้องการแรงงานในภาคเกษตร ซึ่งสังคมเกษตรกรรมในจังหวัดศรีสะเกษใช้แรงงานในครอบครัวหรือ การรับจ้างทำเกษตรกรรมเป็นหลัก ทำให้อาจเกิดการละเลยการให้ความสำคัญต่อการส่งเสริมการศึกษาที่เป็นประโยชน์ต่อสมาชิกครอบครัวที่เกิดขึ้น

ขณะเดียวกันในปัจจุบัน พบว่า มีแรงงานต่างชาติดังกล่าวที่เพื่อนบ้านเข้ามาทำงานและอยู่อาศัยในจังหวัด ดังนั้นภาครัฐจึงต้องวางแผนรับมือกับปัญหาด้านสังคมที่จะเกิดขึ้น เพราะนอกจากกลุ่มที่เข้ามาทำงานแล้วยังมีกลุ่มชาวต่างชาติที่เข้ามาในพื้นที่ส่วนหนึ่งเพื่อใช้บริการระบบรักษาพยาบาลในพื้นที่ ทำให้ความสามารถในการรองรับและให้บริการกับคนในจังหวัดลดลงอีกด้วย

ปัญหาสังคมที่สำคัญที่ควรคำนึงถึงนั้นคือปัญหาด้านยาเสพติดและอาชญากรรมในพื้นที่ แม้ว่าเจพบ่อยแต่จำเป็นต้องให้ความสำคัญหรือความปลอดภัยกับด้านชีวิตและทรัพย์สิน รวมถึงควรมีแผนหรือนโยบายความมั่นคงทางกายภาพที่ต้องมีการเตรียมการร่วมกันระหว่างฝ่ายความมั่นคงและหน่วยงานที่มีส่วนเกี่ยวข้องด้วย

นอกจากนี้ความเคลื่อนไหวด้านสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่งที่เกี่ยวข้องกับชาติพันธุ์ของมนุษย์ เป็นประเด็นที่ถูกจับตามองจากนานาประเทศ ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อภาพรวมระดับประเทศได้ ดังนั้นแผนการและนโยบายด้านพหุสังคม สิทธิมนุษยชน ความเท่าเทียมจะเป็นอีกหนึ่งบทบาทที่จังหวัดควรวางแผนเตรียมการไว้ให้ครอบคลุมนอกเหนือจากปัญหาการเข้าสู่สังคมผู้สูงวัย หรือปัญหาด้านความแปลกแยกแตกต่างของวัฒนธรรม ความเชื่อ ศาสนาที่พบเจอโดยทั่วไป

แผนที่ 4.1.5- 1 บูรณาการผลการวิเคราะห์ข้อมูล จังหวัดศรีสะเกษ

4.1.6 การกำหนดบทบาทและทิศทางการพัฒนาจังหวัดศรีสะเกษ

จากการสรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั้ง 4 ด้านหลักของจังหวัดศรีสะเกษ ทั้งด้านกายภาพ สังคมและวัฒนธรรม เศรษฐกิจ และโครงสร้างพื้นฐาน แสดงให้เห็นปัจจัยและแนวโน้มการพัฒนาที่ส่งผลกระทบต่อพื้นที่ ทั้งปัจจัยภายนอก ซึ่งกำหนดบทบาทและทิศทางในอนาคตของพื้นที่ และศักยภาพข้อจำกัดภายในพื้นที่ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน การกำหนดทิศทางการพัฒนาของจังหวัดศรีสะเกษให้มีความชัดเจนเหมาะสมจะต้องมีการวิเคราะห์และประมวลผล โดยวิธีการที่มีความน่าเชื่อถือ และเป็นที่ยอมรับในวงกว้างการวิเคราะห์โดยอาศัย swot analysis เป็นเครื่องมือที่นิยมใช้กันโดยแพร่หลายเพื่อประเมินสถานการณ์ที่เป็นอยู่จริงในพื้นที่เมืองหรือจังหวัดนั้นๆ ควบคู่กับแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นโดยพิจารณาจากปัจจัยแวดล้อมภายใต้กรอบการพิจารณาที่สำคัญ 4 ประเด็น คือ จุดแข็ง (Strength) จุดอ่อน (Weakness) โอกาส (Opportunity) และภัยหรือภาวะคุกคาม (Threat) จากนั้นจึงนำมาใช้ในการวิเคราะห์คู่กันในแต่ละด้านตามรูปแบบความสัมพันธ์ลักษณะเมทริกซ์เพื่อนำไปใช้ในการกำหนดยุทธศาสตร์และกลยุทธ์ในด้านต่างๆ ของจังหวัดซึ่งจะมีผลที่ค่อนข้างชัดเจนและตอบสนองต่อภาพการ ของสถานการณ์ทั้งภายในและภายนอกจังหวัดได้อย่างครบถ้วน ด้วยความสัมพันธ์ในลักษณะเมทริกซ์ดังกล่าวจะเป็นที่เข้าใจกันโดยทั่วไปในชื่อของ Tows Matrix Analysis ซึ่งจะแปลผลการวิเคราะห์ออกมาเป็นกลยุทธ์ในด้านต่างๆ ภายใต้กรอบการจับคู่ในลักษณะดังต่อไปนี้

- 1) SO Strategy หรือ การกำหนดกลยุทธ์เชิงรุกซึ่งเป็นการประมวลข้อมูลที่ได้จากกรอบด้านบวกเข้าด้วยกัน กล่าวคือเป็นการใช้จุดแข็ง (Strength) กับโอกาส (Opportunity) ที่เกิดขึ้นในจังหวัดมาประมวลเพื่อกำหนดเป็นกลยุทธ์หรือยุทธศาสตร์เชิงรุกของจังหวัด
- 2) ST Strategy หรือ การกำหนดกลยุทธ์เชิงป้องกันเป็นการประมวลข้อมูลที่พิจารณาจากจุดแข็ง (Strength) ร่วมกับภัยหรือภาวะคุกคาม (Threat) ที่อาจมีเกิดขึ้น ในพื้นที่ซึ่งทำให้จุดแข็งที่มีอยู่ต้องอยู่ภายใต้ข้อควรระวังหรือเงื่อนไขต่างๆ ST Strategy จึงเป็นการกำหนดกลยุทธ์เชิงป้องกันจากจุดแข็งที่อยู่ภายใต้ผลจากสถานการณ์ภายนอกซึ่งเป็นปัจจัยที่ควบคุมไม่ได้และต้องใช้จุดแข็งที่มีอยู่ป้องกันภัยหรือภาวะคุกคามดังกล่าว
- 3) WO Strategy หรือกลยุทธ์เชิงแก้ไขเป็นการประมวลข้อมูลจากจุดอ่อน (Weakness) ที่มีอยู่ร่วมกับโอกาส (Opportunity) ที่เกิดขึ้นซึ่งจุดอ่อนเหล่านั้นจะถูกแก้ไขหรือเปลี่ยนแปลงไปได้จากโอกาสที่ผ่านเข้ามาหรือมีเกิดขึ้น โอกาสที่ผ่านเข้ามาดังกล่าวจึงเหมือนกันแก้ไขจุดอ่อนในพื้นที่จังหวัดได้เป็นอย่างดีเมื่อพิจารณาร่วมกันและจึงนำมาใช้ในการกำหนดกลยุทธ์เชิงแก้ไขได้อย่างเหมาะสม
- 4) WT Strategy หรือกลยุทธ์เชิงรับเป็นการประมวลข้อมูลจากจุดอ่อน (Weakness) รวมกับภัย หรือภาวะคุกคาม (Threat) ที่มีอยู่เพราะเป็นประเด็นหรือข้อสังเกตเชิงลบที่ไม่สามารถควบคุมได้และเป็นข้อด้อยหรือจุดอ่อนที่ควรระมัดระวัง

การวิเคราะห์ข้อมูลในด้านต่างๆ หลายสาขาทางด้านกายภาพเศรษฐกิจสังคมของจังหวัดศรีสะเกษแสดงข้อสรุปถึงปัจจัยด้านต่างๆ ที่ส่งผลกระทบต่อเนื่องถึงกัน ความเชื่อมโยงต่างๆ แนวนโยบายบทบาทและศักยภาพในแต่ละด้านทั้งนี้สามารถสรุปเป็นกรอบการพิจารณาในการวิเคราะห์ด้วยเครื่องมือ SWOT analysis ในด้านต่างๆ ได้ดังนี้

ตารางที่ 4.1.5- 1 การวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และภัยคุกคามของจังหวัดศรีสะเกษ

จุดแข็ง (Strengths)	จุดอ่อน (Weaknesses)
<ol style="list-style-type: none"> 1. สภาพที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ของจังหวัดศรีสะเกษมีความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรแหล่งน้ำทั้งลำน้ำมูลและลำน้ำชี แตกต่างจากจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือหลายๆจังหวัด 2. สภาพที่ตั้งอยู่ติดกับชายแดนเป็นช่องทางในการเดินทางไปสู่ประเทศเพื่อนบ้านและเป็นจุดยุทธศาสตร์สำคัญด้านความมั่นคงอีกแห่งหนึ่งของประเทศซึ่งส่วนกลางให้ความสำคัญ 3. มีพื้นที่ท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมที่มีชื่อเสียงในระดับชาติ 4. มีการกระจายตัวของประชากรอย่างสม่ำเสมอในพื้นที่อำเภอและพื้นที่ศูนย์กลางชุมชน 5. มีผลิตผลทางการเกษตรที่มีชื่อเสียงเป็นที่เชิดหน้าชูตาของจังหวัด อาทิเช่น ข้าว หอมแดง กระเทียม ทุเรียน ภูเขาไฟ 6. มีกิจกรรมการค้าชายแดนทั้งสินค้า อุปโภค บริโภค และเชื้อเพลิง 7. โครงข่ายถนนและการเดินทางในจังหวัดมีมาตรฐานและมีประสิทธิภาพโดยรวมมีความครอบคลุมพื้นที่ทั้งจังหวัดอย่างทั่วถึง 8. เป็นสังคมเกษตรที่มีรูปแบบการดำเนินชีวิตและลักษณะชุมชนที่ชัดเจน 9. มีความคงที่ของประชากรวัยแรงงานทำให้การวางแผนหรือบริหารจัดการในประเด็นที่เกี่ยวข้องมีความชัดเจนและสามารถดำเนินการได้ทันที 10. ภาพรวมทางเศรษฐกิจในภาคเกษตรมีการขยายตัวอย่างต่อเนื่อง 11. ตำแหน่งที่ตั้งเอื้อให้เกิดรายได้จากกิจกรรมขนส่งและคมนาคมระหว่างจังหวัดและประเทศเพื่อนบ้าน 12. มีพื้นที่ป่าไม้ที่สมบูรณ์และเป็นแนว Buffer ที่ชัดเจนทางตอนใต้ของจังหวัด 	<ol style="list-style-type: none"> 1. สภาพที่ตั้งมีภูมิอากาศที่ค่อนข้างแห้งแล้งแม้ว่าจะติดแหล่งน้ำสำคัญแต่ขาดการบริหารจัดการน้ำที่ดีทำให้เกิดปัญหาขาดแคลนน้ำ 2. สถานการณ์ชายแดนและนโยบายกับประเทศเพื่อนบ้านไม่มีความสม่ำเสมอเปลี่ยนแปลงบ่อยครั้งทำให้ไม่เกิดการพัฒนาเท่าที่ควรในหลากหลายด้าน ทางเศรษฐกิจ การบริการและการค้า 3. ระบบสาธารณสุข การ ทั้งด้านการสาธารณสุข การศึกษายังไม่เพียงพอและไม่ได้มาตรฐานเท่าที่ควร 4. ประชากรวัยเด็กลดลง จังหวัดเริ่มเข้าสู่ภาวะสังคมสูงวัย ความคงที่ของวัยแรงงานทำให้การขยายตัวในภาคการผลิตและภาคบริการในพื้นที่ขาดแคลนแรงงานต้องอาศัยแรงงานจากภายนอกพื้นที่ 5. ผลิตผลทางการเกษตรไม่สามารถทำมูลค่าหรือรายได้ที่สูงขึ้นได้แม้ว่าจะมีความพิเศษหรือมีอัตลักษณ์ของสินค้า เนื่องจากขาดการพัฒนาให้เกิดมูลค่าที่เพิ่มขึ้น 6. ภาคอุตสาหกรรมในพื้นที่มีการพัฒนาที่ค่อนข้างน้อยและไม่มีศักยภาพในการแข่งขันถึงพื้นที่ภายนอก ไม่มีการกระจายตัวของกิจกรรมเท่าที่ควร 7. ขาดการพัฒนาด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่จะส่งเสริมและพัฒนาทรัพยากรที่มีอยู่ในพื้นที่จังหวัด ทั้งคน ผลิตผลทางการเกษตรหรือปัจจัยพื้นฐานต่างๆ ทั้งด้านพลังงานทดแทน และการจัดการขยะหรือน้ำเป็นต้น 8. ไม่ได้เป็นพื้นที่ยุทธศาสตร์ในการพัฒนาโครงการขนาดใหญ่ของส่วนกลางโดยตรง เช่นโครงการรถไฟความเร็วสูง หรือการพัฒนาพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดน

ตารางที่ 4.1.5- 1 การวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และภัยคุกคามของจังหวัดศรีสะเกษ (ต่อ)

โอกาส (Opportunities)	ภัยหรือภาวะคุกคาม (Threats)
<p>1. สภาพที่ตั้งที่มีจุดเชื่อมต่อกับหลายจังหวัดทั้ง จังหวัดอุบลราชธานี จังหวัดสุรินทร์ จังหวัดร้อยเอ็ดจังหวัดยโสธรและประเทศเพื่อนบ้านสามารถพัฒนาให้เกิดความสำคัญในด้านการคมนาคมขนส่งและการพัฒนาในอีกหลากหลายด้าน</p> <p>2. เป็นพื้นที่ที่ยังมีพื้นที่ว่างและพื้นที่เกษตรกรรมซึ่งสามารถรองรับการขยายตัวของพื้นที่เมืองในอนาคตได้เป็นอย่างดี</p> <p>3. สภาพที่ตั้งที่มีจุดเชื่อมต่อกับหลายจังหวัดทั้ง จังหวัดอุบลราชธานี จังหวัดสุรินทร์ จังหวัดร้อยเอ็ดจังหวัดยโสธรและประเทศเพื่อนบ้านสามารถพัฒนาให้เกิดความสำคัญในด้านการคมนาคมขนส่งและการพัฒนาในอีกหลากหลายด้าน</p> <p>4. เป็นพื้นที่ที่ยังมีพื้นที่ว่างและพื้นที่เกษตรกรรมซึ่งสามารถรองรับการขยายตัวของพื้นที่เมืองในอนาคตได้เป็นอย่างดี</p> <p>5. การกระจายตัวของพื้นที่ศูนย์กลางชุมชนพื้นที่ที่มีศักยภาพพื้นที่ประวัติศาสตร์หรือชุมชนดั้งเดิมช่วยให้อำนาจการพัฒนาไปในพื้นที่ต่างๆทำได้โดยง่ายจากลักษณะโครงสร้างพื้นฐานเดิมและการกระจายตัวของประชากรในพื้นที่</p> <p>6. อยู่ติดชายแดนมีประเทศเพื่อนบ้านที่มีความใกล้เคียงกันในด้าน สังคม วัฒนธรรมและความเชื่อซึ่งสามารถพัฒนาความร่วมมือในด้านต่างๆได้โดยง่ายทั้ง ด้านเศรษฐกิจ การค้า ไปจนถึงปัญหาด้านความมั่นคง</p> <p>7. ยังมีตลาดและพื้นที่การผลิตทั้งภาคเกษตรกรรมและอุตสาหกรรมที่สามารถขยายตัวและพัฒนาได้อีกมากทั้งในพื้นที่จังหวัดศรีสะเกษเองและจังหวัดใกล้เคียงรวมทั้งประเทศเพื่อนบ้าน</p> <p>8. สามารถสร้างบทบาทที่ชัดเจนในพื้นที่จังหวัดได้หากมีนโยบายหรือการขับเคลื่อนที่ชัดเจนเนื่องจากลักษณะพื้นฐานของจังหวัดที่ยังสามารถพัฒนาให้มีอัตลักษณ์ได้มากกว่าในอดีต</p> <p>9. โครงการความร่วมมือในหลายโครงการจากหลายฝ่ายเอื้อประโยชน์ให้จังหวัดศรีสะเกษในฐานะผู้รับมากกว่าเป็นผู้ให้จากลำดับการพัฒนาและการเป็นพื้นที่ที่ร่ายล้อมด้วยจังหวัดขนาดใหญ่ เช่น อุบลราชธานี</p>	<p>1. สภาพที่ตั้งที่มีแนวชายแดนติดกับประเทศเพื่อนบ้านทำให้พื้นที่จังหวัดต้องเพิ่มความระมัดระวังจากปัญหาที่อาจเกิดขึ้นจากพื้นที่ภายนอกทั้งด้านความมั่นคงและปัญหาทางสังคม อาทิเช่น ปัญหายาเสพติดหรือโจรกรรม</p> <p>2. การเข้ามาของแรงงานจากประเทศเพื่อนบ้านจากการมีพื้นที่ติดชายแดนทางถูกกฎหมายและผิดกฎหมายทำให้พื้นที่เสียประโยชน์โดยเฉพาะสถานการณ์การเข้าสู่สังคมสูงวัยของจังหวัดและความคงที่ของประชากรวัยแรงงานทำให้การขยายตัวในภาคการผลิตมีปัญหา</p> <p>3. ภัยธรรมชาติในพื้นที่ที่เพิ่มมากขึ้นและรุนแรงขึ้นในหลายๆด้านทั้ง ภัยแล้ง อุทกภัย วาตภัย ซึ่งต้องการการวางแผนและการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ</p> <p>4. ความไม่พร้อมและไม่ได้มาตรฐานของระบบสาธารณสุขการโดยเฉพาะอย่างยิ่งสถานพยาบาลและสถานศึกษาทำให้เกิดปัญหาต่อมาตรฐานและคุณภาพชีวิตของคนในพื้นที่</p> <p>5. การถูกรายล้อมด้วยจังหวัดที่มีศักยภาพในการแข่งขันที่สูงกว่า เช่น จังหวัดอุบลราชธานี จังหวัดสุรินทร์ ทำให้เกิดการแข่งขันที่ไม่เท่าเทียมและลดโอกาสการพัฒนาในบางประเด็นจากงบประมาณส่วนกลาง</p> <p>6. โครงการการสัญจร ทั้งทางบก ทางน้ำ ยังต้องมีการพัฒนาอีกมากโดยหากต้องการให้เกิดประสิทธิภาพและเสรีภาพในการแข่งขันจำเป็นต้องอาศัยงบประมาณและแผนการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพต่อไป</p> <p>7. ปัญหาการจัดการน้ำ และสิ่งแหวดล้อม ขยะ และพลังงานในพื้นที่ต้องได้รับการวางแผนและปรับปรุงโดยเร่งด่วน</p>

ที่มา : การวิเคราะห์โดยบริษัทที่ปรึกษา, พ.ศ. 2561

ตารางที่ 4.1.5- 2 การวิเคราะห์เชิงยุทธศาสตร์เพื่อประเมินสถานการณ์การพัฒนาจากปัจจัยภายใน - ภายนอก (TOWS Matrix) จังหวัดศรีสะเกษ

	จุดแข็ง (Strengths)	จุดอ่อน (Weaknesses)
	กลยุทธ์เชิงรุก (SO Strategy)	กลยุทธ์เชิงแก้ไข (WO Strategy)
โอกาส (Opportunities)	<ol style="list-style-type: none"> ส่งเสริมบทบาทด้านการค้าชายแดนระบบโลจิสติกส์ระหว่างจังหวัดในพื้นที่เชื่อมต่อและระหว่างประเทศเพื่อนบ้าน ส่งเสริมพัฒนาการบริหารจัดการน้ำและการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานในพื้นที่เพื่อสนับสนุนการพัฒนาที่จะเกิดขึ้นในภาคการเกษตร และภาคอุตสาหกรรม กำหนดแผนและนโยบายการพัฒนาพื้นที่ของเมืองจากศูนย์กลางชุมชนที่มีศักยภาพและมีการกระจายตัวอยู่ในพื้นที่ สนับสนุนการท่องเที่ยวและพัฒนาทรัพยากรการท่องเที่ยวที่เกี่ยวข้องในทุกด้านทั้งศักยภาพเศรษฐกิจ และสังคมให้สอดคล้องกับกิจกรรมหรือทรัพยากรที่มี พัฒนาความร่วมมือและกิจกรรมด้านต่างๆระหว่างประเทศเพื่อนบ้าน โดยเฉพาะพื้นที่บริเวณช่องผ่านแดน ส่งเสริมและพัฒนาความรู้เทคโนโลยีและนวัตกรรมในด้านการเกษตรและการแปรรูปเพิ่มมูลค่าผลผลิตในภาคอุตสาหกรรมจากผลผลิตทางการเกษตรที่มีชื่อเสียงของจังหวัด ขยายตลาดการค้าทั้งภาคเกษตรและอุตสาหกรรมไปสู่ประเทศเพื่อนบ้าน มีการพัฒนาแรงงานฝีมือในพื้นที่ที่มีจำกัดให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพมากขึ้น พัฒนาระบบโครงข่ายการคมนาคมและโลจิสติกส์ในเส้นทางหลักสำคัญและในพื้นที่ยุทธศาสตร์การพัฒนาโครงการที่สอดคล้องกับนโยบายในระดับประเทศ 	<ol style="list-style-type: none"> วางแผนการบริหารจัดการน้ำในพื้นที่อย่างมีประสิทธิภาพเพื่อรองรับกิจกรรมด้านการเกษตร การอยู่อาศัย และภาคอุตสาหกรรม วางแผนการบริหารจัดการมลพิษและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ทางน้ำเสีย ชยะและการจัดหาแหล่งพลังงานทดแทน กำหนดทิศทางการขยายตัวและการใช้งานของเมืองที่มีประสิทธิภาพไม่ให้เกิดผลกระทบต่อนพื้นที่เกษตรกรรมและวิถีชีวิตสังคมเกษตรที่มีคุณค่า วางแผนและดำเนินการบริหารจัดการทรัพยากรแหล่งท่องเที่ยว โดยเฉพาะพื้นที่ประวัติศาสตร์ให้มีความยั่งยืนและเกิดประโยชน์สูงสุด พัฒนาความร่วมมือของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาในด้านต่างๆโดยเฉพาะกลุ่มงานสาธารณสุข ปลอดภัย สาธูประการ และสิ่งอำนวยความสะดวกขั้นพื้นฐาน เตรียมรองรับการเปลี่ยนแปลงของกลุ่มประชากรในแต่ละประเภท โดยเฉพาะการเพิ่มขึ้นของประชากรสูงวัยและการลดลงของวัยทำงานหรือประชากรแรงงานในจังหวัด สร้างเครือข่ายการพัฒนาและความร่วมมือในระดับปฏิบัติการให้เกิดผลเป็นรูปธรรมกับประเทศเพื่อนบ้านและจังหวัดต่อเนื่อง พัฒนาความเจริญและการพัฒนาให้เกิดความเท่าเทียมและยั่งยืนในทุกพื้นที่ส่วนกลางและชุมชน เตรียมความพร้อมเพื่อรองรับการขยายตัวของภาคอุตสาหกรรมในจังหวัดอย่างมีบูรณาการทางระบบโลจิสติกส์ ภาคเกษตรกรรม และการพัฒนาของเทคโนโลยีและนวัตกรรม

ตารางที่ 4.1.5- 2 การวิเคราะห์เชิงยุทธศาสตร์เพื่อประเมินสถานการณ์การพัฒนาจากปัจจัยภายใน - ภายนอก (TOWS Matrix) จังหวัดศรีสะเกษ (ต่อ)

	กลยุทธ์เชิงป้องกัน (ST Strategy)	กลยุทธ์เชิงรับ (WT Strategy)
ภัยคุกคาม (Threats)	<ol style="list-style-type: none"> 1) วางแผนเตรียมการเพื่อรองรับความต้องการในการใช้พื้นที่เมืองที่เพิ่มมากขึ้นในพื้นที่เกษตรและพื้นที่รกร้างเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด 2) เตรียมการรองรับการเข้าสู่สังคมสูงวัยวางแผนการดูแลด้านสุขภาพค่าใช้จ่ายและการสร้างกิจกรรมหรือให้ผู้สูงวัยสามารถดูแลตนเองได้ไม่เกิดภาระกับสังคม 3) เตรียมมาตรการในการดูแลแรงงานต่างชาติดูแลตรวจตราป้องกันปัญหาสังคมและความแตกต่าง 4) พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกให้เพียงพอและได้มาตรฐานอย่างทั่วถึง 5) ควบคุมดูแลการผลิตด้านการเกษตรให้สอดคล้องกับกลไกการตลาดและรักษาคุณภาพให้คงที่สม่ำเสมอ 6) เร่งพัฒนาการผลิตภาคอุตสาหกรรมที่เหมาะสมเพื่อเพิ่มศักยภาพในการพัฒนารายได้ในจังหวัด 7) เตรียมพร้อมรับมือกับการเปลี่ยนแปลงด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่จะทำให้เกิดผลกระทบต่อการพัฒนาหรือสภาพเศรษฐกิจสังคมในจังหวัด 8) บริหารจัดการขยะและน้ำเสียให้ครบวงจรจากผู้ใช้ผู้ก่อให้เกิดผลและการบำบัดหรือกำจัดทิ้ง 9) เน้นการพัฒนาในโครงการที่สอดคล้องกับแนวโน้มการพัฒนาและความร่วมมือของส่วนกลางทั้งระดับประเทศและระดับนานาชาติ 10) ให้ความสำคัญกับสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงของประเทศเพื่อนบ้านในทุกระดับและสร้างโครงข่ายความร่วมมือที่มีประสิทธิภาพและรวดเร็วทันต่อเหตุการณ์การเปลี่ยนแปลงที่อาจเกิดขึ้น 	<ol style="list-style-type: none"> 1) ตรวจสอบและควบคุมดูแลแผนโครงการและการดำเนินการในด้านต่างๆให้เป็นไปตามที่ได้วางไว้อย่างสม่ำเสมอ 2) มีการเตรียมการเพื่อรองรับหรือแก้ไขสถานการณ์ที่ไม่เป็นไปตามที่คาดการณ์ไว้หรือโดยเหตุสุดวิสัย 3) ใช้ทรัพยากรทุกอย่างอย่างรู้คุณค่าและเหมาะสมทั้งพื้นที่กายภาพทรัพยากรคน ทรัพยากรธรรมชาติ และให้สอดคล้องสัมพันธ์กับเวลาที่ได้กำหนด คาดการณ์ไว้ 4) สร้างความสัมพันธ์ที่ดีและโครงข่ายความร่วมมือที่มีประโยชน์หลากหลายด้านกับจังหวัดใกล้เคียงหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและประเทศเพื่อนบ้าน 5) พัฒนาคนและองค์ความรู้อยู่เสมอทางด้านวิชาการ เทคโนโลยี และนวัตกรรม 6) เตรียมพร้อมรับมือกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศโลกการเมืองทั้งใน และระหว่างประเทศและนโยบายด้านความมั่นคงระหว่างประเทศ 7) ให้ความสำคัญและเอาใจใส่กับท้องถิ่นชุมชนและศูนย์กลางของพื้นที่เมืองในจังหวัดอย่างใกล้ชิด

ที่มา : การวิเคราะห์โดยบริษัทที่ปรึกษา, พ.ศ. 2561

จากกลยุทธ์ในด้านต่างๆที่ได้ประมวลขึ้นโดยอาศัยข้อมูลการวิเคราะห์ในแต่ละด้านแต่ละสาขามานำมาบูรณาการกัน และการวิเคราะห์ SWOT และ TOWS ร่วม พบว่าจังหวัดศรีสะเกษมีศักยภาพและความสามารถในการพัฒนาไปในอนาคต โดยกำหนดบทบาทในการพัฒนาได้ดังนี้

1) บทบาทและทิศทางการพัฒนาเชิงรุก

เป็นการพัฒนาในลักษณะการส่งเสริมหรือ นำเอานโยบายหรือปัจจัยเชิงบวกที่มีอยู่ในพื้นที่มาใช้ตามศักยภาพให้มีความเข้มแข็งและมีแนวโน้มที่จะสามารถเติบโตต่อไปได้ในอนาคตอย่างมั่นคงและยั่งยืน โดยประกอบด้วย

(1) การเป็นศูนย์กลางการบริหารและการค้าชายแดน

จากลักษณะที่ตั้งของจังหวัดที่มีพื้นที่ศูนย์กลางในการให้บริการในระดับกลุ่มจังหวัดและประเทศเพื่อนบ้าน ที่มีการพัฒนาที่ครบถ้วนในการบริหารหลากหลายด้านความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้าน ที่ยังมีโอกาสและศักยภาพในการพัฒนาและเติบโตได้อีกมาก ซึ่งจะช่วยให้ทิศทางและบทบาทในการพัฒนาของจังหวัดศรีสะเกษในอนาคตมีความชัดเจนทั้งด้านศูนย์กลางการค้าบริการโดยเฉพาะอย่างยิ่ง การค้าในพื้นที่ชายแดน

(2) การเป็นพื้นที่ที่มีความน่าสนใจในด้านการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม

โดยการเป็นที่ตั้งของพื้นที่ประวัติศาสตร์อันทรงคุณค่าหลายแห่งที่มีความเชื่อมโยงกับอาณาจักรขอมและอารยธรรมในยุคโบราณ ทำให้จังหวัดศรีสะเกษมีทรัพยากรที่เป็นต้นทุนในการพัฒนาต่อยอดด้านการท่องเที่ยวต่อไปในอนาคตได้เป็นอย่างดี และยังสามารถพัฒนากิจกรรมทางเศรษฐกิจ การค้า และบริการที่เกี่ยวข้องได้อีกด้วย

(3) การพัฒนาทางด้านเกษตรกรรม และผลผลิตนวัตกรรมด้านเกษตรจากสินค้าเกษตรที่มีคุณภาพและเป็นอัตลักษณ์ในพื้นที่

จากลักษณะกิจกรรมการใช้ที่ดินและผลผลิตทางด้านเกษตรที่มีชื่อเสียงและเป็นฐานกิจกรรมที่สำคัญของกิจกรรมด้านเศรษฐกิจของจังหวัด ทั้งข้าว หอมแดง กระเทียม และทุเรียนภูเขาไฟทำให้จังหวัดศรีสะเกษมีบทบาทการพัฒนาทางด้านเกษตรกรรมจากกลุ่มผลิตผลทางการเกษตรกลุ่มดังกล่าวต่อไปในอนาคตได้อย่างยั่งยืนและหลากหลาย ทั้งยังสามารถนำมาผูกโยงต่อยอดในด้านอุตสาหกรรมการแปรรูปสินค้าการเกษตรและนวัตกรรมในการผลิตเพื่อเพิ่มมูลค่าและรายได้ในจังหวัดได้อย่างดี

(4) การมีบทบาทก้าวไกลไปในอนาคตในด้านพลังงานและการบริหารจัดการด้านสิ่งแวดล้อม

จากลักษณะพื้นที่เมืองและสัดส่วนการพัฒนาที่เป็นอยู่ในปัจจุบันทำให้จังหวัดศรีสะเกษมีโอกาสในการจัดการวางแผนและทดลองปฏิบัติให้เป็นรูปธรรมได้ในด้านการพัฒนาแหล่งพลังงานทดแทนทางการผลิตพลังงานจากขยะ ในภาคอุตสาหกรรมการทำฟาร์มโซล่าเซลล์เพื่อผลิตพลังงานไฟฟ้าจากแสงอาทิตย์ ซึ่งช่วยให้สามารถบริหารจัดการด้านสิ่งแวดล้อมในพื้นที่และพื้นที่ต่อเนื่องได้อย่างดี

(5) การเป็นพื้นที่ศูนย์กลางด้านการคมนาคมและระบบโลจิสติกส์ของกลุ่มจังหวัด

จากลักษณะและตำแหน่งที่ตั้งของจังหวัดทำให้บทบาทการเป็นพื้นที่ทางผ่านที่สำคัญ เพื่อการเดินทางเชื่อมต่อและขนส่งสินค้าทั้งใน และระหว่างพื้นที่ที่มีประสิทธิภาพ และ

ยังสามารถเป็นประตูเชื่อมโยงกับประเทศกัมพูชาซึ่งเป็นประเทศเพื่อนบ้าน และคู่ค้าที่สำคัญของประเทศไทย และพื้นที่อีกด้วย

(6) การเป็นพื้นที่พหุสังคมพหุวัฒนธรรมที่หลากหลาย

ซึ่งช่วยให้เกิดมิติการพัฒนาที่ครอบคลุมในทุกๆด้าน และหลากหลายระดับ ช่วยให้การพัฒนาที่เกิดขึ้นมีความยืดหยุ่น และมั่นคงเพราะไม่เป็นการพัฒนาในด้านใด ด้านหนึ่งหรือเพื่อกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งเพียงอย่างเดียว ช่วยให้เกิดความสมดุลในการพัฒนาที่เป็นวัฏจักรต่อเนื่องต่อไปในอนาคต

2) บทบาทและทิศทางการพัฒนาเชิงรับ

เป็นการพัฒนาเพื่อปิดจุดอ่อนในการเตรียมความพร้อมการตั้งรับ เพื่อรองรับห้วงเวลาและสถานที่ที่เหมาะสมซึ่งช่วยส่งเสริมให้บทบาทมีความโดดเด่นและมีพลังในการพัฒนาในอนาคต ได้แก่

(1) การเป็นพื้นที่ท่องเที่ยวชายแดนประสานวัฒนธรรมขอม

ซึ่งเป็นบทบาทของจังหวัดศรีสะเกษที่มีความพร้อมในการพัฒนาตามโอกาสหรือสถานการณ์ที่จะเกิดขึ้นในอนาคต เมื่อสภาพความมั่นคงระหว่างประเทศมีความมีเสถียรภาพมากขึ้น และมีการประสานแนวทางและนโยบายในการร่วมมือระหว่างพื้นที่ชัดเจนมากยิ่งขึ้น

(2) การพัฒนาผลผลิตกระบวนการผลิตและรูปแบบการผลิตสินค้าการเกษตร

เพื่อให้เกิดมูลค่าสินค้าที่เพิ่มมากขึ้น มีความเป็นเอกลักษณ์ และแตกต่างจากสินค้าในภูมิภาคสามารถเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันด้านการตลาด และมีความสม่ำเสมอในการผลิตทางคุณภาพและปริมาณ

(3) การพัฒนาและเตรียมการในการรองรับสภาพสังคมที่เปลี่ยนไปสู่สังคมสูงวัย (Aging Society)

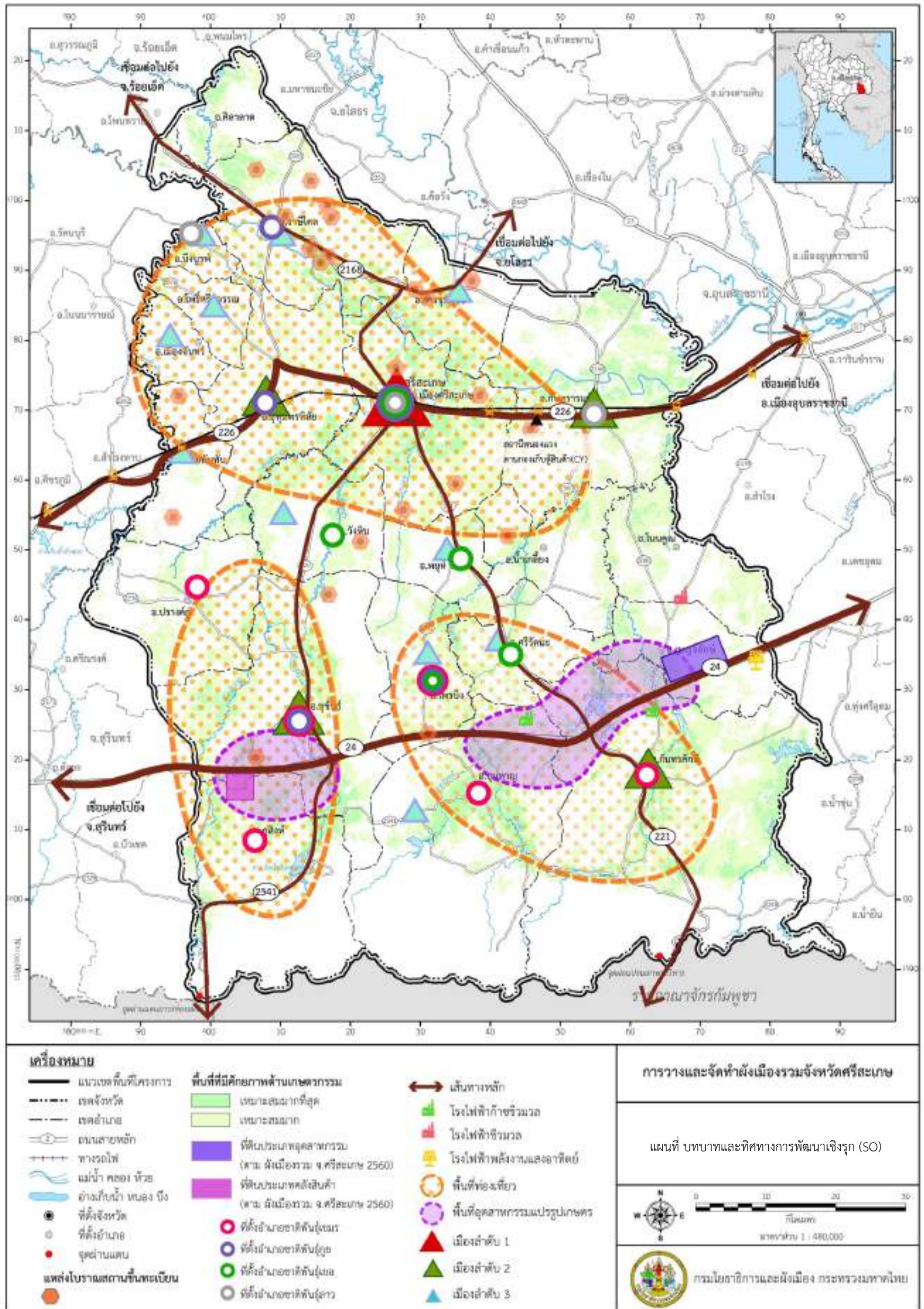
จากรูปแบบโครงสร้างประชากรทั้งในพื้นที่และทั่วโลก การเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นในจังหวัด นอกจากจะครอบคลุมและป้องกันปัญหาที่จะเกิดขึ้นในอนาคตเรื่องอาจสร้างโอกาสในการสร้างกิจกรรมการบริการเฉพาะกลุ่มที่ช่วยให้เกิดการพัฒนาด้านธุรกิจการค้าในพื้นที่ได้อย่างดีอีกด้วย

(4) การเตรียมพร้อมเพื่อรับมือกับการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศ

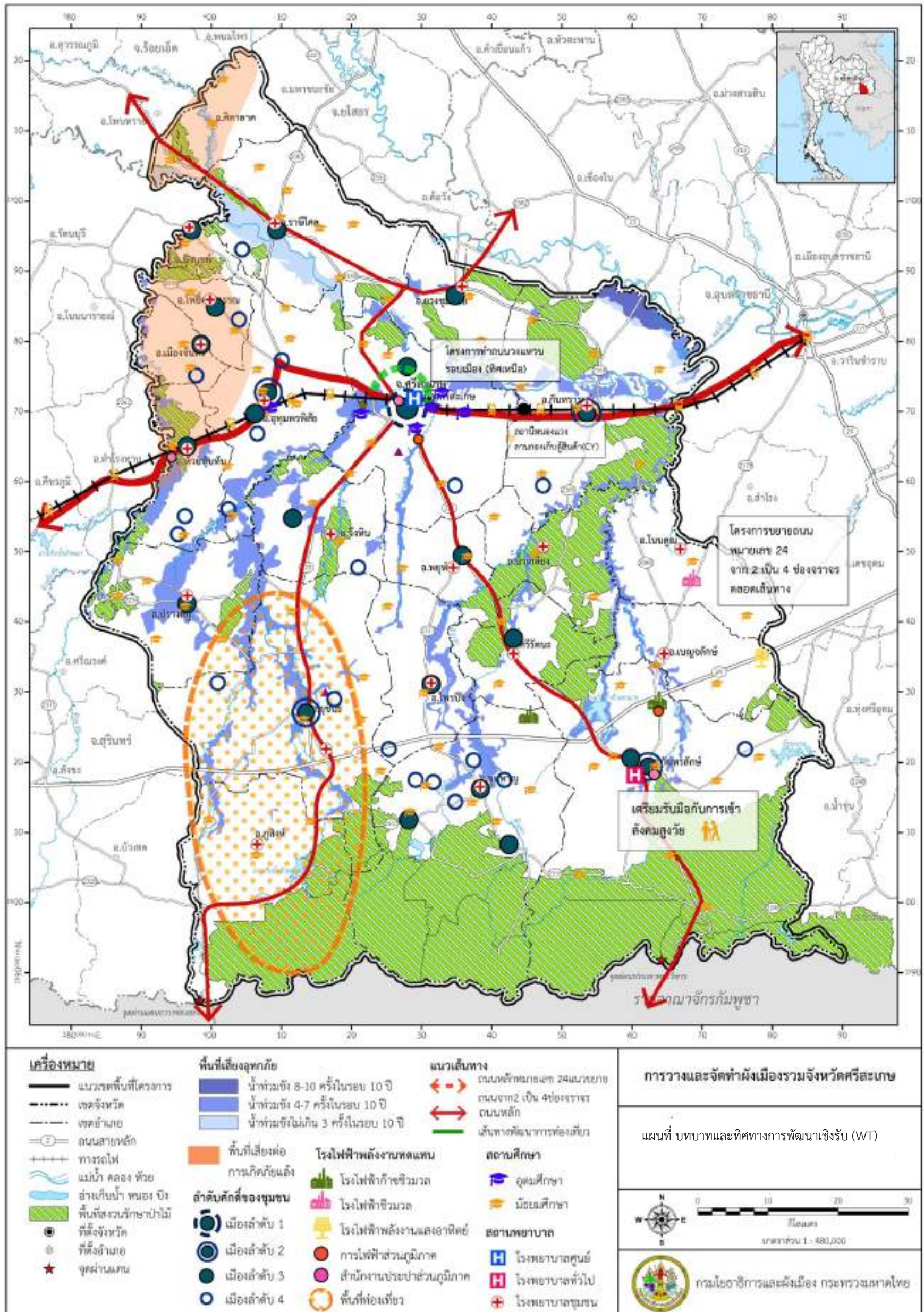
ทั้งการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในภาพรวมรายปีตามฤดูกาล และภัยพิบัติที่อาจเกิดขึ้นเป็นครั้งคราวเฉพาะโอกาส ในแต่ละช่วงเวลาอีกด้วยซึ่งนอกจากจะส่งผลกระทบต่อระบบสุขภาพและนิเวศจังหวัดยังส่งผลทางอ้อมต่อปัญหาสุขภาพ และประชากรในชุมชนรวมทั้งกิจกรรมการผลิตในภาคเกษตรกรรมอีกด้วย

(5) การพัฒนาระบบสาธารณสุขปึก สธารณูปการและสิ่งอำนวยความสะดวก

การพัฒนาที่มีมาตรฐานและเหมาะสมเพื่อรองรับการพัฒนาด้านอื่นๆ ที่จะทำให้เกิดความต้องการในการใช้งานที่เพิ่มมากขึ้นและมีความถี่สูงขึ้นโดยสอดคล้องกับการพัฒนาของจังหวัดในพื้นที่ต่อเนื่องและระบบมาตรฐานของประเทศ

แผนที่ 4.1.6- 1 บทบาทและทิศทางการพัฒนาเชิงรุก (SO)

แผนที่ 4.1.6- 2 บทบาทและทิศทางการพัฒนาเชิงรับ (WT)

4.2 การวิเคราะห์แนวโน้มการพัฒนาพื้นที่และคาดการณ์การเติบโตในอนาคต

4.2.1 การคาดการณ์การเติบโตในอนาคต 20 ปี

1) สรุปผลการคาดการณ์การเติบโตด้านประชากรและกำลังแรงงาน

(1) การคาดการณ์จำนวนประชากร

ในการคาดการณ์ประชากรในอนาคต ได้ใช้จำนวนประชากรจากสำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง พ.ศ. 2560 เป็นพื้นฐานในการศึกษา เนื่องจากการเพิ่มประชากรมีแนวโน้มการเพิ่มเป็นแบบเส้นโค้งโลจิสติกส์ หรืออัตราการเพิ่มแบบชี้กำลัง (Exponential Rate of Growth) โดยประชากรจะเพิ่มขึ้นด้วยอัตราเร่งจนถึงจุดๆ หนึ่ง หลังจากนั้นประชากรจะเพิ่มขึ้นช้าลง โดยที่แรงต้านทานต่อการเพิ่มของประชากรจะมีมากขึ้นเป็นสัดส่วนต่อกำลังสองของความเร่งที่ประชากรจะเพิ่มขึ้น

ในการคาดการณ์ประชากรของจังหวัดศรีสะเกษ แบ่งสมมติฐานการคาดการณ์ออกเป็น 3 กรณี คือ โดยใช้ค่าเฉลี่ยอัตราการเติบโตของประชากรรายองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น มาเป็นฐานในการคาดการณ์ประชากรในระดับองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น และนำผลรวมในรายองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น ไปรวมเป็นผลรวมระดับอำเภอและจังหวัดตามลำดับ โดยผลการคาดการณ์ทั้งหมดจะอยู่ภายใต้ผลการคาดการณ์ประชากรระดับอำเภอและจังหวัดที่เป็นตัวคุมการเพิ่มของของประชากรทั้งหมด ซึ่งการคาดการณ์ประชากรของจังหวัดศรีสะเกษ แบ่งเป็น 3 กรณี คือ

- การคาดการณ์ประชากรกรณีต่ำ มีอัตราการขยายตัวของการประชากร เท่ากับ 0.15 ต่อปี ซึ่งเป็นแนวโน้มการขยายตัวเฉลี่ยตามแนวโน้ม ในช่วง ปี พ.ศ. 2550-2555
- การคาดการณ์ประชากรกรณีปานกลาง มีอัตราการขยายตัวของการประชากร เท่ากับ 0.17 ต่อปี ซึ่งเป็นแนวโน้มการขยายตัวเฉลี่ยตามแนวโน้ม ในช่วง ปี พ.ศ. 2550-2560
- การคาดการณ์ประชากรกรณีสูง มีอัตราการขยายตัวของการประชากร เท่ากับ 0.19 ต่อปี ซึ่งเป็นแนวโน้มการขยายตัวเฉลี่ยตามแนวโน้ม ในช่วง ปี พ.ศ. 2555-2560

ในการวางแผนเมืองรวมจังหวัดศรีสะเกษครั้งนี้ จะเลือกใช้สมมติฐานกรณีปานกลางในการเป็นฐานในการวิเคราะห์ในอนาคตต่อไป เนื่องจากเป็นอัตราการขยายตัวของประชากร ที่สามารถสะท้อนการเปลี่ยนแปลงและฉายภาพแนวโน้มของประชากรในอนาคตได้เป็นอย่างดี ซึ่งสามารถสรุปผลการคาดการณ์ประชากรได้ดังนี้

- ในปี พ.ศ. 2580 จังหวัดศรีสะเกษ จะมีประชากรทั้งสิ้น 1,554,700 คน คิดเป็นจำนวน 573,300 คน ร้อยละ
- ประชากรในเขตเทศบาล ในปี พ.ศ. 2580 จะมีจำนวน 313,900 คน คิดเป็นร้อยละ 20.19 ของประชากรรวมในอนาคต โดยมีเทศบาลเมืองศรีสะเกษ ที่เป็นชุมชนเมืองขนาดใหญ่ที่สุดของจังหวัด มีจำนวน 44,700 คน
- ประชากรนอกเขตเทศบาล ในปี พ.ศ. 2580 จะมีจำนวน 1,240,800 คน คิดเป็นร้อยละ 79.81 ของประชากรรวมในอนาคต โดยมีองค์การบริหารส่วนตำบลละลาย ที่เป็นชุมชนชนบทขนาดใหญ่ที่มีประชากรมากกว่า 15,000 คน มีจำนวน 18,700 คน

- จากผลการคาดการณ์ประชากรข้างต้น เมื่อพิจารณาในประเด็นเรื่องความหนาแน่นของประชากรในอนาคต พบว่า ในภาพรวม จังหวัดศรีสะเกษ มีแนวโน้มที่จะมีความหนาแน่นของประชากรเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ โดยในปี พ.ศ. 2580 จังหวัดศรีสะเกษ จะมีความหนาแน่นของประชากร 176 คน ต่อตารางกิโลเมตร เพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ. 2560 ที่มีความหนาแน่นของประชากร 166 ตารางกิโลเมตร

(2) การคาดประมาณโครงสร้างอายุประชากรและเพศ ปี พ.ศ. 2560-พ.ศ. 2580

จากการคาดการณ์จำนวนประชากรของจังหวัดในช่วง ปี พ.ศ. 2560-2580 โดยการพิจารณาจากสมมติฐานการเพิ่มของประชากรตามแนวโน้มกรณีปานกลาง และการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างอายุของประชากรตามวิธีการ Cohort Survival Method พบว่า โครงสร้างอายุประชากรเปลี่ยนแปลงไป โดยเฉพาะประชากรวัยเด็กที่การลดลง และวัยสูงอายุที่ เพิ่มขึ้นอย่างมาก ทั้งนี้เป็นผลมาจากอัตราการเพิ่มขึ้นตามธรรมชาติที่ยังคงแนวโน้มลดลงตามลำดับ ในขณะที่ช่วงอายุของประชากรก็มีความยืดหยุ่นมากขึ้นตามไปด้วย จึงส่งผลให้แนวโน้มประชากรเป็นไปตามผลที่ได้มีการคาดประมาณไว้ โดยผลการคาดประมาณประชากรสามารถสรุปได้ดังนี้

- ปี พ.ศ. 2570 ประชากรวัยเด็กยังคงลดลงอย่างต่อเนื่อง เหลือสัดส่วนเพียงร้อยละ 19.2 ของประชากรทั้งจังหวัด ขณะที่ประชากรวัยสูงอายุเพิ่มอย่างรวดเร็ว โดยมีสัดส่วนเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 13.6 ของประชากรทั้งจังหวัด และประชากรวัยแรงงานมีสัดส่วนเพิ่มขึ้นเล็กน้อย เป็นร้อยละ 67.2 ของประชากรทั้งจังหวัด

- ปี พ.ศ. 2580 การลดลงของประชากรวัยเด็กยังมีอยู่อย่างต่อเนื่อง โดยมีสัดส่วนร้อยละ 12.0 ของประชากรทั้งจังหวัด ขณะที่ในทางกลับกัน ประชากรวัยสูงอายุยังคงเพิ่มอย่างต่อเนื่อง โดยมีสัดส่วนเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 19.0 ของประชากรทั้งจังหวัด และประชากรวัยแรงงานมีสัดส่วนเพิ่มขึ้นเล็กน้อยจากช่วงก่อนหน้าเป็นร้อยละ 69.0 ของประชากรทั้งจังหวัด

(3) การคาดประมาณกำลังแรงงาน

- จังหวัดศรีสะเกษ มีจำนวน 1,219,500 คน คิดเป็นร้อยละ 80.8 ของประชากรทั้งจังหวัด โดยแบ่งเป็น กำลังแรงงานที่อยู่ในวัยทำงาน ร้อยละ 67.2 ของประชากรทั้งจังหวัด และกำลังแรงงานที่อยู่ในวัยสูงอายุ ร้อยละ 13.6 ของประชากรทั้งจังหวัด

- ปี พ.ศ. 2580 กำลังแรงงานรวมของจังหวัดศรีสะเกษ มีจำนวน 1,368,100 คน คิดเป็นร้อยละ 88.0 ของประชากรทั้งจังหวัด โดยแบ่งเป็น กำลังแรงงานที่อยู่ในวัยทำงาน ร้อยละ 69.0 ของประชากรทั้งจังหวัด ขณะที่กำลังแรงงานที่อยู่ในวัยสูงอายุมีสัดส่วนเพิ่มสูงขึ้นเรื่อยๆ คิดเป็นร้อยละ 19.0 ของประชากรทั้งจังหวัด

2) สรุปการคาดประมาณด้านเศรษฐกิจและการจ้างงาน

สามารถที่จะสรุปประเด็นศักยภาพได้ 5 ประเด็น ได้แก่

(1) ในภาพรวมผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัดศรีสะเกษมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยมีอัตราการเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 4.36 ต่อปี (พ.ศ.2551-2561) โดยเมื่อเปรียบเทียบกับภาคตะวันออกเฉียงเหนือ แล้วพบว่า จังหวัดศรีสะเกษมีสัดส่วนของมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมร้อยละ 4.26 (ในปี พ.ศ. 2561) โดยมีมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัดเป็น ลำดับที่ 40 ของประเทศ (ไม่นับรวมมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมกรุงเทพมหานคร)

(2) จังหวัดศรีสะเกษเป็นจังหวัดที่มีศักยภาพในสาขาการผลิตเกี่ยวกับ กิจกรรมการบริการที่พักและอาหาร ซึ่งมีมูลค่า 2,239.93 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 14.58 ของมูลค่าสาขาการผลิตในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (15,358.38 ล้านบาท) และมีแนวโน้มที่เพิ่มมากขึ้นอย่างต่อเนื่องในระยะ 5 ปีที่ผ่านมา (พ.ศ. 2557-พ.ศ. 2561) สอดคล้องกับการพิจารณาโดยวิธี Location Quotient ที่ภาคการผลิต กิจกรรมการบริการที่พักและอาหารมีค่ามากกว่า 1 (กิจกรรมการบริการที่พักและอาหารมีค่า $LQ=3.42$) ซึ่งสะท้อนถึงความชำนาญในกิจกรรมทางเศรษฐกิจของจังหวัดศรีสะเกษกับภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

เมื่อทำการคาดการณ์แนวโน้มการขยายตัวทางเศรษฐกิจของจังหวัดศรีสะเกษในช่วงปี พ.ศ. 2562-2580 เป็นระยะเวลา 20 ปี พบว่า ในปี พ.ศ. 2562 GPP (CVMs) มีมูลค่า 42,525 ล้านบาท และขยายตัวอย่างต่อเนื่องเป็น 84,546 ล้านบาท ในปี พ.ศ. 2581 ซึ่งมีอัตราการเติบโตเฉลี่ย (Compound Annual Growth Rate : CAGR) ที่ร้อยละ 3.68 สำหรับการขยายตัวของภาคเกษตรกรรม พบว่า แนวโน้มการขยายตัวจากมูลค่า 9,411 ล้านบาท เป็น 20,501 ล้านบาท ในช่วงเวลาดังกล่าว โดยมีค่า CAGR เท่ากับ ร้อยละ 3.97 ส่วนการขยายตัวของภาคอุตสาหกรรม พบว่า มีแนวโน้มการขยายตัวจากมูลค่า 2,998 ล้านบาท เป็น 5,495 ล้านบาท ในช่วงเวลาดังกล่าว โดยมีค่า CAGR เท่ากับ ร้อยละ 3.08 และการขยายตัวของภาคบริการ ซึ่งเดิมในปี พ.ศ.2561 มีมูลค่า 28,378 ล้านบาท เพิ่มเป็น 57,293 ล้านบาท หรือมีค่า CARG เท่ากับ ร้อยละ 3.57

จากการวิเคราะห์ดังกล่าว เห็นได้อย่างชัดเจนว่า ภาคนอกการเกษตรยังคงมีฐานะเป็นฐานเศรษฐกิจที่สำคัญของจังหวัดในอนาคต แต่ภาคเกษตรกรรมซึ่งมีบทบาทในโครงสร้างเศรษฐกิจที่ต่ำกว่ากลับเป็นภาคการผลิตที่มีอัตราการเติบโตเฉลี่ยสูงกว่าภาคนอก

เมื่อพิจารณาในรายสาขาการผลิต ทั้ง 19 สาขาแล้ว สาขาการผลิตที่มีแนวโน้มการขยายตัวสูงสุดคือ กิจกรรมการบริหารและบริการสนับสนุนอื่นๆ (CAGR = ร้อยละ 14.63) ส่วนสาขาการผลิตที่มีแนวโน้มการขยายตัวในลำดับรองลงมา ได้แก่ สาขาศิลปะ ความบันเทิง และนันทนาการ (CAGR = ร้อยละ 11.97) และสาขาการเงินและการประกันภัย (CAGR = ร้อยละ 10.45) ส่วนสาขาการผลิตที่มีแนวโน้มการขยายตัวที่ลดลงในอัตราที่ต่ำที่สุดคือ สาขาการกิจกรรมเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์ (CAGR = ร้อยละ -1.57)

นอกจากนี้ การขยายตัวทางเศรษฐกิจดังกล่าว ยังสามารถสะท้อนความต้องการทางแรงงานในแต่ละภาคและสาขาการผลิตได้อีกด้วย เนื่องจากวิธีการผลิต (Mode of production) ส่วนใหญ่ของจังหวัดศรีสะเกษ ยังคงพึ่งพาแรงงานมนุษย์ในการผลิตอยู่ ดังกล่าว การที่สาขาการผลิตใดที่ผลการคาดประมาณที่สูงขึ้นเท่าใด ย่อมสามารถตีความได้อย่างแน่นอนว่า ต้องการความต้องการแรงงานมากยิ่งขึ้น

3) สรุปผลการคาดประมาณด้านการท่องเที่ยว

กลุ่มตลาดนักท่องเที่ยวที่มีแนวโน้มเดินทางท่องเที่ยวในจังหวัดศรีสะเกษแบ่งได้เป็น 2 กลุ่มใหญ่ๆ ได้แก่ กลุ่มนักท่องเที่ยวกระแสหลัก (Mass Tourism) ซึ่งสามารถส่งเสริมให้เดินทางมาท่องเที่ยวมากขึ้น โดยเฉพาะกลุ่มครอบครัว และกลุ่มคนรุ่นใหม่ และกลุ่มนักท่องเที่ยวความสนใจเฉพาะ ที่ชื่นชอบการท่องเที่ยวประวัติศาสตร์อารยธรรมขอมทั้งในเขตอารยธรรมอีสานใต้ และที่ต้องการเดินทางท่องเที่ยวข้ามแดนเชื่อมโยงไปยังเมืองเสียมเรียบ ซึ่งเป็นที่ตั้งเมืองพระนคร (Angkor) ผ่านทางจุดผ่านแดนถาวรช่องสง่า อำเภอกุสิงห์ และที่สนใจวัฒนธรรมของกลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆ โดยคาดว่าจำนวนนักท่องเที่ยวจังหวัดศรีสะเกษจะมีแนวโน้มเติบโตจากนโยบายของภาครัฐที่ส่งเสริมการท่องเที่ยวเมืองรองเพื่อสร้างรายได้ให้แก่

ชุมชน การพัฒนาเมืองเศรษฐกิจชายแดนเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้าน รวมทั้งโครงการพัฒนาต่างๆ ที่จะส่งเสริมให้จังหวัดอุบลราชธานีเป็นเมืองท่องเที่ยวหลัก และศูนย์การการบิน และการบริการของภูมิภาค โดยเฉพาะการให้บริการเที่ยวบินเช่าเหมาลำ (Charter flight) นำนักท่องเที่ยวชาวจีนมาที่ท่าอากาศยานนานาชาติอุบลราชธานี ซึ่งสามารถกระจายนักท่องเที่ยวมายังจังหวัดศรีสะเกษได้ และโครงการสนับสนุนต่างๆ เช่น โครงการพัฒนาจุดจอดพักรถบรรทุก อำเภอไพรบึง จังหวัดศรีสะเกษ ของกรมทางหลวง ริมทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 24 โครงการก่อสร้างรถไฟทางคู่ ช่วงชุมทางถนนจิระ-อุบลราชธานี ของการรถไฟแห่งประเทศไทย ซึ่งจะช่วยอำนวยความสะดวกในการเดินทางเข้าถึงจังหวัดศรีสะเกษให้มีความสะดวกและรวดเร็วมากยิ่งขึ้น อย่างไรก็ตาม คาดว่าจำนวนผู้เยี่ยมชมเยือนจังหวัดศรีสะเกษจะมีการขยายตัวเพิ่มขึ้นอย่างช้าๆ เนื่องจากการเชื่อมโยงการท่องเที่ยวระหว่างประเทศต้องรอการเตรียมความพร้อมจากทุกฝ่าย และนักท่องเที่ยวมีทางเลือกในการเดินทางได้หลายช่องทาง จึงคาดว่าจำนวนผู้เยี่ยมชมเยือนในปี พ.ศ. 2580 (20 ปี) จะมีจำนวน 3,273,128 คน เป็นชาวไทย 3,229,799 คน ชาวต่างชาติ 43,329 คน นักท่องเที่ยว 1,211,057 คน และนักท่องเที่ยว 2,062,071 คน

4) สรุปผลการคาดการณ์ความต้องการด้านทรัพยากรน้ำ

จากการศึกษาวิเคราะห์สมมูลน้ำของพื้นที่ลุ่มน้ำในจังหวัดศรีสะเกษในสภาพปัจจุบัน และสภาพอนาคตใน พ.ศ. 2580 พบว่า พื้นที่ชลประทานในปัจจุบันของจังหวัดศรีสะเกษ ยังคงมีความต้องการน้ำ โดยพบว่ายังมีความขาดแคลนน้ำอยู่ และหากมีการพัฒนาโครงการทั้งหมดตามแผนของหน่วยงานต่างๆ จะทำให้เกิดการขาดแคลนน้ำมากขึ้น รวมทั้งระยะเวลาที่ขาดแคลนยาวนานขึ้น ดังสรุปปริมาณน้ำที่ขาดแคลนและช่วงเวลาที่ขาดแคลนเฉลี่ยในรอบ 30 ปีที่ทำการวิเคราะห์ข้อมูล ในตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 4.2.1- 1 สรุปปริมาณน้ำและช่วงเวลาที่ขาดแคลน

สถานการณ์น้ำใน จ.ศรีสะเกษ	สภาพปัจจุบัน	สภาพอนาคต ((2580
ความจุอ่างเก็บน้ำรวม (ล้าน ลบ.ม.) .1	209.18	570.84
พื้นที่เพาะปลูกทั้งหมดในและนอกเขตชลประทาน (ไร่) .2	480,267	1,024,197
ปริมาณความต้องการใช้น้ำ (ล้าน .3 ลบ.ม.)		
- อุตสาหกรรม	51.5	95.7
- อุตสาหกรรม	5.1	15.8
- การเกษตรในและนอกเขตชลประทาน	2,423.1	2,637.7
- รวม	2,479.7	2,749.2
ปริมาณน้ำขาดแคลน (ล้าน ลบ.ม./ปี) .4		
- อุตสาหกรรม	0.48	0.48
- อุตสาหกรรม	1.2	6.8
- การเกษตรในและนอกเขตชลประทาน	66.05	162.60
- รวม	67.73	169.88
ช่วงเวลาที่ขาดแคลนเฉลี่ย (ปี) .5	15	17

ทั้งนี้ ลุ่มน้ำสาขาที่มีสถานะการขาดแคลนมากภายหลังการพัฒนาโครงการ หรือมีปริมาณน้ำขาดแคลนต่อความต้องการใช้น้ำเกินร้อยละ 20 ได้แก่ ลุ่มน้ำสาขาลำน้ำมูลส่วนที่ 2 ลุ่มน้ำสาขาลำเสียวใหญ่ ลุ่มน้ำสาขาท้ายทับทัน และลุ่มน้ำสาขาท้ายสำราญ จากผลการวิเคราะห์ระบบแหล่งน้ำ กล่าวโดยสรุปได้ว่า พื้นที่ในเขต

ชลประทานซึ่งเป็นพื้นที่ที่ได้รับการจัดสรรน้ำอย่างเป็นระบบ ยังคงสภาพการขาดแคลนน้ำอยู่ทั้งในปัจจุบันและภายหลังจากพัฒนาตามแผนงานโครงการในปัจจุบันและโครงการตามแผนงานที่กำหนดไว้ในอนาคต เนื่องจากการพัฒนาแหล่งน้ำตามแผนงานในอนาคตจะมีการก่อสร้างระบบชลประทานโดยมีการเพิ่มฝายและอ่างเก็บน้ำขนาดกลางและเล็ก ดังนั้นจึงไม่มีศักยภาพเพียงพอ ที่จะเพิ่มปริมาณน้ำต้นทุนให้พื้นที่อื่น สำหรับพื้นที่เกษตรน้ำฝนนอกเขตชลประทาน ซึ่งเป็นพื้นที่ส่วนใหญ่ของกลุ่มน้ำ สภาพการขาดแคลนน้ำของพื้นที่เหล่านี้ จะขึ้นกับสภาพฝนและความสม่ำเสมอในแต่ละปี การเพาะปลูกในพื้นที่ส่วนใหญ่จะทำกันในฤดูฝนและใช้น้ำฝนเป็นหลัก ยกเว้นบางพื้นที่ที่เป็นที่ลุ่มติดลำน้ำ หรือติดโครงการพัฒนาแหล่งน้ำขนาดเล็ก ที่สามารถใช้น้ำจากแหล่งน้ำเหล่านั้นมาเสริมในช่วงที่เกิดภาวะการขาดแคลนน้ำและภัยแล้งได้

5) สรุปผลการคาดการณ์การใช้ประโยชน์ที่ดิน

(1) ที่ดินประเภทชุมชน

การคาดการณ์ที่ดินประเภทชุมชนในจังหวัดศรีสะเกษ กำหนดจากตัวเลขการคาดการณ์ จำนวนประชากร ปีพ.ศ. 2580 เพื่อนำมาคำนวณหาพื้นที่รองรับการพัฒนาเมืองในอนาคต โดยการหาความหนาแน่นสุทธิของประชากรในปัจจุบัน โดยพิจารณาแยกรายองค์ประกอบส่วนท้องถิ่น ตามกลุ่มตามอำเภอที่อยู่ในแนวแกนการคมนาคมสายหลัก กลุ่มอำเภอที่ไม่ได้อยู่ในแนวแกนคมนาคมสายหลัก และกลุ่มอำเภอที่ไม่มีชุมชนเทศบาล

จากนั้นในค่าความหนาแน่นสุทธิของแต่ละองค์ประกอบส่วนท้องถิ่น ที่จัดตามกลุ่มอำเภอนำมากำหนดค่าความหนาแน่นค่าสูง กลาง และต่ำ (Max Min Average) และนำค่าดังกล่าวไปเทียบกับจำนวนประชากรในอนาคตในแต่ละกลุ่มอำเภอ

$$\begin{aligned} \text{ความหนาแน่นสุทธิ (คน/ไร่)} &= \text{จำนวนประชากรปัจจุบัน (คน)} / \text{พื้นที่ชุมชนปัจจุบัน (ไร่)} \\ \text{พื้นที่ชุมชนในอนาคต (ไร่)} &= \text{จำนวนประชากรคาดการณ์ (คน)} / \text{ความหนาแน่นสุทธิ (คน/ไร่)} \end{aligned}$$

พื้นที่ที่ต้องการรองรับการพัฒนาเมืองจะจำแนกเป็น 3 ระดับ (ความต้องการพื้นที่มากที่สุด ปานกลาง และน้อยที่สุด) โดยจากการศึกษาพบว่าในปี พ.ศ. 2580 จังหวัดศรีสะเกษ ต้องเตรียมพื้นที่สำหรับรองรับการพัฒนาเมือง (รวมพื้นที่บริการชุมชนร้อยละ 30) อยู่ระหว่าง 673,703-324,610 ไร่ ซึ่งจะแปรผันตามความหนาแน่นการใช้ประโยชน์ที่ดินที่กำหนดจากการวางแผนการใช้ประโยชน์ที่ดินในอนาคต ดังต่อไปนี้

- กลุ่มอำเภอที่อยู่ในแนวแกนการคมนาคมสายหลักของจังหวัดศรีสะเกษในกลุ่มนี้จะประกอบด้วยอำเภอที่อยู่ในแนวทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 226 ทางรถไฟสายตะวันออกเฉียงเหนือ และอำเภอที่อยู่ในแนวทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 24 พบว่าต้องเตรียมพื้นที่สำหรับรองรับ การพัฒนาเมืองอยู่ระหว่าง 409,890 -204,945 ไร่ ซึ่งจะแปรผันตามความหนาแน่นการใช้ประโยชน์ที่ดินที่กำหนดจากการวางแผนการใช้ประโยชน์ที่ดินในอนาคต โดยพื้นที่ที่ต้องเตรียมพื้นที่รองรับการขยายตัวของชุมชนเมืองมากที่สุดคือ อ.กันทรลักษณ์ รองลงมาคือ อ.ขุขันธ์ และอ.เมืองศรีสะเกษ ตามลำดับ

- กลุ่มอำเภอที่ไม่ได้อยู่ในแนวแกนคมนาคมสายหลักของจังหวัดศรีสะเกษ และเป็นอำเภอที่มีชุมชนระดับเทศบาล พบว่าต้องเตรียมพื้นที่สำหรับรองรับการพัฒนาเมืองอยู่ระหว่าง 171,383-73,450 ไร่ ซึ่งจะแปรผันตามความหนาแน่นการใช้ประโยชน์ที่ดินที่กำหนดจากการวางแผนการใช้ประโยชน์ที่ดินในอนาคต

โดยพื้นที่ที่ต้องเตรียมพื้นที่รองรับการขยายตัวของชุมชนเมืองมากที่สุดคือ อำเภอราชีไศล รองลงมาคืออำเภอ
ปรางค์กู่ และ อำเภอศรีรัตนะ

- กลุ่มที่ 3 กลุ่มอำเภอที่ไม่มีชุมชนเทศบาล เป็นอำเภอขนาดเล็ก เทศบาล พบว่าต้องเตรียมพื้นที่
สำหรับรองรับการพัฒนาเมืองอยู่ระหว่าง 92,430-46,125 ไร่ ซึ่งจะแปรผันตามความหนาแน่นการใช้
ประโยชน์ที่ดินที่กำหนดจากการวางผังการใช้ประโยชน์ที่ดินในอนาคต โดยพื้นที่ที่ต้องเตรียมพื้นที่รองรับ
การขยายตัวของชุมชนเมืองมากที่สุดคือ อ.ภูสิงห์ รองลงมาคือ อ.น้ำเกลี้ยง และอ.โนนคูณตามลำดับ

(2) ที่ดินประเภทอุตสาหกรรม

การคาดประมาณที่ดินประเภทอุตสาหกรรม กำหนดจากแนวโน้มการพัฒนาด้านอุตสาหกรรมใน
พื้นที่ ซึ่งจะบ่งบอกถึงปริมาณการจ้างงานในภาคอุตสาหกรรมในอนาคต (ปี พ.ศ.2580) ปริมาณการจ้างงานใช้
อัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจของในช่วงปี พ.ศ.2560-2580 ซึ่งมีอัตราการเติบโตเฉลี่ยอยู่ที่ร้อยละ 2.77
จากอัตราการขยายตัวดังกล่าวนำมาตั้งสมมติฐานเพื่อคาดประมาณจำนวนการจ้างงานภาคอุตสาหกรรม

เมื่อได้จำนวนแรงงานอุตสาหกรรมในอนาคตแล้ว นำมากำหนดพื้นที่ตามตามเกณฑ์ของการนิคม
อุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย ที่กำหนดให้ความหนาแน่นของแรงงาน 15 คนต่อไร่ และต้องเพื่อพื้นที่
การให้บริการสาธารณูปโภค สาธารณูปการอีกตามเกณฑ์มาตรฐานผังเมืองอีกร้อยละ 20-30

$$\begin{aligned} \text{ที่ดินประเภทอุตสาหกรรมในอนาคต (ไร่)} &= \text{จำนวนแรงงานในอนาคต} / 15 \\ \text{พื้นที่การให้บริการสาธารณูปโภคฯ (ไร่)} &= (\text{ที่ดินประเภทอุตสาหกรรมในอนาคต} * 30) / 100 \\ \text{ที่ดินรับการพัฒนาอุตสาหกรรม (ไร่)} &= \text{ที่ดินประเภทอุตสาหกรรมในอนาคต (ไร่)} + \\ &\quad \text{พื้นที่การให้บริการสาธารณูปโภคฯ (ไร่)} \end{aligned}$$

ดังนั้นแรงงานที่เพิ่มขึ้นทั้งหมดของจังหวัดศรีสะเกษ จะต้องมีที่ดินเพื่อรองรับการพัฒนา
อุตสาหกรรมหรือเขตประกอบอุตสาหกรรมในอนาคต จำนวนทั้งสิ้น 1,153 ไร่ หรือ 1.84 ตารางกิโลเมตร เป็นอย่าง
น้อย โดยอำเภอที่ต้องเตรียมพื้นที่สำหรับรองรับภาคอุตสาหกรรมมากที่สุดคือ อำเภอเมืองศรีสะเกษ
ต้องเตรียมพื้นที่ 260 ไร่ หรือ 0.42 ตารางกิโลเมตร รองลงมาคืออำเภอกันทรลักษ์ 147 ไร่ หรือ 0.24
ตารางกิโลเมตร และอำเภออุทุมพรพิสัย 113 ไร่ หรือ 0.18 ตารางกิโลเมตร ตามลำดับ

(3) ที่ดินประเภทเกษตรกรรม

การคาดประมาณที่ดินประเภทเกษตรกรรม กำหนดจากการกันพื้นที่สงวน และพื้นที่อนุรักษ์
ประกอบด้วยพื้นที่ป่าไม้ประเภทต่างๆ ตามกฎหมายพื้นที่ที่มีเงื่อนไขในการใช้ประโยชน์ที่ไม่เกี่ยวข้องกับการ
พัฒนาด้านเกษตรกรรม เช่นพื้นที่ที่มีการใช้ประโยชน์ที่ดินอื่นนอกภาคเกษตรไปแล้ว โดยไม่สามารถเรียกคืน
พื้นที่กลับมาได้อีกเช่นพื้นที่ชุมชน พื้นที่สาธารณประโยชน์ต่างๆ อาทิเช่น ถนน แหล่งน้ำ พบว่ามีพื้นที่รวม
ทั้งสิ้น 5,492.76 ตร.กม. หรือ 3,432,972 ไร่ หรือคิดเป็นร้อยละ 61.98 ของพื้นที่ทั้งหมด

$$\begin{aligned} \text{ที่ดินรองรับการเกษตรกรรม} &= \text{พื้นที่ทั้งหมด} - (\text{พื้นที่สงวน} + \text{พื้นที่อนุรักษ์} + \text{พื้นที่ถนน} + \\ &\quad \text{พื้นที่แหล่งน้ำ} + \text{พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง}) \end{aligned}$$

6) สรุปผลการคาดการณ์ความต้องการการเดินทางและการขนส่งสินค้า

สรุปผลการคาดการณ์ความต้องการการเดินทางและการขนส่งสินค้า

(1) ผลการคาดการณ์ภาพรวมของประเทศจากแบบจำลอง NAM

จากฐานข้อมูลในการปรับปรุงแบบจำลอง NAM ที่ปรึกษาได้ปรับปรุงให้เป็นแบบจำลองในปีฐานด้วยข้อมูลเศรษฐกิจและสังคม ปี 2561 โดยการประมาณด้วยวิธี Interpolation จากฐานข้อมูลเดิมที่มีอยู่แล้วในแบบจำลอง NAM ผลของการปรับปรุง

ตารางที่ 4.2.1- 2 ปริมาณการเดินทางของคนจำแนกตามรูปแบบการเดินทางในระดับประเทศที่ได้จากแบบจำลองระดับประเทศ (NAM)

รูปแบบการเดินทาง	พ.ศ. 2561	พ.ศ. 2565	พ.ศ. 2570	พ.ศ. 2575	พ.ศ. 2580
รถยนต์ส่วนบุคคล	1,462	1,598	1,770	1,978	2,222
รถตู้	50.4	55.8	61.3	67.9	75.1
รถโดยสารประจำทาง	1,055	1,157	1,287	1,442	1,627
รถไฟ	157.2	173.3	193.4	217.5	246.2
อากาศ	100.8	111.1	123.2	137.2	153.1
รวม	2,826	3,095	3,435	3,843	4,323

หน่วย : พันคน-เที่ยวต่อวัน

ที่มา : ข้อมูลจากแบบจำลองด้านการขนส่งและจราจรระดับประเทศ (NAM)

ผลการคาดการณ์ปริมาณการเดินทางภาพรวมของประเทศในการเดินทางของคน จำแนกตามรูปแบบการเดินทางด้วยแบบจำลองระดับประเทศ (NAM) พบว่า การเดินทางด้วยรถยนต์ส่วนบุคคลมีอัตราการเดินทางที่สูงกว่าการเดินทางด้วยวิธีอื่น โดยในอีก 20 ปีข้างหน้าคาดว่าจะมีการเดินทางด้วยรถยนต์ประมาณ 2,222 พันคน-เที่ยวต่อวัน รองลงมาเป็นการเดินทางด้วยรถโดยสารประจำทางที่มีการเดินทางประมาณ 1,627 พันคน-เที่ยวต่อวัน และการเดินทางที่มีอัตราส่วนน้อยที่สุดเป็นการเดินทางด้วยรถตู้ในอีก 20 ปีข้างหน้าจะมีปริมาณการเดินทางประมาณ 75.1 พันคน-เที่ยวต่อวัน

ตารางที่ 4.2.1- 3 ปริมาณการขนส่งสินค้าในระดับประเทศที่ได้จากแบบจำลองระดับประเทศ

รูปแบบการขนส่ง	พ.ศ. 2561	พ.ศ. 2565	พ.ศ. 2570	พ.ศ. 2575	พ.ศ. 2580
ทางถนน	746,058	795,369	850,883	910,338	973,948
ทางรถไฟ	11,924	12,711	13,599	14,549	15,567
ทางน้ำ	94,449	100,691	107,615	114,322	120,353
ทางอากาศ	137	147	157	168	181
รวม	852,568	908,919	972,253	1,039,377	1,110,049

หน่วย : พันตันต่อปี

ที่มา : ข้อมูลจากแบบจำลองด้านการขนส่งและจราจรระดับประเทศ (NAM)

ผลการคาดการณ์ปริมาณการขนส่งสินค้าในภาพรวมจากรูปแบบการขนส่งต่างๆ ของประเทศด้วยแบบจำลองระดับประเทศ (NAM) พบว่า การขนส่งสินค้าทางถนนมีอัตราการเดินทางที่สูงกว่าการขนส่งในรูปแบบอื่นๆ โดยในอีก 20 ปีข้างหน้าคาดว่าจะมีการขนส่งสินค้าทางถนนประมาณ 973,948 พันตันต่อปี รองลงมาเป็นการขนส่งด้วยรูปแบบทางน้ำประมาณ 120,353 พันตันต่อปี และการขนส่งทางเครื่องบินมีอัตราส่วนน้อยที่สุดในอีก 20 ปีข้างหน้าจะมีปริมาณประมาณ 181 พันตันต่อปี

(2) ผลการคาดการณ์ปริมาณจราจรในป้อนาคตของจังหวัดศรีสะเกษ

จากการข้อมูลการวิเคราะห์ในภาพรวมของแบบจำลอง NAM นำมาผ่านกระบวนการสร้างแบบจำลองป้อนาคตของโครงข่ายพื้นที่ในจังหวัดศรีสะเกษ โดยทำการวิเคราะห์คาดการณ์ปริมาณการเดินทาง

ตามในปีก่อนาคัดได้ ซึ่งสามารถสรุปผลการคาดการณ์ปริมาณการเดินทางในพื้นที่จังหวัดศรีสะเกษโดยพบว่า ปริมาณการเดินทางทั้งหมดในพื้นที่ศึกษาในหน่วย คัน-รถยนต์นั่งต่อวัน ในมีค่าประมาณ 192,276 205,158 218,767 และ 232,891 ใน ปี 2565 2570 2575 และ 2580 ตามลำดับ ดังแสดงในตารางที่ 4.2.1-4

ตารางที่ 4.2.1-4 คาดการณ์ปริมาณการเดินทางปี 2565 ถึง ปี 2580

ปีคาดการณ์	รถยนต์ที่ไม่ใช่รถบรรทุก		รถบรรทุก		รวมรถยนต์ทุกประเภท	
	ปริมาณการเดินทาง	อัตราการเจริญเติบโต (ร้อยละ)	ปริมาณการเดินทาง	อัตราการเจริญเติบโต (ร้อยละ)	ปริมาณการเดินทาง	อัตราการเจริญเติบโต (ร้อยละ)
2560	97,902	-	86,713	-	184,615	=
2565	101,354	0.87	90,922	1.19	192,276	1.02
2570	106,342	0.97	98,816	1.68	205,158	1.31
2575	112,071	1.05	106,697	1.55	218,767	1.29
2580	118,422	1.11	114,469	1.42	232,891	1.26

หน่วย : คัน-รถยนต์นั่งต่อวัน

ปริมาณการเดินทางรายปีวิเคราะห์ สามารถสรุปแยกตามประเภทของรถ ดังนี้

- ในปี 2565 มีอัตราการเติบโตรวมรถยนต์ทุกประเภทเทียบกับปี 2561 เท่ากับร้อยละ 1.02 ต่อปี ซึ่งจำแนกเป็นอัตราการเติบโตของรถที่ไม่ใช่รถบรรทุกมีค่าร้อยละ 0.87 ต่อปี และอัตราการเติบโตของรถบรรทุกมีค่าร้อยละ 1.19 ต่อปี
- ในปี 2570 มีอัตราการเติบโตรวมรถยนต์ทุกประเภทเทียบกับปี 2565 เท่ากับร้อยละ 1.31 ต่อปี ซึ่งจำแนกเป็นอัตราการเติบโตของรถที่ไม่ใช่รถบรรทุกมีค่าร้อยละ 0.97 ต่อปี และอัตราการเติบโตของรถบรรทุกมีค่าร้อยละ 1.68 ต่อปี
- ในปี 2575 มีอัตราการเติบโตรวมรถยนต์ทุกประเภทเทียบกับปี 2570 เท่ากับร้อยละ 1.29 ต่อปี ซึ่งจำแนกเป็นอัตราการเติบโตของรถที่ไม่ใช่รถบรรทุกมีค่าร้อยละ 1.05 ต่อปี และอัตราการเติบโตของรถบรรทุกมีค่าร้อยละ 1.55 ต่อปี
- ในปี 2580 มีอัตราการเติบโตรวมรถยนต์ทุกประเภทเทียบกับปี 2575 เท่ากับร้อยละ 1.11 ต่อปี ซึ่งจำแนกเป็นอัตราการเติบโตของรถที่ไม่ใช่รถบรรทุกมีค่าร้อยละ 1.42 ต่อปี และอัตราการเติบโตของรถบรรทุกมีค่าร้อยละ 1.26 ต่อปี

7) สรุปผลการคาดการณ์ความต้องการสาธารณูปโภค

(1) การใช้ไฟฟ้า

ในปัจจุบันมีปริมาณเพียงพอต่อความต้องการการใช้ไฟฟ้าในแต่ละชุมชน แต่ยังมีบางพื้นที่ เช่น ทางสาธารณะบางเส้นทางการบริการไฟฟ้ายังไม่ได้ติดตั้งระบบไฟส่องสว่าง อีกทั้งในอนาคตจากการคาดการณ์ประชากรของที่ปรึกษาพบว่าในอนาคตจำนวนประชากรจะมีเพิ่มมากขึ้นทำให้มีปริมาณความต้องการไฟฟ้าเพิ่มมากขึ้นตามไปด้วย เพื่อให้การบริการด้านการไฟฟ้ามีประสิทธิภาพ สามารถรองรับการขยายตัวของเมืองและประชากรในอนาคตได้ ควรมีการเตรียมการเพื่อให้สามารถผลิตกระแสไฟฟ้าตามความต้องการของประชาชน ในการประมาณความต้องการการใช้ไฟฟ้า ได้ใช้เกณฑ์มาตรฐานของกรมโยธาธิการและผังเมือง สำหรับการจัดทำผังเมืองรวม พ.ศ. 2549 ซึ่งได้กำหนดค่าเฉลี่ยของความต้องการไฟฟ้าตามขนาดเมือง ไว้ดังนี้

- เมืองหรือชุมชนขนาดใหญ่มาก ความต้องการใช้ไฟฟ้า กิโลวัตต์ต่อคนต่อวัน 2.50
 - เมืองหรือชุมชนขนาดใหญ่ ความต้องการใช้ไฟฟ้า กิโลวัตต์ต่อคนต่อวัน 2.00
 - เมืองหรือชุมชนขนาดกลาง ความต้องการใช้ไฟฟ้า กิโลวัตต์ต่อคนต่อวัน 1.50
 - เมืองหรือชุมชนขนาดเล็ก ความต้องการใช้ไฟฟ้า กิโลวัตต์ต่อคนต่อวัน 1.00
 - เมืองหรือชุมชนที่มีขนาดเล็กมาก ความต้องการใช้ไฟฟ้า กิโลวัตต์ต่อคนต่อวัน 1.00
- ซึ่งผลจากการคาดประมาณความต้องการในการใช้พลังงานไฟฟ้าของจังหวัดศรีสะเกษ

ในอีก ปีข้างหน้า 20 พบว่า

- พ.ศ. 2565 มีปริมาณความต้องการในการใช้ไฟฟ้า 1,459,500 กิโลวัตต์/ชั่วโมง
- พ.ศ. 2570 มีปริมาณความต้องการในการใช้ไฟฟ้า 1,521,500 กิโลวัตต์/ชั่วโมง
- พ.ศ. 2575 มีปริมาณความต้องการในการใช้ไฟฟ้า 1,544,700 กิโลวัตต์/ชั่วโมง
- พ.ศ. 2580 มีปริมาณความต้องการในการใช้ไฟฟ้า 1,569,100 กิโลวัตต์/ชั่วโมง

ตารางที่ 4.2.1- 5 การคาดการณ์และแนวโน้มความต้องการการใช้ไฟฟ้าในอนาคตของจังหวัดศรีสะเกษ

จังหวัด/อำเภอ/อปท	ประชากร (คน)				ความต้องการใช้ไฟฟ้า (กิโลวัตต์/วัน)			
	พ.ศ.2565	พ.ศ.2570	พ.ศ.2575	พ.ศ.2580	พ.ศ.2565	พ.ศ.2570	พ.ศ.2575	พ.ศ.2580
จังหวัดศรีสะเกษ	1,488,700	1,508,100	1,530,000	1,554,700	1,459,500	1,521,500	1,544,700	1,569,100
อำเภอเมืองศรีสะเกษ	142,100	144,700	147,500	150,400	142,100	187,800	191,300	195,000
อำเภอยางชุมน้อย	36,500	36,400	36,400	36,400	36,400	36,500	36,300	36,400
อำเภอกันทรารมย์	100,400	100,700	100,900	101,200	100,600	100,600	101,100	101,400
อำเภอกันทรลักษ์	205,000	208,700	213,100	218,300	204,900	208,500	213,300	218,200
อำเภอขุขันธ์	153,700	156,100	158,500	161,100	153,600	156,000	158,500	161,200
อำเภอไพรบึง	48,700	49,100	49,500	49,900	48,800	49,100	49,500	49,900
อำเภอปรางค์กู่	68,100	68,100	68,100	68,100	68,000	68,000	68,200	68,000
อำเภอขุนหาญ	109,100	110,200	112,300	114,300	109,100	110,200	112,300	114,300
อำเภอราชีไศล	80,400	80,000	79,600	79,300	80,300	80,000	79,800	79,300
อำเภออุทุมพรพิสัย	106,900	106,500	106,200	105,900	107,000	106,700	106,400	106,100
อำเภอเบ็ญจบุรพ์	10,800	10,800	10,900	11,000	10,700	10,900	11,000	11,100
อำเภอห้วยทับทัน	42,900	43,500	44,000	44,600	13,800	14,000	14,200	14,400
อำเภอโนนคูณ	40,300	41,100	41,900	42,700	40,300	41,100	41,900	42,700
อำเภอศรีรัตนะ	54,000	54,700	55,500	56,300	53,900	54,700	55,500	56,300
อำเภอน้ำเกลี้ยง	45,100	45,900	46,700	47,500	45,100	46,000	46,600	47,400
อำเภอวังหิน	51,200	52,600	54,100	55,600	51,100	52,500	54,100	55,500
อำเภอภูสิงห์	56,300	58,500	60,800	63,200	56,300	58,500	60,800	63,300
อำเภอเมืองจันทร์	19,300	21,300	24,100	27,900	19,300	21,400	24,100	27,900
อำเภอเบญจลักษ์	37,900	38,700	39,600	40,500	37,800	38,600	39,400	40,500
อำเภอพยุห์	36,300	36,400	36,500	36,700	36,500	36,500	36,700	36,700
อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ	24,000	24,100	24,100	24,200	23,900	24,100	24,200	24,100
อำเภอศีลาจาด	20,000	19,800	19,600	19,400	20,000	19,800	19,500	19,400

ที่มา : คำนวณโดยบริษัทที่ปรึกษา, 2561

(2) ความต้องการน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภค

ในการคาดการณ์ปริมาณความต้องการใช้น้ำเพื่ออุปโภคและบริโภคภายในครัวเรือน จังหวัดศรีสะเกษ ที่ปรึกษาได้ทำการคาดการณ์โดยอาศัยเกณฑ์มาตรฐานของกรมโยธาธิการและผังเมือง สำหรับการจัดทำผังเมืองรวม พ.ศ.2549 ดังนี้

- อัตราการใช้น้ำในเขตเทศบาลนคร เท่ากับ 300 ลิตรต่อคนต่อวัน
- อัตราการใช้น้ำในเขตเทศบาลเมือง เท่ากับ 250 ลิตรต่อคนต่อวัน
- อัตราการใช้น้ำในเขตเทศบาลตำบลเท่ากับ 200 ลิตรต่อคนต่อวัน
- อัตราการใช้น้ำในเขตชนบท (อบต.)เท่ากับ 150 ลิตรต่อคนต่อวัน

จากการคาดการณ์ปริมาณความต้องการใช้น้ำเพื่อการอุปโภคบริโภคของพื้นที่จังหวัดศรีสะเกษในอนาคตอีก 20 ปี พบว่า

- พ.ศ. 2565 มีปริมาณความต้องการ ใช้น้ำเพื่ออุปโภคและบริโภค ทั้งสิ้นประมาณ 160,762 ลบ.ม./วัน
- พ.ศ. 2570 มีปริมาณความต้องการ ใช้น้ำเพื่ออุปโภคและบริโภค ทั้งสิ้นประมาณ 159,180 ลบ.ม./วัน
- พ.ศ. 2575 มีปริมาณความต้องการใช้น้ำเพื่ออุปโภคและบริโภค ทั้งสิ้นประมาณ 162,496 ลบ.ม./วัน
- พ.ศ. 2580 มีปริมาณความต้องการใช้น้ำเพื่ออุปโภคและบริโภค ทั้งสิ้นประมาณ 165,814 ลบ.ม./วัน

(3) ปริมาณน้ำเสีย

จากการคาดการณ์ปริมาณน้ำเสียของพื้นที่จังหวัดศรีสะเกษ ในอนาคตอีก 20 ปี พบว่า จะมีปริมาณน้ำเสีย 134,595 ลูกบาศก์เมตรต่อวัน ใน พ.ศ. 2580 ซึ่งเพิ่มขึ้นจากปัจจุบันปี พ.ศ. 2560 ประมาณ 12,124 ลูกบาศก์เมตรต่อวัน โดยในอนาคตอีก 5 ปี 10 ปี 15 ปี และ 20 ปีข้างหน้า (พ.ศ. 2565 พ.ศ. 2570 พ.ศ. 2575 และ พ.ศ. 2580) จะมีปริมาณน้ำเสียรวมทั้งสิ้นประมาณ 127,546 ลูกบาศก์เมตรต่อวัน 129,360 ลูกบาศก์เมตรต่อวัน 132,013 ลูกบาศก์เมตรต่อวัน และ 134,595 ลูกบาศก์เมตรต่อวัน ตามลำดับ

สำหรับการคาดการณ์พื้นที่บำบัดน้ำเสียได้ใช้เกณฑ์มาตรฐานของกรมโยธาธิการและผังเมือง สำหรับการจัดทำผังเมืองรวม พ.ศ. 2549 ซึ่งได้กำหนดค่าเฉลี่ยของความต้องการพื้นที่ตามขนาดเมือง

- เมืองหรือชุมชนขนาดใหญ่มาก ความต้องการพื้นที่ในการบำบัดน้ำเสีย 2.5 ไร่ ต่อประชากร คน 1,000
- เมืองหรือชุมชนขนาดใหญ่ ความต้องการพื้นที่ในการบำบัดน้ำเสีย 2.0 ไร่ ต่อประชากร 1,000 คน
- เมืองหรือชุมชนขนาดกลาง ความต้องการพื้นที่ในการบำบัดน้ำเสีย 1.5 ไร่ ต่อประชากร 1,000 คนเมืองหรือชุมชนขนาดเล็กและเมืองหรือชุมชนที่มีขนาดเล็กมาก ความต้องการพื้นที่ในการบำบัดน้ำเสีย 1.0 ไร่ ต่อประชากร คน 1,000

จากการคาดการณ์พื้นที่สำหรับระบบบำบัดน้ำเสียในอนาคตอีก 20 ปี พบว่า

- พ.ศ. 2565 มีจะต้องมีพื้นที่สำหรับระบบบำบัดน้ำเสีย ทั้งสิ้นประมาณ 1,476 ไร่
- พ.ศ. 2570 มีจะต้องมีพื้นที่สำหรับระบบบำบัดน้ำเสีย ทั้งสิ้นประมาณ 1,496 ไร่
- พ.ศ. 2575 มีจะต้องมีพื้นที่สำหรับระบบบำบัดน้ำเสีย ทั้งสิ้นประมาณ 1,520 ไร่
- พ.ศ. 2580 มีจะต้องมีพื้นที่สำหรับระบบบำบัดน้ำเสีย ทั้งสิ้นประมาณ 1,545 ไร่

(4) ปริมาณขยะมูลฝอย

จากการคาดการณ์ปริมาณขยะมูลฝอยของพื้นที่จังหวัดศรีสะเกษ ในอนาคตอีก 20 ปี พบว่าจะมีปริมาณขยะมูลฝอย 1,555 ตันต่อวัน ใน พ.ศ. 2580 ซึ่งเพิ่มขึ้นจากปัจจุบันปี พ.ศ. 2560 ประมาณ 152 ตันต่อวัน โดยในอนาคตอีก 5 ปี 10 ปี 15 ปี และ 20 ปีข้างหน้า (พ.ศ. 2565 พ.ศ. 2570 พ.ศ. 2575 และ พ.ศ. 2580) จะมีปริมาณขยะมูลฝอยรวมทั้งสิ้นประมาณ 1,486 ตันต่อวัน 1,508 ตันต่อวัน 1,531 ตันต่อวัน และ 1,555 ตันต่อวัน ตามลำดับ

สำหรับการคาดการณ์พื้นที่กำจัดขยะมูลฝอยที่ใช้เกณฑ์มาตรฐานของกรมโยธาธิการ และผังเมือง สำหรับการจัดทำผังเมืองรวม พ.ศ. 2549 ซึ่งได้กำหนดค่าเฉลี่ยของความต้องการพื้นที่ตามขนาดเมือง

- เมืองหรือชุมชนขนาดใหญ่มาก ความต้องการพื้นที่กำจัดขยะมูลฝอย 3.0 ไร่ ต่อประชากร 1,000 คน
- เมืองหรือชุมชนขนาดใหญ่ ความต้องการพื้นที่กำจัดขยะมูลฝอย 2.5 ไร่ ต่อประชากร 1,000 คน
- เมืองหรือชุมชนขนาดกลาง ความต้องการพื้นที่กำจัดขยะมูลฝอย 2.0 ไร่ ต่อประชากร 1,000 คน
- เมืองหรือชุมชนขนาดเล็กและเมืองหรือชุมชนที่มีขนาดเล็กมาก ความต้องการพื้นที่กำจัดขยะมูลฝอย 1.0 ไร่ ต่อประชากร 1,000 คน

จากการคาดการณ์พื้นที่สำหรับพื้นที่กำจัดขยะ ในอนาคตอีก ปี 20 พบว่า

- พ.ศ. 2565 มีจะต้องมีพื้นที่สำหรับกำจัดขยะทั้งสิ้นประมาณ 1,547 ไร่
- พ.ศ. 2570 มีจะต้องมีพื้นที่สำหรับกำจัดขยะทั้งสิ้นประมาณ 1,568 ไร่
- พ.ศ. 2575 มีจะต้องมีพื้นที่สำหรับกำจัดขยะทั้งสิ้นประมาณ 1,592 ไร่
- พ.ศ. 2580 มีจะต้องมีพื้นที่สำหรับกำจัดขยะทั้งสิ้นประมาณ 1,617 ไร่

8) สรุปผลการคาดประมาณความต้องการสาธารณูปการ

การคาดประมาณความต้องการด้านสาธารณูปการนั้นเป็นการพิจารณาถึงความสามารถในการรองรับการบริการในอนาคต ซึ่งจะมีความสัมพันธ์กับการเปลี่ยนแปลงจำนวนและโครงสร้างประชากรในการพิจารณาความต้องการด้านสาธารณูปการจึงใช้ข้อมูลการคาดประมาณจำนวนประชากรในอนาคตช่วง 20 ปี จาก พ.ศ. 2560-2580 มาวิเคราะห์เทียบกับมาตรฐานตามเกณฑ์ของโครงการศึกษาเพื่อจัดลำดับการพัฒนาเมือง การค้นหาเมืองคุณภาพด้วยมาตรฐานผังเมือง ของสำนักมาตรฐานกรมโยธาธิการและผังเมือง โดยจังหวัดศรีสะเกษ สามารถสรุปความต้องการได้ ดังนี้

(1) การต้องการด้านการศึกษา

ตามเกณฑ์ของโครงการศึกษาเพื่อจัดลำดับการพัฒนาเมือง การค้นหาเมืองคุณภาพด้วยมาตรฐานผังเมือง ของสำนักมาตรฐานกรมโยธาธิการและผังเมือง ซึ่งกำหนดเกณฑ์มาตรฐาน ไว้ดังนี้

- เมืองหรือชุมชนขนาดใหญ่มาก ควรมีสถานศึกษาระดับอุดมศึกษาให้บริการ
- เมืองหรือชุมชนขนาดใหญ่ ควรมีสถานศึกษาระดับอาชีวศึกษาขึ้นไป

- เมืองหรือชุมชนขนาดกลาง ควรมีสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา
- เมืองหรือชุมชนขนาดเล็ก ควรมีสถานศึกษาระดับประถมศึกษาอยู่ในพื้นที่
- เมืองหรือชุมชนที่มีขนาดเล็กมาก ควรมีสถานศึกษาระดับประถมศึกษาอยู่ในพื้นที่

เมื่อพิจารณาร่วมกับเกณฑ์และมาตรฐานผังเมืองรวม พ.ศ. 2549 เรื่อง การใช้ประโยชน์ที่ดินประเภทบริการด้านการศึกษา ซึ่งกำหนดไว้ดังนี้

- ชุมชนที่มีประชากร 3,500 คน ควรมีโรงเรียนระดับประถมศึกษา 1 แห่ง
- ชุมชนที่มีประชากร 9,000 คน ควรมีโรงเรียนระดับมัธยม 1 แห่ง
- ชุมชนที่มีจำนวนประชากรมากกว่า 10,000 คน ควรมีโรงเรียนมัธยมศึกษาปลาย 1 แห่ง

โดยจังหวัดศรีสะเกษจะมีจำนวนประชากรเพิ่มมากขึ้นจาก 1,468,742 คน ในปี พ.ศ. 2560 เป็น 1,554,700 คน ในปี พ.ศ. 2580 ซึ่งผลจากการคาดการณ์ความต้องการด้านการศึกษาระดับต่างๆ ที่เพิ่มขึ้น โดยผลการคาดการณ์แสดงดังตารางที่ 4.2.1-6

(2) ความต้องการด้านสาธารณสุข

ในการคาดการณ์ความต้องการด้านสาธารณสุข ใช้เกณฑ์การให้บริการสถานบริการด้านการแพทย์และสาธารณสุขของสำนักมาตรฐานกรมโยธาธิการและผังเมือง ดังนี้

- ในอีก 5 ปีข้างหน้า (พ.ศ. 2565) จังหวัดศรีสะเกษควรมีโรงพยาบาลประเภทโรงพยาบาลศูนย์ (Regional Hospital) หรือโรงพยาบาลทั่วไป (General-Hospital) และโรงพยาบาลชุมชน (Community Hospital) ขนาด 10-120 เตียง และเพิ่มจำนวนบุคลากรทางการแพทย์
- ในอีก 10 ปีข้างหน้า (พ.ศ. 2570) จังหวัดศรีสะเกษควรมีโรงพยาบาลประเภทโรงพยาบาลศูนย์ (Regional Hospital) หรือโรงพยาบาลทั่วไป (General-Hospital) และโรงพยาบาลชุมชน (Community Hospital) ขนาด 10-120 เตียง และเพิ่มจำนวนบุคลากรทางการแพทย์
- ในอีก 15 ปีข้างหน้า (พ.ศ. 2575) จังหวัดศรีสะเกษควรมีโรงพยาบาลประเภทโรงพยาบาลศูนย์ (Regional Hospital) หรือโรงพยาบาลทั่วไป (General-Hospital) และโรงพยาบาลชุมชน (Community Hospital) ขนาด 10-120 เตียง และเพิ่มจำนวนบุคลากรทางการแพทย์
- ในอีก 20 ปีข้างหน้า (พ.ศ. 2580) จังหวัดศรีสะเกษควรมีโรงพยาบาลประเภทโรงพยาบาลศูนย์ (Regional Hospital) หรือโรงพยาบาลทั่วไป (General-Hospital) และโรงพยาบาลชุมชน (Community Hospital) ขนาด 10-120 เตียง และเพิ่มจำนวนบุคลากรทางการแพทย์

ตารางที่ 4.2.1- 6 แสดงความต้องการด้านการศึกษาในจังหวัดศรีสะเกษเทียบกับมาตรฐานกรมโยธาธิการและผังเมืองใน 20 ปีข้างหน้า (พ.ศ. 2565-2580)

อำเภอ	จำนวนประชากร (คน)				ความต้องการระดับสถานศึกษาตามประเภทของเมือง			
	พ.ศ.2565	พ.ศ.2570	พ.ศ.2575	พ.ศ.2580	พ.ศ.2565	พ.ศ.2570	พ.ศ.2575	พ.ศ.2580
อำเภอเมืองศรีสะเกษ	142,100	144,700	147,500	150,400	ระดับอุดมศึกษา 2 แห่ง ระดับอาชีวศึกษา 5 แห่ง	ระดับอุดมศึกษา 2 แห่ง ระดับอาชีวศึกษา 5 แห่ง	ระดับอุดมศึกษา 2 แห่ง ระดับอาชีวศึกษา 5 แห่ง	ระดับอุดมศึกษา 2 แห่ง ระดับอาชีวศึกษา 5 แห่ง
อำเภอยางชุมน้อย	36,500	36,400	36,400	36,400	ระดับมัธยมศึกษา	ระดับมัธยมศึกษา	ระดับมัธยมศึกษา	ระดับมัธยมศึกษา
อำเภอกันทรารมย์	100,400	100,700	100,900	101,200	ระดับอุดมศึกษา 2 แห่ง	ระดับอุดมศึกษา 2 แห่ง	ระดับอุดมศึกษา 2 แห่ง	ระดับอุดมศึกษา 2 แห่ง
อำเภอกันทรลักษ์	205,000	208,700	213,100	218,300	ระดับอุดมศึกษา 3 แห่ง	ระดับอุดมศึกษา 3 แห่ง	ระดับอุดมศึกษา 3 แห่ง	ระดับอุดมศึกษา 3 แห่ง
อำเภอขุขันธ์	153,700	156,100	158,500	161,100	ระดับอุดมศึกษา 2 แห่ง	ระดับอุดมศึกษา 2 แห่ง	ระดับอุดมศึกษา 2 แห่ง	ระดับอุดมศึกษา 2 แห่ง
อำเภอไพรบึง	48,700	49,100	49,500	49,900	ระดับอาชีวศึกษา	ระดับอาชีวศึกษา	ระดับอาชีวศึกษา	ระดับอาชีวศึกษา
อำเภอปรังคัง	68,100	68,100	68,100	68,100	ระดับอุดมศึกษา 1 แห่ง	ระดับอุดมศึกษา 1 แห่ง	ระดับอุดมศึกษา 1 แห่ง	ระดับอุดมศึกษา 1 แห่ง
อำเภอขุนหาญ	109,100	110,500	112,300	114,500	ระดับอุดมศึกษา 2 แห่ง	ระดับอุดมศึกษา 2 แห่ง	ระดับอุดมศึกษา 2 แห่ง	ระดับอุดมศึกษา 2 แห่ง
อำเภอราษีไศล	80,400	80,000	79,600	79,300	ระดับอุดมศึกษา 1 แห่ง	ระดับอุดมศึกษา 1 แห่ง	ระดับอุดมศึกษา 1 แห่ง	ระดับอุดมศึกษา 1 แห่ง
อำเภออุทุมพรพิสัย	106,900	106,500	106,200	105,900	ระดับอุดมศึกษา 2 แห่ง	ระดับอุดมศึกษา 2 แห่ง	ระดับอุดมศึกษา 2 แห่ง	ระดับอุดมศึกษา 2 แห่ง
อำเภอบึงบูรพ์	10,800	10,800	10,900	11,000	ระดับประถมศึกษา	ระดับประถมศึกษา	ระดับประถมศึกษา	ระดับประถมศึกษา
อำเภอห้วยทับทัน	42,900	43,500	44,000	44,600	ระดับอาชีวศึกษา	ระดับอาชีวศึกษา	ระดับอาชีวศึกษา	ระดับอาชีวศึกษา
อำเภอโนนคูณ	40,300	41,100	41,900	42,700	ระดับอาชีวศึกษา	ระดับอาชีวศึกษา	ระดับอาชีวศึกษา	ระดับอาชีวศึกษา
อำเภอศรีรัตนะ	54,000	54,700	55,500	56,300	ระดับอาชีวศึกษา	ระดับอาชีวศึกษา	ระดับอาชีวศึกษา	ระดับอาชีวศึกษา
อำเภอน้ำเกลี้ยง	45,100	45,900	46,700	47,500	ระดับอาชีวศึกษา	ระดับอาชีวศึกษา	ระดับอาชีวศึกษา	ระดับอาชีวศึกษา
อำเภอวังหิน	51,200	52,600	54,100	55,600	ระดับอาชีวศึกษา	ระดับอาชีวศึกษา	ระดับอาชีวศึกษา	ระดับอาชีวศึกษา
อำเภอภูสิงห์	56,300	58,500	60,800	63,200	ระดับอาชีวศึกษา	ระดับอาชีวศึกษา	ระดับอาชีวศึกษา	ระดับอาชีวศึกษา
อำเภอเมืองจันทร์	19,300	21,300	24,100	27,900	ระดับมัธยมศึกษา	ระดับมัธยมศึกษา	ระดับมัธยมศึกษา	ระดับมัธยมศึกษา
อำเภอเบญจลักษ์	37,900	38,700	39,600	40,500	ระดับมัธยมศึกษา	ระดับมัธยมศึกษา	ระดับมัธยมศึกษา	ระดับอาชีวศึกษา
อำเภอพยุห์	36,300	36,400	36,500	36,700	ระดับมัธยมศึกษา	ระดับมัธยมศึกษา	ระดับมัธยมศึกษา	ระดับมัธยมศึกษา
อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ	24,000	24,100	24,100	24,200	ระดับมัธยมศึกษา	ระดับมัธยมศึกษา	ระดับมัธยมศึกษา	ระดับมัธยมศึกษา
อำเภอศีลาลาด	20,000	19,800	19,600	19,400	ระดับประถมศึกษา	ระดับประถมศึกษา	ระดับประถมศึกษา	ระดับประถมศึกษา

ที่มา : วิเคราะห์โดยบริษัทที่ปรึกษา, 2561

ตารางที่ 4.2.1- 7 คาดการณ์ความต้องการระดับสถานพยาบาลในจังหวัดศรีสะเกษ พ.ศ. 2565 พ.ศ. 2570 พ.ศ. 2575 และ พ.ศ. 2580

จังหวัด/อำเภอ/อปท	ประชากร (คน)				ความต้องการระดับสถานพยาบาลเทียบมาตรฐาน			
	พ.ศ.2565	พ.ศ.2570	พ.ศ.2575	พ.ศ.2580	พ.ศ.2565	พ.ศ.2570	พ.ศ.2575	พ.ศ.2580
จังหวัดศรีสะเกษ	1,488,700	1,508,100	1,530,000	1,554,700	โรงพยาบาลศูนย์	โรงพยาบาลศูนย์	โรงพยาบาลศูนย์	โรงพยาบาลศูนย์
อำเภอเมืองศรีสะเกษ	142,100	144,700	147,500	150,400	รพ. ศูนย์/ รพ.ทั่วไป	รพ. ศูนย์/ รพ.ทั่วไป	รพ. ศูนย์/ รพ.ทั่วไป	รพ. ศูนย์/ รพ.ทั่วไป
อำเภอยางชุมน้อย	36,500	36,400	36,400	36,400	รพ.ชุมชน ขนาด 90 เตียง	รพ.ชุมชน ขนาด 90 เตียง	รพ.ชุมชน ขนาด 90 เตียง	รพ.ชุมชน ขนาด 90 เตียง
อำเภอกันทรารมย์	100,400	100,700	100,900	101,200	รพ.ชุมชน ขนาด 120 เตียง	รพ.ชุมชน ขนาด 120 เตียง	รพ.ชุมชน ขนาด 120 เตียง	รพ.ชุมชน ขนาด 120 เตียง
อำเภอกันทรลักษ์	205,000	208,700	213,100	218,300	รพ.ทั่วไป	รพ.ทั่วไป	รพ.ทั่วไป	รพ.ทั่วไป
อำเภอขุขันธ์	153,700	156,100	158,500	161,100	รพ.ชุมชน ขนาด 120 เตียง	รพ.ชุมชน ขนาด 120 เตียง	รพ.ชุมชน ขนาด 120 เตียง	รพ.ชุมชน ขนาด 120 เตียง
อำเภอไพรบึง	48,700	49,100	49,500	49,900	รพ.ชุมชน ขนาด 30 เตียง	รพ.ชุมชน ขนาด 30 เตียง	รพ.ชุมชน ขนาด 30 เตียง	รพ.ชุมชน ขนาด 30 เตียง
อำเภอปรังค์ภู	68,100	68,100	68,100	68,100	รพ.ชุมชน ขนาด 60 เตียง	รพ.ชุมชน ขนาด 60 เตียง	รพ.ชุมชน ขนาด 60 เตียง	รพ.ชุมชน ขนาด 60 เตียง
อำเภอขุนหาญ	109,100	110,500	112,300	114,500	รพ.ชุมชน ขนาด 120 เตียง	รพ.ชุมชน ขนาด 120 เตียง	รพ.ชุมชน ขนาด 120 เตียง	รพ.ชุมชน ขนาด 120 เตียง
อำเภอราษีไศล	80,400	80,000	79,600	79,300	รพ.ชุมชน ขนาด 120 เตียง	รพ.ชุมชน ขนาด 120 เตียง	รพ.ชุมชน ขนาด 120 เตียง	รพ.ชุมชน ขนาด 120 เตียง
อำเภออุทุมพรพิสัย	106,900	106,500	106,200	105,900	รพ.ชุมชน ขนาด 120 เตียง	รพ.ชุมชน ขนาด 120 เตียง	รพ.ชุมชน ขนาด 120 เตียง	รพ.ชุมชน ขนาด 120 เตียง
อำเภอบังบูรพ์	10,800	10,800	10,900	11,000	รพ.ชุมชน ขนาด 30 เตียง	รพ.ชุมชน ขนาด 30 เตียง	รพ.ชุมชน ขนาด 30 เตียง	รพ.ชุมชน ขนาด 30 เตียง
อำเภอห้วยทับทัน	42,900	43,500	44,000	44,600	รพ.ชุมชน ขนาด 30 เตียง	รพ.ชุมชน ขนาด 30 เตียง	รพ.ชุมชน ขนาด 30 เตียง	รพ.ชุมชน ขนาด 30 เตียง
อำเภอโนนคูณ	40,300	41,100	41,900	42,700	รพ.ชุมชน ขนาด 30 เตียง	รพ.ชุมชน ขนาด 30 เตียง	รพ.ชุมชน ขนาด 30 เตียง	รพ.ชุมชน ขนาด 30 เตียง
อำเภอศรีรัตนะ	54,000	54,700	55,500	56,300	รพ.ชุมชน ขนาด 30 เตียง	รพ.ชุมชน ขนาด 30 เตียง	รพ.ชุมชน ขนาด 30 เตียง	รพ.ชุมชน ขนาด 30 เตียง
อำเภอน้ำเกลี้ยง	45,100	45,900	46,700	47,500	รพ.ชุมชน ขนาด 30 เตียง	รพ.ชุมชน ขนาด 30 เตียง	รพ.ชุมชน ขนาด 30 เตียง	รพ.ชุมชน ขนาด 30 เตียง
อำเภอวังหิน	51,200	52,600	54,100	55,600	รพ.ชุมชน ขนาด 30 เตียง	รพ.ชุมชน ขนาด 30 เตียง	รพ.ชุมชน ขนาด 30 เตียง	รพ.ชุมชน ขนาด 30 เตียง
อำเภอภูสิงห์	56,300	58,500	60,800	63,200	รพ.ชุมชน ขนาด 30 เตียง	รพ.ชุมชน ขนาด 30 เตียง	รพ.ชุมชน ขนาด 30 เตียง	รพ.ชุมชน ขนาด 30 เตียง
อำเภอเมืองจันทร์	19,300	21,300	24,100	27,900	รพ.ชุมชน ขนาด 10 เตียง	รพ.ชุมชน ขนาด 10 เตียง	รพ.ชุมชน ขนาด 10 เตียง	รพ.ชุมชน ขนาด 10 เตียง
อำเภอเบญจลักษ์	37,900	38,700	39,600	40,500	รพ.ชุมชน ขนาด 30 เตียง	รพ.ชุมชน ขนาด 30 เตียง	รพ.ชุมชน ขนาด 30 เตียง	รพ.ชุมชน ขนาด 30 เตียง
อำเภอพยุห์	36,300	36,400	36,500	36,700	รพ.ชุมชน ขนาด 30 เตียง	รพ.ชุมชน ขนาด 30 เตียง	รพ.ชุมชน ขนาด 30 เตียง	รพ.ชุมชน ขนาด 30 เตียง
อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ	24,000	24,100	24,100	24,200	รพ.ชุมชน ขนาด 30 เตียง	รพ.ชุมชน ขนาด 30 เตียง	รพ.ชุมชน ขนาด 30 เตียง	รพ.ชุมชน ขนาด 30 เตียง
อำเภอศีลาลาด	20,000	19,800	19,600	19,400	รพ.ชุมชน ขนาด 30 เตียง	รพ.ชุมชน ขนาด 30 เตียง	รพ.ชุมชน ขนาด 30 เตียง	รพ.ชุมชน ขนาด 30 เตียง

ที่มา : วิเคราะห์โดยบริษัทที่ปรึกษา, 2561

(3) ความต้องการสวนสาธารณะ

ในการคาดประมาณความต้องการสวนสาธารณะได้ใช้เกณฑ์การค้นหาเมืองคุณภาพด้วยมาตรฐานผังเมือง สำนักมาตรฐาน กรมโยธาธิการและผังเมืองซึ่งกำหนดเกณฑ์มาตรฐานว่า

- เมืองหรือชุมชนขนาดใหญ่ที่มีประชากร 65,001 คนขึ้นไป ควรมีสวนสาธารณะพื้นที่มากกว่า 5 ไร่/1,000 คน
- เมืองหรือชุมชนขนาดใหญ่ที่มีประชากร 40,001-65,000 คน ควรมีสวนสาธารณะพื้นที่มากกว่า 4 ไร่/1,000 คน
- เมืองหรือชุมชนขนาดกลางที่มีประชากร 20,001-40,000 คน ควรมีสวนสาธารณะพื้นที่มากกว่า 3 ไร่/1,000 คน
- เมืองหรือชุมชนขนาดเล็กที่มีประชากร 8,001-20,000 คน ควรมีสวนสาธารณะพื้นที่มากกว่า 2 ไร่/1,000 คน

โดยจังหวัดศรีสะเกษจะมีจำนวนประชากรเพิ่มมากขึ้นจาก 1,468,742 คน ในปี พ.ศ. 2560 เป็น 1,554,700 คน ใน พ.ศ. 2580 ซึ่งผลจากการคาดประมาณความต้องการสวนสาธารณะ พบว่า

- พ.ศ. 2565 มีความต้องการสวนสาธารณะ จำนวน 1,996.40 ไร่
- พ.ศ. 2570 มีความต้องการสวนสาธารณะ จำนวน 2,037.30 ไร่
- พ.ศ. 2575 มีความต้องการสวนสาธารณะ จำนวน 2,074.80 ไร่
- พ.ศ. 2580 มีความต้องการสวนสาธารณะ จำนวน 2,123.80 ไร่

(4) ความต้องการสถานีตำรวจ

ในการคาดประมาณความต้องการสถานีตำรวจใช้เกณฑ์ตามโครงการศึกษาเพื่อจัดลำดับการพัฒนาเมือง การค้นหาเมืองคุณภาพด้วยมาตรฐานผังเมือง สำนักมาตรฐานกรมโยธาธิการและผังเมืองซึ่งกำหนดเกณฑ์มาตรฐานว่าเมืองหรือชุมชนขนาดใหญ่ที่มีประชากร 65,001 คนขึ้นไป ควรมีสถานีตำรวจ 1 แห่ง รับผิดชอบไม่เกิน 10,000 ไร่ เมืองหรือชุมชนขนาดใหญ่ที่มีประชากร 40,001-65,000 คน ควรมีสถานีตำรวจ 1 แห่ง รับผิดชอบไม่เกิน 12,000 ไร่ เมืองหรือชุมชนขนาดกลางที่มีประชากร 20,001-40,000 คน ควรมีสถานีตำรวจ 1 แห่ง รับผิดชอบไม่เกิน 15,000 ไร่ เมืองหรือชุมชนขนาดเล็ก ที่มีประชากร 8,001-20,000 คน ควรมีสถานีตำรวจ 1 แห่ง รับผิดชอบไม่เกิน 20,000 ไร่ และเมืองหรือชุมชนขนาดเล็กมากที่มีประชากรไม่เกิน 8,000 คน ควรมีสถานีตำรวจ 1 แห่ง รับผิดชอบไม่เกิน 25,000 ไร่ ซึ่งผลจากการคาดประมาณความต้องการสถานีตำรวจของจังหวัดศรีสะเกษ พบว่า

- พ.ศ. 2565 มีความต้องการสถานีตำรวจ จำนวน 75 แห่ง
- พ.ศ. 2570 มีความต้องการสถานีตำรวจ จำนวน 75 แห่ง
- พ.ศ. 2575 มีความต้องการสถานีตำรวจ จำนวน 76 แห่ง
- พ.ศ. 2580 มีความต้องการสถานีตำรวจ จำนวน 76 แห่ง

(5) ความต้องการสถานีดับเพลิง

ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน หมายถึง การดับเพลิงและการป้องกันอัคคีภัย ซึ่งจากมาตรฐานการให้บริการของการรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ตามโครงการศึกษาเพื่อ

จัดลำดับการพัฒนาเมือง การค้นหาเมืองคุณภาพด้วยมาตรฐานผังเมือง สำนักมาตรฐานกรมโยธาธิการและผังเมือง ซึ่งกำหนดเกณฑ์มาตรฐานว่าเมืองหรือชุมชนขนาดใหญ่มากที่มีประชากร 65,001 คนขึ้นไป ควรมีระดับเพลิง 10 คั่น รถบันได 4 คั่น เมืองหรือชุมชนขนาดใหญ่ที่มีประชากร 40,001-65,000 คน ควรมีระดับเพลิง 8 คั่น รถบันได 2 คั่น เมืองหรือชุมชนขนาดกลางที่มีประชากร 20,001-40,000 คน ควรมีระดับเพลิง 4 คั่น รถบันได 1 คั่น เมืองหรือชุมชนขนาดเล็ก ที่มีประชากร 8,001-20,000 คน ควรมีระดับเพลิง 2 คั่น และเมืองหรือชุมชนขนาดเล็กมากที่มีประชากรไม่เกิน 8,000 คน ควรมีระดับเพลิง 2 คั่น ตามลำดับซึ่งผลจากการคาดประมาณ พบว่า

- พ.ศ. 2565 ต้องการระดับเพลิง 208 คั่น และรถบันได 72 คั่น
- พ.ศ. 2570 ต้องการระดับเพลิง 210 คั่น และรถบันได 73 คั่น
- พ.ศ.2575 ต้องการระดับเพลิง 210 คั่น และรถบันได 73 คั่น
- พ.ศ.2580 ต้องการระดับเพลิง 210 คั่น และรถบันได 73 คั่น

4.2.2 การพัฒนาระบบเมืองและชุมชนของจังหวัด

1) ระบบเมืองและชุมชนของจังหวัด

จังหวัดศรีสะเกษเป็นจังหวัดที่ตั้งอยู่ขอบแอ่งที่ราบลุ่มโคราชด้านตะวันออก เป็นบริเวณที่มีผืนแผ่นดินกว้างขวางอาจเรียกได้ว่าเป็นบริเวณลุ่มน้ำมูล-น้ำชีตอนล่าง ซึ่งอุดมไปด้วยลุ่มน้ำ ลำห้วยหลายสายไหลมาบรรจบในเขตอีสานใต้ ลักษณะภูมิประเทศด้านใต้เป็นบริเวณที่สูงและเทือกเขา ทอดยาวในแนวตะวันตกไปตะวันออก ส่วนตอนกลางเป็นที่ลาดเอียงเล็กน้อย และที่ราบลอนลาด โดยมีลุ่มน้ำสำคัญ เช่น ลุ่มน้ำมูล ลุ่มน้ำลำห้วย ลุ่มน้ำห้วยขะยุง ลุ่มน้ำห้วยสำราญ

จากลักษณะภูมิประเทศดังกล่าวส่งผลต่อการตั้งถิ่นฐานของประชาชน โดยชุมชนมีการตั้งถิ่นฐานในพื้นที่ตอนกลางของจังหวัด ซึ่งเป็นที่ราบลุ่มแม่น้ำ เช่น อำเภอราษีไศล อำเภออุทุมพรพิสัย อำเภอขามเฒ่า อำเภอเมืองศรีสะเกษ และอำเภอกันทรารมย์ ซึ่งมีความเชื่อมโยงกับชุมชนในจังหวัดสุรินทร์ จังหวัดอุบลราชธานี จังหวัดยโสธร โดยทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 226, 2076, 2168 ทางด้านตะวันออก มีลักษณะภูมิประเทศมีราบลอนลาด ดินบริเวณนี้เป็นดินที่มีความอุดมสมบูรณ์ระดับปานกลาง เป็นที่สูงเหมาะสมสำหรับปลูกพืชไร่ ส่วนที่เป็นที่ราบต่ำทำนาข้าวได้ผลดีมาก ซึ่งดึงดูดให้เกิดการตั้งฐานในบริเวณอำเภอโนนคูณ อำเภอเบญจลักษ์ อำเภอศรีรัตนะ อำเภอไพรบึง อำเภอขุขันธ์ และอำเภอปรังค์ภู บริเวณนี้สามารถเชื่อมโยงกับชุมชนในจังหวัดอุบลราชธานี โดยทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 221, 2085, 2178, 2360 ส่วนทางด้านใต้เป็นที่สูงและเทือกเขาพนม พื้นที่บริเวณนี้มีลักษณะภูมิประเทศต่างจากบริเวณตอนเหนือและตอนกลางอย่างเห็นได้ชัด ชุมชนในบริเวณ ได้แก่ อำเภอกันทรลักษ์ อำเภอขุนหาญ และอำเภอภูสิงห์ สามารถเชื่อมโยงกับชุมชนในจังหวัดสุรินทร์ จังหวัดอุบลราชธานี และประเทศกัมพูชา โดยทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 24, 2248, 2341, 2335

พัฒนาการด้านการตั้งถิ่นฐานชุมชนขยายตัวจากริมแม่น้ำ ซึ่งเป็นเส้นทางคมนาคมสายหลักในอดีต และมีความหนาแน่นและกระจุกตัวในบริเวณศูนย์กลางเมืองหลักหรือย่านพาณิชยกรรม ศูนย์ราชการ ทิศทางการขยายตัวของที่ตั้งถิ่นฐานมีแนวโน้มการพัฒนาตามโครงข่ายคมนาคมสายหลัก เช่น เทศบาลเมือง

ศรีสะเกษ มีการตั้งถิ่นฐานหนาแน่นบริเวณถนนอุบล ถนนวันลูกเสือ ถนนวิจิตรนคร ถนนกวงเฮง ถนนชุนซ์ และตามแนวทางรถไฟ เทศบาลเมืองกันทรลักษ์ มีการตั้งถิ่นฐาน หนาแน่นบริเวณถนน

โดยภาพรวมจังหวัดศรีสะเกษมีเทศบาลเมืองศรีสะเกษ เทศบาลตำบลกันทรารมย์ และเทศบาล ตำบลกำแพง เป็นศูนย์กลางหลักและรองในการกระจายความเจริญไปยังอำเภออื่นๆ ทางด้านเหนือและ ตอนกลางของจังหวัด โดยมีการกระจุกตัวของกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมในระดับสูงเนื่องจากมีฐานะเป็น ศูนย์กลางหลักของจังหวัด ส่วนเทศบาลเมืองกันทรลักษ์ และเทศบาลตำบลชุนซ์ เป็นศูนย์กลางรองอยู่ใน พื้นที่ด้านใต้ของจังหวัด ทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางทางเศรษฐกิจ คมนาคมขนส่ง การให้บริการสถานศึกษา สถานพยาบาล นอกนั้นเป็นศูนย์กลางให้บริการพื้นที่ชนบทกระจายตัวอยู่ทั่วไป

2) การวิเคราะห์เพื่อกำหนดเมืองและชุมชนของจังหวัด

ปัจจุบัน (พ.ศ. 2560) จังหวัดศรีสะเกษ ประกอบด้วยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้งหมด 216 แห่ง (ไม่นับรวม อบจ.) แบ่งเป็น ชุมชนเมือง 46 แห่ง (เทศบาลเมือง 2 แห่ง เทศบาลตำบล 35 แห่ง และ องค์การบริหารส่วนตำบล 9 แห่ง) และชุมชนชนบท 170 แห่ง (องค์การบริหารส่วนตำบล 170 แห่ง) ใน พ.ศ. 2560 จำนวนชุมชนเมืองลำดับศักรีที่ 1 : 2 : 3 : 4 เท่ากับ 1 : 4 : 8 : 33 โดยมีขนาดประชากรในเขตชุมชนเมือง 371,086 คน หรือคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 25.21 ของประชากรทั้งจังหวัด จากการคาดการณ์ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2580) จำนวนชุมชนเมืองลำดับศักรีที่ 1 : 2 : 3 : 4 เท่ากับ 1 : 5 : 15 : 46 โดยมีขนาดประชากรในเขตชุมชน เมือง 599,200 คน หรือคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 38.54 ของประชากรคาดการณ์ทั้งจังหวัดในระยะ 20 ปี

ระบบเมืองและการตั้งถิ่นฐานของจังหวัดศรีสะเกษในอนาคต เมืองลำดับ 1 คือ เทศบาลเมือง ศรีสะเกษ เมืองลำดับ 2 ได้แก่ เทศบาลเมืองกันทรลักษ์ เทศบาลตำบลกันทรารมย์ เทศบาลตำบลชุนซ์ เทศบาลตำบลกำแพง และเทศบาลตำบลขุนหาญ เป็นศูนย์กลางกระจายความเจริญไปสู่เมืองอื่นๆ ภายใน จังหวัด รวมถึงการเชื่อมโยงกับเมืองอื่นๆ ในภาค โดยมีการกระจุกตัวของโครงสร้างพื้นฐาน กิจกรรมทาง เศรษฐกิจและสังคมในระดับสูงกว่าเทศบาลตำบลอื่นๆ ส่วนเมืองลำดับที่ 3 และ 4 กระจายตัวอยู่ในแต่ละ อำเภอ

ในอนาคตจำนวนชุมชนเมืองที่เพิ่มขึ้นส่งผลต่อขอบเขตการให้บริการขั้นพื้นฐานที่มีมากขึ้นซึ่ง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีศักยภาพพัฒนาเป็นเมือง ควรได้รับการสนับสนุนและพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน และการบริการพื้นฐานต่างๆ ที่มีมาตรฐาน แม้ว่าสัดส่วนจำนวนเมืองลำดับศักรีต่างๆ มีแนวโน้มการกระจาย ตัวมากขึ้น แต่ในเชิงบทบาทและองค์ประกอบการให้บริการขั้นพื้นฐานแต่ละเมืองในปัจจุบัน พบว่า ยังไม่ สามารถกระจายการให้บริการเมืองลำดับรองและชุมชนชนบทได้ ส่งผลให้ประชากรพื้นที่รอบเมืองหลักยังต้อง พึ่งพาบริเวณเมืองหลักที่มีศักยภาพในปัจจุบัน ซึ่งแนวทางการพัฒนาบทบาทเมืองลำดับที่ 3 และ 4 ของอำเภอ ต่างๆ มีความสำคัญต่อการพัฒนาพื้นที่จังหวัดอย่างทั่วถึงและยั่งยืนในอนาคต

3) ทิศทางและแนวโน้มการขยายของเมือง

แนวโน้มความเป็นเมืองในอนาคต จำนวนประชากรเมืองจะมีจำนวนเพิ่มมากขึ้น เนื่องจาก ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี การส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศ ส่งผลให้เกิดการพัฒนาทาง ด้านเศรษฐกิจ โดยเฉพาะการพัฒนาทางด้านอุตสาหกรรม ซึ่งเป็นแหล่งงานการจ้างงานขนาดใหญ่ การพัฒนาการบริการทางสังคม ทั้งในด้านการศึกษาและสาธารณสุข ส่งผลให้เกิดการอพยพเข้ามาในเมือง

ในส่วนของระบบเมืองและการตั้งถิ่นฐานชุมชนในอนาคตมีการขยายตัวเพิ่มมากขึ้น เนื่องจากการลงทุนพัฒนาคมนาคมขนส่งและการส่งเสริมการลงทุนในเมืองลำดับต่างๆ ทำให้เมืองศูนย์กลางหลักและศูนย์กลางรอง กระจายความเจริญไปยังเมืองอื่นๆ พร้อมกับการเติบโตของเมืองที่อยู่บริเวณใกล้เคียงกับเมืองศูนย์กลาง เช่น เทศบาลตำบลน้ำคำ องค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์น้ำ อองค์การบริหารส่วนตำบลหนองหญ้าปล้อง ซึ่งเป็นพื้นที่ต่อเนื่องจากเทศบาลเมืองศรีสะเกษ หรือเทศบาลตำบลหนองหญ้าลาด องค์การบริหารส่วนตำบลน้ำอ้อม ซึ่งเป็นพื้นที่ต่อเนื่องจากเทศบาลเมืองกันทรลักษ์ หรือองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยเหนือ ซึ่งเป็นพื้นที่ต่อเนื่องจากเทศบาลตำบลชุมชนธุ์ เป็นต้น

แนวโน้มการพัฒนาในอนาคตของเมืองลำดับ 3 และ 4 มีแนวโน้มการพัฒนาไปตามถนนสายสำคัญที่ผ่านชุมชน และเชื่อมโยงกับเมืองศูนย์กลางหลัก เช่น บริเวณทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 226 ซึ่งเป็นเส้นทางถนนสายหลักในจังหวัดในภาคอีสานตอนใต้ ได้แก่ จังหวัดนครราชสีมา จังหวัดบุรีรัมย์ จังหวัดสุรินทร์ จังหวัดศรีสะเกษ และจังหวัดอุบลราชธานี เมืองต่างๆ ที่อยู่ใ้ในแนวทางหลวงหมายเลข 226 เช่น เทศบาลตำบลโศด เทศบาลเมืองศรีสะเกษ เทศบาลตำบลกันทรารมย์ เป็นต้น มีแนวโน้มที่จะขยายตัวมากขึ้น ส่วนทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 221 ซึ่งเป็นถนนที่เชื่อมโยงพื้นที่ในแนวเหนือ-ใต้ เมืองต่างๆ ที่อยู่ใ้ในแนวทางหลวงหมายเลข 221 เช่น เทศบาลตำบลพยุห์ เทศบาลตำบลศรีรัตนะ เทศบาลเมืองกันทรลักษ์ เป็นต้น มีแนวโน้มที่จะขยายตัวมากขึ้น

แนวทางการพัฒนาเมืองในอนาคตเพื่อให้เกิดความสมดุลการพัฒนาระหว่างเมืองและชนบท ควรกำหนดบทบาทของระบบเมืองที่เหมาะสมกับการขยายฐานเศรษฐกิจเมือง (Urban Economic Bases) โดยเฉพาะอย่างยิ่งการขยายฐานจากเมืองศูนย์กลางหลักและศูนย์กลางรอง ได้แก่ เทศบาลเมืองศรีสะเกษ เทศบาลเมืองกันทรลักษ์ เทศบาลตำบลกันทรารมย์ เทศบาลตำบลชุมชนธุ์ เทศบาลตำบลกำแพง และเทศบาลตำบลน้ำคำ ไปสู่แหล่งที่ตั้งเศรษฐกิจใหม่ที่กระจายไปสู่เมืองลำดับ 3 และ 4 การเพิ่มเมืองศูนย์กลางระดับรองให้กระจายความเจริญสู่เมืองอื่นๆ พิจารณาจากลำดับของเมืองปัจจุบันและแนวโน้มการเจริญเติบโตในอนาคต เน้นการพึ่งพาต่อกัน แบ่งหน้าที่กันตามศักยภาพของแต่ละเมือง ดังนั้นระบบเมืองในอนาคตจึงเป็นการเน้นการเพิ่มจำนวนเมืองศูนย์กลางระดับรอง เพื่อแบ่งเบาภาระจากศูนย์กลางเดิมให้ชะลอการเติบโตและขยายตัว ขณะที่เมืองระดับรองและเมืองขนาดเล็ก เพิ่มขีดความสามารถรองรับการเติบโตจากเมืองขนาดใหญ่ให้เกิดความสมดุลพึ่งพากัน โดยเน้นโอกาสการพัฒนาตามศักยภาพและโครงข่ายที่เชื่อมโยงต่อกัน

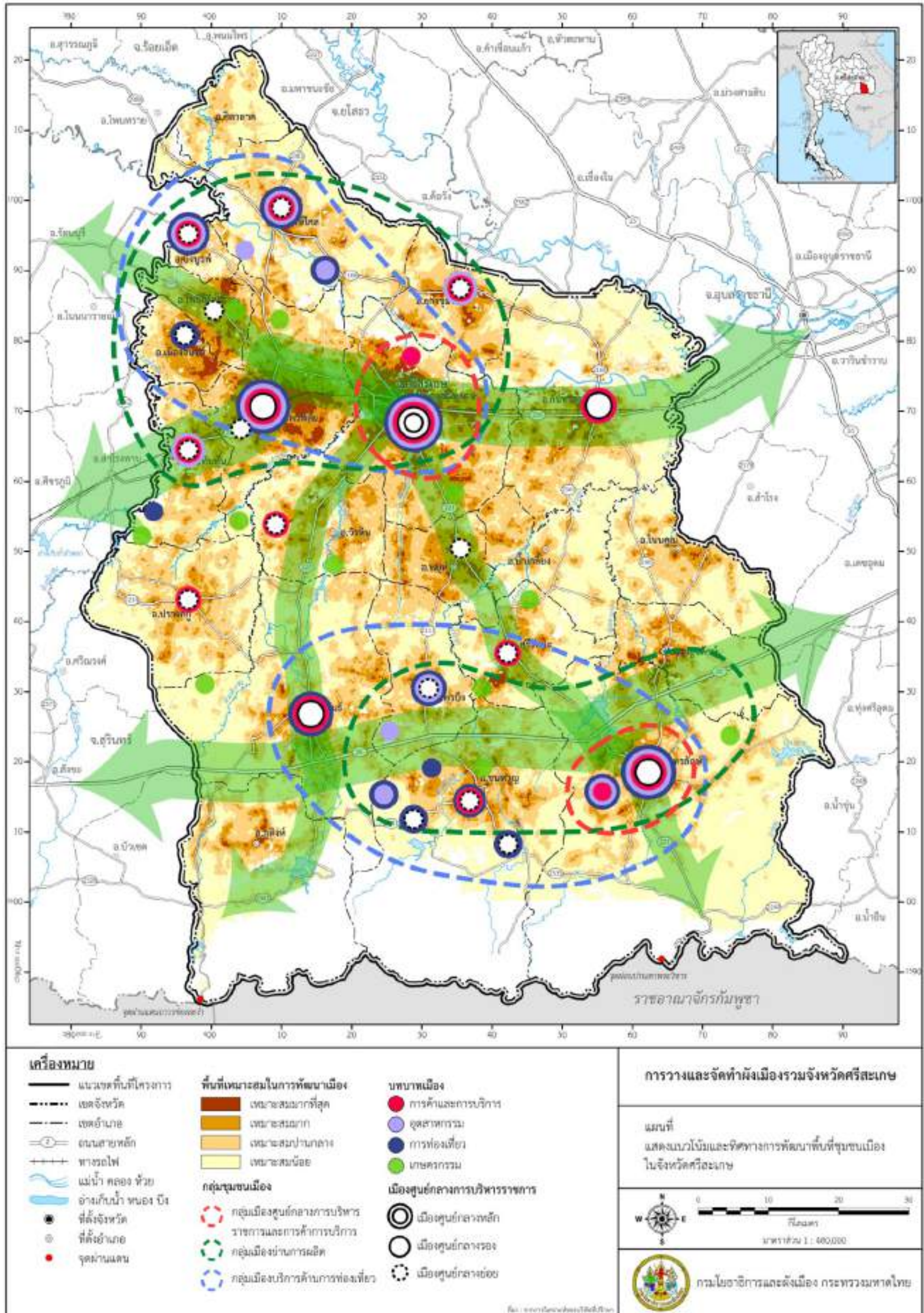
ตารางที่ 4.2.2- 1 แนวโน้มและการพัฒนาชุมชนเมืองในอนาคต จังหวัดศรีสะเกษ

ชุมชนเมือง ปี พ.ศ. 2580	จำนวน ชุมชนเมือง (แห่ง)	ขนาดประชากร คาดการณ์ ปี พ.ศ. 2580	ลักษณะเศรษฐกิจ	แนวทางการพัฒนาชุมชนเมืองในอนาคต
ลำดับที่ 1	1	44,700	ทุติยภูมิ และตติยภูมิ	<ul style="list-style-type: none"> - บทบาทเมืองหลักด้านการบริหารปกครอง การค้าการบริการ การลงทุน การศึกษา สาธารณสุข การท่องเที่ยว และการคมนาคมระดับภูมิภาค - จังหวัด - ส่งเสริมการใช้ประโยชน์ที่ดินที่มีกิจกรรมหลากหลาย (Mixed Use) รูปแบบเมืองกระชับ (Compact City) และการพัฒนาเมืองให้เป็นสีเขียว (Green City) - ส่งเสริมระบบขนส่งมวลชนในพื้นที่เมืองศูนย์กลางและพื้นที่รองรับโดยรอบ - พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่มีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับขนาดประชากรและการขยายตัว - บรรเทาและป้องกันปัจจัยเสี่ยงพื้นที่ชุมชนเมืองปัจจุบัน และส่งเสริมการขยายตัวบริเวณที่มีความเหมาะสม
ลำดับที่ 2	5	42,400	ทุติยภูมิ และตติยภูมิ	<ul style="list-style-type: none"> - บทบาทเมืองหลักด้านการบริหารปกครอง การค้าการบริการ การศึกษา สาธารณสุข การท่องเที่ยว และการคมนาคมระดับจังหวัด - อำเภอ - ส่งเสริมการใช้ประโยชน์ที่ดินที่มีกิจกรรมหลากหลาย (Mixed Use) รูปแบบเมืองกระชับ (Compact City) และการพัฒนาเมืองให้เป็นสีเขียว (Green City)- ส่งเสริมระบบขนส่งมวลชนเชื่อมโยงกับพื้นที่เมืองศูนย์กลาง - พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่มีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับขนาดประชากรและการขยายตัว - บรรเทาและป้องกันปัจจัยเสี่ยงพื้นที่ชุมชนเมืองปัจจุบัน และส่งเสริมการขยายตัวบริเวณที่มีความเหมาะสม
ลำดับที่ 3	15	118,600	ทุติยภูมิ และตติยภูมิ	<ul style="list-style-type: none"> - บทบาทเมืองหลักด้านการบริหารปกครอง การค้าการบริการ การศึกษา สาธารณสุข การท่องเที่ยว และการคมนาคมระดับอำเภอ - ตำบล - ส่งเสริมการใช้ประโยชน์ที่ดินที่มีกิจกรรมหลากหลาย (Mixed Use) และรูปแบบเมืองกระชับ (Compact City) และการพัฒนาเมืองให้เป็นสีเขียว (Green City)

ชุมชนเมือง ปี พ.ศ. 2580	จำนวน ชุมชนเมือง (แห่ง)	ขนาดประชากร คาดการณ์ ปี พ.ศ. 2580	ลักษณะเศรษฐกิจ	แนวทางการพัฒนาชุมชนเมืองในอนาคต
				<ul style="list-style-type: none"> - ส่งเสริมโครงข่ายคมนาคมขนส่งเชื่อมโยงกับพื้นที่เมืองศูนย์กลางและชุมชนย่อย - พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่ได้มาตรฐาน - - หลีกเลี่ยงการตั้งถิ่นฐานในพื้นที่เสี่ยงภัย
ลำดับที่ 4	46	493,500	ปฐมนุฎิ ทุดิยภูมิ และตติยภูมิ	<ul style="list-style-type: none"> - บทบาทเมืองหลักด้านการบริหารปกครอง การค้าการบริการ การศึกษา สาธารณสุข การท่องเที่ยว และการคมนาคมระดับอำเภอ - ตำบล - ส่งเสริมการใช้ประโยชน์ที่ดินที่มีกิจกรรมหลากหลาย (Mixed Use) และรูปแบบเมืองกระชับ (Compact City) และการพัฒนาเมืองให้เป็นสีเขียว (Green City) - ส่งเสริมโครงข่ายคมนาคมขนส่งเชื่อมโยงกับพื้นที่เมืองศูนย์กลางและชุมชนย่อย - พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่ได้มาตรฐาน - บรรเทาและป้องกันปัจจัยเสี่ยงพื้นที่ชุมชนเมืองปัจจุบัน - อนุรักษ์และพัฒนาพื้นที่สีเขียวให้เป็นประโยชน์ทางด้านสิ่งแวดล้อม - หลีกเลี่ยงการตั้งถิ่นฐานในพื้นที่เสี่ยงภัย พื้นที่สงวน พื้นที่อนุรักษ์

ที่มา : การวิเคราะห์โดยบริษัทที่ปรึกษา, พ.ศ. 2561

แผนที่ 4.2.2- 1 แสดงแนวโน้มและทิศทางการพัฒนาพื้นที่ชุมชนเมือง

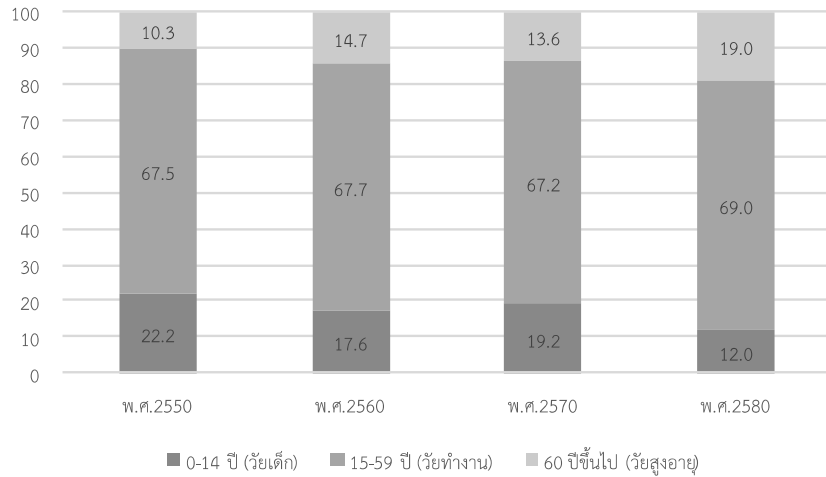
4.3 การวิเคราะห์ความพร้อมและความสามารถในการรองรับการพิจารณา (Carrying Capacity)

4.3.1 ความพร้อมด้านประชากรและกำลังแรงงาน

1) แนวโน้มด้านประชากร

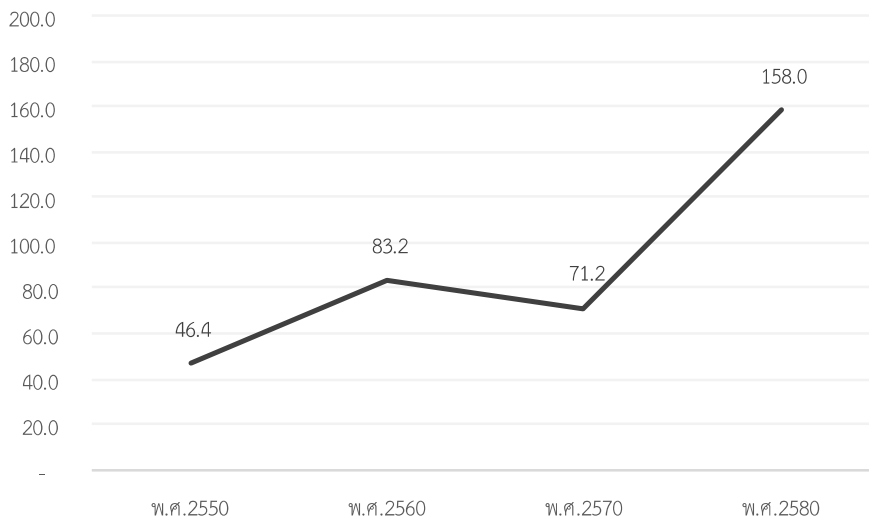
แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงประชากรของจังหวัดศรีสะเกษ พบว่า จังหวัดศรีสะเกษในอนาคต กำลังก้าวเข้าสู่ภาวะอิมตัวของการเพิ่มขึ้นของประชากร ซึ่งจะเห็นได้จากอัตราการขยายตัวของประชากรมีการเพิ่มขึ้นในอัตราที่ลดลง โดยมีอัตราการเพิ่มขึ้นเฉลี่ยเพียงร้อยละ 0.17 ต่อปี ซึ่งเป็นผลมาจากองค์ประกอบของการเปลี่ยนแปลงลดลง ทั้งอัตราการเพิ่มตามธรรมชาติที่ลดลง ขณะที่อัตราการย้ายถิ่นสุทธิติดลบ หมายถึง จำนวนการย้ายออกของประชากรมีมากกว่าการย้ายเข้าของประชากร เป็นผลให้ประชากรในอนาคตอีก 20 ปีข้างหน้าเพิ่มขึ้น 85,958 คน หรือมีประชากรเพิ่มขึ้นทั้งจังหวัดเพียง 4,298 คน เท่านั้น โดยอำเภอที่มีอัตราการเพิ่มของประชากรมากที่สุด 5 อันดับแรก คือ อำเภอเมืองจันทร์ (ร้อยละ 2.74 ต่อปี) รองลงมาคือ อำเภอภูสิงห์ (ร้อยละ 0.84 ต่อปี) อำเภอวังหิน (ร้อยละ 0.57 ต่อปี) อำเภอเบญจลักษ์ (ร้อยละ 0.46 ต่อปี) อำเภอโนนคูณ (ร้อยละ 0.41 ต่อปี) ขณะที่อำเภอที่มีแนวโน้มของประชากรลดลงในอนาคต ได้แก่ อำเภอขุขันธ์ (ร้อยละ -0.02 ต่อปี) อำเภออุทุมพรพิสัย (ร้อยละ -0.06 ต่อปี) อำเภอราศีไศล (ร้อยละ -0.09 ต่อปี) และอำเภอศีลาลาด (ร้อยละ -0.20 ต่อปี)

การเพิ่มขึ้นของประชากรที่มีอัตราการลดลงนี้ มีผลมาจากอัตราการเพิ่มตามธรรมชาติที่ลดลง เนื่องจากจำนวนคนเกิดลดลง ซึ่งส่งผลต่อเนื่องไปยังการเข้าสู่วัยแรงงานของประชากรที่ลดลงตามไปด้วย ขณะที่อัตราการตายลดลงเช่นเดียว เป็นผลให้ประชากรที่ช่วงชีวิตที่ยืนยาวมากยิ่งขึ้น จะเห็นได้จากแนวโน้มของประชากรในปี พ.ศ. 2570 ที่จังหวัดศรีสะเกษ มีประชากรวัยเด็ก จำนวน 289,300 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 19.2 ของประชากรรวมทั้งจังหวัด ขณะที่ในปี พ.ศ. 2580 จังหวัดศรีสะเกษ มีจำนวนประชากรวัยเด็กลดลงเหลือจำนวน 186,600 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 12.0 ของประชากรรวมทั้งจังหวัด คิดเป็นอัตราการเปลี่ยนแปลงเท่ากับ -3.5 ต่อปี ขณะเดียวกันเป็นที่ชัดเจนว่า จังหวัดศรีสะเกษกำลังก้าวเข้าสู่สังคมของผู้สูงอายุเช่นเดียวกับพื้นที่อื่นๆ ของประเทศ เนื่องจากการเพิ่มขึ้นของประชากรวัยสูงอายุ เป็นกลุ่มที่สัดส่วนการเพิ่มขึ้นเป็นจำนวนมาก ในปี พ.ศ. 2570 ที่จังหวัดศรีสะเกษ มีประชากรวัยสูงอายุ จำนวน 205,900 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 13.6 ของประชากรรวมทั้งจังหวัด ขณะที่ในปี พ.ศ. 2580 จังหวัดศรีสะเกษ มีจำนวนประชากรวัยสูงอายุลดลง เหลือจำนวน 294,800 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 19.0 ของประชากรรวมทั้งจังหวัด คิดเป็นอัตราการเปลี่ยนแปลงเท่ากับ 4.3 ต่อปี ซึ่งส่งผลให้อัตราการพึ่งพิงของประชากรวัยสูงอายุนั้นมีมากกว่าอัตราการพึ่งพิงของประชากรวัยเด็ก นอกจากนี้ เมื่อพิจารณาถึงประชากรในวัยแรงงาน ที่ถือเป็นประชากรที่มีส่วนสำคัญของการพัฒนาระบบเศรษฐกิจ จะพบว่าการเพิ่มขึ้นของสัดส่วนประชากรในวัยแรงงานมีเพียงเล็กน้อยเท่านั้น โดยในปี พ.ศ. 2570 ที่จังหวัดศรีสะเกษ มีประชากรวัยแรงงาน จำนวน 1,013,600 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 67.2 ของประชากรรวมทั้งจังหวัด ขณะที่ในปี พ.ศ. 2580 จังหวัดศรีสะเกษ มีจำนวนประชากรวัยเด็กลดลงเหลือจำนวน 1,073,300 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 69.0 ของประชากรรวมทั้งจังหวัด คิดเป็นอัตราการเปลี่ยนแปลง เท่ากับ 0.6 ต่อปี

แผนภูมิที่ 4.3.1- 1 การเปลี่ยนแปลงสัดส่วนประชากรของจังหวัดศรีสะเกษในอนาคต

สำหรับปัจจัยหนึ่งที่จะเป็นตัวชี้วัดการเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุนั้น คือ ดัชนีผู้สูงอายุ ซึ่งเป็นอัตราส่วนระหว่างประชากรวัยสูงอายุต่อประชากรวัยเด็ก 100 คน ซึ่งจากข้อมูลย้อนหลังไปอดีต พบว่า ดัชนีของผู้สูงอายุของจังหวัดศรีสะเกษนั้น มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นตามลำดับจากเดิมในปี พ.ศ. 2550 จังหวัดศรีสะเกษ มีค่าดัชนี เท่ากับ 46.4 และเพิ่มขึ้นเป็น 83.2 ในปี พ.ศ. 2560 และเป็นทิศทางว่าในอีก 20 ปีข้างหน้า จำนวนประชากรวัยสูงอายุจะมีมากกว่าประชากรวัยเด็กคือ มีดัชนีผู้สูงอายุมากกว่า 158.0

แผนภูมิที่ 4.3.1- 2 ดัชนีผู้สูงอายุของจังหวัดศรีสะเกษในอนาคต

การเปลี่ยนแปลงของประชากรจังหวัดศรีสะเกษในช่วงวัยสูงอายุที่เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วนี้ แสดงให้เห็นถึงจังหวัดศรีสะเกษเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ (Aging Society) หมายถึง สังคมที่มีประชากรอายุ 60 ปีขึ้นไป ที่อยู่จริงในพื้นที่ต่อประชากรทุกช่วงอายุในพื้นที่เดียวกัน ในอัตราเท่ากับหรือมากกว่าร้อยละ 10 ขึ้นไป ซึ่งจะเห็นได้ว่า จังหวัดศรีสะเกษเข้าสู่สังคมของผู้สูงอายุตั้งแต่ปี พ.ศ. 2550 เป็นต้นมาแล้ว ในขณะที่ในอนาคต คาดว่าหลังปี พ.ศ. 2580 เป็นต้นไป จังหวัดศรีสะเกษจะเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุโดยสมบูรณ์ (Aged Society) ซึ่งหมายถึง หมายถึง สังคมที่มีประชากรอายุ 60 ปีขึ้นไปที่อยู่จริงในพื้นที่ต่อประชากรทุกช่วงอายุในพื้นที่เดียวกัน

ในอัตราเท่ากับหรือมากกว่าร้อยละ 20 ขึ้นไป ซึ่งในการเตรียมรับกับสังคมผู้สูงอายุนี้เป็นประเด็นท้าทายที่ทุกภาคส่วนของสังคมจะต้องให้ความสำคัญและร่วมมือกันขับเคลื่อนไปพร้อม ๆ กันทั้งในระดับนโยบายและระดับปฏิบัติการ รวมไปถึงการเตรียมความพร้อมในระดับบุคคล และการเตรียมความพร้อมเชิงระบบเพื่อรองรับสังคมสูงวัย ทั้งในส่วนการเตรียมความพร้อมให้มีความสำคัญการเตรียมความพร้อมตั้งแต่อยู่ในวัยเด็กวัยทำงาน เพื่อเป็นผู้สูงอายุที่มีคุณภาพ การส่งเสริมภาวะการเจริญพันธุ์ด้วยการส่งเสริมการมีบุตรของคนไทย การส่งเสริมผู้สูงอายุปัจจุบันและอนาคตให้สามารถพึ่งพาตนเองได้ยาวนานที่สุด รวมถึงการส่งเสริมศักยภาพและพัฒนาผู้สูงอายุด้วยเช่นกัน

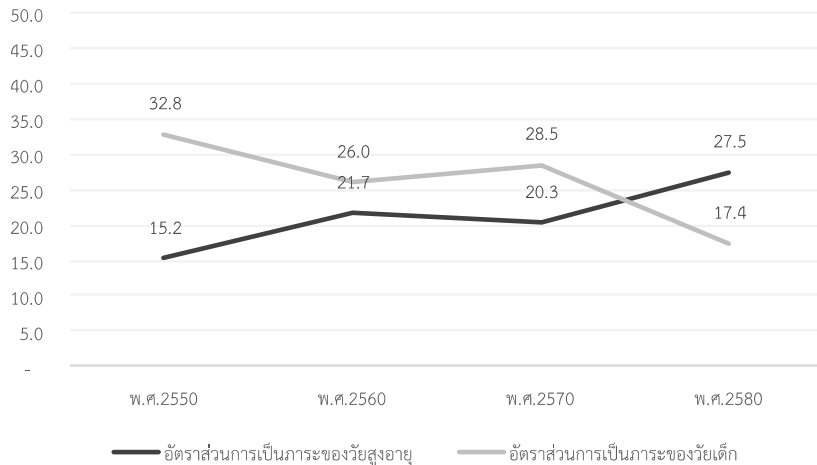
ในอดีต จังหวัดศรีสะเกษมีประชากรวัยเด็กจำนวนมากเมื่อเทียบกับประชากรวัยทำงาน เช่น จากข้อมูลทะเบียนราษฎรในปี พ.ศ. 2550 อัตราส่วนพึ่งพิงรวมของเด็กและผู้สูงอายุคือ 48.1 ต่อผู้ที่อยู่ในวัยทำงาน 100 คน ในเวลานั้น เป็นช่วงที่จำนวนประชากรในวัยเด็กและวัยแรงงานลดจำนวนลงอย่างมาจากการที่ค่านิยมของการลูกมากในอดีตที่ทำให้มีประชากรวัยเด็กมาก ต่อมาความสำเร็จของการลดอัตราการเกิดทำให้มีเด็กเกิดน้อยลง ส่งผลให้ค่าอัตราส่วนพึ่งพิงที่เคยสูงในอดีตนั้นลดต่ำลง จากในปีพ.ศ. 2550 ค่าอัตราส่วนพึ่งพิงรวมได้ลดลงเหลือ 48.1 และลดลงไปอีกจนเหลือ 47.7 ในปี พ.ศ. 2560 หลังจากนั้นคาดว่าอัตราส่วนพึ่งพิงรวมจะกลับสูงขึ้นไปอีกจนถึง 48.9 ในปี พ.ศ. 2570 อันเนื่องมาจากการเพิ่มขึ้นของจำนวนผู้สูงอายุและการลดลงของวัยเด็ก การที่ค่าอัตราส่วนพึ่งพิงกลับเพิ่มสูงขึ้นหลังจากที่ได้ลดลงอย่างต่อเนื่องนั้นเป็นผลมาจากจำนวนประชากรสูงอายุที่เพิ่มมากขึ้น แต่ในขณะปี พ.ศ. 2580 ค่าอัตราส่วนการพึ่งพิงของประชากรกลับลดต่ำลงอีกเนื่องจากการลดลงอย่างรวดเร็วของประชากรวัยเด็ก ทำให้อัตราส่วนการพึ่งพิงของประชากรรวมลดลงตามไปด้วย

อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาแยกระหว่าง อัตราส่วนพึ่งพิงวัยเด็กและวัยสูงอายุแล้ว จะพบว่าอัตราส่วนพึ่งพิงวัยเด็กได้ลดลงอย่างมากและต่อเนื่องมา ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2550 จนถึงปี พ.ศ. 2580 ในขณะที่อัตราส่วนพึ่งพิงวัยสูงอายุได้เพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง ในช่วงเวลาเดียวกัน จึงสรุปได้ว่าแนวโน้มรูปแบบการพึ่งพิงจะเปลี่ยนจากการพึ่งพิงของเด็กเป็นส่วนใหญ่ มาสู่การพึ่งพิงของผู้สูงอายุเป็นส่วนใหญ่

ตารางที่ 4.3.1- 1 จำนวนและสัดส่วนประชากร ดัชนีผู้สูงอายุ และอัตราส่วนการเป็นภาระของวัยเด็กและวัยแรงงานในอนาคต

	พ.ศ.2550	พ.ศ.2560	พ.ศ.2570	พ.ศ.2580
จำนวนประชากร 0-14 ปี (วัยเด็ก)	320,319	258,851	289,300	186,600
จำนวนประชากร 15-59 ปี (วัยทำงาน)	975,099	994,492	1,013,600	1,073,300
จำนวนประชากร 60 ปีขึ้นไป (วัยสูงอายุ)	148,598	215,399	205,900	294,800
สัดส่วนประชากรวัยเด็ก	22.2	17.6	19.2	12.0
สัดส่วนประชากรวัยทำงาน	67.5	67.7	67.2	69.0
สัดส่วนประชากรวัยสูงอายุ	10.3	14.7	13.6	19.0
ดัชนีผู้สูงอายุ	46.4	83.2	71.2	158.0
อัตราส่วนการเป็นภาระของวัยแรงงาน	15.2	21.7	20.3	27.5
อัตราส่วนการเป็นภาระของวัยเด็ก	32.8	26.0	28.5	17.4

ที่มา : สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย พ.ศ. 2560, วิเคราะห์โดยบริษัทที่ปรึกษา

แผนภูมิที่ 4.3.1- 3 อัตราส่วนการพึ่งพิงของจังหวัดศรีสะเกษในอนาคต

2) แนวโน้มด้านแรงงาน

เมื่อพิจารณาศักยภาพความพร้อมด้านแรงงานของจังหวัดศรีสะเกษ พบว่า ในภาพรวมในอีก 20 ปีหน้า จังหวัดศรีสะเกษยังมีการเพิ่มของประชากรในวัยแรงงานอยู่อย่างต่อเนื่อง แต่เป็นการเพิ่มของประชากรในอัตราที่ไม่สูงนัก เพียงร้อยละ 0.6 ต่อปีเท่านั้น เนื่องมาจากอัตราการเพิ่มตามธรรมชาติที่ลดลง ส่งผลให้ประชากรในวัยเด็กลดลงตามไปด้วย ซึ่งส่งผลในระยะยาวกับการเข้าสู่วัยแรงงานของจังหวัด ซึ่งเมื่อพิจารณาในรายละเอียดนั้น การเพิ่มขึ้นของประชากรในวัยแรงงานของจังหวัดศรีสะเกษนั้น เป็นการเพิ่มขึ้นของประชากรในช่วงอายุ 35 ปีขึ้นไป ขณะที่ในส่วนของประชากรที่มีอายุ 35 ปีลงมา มีจำนวนลดลงอย่างต่อเนื่องด้วยเหตุผลที่กล่าวมาข้างต้น แต่อย่างไรก็ดี ในภาพรวมถือว่า จังหวัดศรีสะเกษยังมีศักยภาพของแรงงานในแง่ของจำนวนกำลังแรงงานรวมที่จะคงจำนวนได้ในอนาคต แต่ในส่วนของ การเพิ่มผลิตภาพของแรงงานนั้นเป็นสิ่งจำเป็นที่จะต้องได้รับการพัฒนาควบคู่ไปด้วยในอนาคตเช่นกัน

4.3.2 ความพร้อมด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

การวิเคราะห์ความสามารถในการรองรับทางกายภาพและนิเวศวิทยาของพื้นที่ เป็นการวิเคราะห์ ที่ช่วยทำให้ทราบถึงขอบเขตและขนาดพื้นที่ที่มีความเหมาะสมและมีศักยภาพในการพัฒนาและขยายตัวของเมืองในอนาคต โดยพื้นที่ดังกล่าวจะมีขอบเขตและขนาดพื้นที่อยู่นอกเหนือจากพื้นที่ที่มีคุณค่าในทางนิเวศวิทยาซึ่งควรค่าแก่การสงวนและอนุรักษ์ ขอบเขตพื้นที่ที่มีคุณค่าในทางนิเวศวิทยาซึ่งควรค่าแก่การสงวนและอนุรักษ์แบ่งออกเป็น 2 พื้นที่หลัก ได้แก่

1) พื้นที่สงวน

(1) พื้นที่อุทยานแห่งชาติ

พื้นที่อุทยานแห่งชาติในจังหวัดศรีสะเกษ ได้แก่ อุทยานแห่งชาติเขาพระวิหาร ตั้งอยู่ในท้องที่อำเภอขามเฒ่า อำเภอไพร่ชน จังหวัดอุบลราชธานี และอำเภอกันทรลักษ์ จังหวัดศรีสะเกษ (ตั้งอยู่ในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลเสาธงชัยและองค์การบริหารส่วนตำบลภูพานมอญ) เมื่อคำนวณด้วยระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์จากกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช มีเนื้อที่ทั้งสิ้น 58.33 ตารางกิโลเมตรหรือประมาณ 36,458.13 ไร่

(2) พื้นที่เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า

จังหวัดศรีสะเกษเป็นที่ตั้งของเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าต่างๆ ได้แก่ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าห้วยศาลาและเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าพนมดงรัก คิดเป็นพื้นที่เมื่อคำนวณด้วยระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ทั้งสิ้น 710.70 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 444,186.80 ไร่ มีการกระจายตัวอยู่ในพื้นที่อำเภอกันทรลักษ์ อำเภอขุนหาญ อำเภอภูสิงห์ โดยอยู่ในความดูแลและรับผิดชอบของสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ 9 (อุบลราชธานี)

(3) พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ (อยู่ในความรับผิดชอบของกรมป่าไม้)

จังหวัดศรีสะเกษเป็นที่ตั้งของพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ จำนวนทั้งสิ้น 25 แห่ง โดยพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติที่อยู่ในความรับผิดชอบของกรมป่าไม้ ได้แก่ พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติพื้นที่ป่าเพื่อการอนุรักษ์ (Zone C) และพื้นที่ป่าที่เหมาะสมต่อการเกษตรกรรม (Zone A) และพื้นที่ป่าเพื่อการเศรษฐกิจ (Zone E) ที่ไม่ได้ส่งมอบให้ ส.ป.ก. หรือหน่วยงานอื่นๆ ตามกฎหมาย

(4) พื้นที่เขตสงวนทรัพยากรแร่

เขตสงวนทรัพยากรแร่ครอบคลุมพื้นที่ทั้งสิ้น 462.58 ตารางกิโลเมตร หรือร้อยละ 5.23 ของพื้นที่จังหวัด มีมูลค่าแหล่งแร่ 37,584.45 ล้านบาท โดยครอบคลุมพื้นที่แหล่งแร่ จำนวน 2 แห่ง ได้แก่ แหล่งแร่พลอย อำเภอขุนหาญ อำเภอกันทรลักษ์ในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าห้วยศาลาและเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าพนมดงรัก และแหล่งแร่พลอยในลุ่มน้ำลำซอม ตำบลภูผามอก อำเภอกันทรลักษ์ ในเขตอุทยานแห่งชาติเขาพระวิหาร

(5) พื้นที่ชุ่มน้ำและแหล่งน้ำ

พื้นที่ชุ่มน้ำที่ได้รับการขึ้นทะเบียนและอยู่ในความรับผิดชอบของสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของจังหวัดศรีสะเกษมีมากมาย โดยพื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญระดับชาติ ได้แก่ แม่น้ำมูลและบึงทาม และสบแม่น้ำมูลชี นอกจากนี้ จังหวัดศรีสะเกษยังมีพื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญระดับท้องถิ่น คิดเป็นจำนวนรวมทั้งสิ้น 690 แห่ง

(6) พื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ 1A และ 1B

พื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ 1A เป็นพื้นที่ต้นน้ำลำธารที่ยังมีสภาพป่าสมบูรณ์ มีศักยภาพเหมาะสมเป็นพื้นที่ต้นน้ำโดยเฉพาะมีความลาดชันสูงตั้งแต่ร้อยละ 50 ขึ้นไป ดินมีสมรรถนะการพังทลายสูง คิดเป็นขนาดพื้นที่ทั้งสิ้น 208.34 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 130,214.94 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 2.36 ของพื้นที่จังหวัด และพื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ 1B มีศักยภาพเหมาะสมเป็นพื้นที่ต้นน้ำ เป็นพื้นที่ที่สภาพป่าส่วนใหญ่ได้ถูกทำลาย ตัดแปลง หรือเปลี่ยนแปลงเพื่อการพัฒนาหรือการใช้ที่ดินรูปแบบอื่นก่อน พ.ศ. 2525 มีความลาดชันสูงตั้งแต่ร้อยละ 50 ขึ้นไป ดินมีสมรรถนะการพังทลายสูง คิดเป็นพื้นที่เพียง 34.41 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 21,507.25 ไร่ ร้อยละ 0.39 ของพื้นที่จังหวัด

2) พื้นที่อนุรักษ์ (Conservation Area)

(1) พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ (ที่อยู่นอกเหนือความรับผิดชอบของกรมป่าไม้)

ได้แก่ พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติพื้นที่ป่าที่เหมาะสมต่อการเกษตรกรรม (Zone A) และพื้นที่ป่าเพื่อการเศรษฐกิจ (Zone E) ที่ส่งมอบให้สำนักงานปฏิรูปที่ดินเพื่อการเกษตร (ส.ป.ก.) หรือหน่วยงานอื่นๆ ตามกฎหมาย

(2) พื้นที่ป่าไม้ถาวรตามมติคณะรัฐมนตรี

ป่าไม้ถาวรตามมติคณะรัฐมนตรีในจังหวัดศรีสะเกษมีจำนวนทั้งสิ้น 33 แห่ง ได้แก่ ป่าดงดินแดงหรือป่าฝั่งซ้ายห้วยขยุง ป่าที่จัดสรรห้วยมะลู่ ป่าห้วยทา-ห้วยขยุง ป่าสนบุสูง ป่าห้วยสำราญ แปลง 4 ฯลฯ คิดเป็นขนาดพื้นที่เมื่อคำนวณด้วยระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ทั้งสิ้น 2,729.41 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 1,705,882.41 ไร่

(3) พื้นที่ป่าชุมชน

ป่าชุมชนในจังหวัดศรีสะเกษได้มีการริเริ่มตั้งแต่ พ.ศ. 2543 จนถึงปัจจุบัน คิดเป็นโครงการป่าชุมชนทั้งสิ้น 76 แห่ง กระจายตัวอยู่ในอำเภอต่างๆ มีพื้นที่รวมกว่า 19,705 ไร่

(4) พื้นที่เขตอนุรักษ์ทรัพยากรแร่

เขตอนุรักษ์ทรัพยากรแร่ครอบคลุมพื้นที่ทั้งสิ้น 510.68 ตารางกิโลเมตร คิดเป็นมูลค่าของแหล่งแร่ 11,669,640.19 ล้านบาท โดยแหล่งแร่ที่อยู่ในเขตอนุรักษ์ทรัพยากรแร่มีลักษณะเป็นทั้งแหล่งแร่บะซอลต์ จำนวน 4 แห่ง เช่น แหล่งหินบะซอลต์เพื่ออุตสาหกรรมก่อสร้าง อำเภอขุนหาญ อำเภอกันทรลักษ์ เป็นต้น แหล่งแร่เกลือหินและโพแทช จำนวน 44 แห่ง เช่น แหล่งแร่เกลือหินและโพแทช ตำบลอีปาด อำเภอกันทรารมย์ ตำบลลิ้นฟ้า อำเภอขามน้อย ตำบลหนองแค อำเภอราชไศล เป็นต้น และแหล่งแร่พลอย จำนวนทั้งสิ้น 7 แห่ง เช่น แหล่งพลอย ตำบลบักตอง อำเภอขุนหาญ แหล่งพลอยในลุ่มน้ำลำซอม ตำบลผาหมอก อำเภอกันทรลักษ์ ฯลฯ

จากขนาดพื้นที่ที่มีคุณค่าทางนิเวศวิทยาดังกล่าว พื้นที่ซึ่งควรค่าแก่การสงวนและอนุรักษ์จึงมีเนื้อที่ทั้งสิ้น 3,306.13 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 2,066,334 ไร่ (คิดเป็นพื้นที่สงวนทั้งสิ้น 163.50 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 102,187.89 ไร่ และพื้นที่อนุรักษ์ทั้งสิ้น 3,142.63 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 1,964,146.12 ไร่) พื้นที่คงเหลือของจังหวัดศรีสะเกษที่สามารถส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาและขยายตัวของเมืองต่อไปในอนาคตจึงมีจำนวนทั้งสิ้น 5,533.84 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 3,458,651 ไร่

4.3.3 ความพร้อมด้านทรัพยากรน้ำ

จากการศึกษาวิเคราะห์สมมูลน้ำของพื้นที่ลุ่มน้ำในจังหวัดศรีสะเกษเมื่อพิจารณาถึงในอนาคตปี พ.ศ. 2580 พบว่า พื้นที่ชลประทานในปัจจุบันของจังหวัดศรีสะเกษ รวมถึงหากมีการพัฒนาโครงการทั้งหมดตามแผนของหน่วยงานต่างๆ จะยังคงทำให้เกิดการขาดแคลนน้ำ รวมทั้งระยะเวลาที่ขาดแคลนยาวนานขึ้น ดังสรุปปริมาณน้ำที่ขาดแคลนและช่วงเวลาที่ขาดแคลนเฉลี่ยในรอบ 30 ปีที่ทำการวิเคราะห์ข้อมูล ในตารางที่

4.3.3-1

ตารางที่ 4.3.2- 1 การคำนวณพื้นที่คงเหลือของจังหวัดศรีสะเกษที่สามารถส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาและขยายตัวของเมืองต่อไปในอนาคต

อำเภอ	ขนาดพื้นที่อปท.		ขนาดพื้นที่สงวน		ขนาดพื้นที่อนุรักษ์		ขนาดพื้นที่คงเหลือ	
	ตร.กม.	ไร่	ตร.กม.	ไร่	ตร.กม.	ไร่	ตร.กม.	ไร่
อ.เมืองศรีสะเกษ	576.37	360,228.75	11.35	7,096.81	19.71	12,315.93	545.31	340,816.01
อ.ยางชุมน้อย	209.55	130,971.25	6.19	3,869.10	37.46	23,409.55	165.91	103,692.60
อ.กันทรารมย์	664.21	415,131.25	36.14	22,584.53	176.51	110,316.24	451.57	282,230.47
อ.กันทรลักษ์	1,236.58	772,862.50	15.03	9,394.59	845.20	528,247.96	376.35	235,219.95
อ.ขุขันธ์	914.31	571,441.25	8.86	5,537.56	74.60	46,623.35	830.85	519,280.34
อ.ไพรบึง	248.85	155,528.13	3.34	2,086.56	0.00	0.00	245.51	153,441.57
อ.ขุนหาญ	723.06	451,909.38	6.17	3,853.26	523.33	327,080.43	193.56	120,975.69
อ.ราชีไศล	498.80	311,750.00	46.89	29,305.18	197.21	123,256.07	254.70	159,188.75
อ.อุทุมพรพิสัย	407.93	254,955.63	2.99	1,866.16	17.26	10,786.95	387.68	242,302.51
อ.บึงบูรพ์	49.58	30,988.75	1.55	971.78	19.44	12,147.48	28.59	17,869.49
อ.ห้วยทับทัน	194.59	121,616.25	1.43	893.36	48.01	30,005.25	145.15	90,717.64
อ.โนนคูณ	256.85	160,533.13	3.01	1,879.77	1.12	700.15	252.73	157,953.20
อ.ศรีรัตนะ	236.68	147,927.50	0.71	446.46	102.17	63,853.52	133.80	83,627.52
อ.น้ำเกลี้ยง	257.83	161,141.25	1.19	742.64	169.63	106,016.86	87.01	54,381.75
อ.วังหิน	237.62	148,511.88	1.86	1,163.22	42.38	26,488.19	193.38	120,860.47
อ.ภูสิงห์	940.10	587,565.62	8.23	5,145.72	643.97	402,481.62	287.90	179,938.28
อ.เมืองจันทร์	95.84	59,898.75	1.56	976.06	1.53	953.96	92.75	57,968.73
อ.เบญจลักษ์	331.33	207,081.88	2.21	1,380.81	17.38	10,862.14	311.74	194,838.93
อ.พยุห์	225.46	140,911.25	1.68	1,048.51	19.04	11,902.36	204.74	127,960.38
อ.โพธิ์ศรีสุวรรณ	111.10	69,440.00	0.96	601.65	10.13	6,333.75	100.01	62,504.60
อ.ศีลาสาท	137.87	86,168.75	0.00	0.00	137.87	86,168.75	0.00	0.00
รวมทั้งจังหวัด	8,839.98	5,524,985.00	163.50	102,187.89	3,142.63	1,964,146.12	5,533.84	3,458,651.00

ที่มา : จากการคำนวณด้วยระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์, 2561

ตารางที่ 4.3.3- 1 ความพร้อมด้านทรัพยากรน้ำ

สถานการณ์น้ำใน จังหวัดศรีสะเกษ	สภาพอนาคต (พ.ศ. (2580
ความจุอ่างเก็บน้ำรวม (ล้าน .1ลูกบาศก์เมตร)	570.84
พื้นที่เพาะปลูกทั้งหมดในและนอกเขตชลประทาน (ไร่) .2	1,024,197
ปริมาณความต้องการใช้น้ำ (ล้าน .3ลูกบาศก์เมตร)	
- อุปโภคบริโภค และการท่องเที่ยว	95.7
- อุตสาหกรรม	15.8
- การเกษตรในและนอกเขตชลประทาน	2,637.7
- รวม	2,749.2
ปริมาณน้ำขาดแคลน (ล้าน .4ลูกบาศก์เมตร/ปี)	
- อุปโภคบริโภค และการท่องเที่ยว	0.48
- อุตสาหกรรม	6.8
- การเกษตรในและนอกเขตชลประทาน	162.60
- รวม	169.88
.5ช่วงเวลาขาดแคลนเฉลี่ย (ปี)	17

จากข้อมูลในตารางดังกล่าวมา จะเห็นได้ว่า ความขาดแคลนน้ำในจังหวัดศรีสะเกษ ด้านอุปโภคบริโภค 0.48 ล้านลูกบาศก์เมตร ด้านอุตสาหกรรมประมาณ 6.8 ล้านลูกบาศก์เมตร และการเกษตร ทั้งในและนอกเขตชลประทาน ประมาณ 162.88 ล้าน ลูกบาศก์เมตรรวมความขาดแคลนน้ำ ในจังหวัดศรีสะเกษ 169.88 ล้านลูกบาศก์เมตร สรุปได้ว่า จำเป็นต้องพัฒนาแหล่งน้ำเพิ่มเติมจากแผนงานที่มีอยู่

4.3.4 ความสามารถในการรองรับด้านการใช้ประโยชน์ที่ดิน

การวิเคราะห์ความสามารถในการรองรับการพัฒนาด้านการใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อที่จะทราบว่าในพื้นที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่างๆ มีพื้นที่รองรับการพัฒนาเมืองเท่าไร เพียงพอที่จะรองรับจำนวนประชากรที่จะเพิ่มขึ้นได้หรือไม่ โดยการหาความสามารถรองรับการพัฒนาจะพิจารณาจากปัจจัยที่กำหนดพื้นที่ที่ไม่เหมาะสมสำหรับการพัฒนา ซึ่งประกอบด้วย

- 1) บริเวณพื้นที่อนุรักษ์ที่กฎหมาย หรือพื้นที่ที่มีคุณค่าทางสิ่งแวดล้อม ประกอบด้วย พื้นที่คุณภาพลุ่มน้ำชั้น 1A 1B อุทยานแห่งชาติ ป่าสงวนแห่งชาติ พื้นที่แหล่งประวัติศาสตร์ เป็นต้น
 - 2) พื้นที่ที่ไม่เหมาะสมสำหรับการตั้งถิ่นฐาน ประกอบด้วย พื้นที่ลุ่มต่ำเสี่ยงต่ออุทกภัย พื้นที่ที่มีความลาดชันที่เสี่ยงต่อดินถล่ม
 - 3) พื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับการทำการเกษตรกรรม หรือมีการลงทุนด้านโครงสร้างพื้นฐานเพื่อการเกษตร เช่นพื้นที่โครงการชลประทาน
 - 4) พื้นที่ที่มีเงื่อนไขการใช้ประโยชน์ที่ดินตามกฎหมาย ซึ่งพื้นที่เหล่านี้อยู่ภายใต้เงื่อนไขการใช้ประโยชน์แห่งรัฐ เช่นที่ราชพัสดุ ที่สาธารณะประโยชน์ เขตปฏิรูปที่ดินเพื่อการเกษตรกรรม เขตทหาร เป็นต้น
 - 5) พื้นที่ที่มีการเปิดการพัฒนาไปแล้ว ประกอบด้วย พื้นที่ชุมชน และพื้นที่อุตสาหกรรมในปัจจุบัน
- โดยจะนำพื้นที่บริเวณดังกล่าว เป็นพื้นที่ที่ใช้ในการกันออก ทำให้ทราบถึงความสามารถในการรองรับการพัฒนาด้านการใช้ประโยชน์ที่ดิน

จากการศึกษาพบว่า จังหวัดศรีสะเกษมีพื้นที่ที่สามารถรองรับในการพัฒนา 6,109.77 ตารางกิโลเมตร หรือร้อยละ 69.12 ของพื้นที่จังหวัด ซึ่งจากผลการคาดประมาณการใช้ประโยชน์ที่ดินประเภทชุมชนเมือง พบว่า ค่าความหนาแน่นประชากรที่กำหนด กับจำนวนประชากรที่คาดการณ์ในอนาคต นั้นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้งหมดในจังหวัดศรีสะเกษยังมีพื้นที่สำหรับรองรับเพื่อการพัฒนาเมืองและเศรษฐกิจ

ทั้งนี้จะมีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นบางแห่งที่มีพื้นที่ขนาดเล็ก เช่น เทศบาลตำบลเมืองซุซันซ์ เทศบาลตำบลเมืองคง หรือเทศบาลตำบลกำแพง เหล่านี้มีพื้นที่อยู่ที่ 1-4 ตารางกิโลเมตร หรือในบางพื้นที่ที่มีพื้นที่กันออกจำนวนมากเช่นเขตป่าไม้ตามกฎหมาย ซึ่งอาจไม่เพียงพอต่อการรองรับหากมีประชากรเพิ่มขึ้นมากกว่าที่คาดการณ์ ในการวางผังเมืองรวมฯ อาจจะต้องมีมาตรการในการรองรับไม่ให้เกิดการขยายตัวของชุมชนขยายไปในพื้นที่กันออก ซึ่งเป็นพื้นที่ที่ไม่เหมาะสม เช่นพื้นที่ที่มีคุณค่าต่อสิ่งแวดล้อม พื้นที่ที่เหมาะสมกับการเกษตรกรรม หรือพื้นที่ที่เสี่ยงภัยต่างๆ เหล่านี้ เป็นต้น ทั้งนี้มาตรการที่เสนออาจจะเป็น การเพิ่มความหนาแน่นการใช้ประโยชน์ที่ดิน หรือกำหนดให้ประชากรที่เพิ่มขึ้นขยายตัวไปในพื้นที่ข้างเคียง

ตารางที่ 4.3.4- 1 เปรียบเทียบความต้องการพื้นที่ กับพื้นที่ที่สามารถรองรับการพัฒนาได้

กลุ่มพื้นที่	ความต้องการพื้นที่ (ไร่)			พื้นที่รองรับ ไร่
	มาก	ปานกลาง	น้อย	
กลุ่มอำเภอที่ 1	409,890	307,418	204,945	2,164,891
อ.เมืองศรีสะเกษ	65,173	48,880	32,587	234,961
อ.กันทรารมย์	43,853	32,890	21,927	274,149
อ.กันทรลักษ์	94,597	70,948	47,298	530,541
อ.ซุซันซ์	69,810	52,358	34,905	400,676
อ.ไพรบึง	21,623	16,218	10,812	151,528
อ.ขุนหาญ	49,617	37,213	24,808	241,016
อ.อุทุมพรพิสัย	45,890	34,418	22,945	223,461
อ.ห้วยทับทัน	19,327	14,495	9,663	108,559
กลุ่มอำเภอที่ 2	171,383	102,830	73,450	1,017,202
อ.ยางชุมน้อย	15,773	9,464	6,760	109,295
อ.ปรางค์กู๋	29,510	17,706	12,647	214,578
อ.ราชสีห์	34,363	20,618	14,727	193,558
อ.บึงบูรพ์	4,767	2,860	2,043	26,059
อ.ศรีรัตนะ	24,397	14,638	10,456	124,888
อ.วังหิน	24,093	14,456	10,326	135,077
อ.เมืองจันทร์	12,090	7,254	5,181	57,567
อ.พยุห์	15,903	9,542	6,816	95,497
อ.โพธิ์ศรีสุวรรณ	10,487	6,292	4,494	60,684
กลุ่มอำเภอที่ 3	92,430	55,458	46,215	650,660
อ.โนนคูณ	18,503	11,102	9,252	154,391
อ.น้ำเกลี้ยง	20,583	12,350	10,292	142,022
อ.ภูสิงห์	27,387	16,432	13,693	152,489
อ.เบญจลักษ์	17,550	10,530	8,775	133,003
อ.ศีลาลาด	8,407	5,044	4,203	68,755
รวมทั้งหมด	937,517	623,994	444,275	3,832,753

ที่มา : จากการวิเคราะห์โดยบริษัทที่ปรึกษา, 2561

ตารางที่ 4.3.4- 2 การวิเคราะห์พื้นที่รองรับการพัฒนาในด้านการใช้ประโยชน์ที่ดินของจังหวัดศรีสะเกษ

อำเภอ	พื้นที่ อปท.		พื้นที่กันออก		พื้นที่รองรับการพัฒนา		
	ตร.กม.	ไร่	ตร.กม.	ไร่	ตร.กม.	ไร่	ร้อยละ
อ.เมืองศรีสะเกษ	576.37	360,229	164.03	102,517	412.34	257,711	71.54
อ.ยางชุมน้อย	209.55	130,971	45.51	28,443	164.05	102,528	78.28
อ.กันทรารมย์	664.21	415,131	270.97	169,359	393.24	245,772	59.20
อ.กันทรลักษ์	1236.58	772,863	522.44	326,523	714.14	446,340	57.75
อ.ขุขันธ์	914.31	571,441	129.79	81,121	784.51	490,320	85.80
อ.โพธิ์ป่า	248.85	155,528	27.46	17,162	221.39	138,366	88.97
อ.ปรางค์กู่	285.48	178,422	42.37	26,482	243.10	151,940	85.16
อ.ขุนหาญ	723.06	451,909	528.02	330,010	195.04	121,900	26.97
อ.ราษีไศล	498.80	311,750	189.20	118,248	309.60	193,502	62.07
อ.อุทุมพรพิสัย	407.93	254,956	79.96	49,973	327.97	204,983	80.40
อ.บึงบูรพ์	49.58	30,989	11.17	6,980	38.41	24,009	77.48
อ.ห้วยทับทัน	194.59	121,616	38.96	24,348	155.63	97,268	79.98
อ.โนนคูณ	256.85	160,533	30.08	18,800	226.77	141,733	88.29
อ.ศรีรัตนะ	236.68	147,928	29.33	18,334	207.35	129,594	87.61
อ.น้ำเกลี้ยง	257.83	161,141	48.84	30,524	208.99	130,617	81.06
อ.วังหิน	237.62	148,512	72.96	45,600	164.66	102,912	69.30
อ.ภูสิงห์	940.11	587,566	367.74	229,838	572.36	357,728	60.88
อ.เมืองจันทร์	95.84	59,899	11.17	6,983	84.67	52,916	88.34
อ.เบญจลักษ์	331.33	207,082	51.27	32,043	280.06	175,039	84.53
อ.พยุห์	225.46	140,911	16.35	10,221	209.10	130,690	92.75
อ.โพธิ์ศรีสุวรรณ	111.10	69,440	17.33	10,833	93.77	58,607	84.40
อ.ศิลาลาด	137.87	86,169	35.26	22,037	102.61	64,132	74.43
รวมทั้งจังหวัดศรีสะเกษ	8839.98	5,524,985	2,730.20	1,706,378	6,109.77	3,818,607	69.12

ที่มา : จากการวิเคราะห์โดยบริษัทที่ปรึกษาฯ, 2561

4.3.5 ความพร้อมด้านระบบคมนาคมขนส่ง

จากการทบทวนข้อมูลด้านคมนาคมของประเทศและของจังหวัดศรีสะเกษ รวมทั้งแผนงาน โครงการ นโยบาย และยุทธศาสตร์การพัฒนาในระดับประเทศและภูมิภาคสามารถวิเคราะห์ความสัมพันธ์ ศักยภาพและความพร้อมในการพัฒนาด้านคมนาคมขนส่งของจังหวัดศรีสะเกษ ได้ดังนี้

ตารางที่ 4.3.5- 1 วิเคราะห์ความสัมพันธ์กับนโยบายและการคมนาคมของจังหวัด

การคมนาคมขนส่งและโลจิสติกส์	โอกาส	ข้อจำกัด/ปัญหาในปัจจุบัน	ศักยภาพในการพัฒนา
ระบบถนน	- จังหวัดศรีสะเกษมีโครงข่ายถนนสายหลักพาดผ่านในแนวตะวันออก-ตะวันตก โดยทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 226 เป็นถนนสายหลักที่เชื่อมการเดินทางกลุ่มจังหวัดอีสานตอนล่าง และมีทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 24 เป็นถนนสายยุทธศาสตร์และสายโลจิสติกส์สำหรับการเดินทางขนส่งคนและสินค้าของอีสานตอนล่าง	- ยังขาดเส้นทางเชื่อมต่อ (Missing Link) บางช่วงระหว่างอำเภอกับอำเภอ หรือระหว่างถนนสายหลักไปยังตัวเมืองหรือ CBD ของบางอำเภอ ทำให้ต้องใช้เวลาในการเดินทางมากขึ้นในการเดินทางระหว่างอำเภอในบางพื้นที่ หรือความไม่สะดวกในการเข้าถึงตัวอำเภอบางแห่ง	- การพัฒนาเส้นทางโครงข่ายถนนสายรอง (feeder system) เพื่อเชื่อมโยงกับแนวการพัฒนาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง - การพัฒนาระบบโครงข่ายถนนสายหลักที่สามารถเดินทางได้สะดวกมากขึ้นโดยกรมทางหลวงได้ดำเนินการโครงการขยายถนนสายหลักให้เป็น 4 ช่องจราจร และขยายถนนสายรองที่เชื่อมการเดินทางระหว่างอำเภอและการค้าชายแดน

การคมนาคมขนส่งและโลจิสติกส์	โอกาส	ข้อจำกัด/ปัญหาในปัจจุบัน	ศักยภาพในการพัฒนา
	- มีระบบถนนสายรอง ครอบคลุมพื้นที่ทั้งจังหวัด โดยมีความสะดวกในการเชื่อมต่อไปยังอำเภอต่างภายในจังหวัดและจังหวัดใกล้เคียง	- เส้นทางของถนนสายรองบางเส้นทางมีสภาพของเส้นทางไม่สมบูรณ์ บางช่วงมีไหล่ทางแคบ บางช่วงมีจุดที่เกิดปัญหาอุบัติเหตุบ่อยครั้ง	
ระบบราง	มีการพัฒนาระบบรางโดยการพัฒนาทางรถไฟทางคู่ช่วงจิระ-อุบลราชธานี เพื่อเพิ่มความสะดวกและลดระยะเวลาในการเดินทางโดยรถไฟ	- ปัจจุบันการเดินทางและการขนส่งด้วยระบบราง ยังมีปัญหาเรื่องเวลาของการเดินทางเนื่องด้วยความล่าช้าจากการหยุดรถเพื่อหลีกเลี่ยงขบวนซึ่งกันและกัน - การเข้าถึงพื้นที่ของสถานีรถไฟ บางช่วงมีปัญหาเรื่องการตัดขาดของกระแสจราจร โดยเฉพาะสถานีรถไฟศรีสะเกษ เนื่องจากอยู่ในตัวเมือง	จากการพัฒนาโครงการรถไฟทางคู่ ช่วงจิระ-อุบลราชธานี ในอนาคตจะทำให้การเดินทางด้วยรถไฟมีความสะดวกมากขึ้น ลดระยะเวลาในการเดินทางได้มากขึ้น มีการออกแบบยาน CY เพื่อใช้ในการขนส่งสินค้าและตู้คอนเทนเนอร์สำหรับจังหวัดศรีสะเกษโดยเฉพาะ ทำให้การเดินทางและขนส่งสินค้ามีแนวโน้มที่ดีขึ้น ลดต้นทุนการขนส่งด้วยระบบราง และเพิ่มศักยภาพการแข่งขันจากการพัฒนาระบบโลจิสติกส์
ระบบขนส่งทางน้ำ	- แผนงานโครงการพัฒนาเส้นทางของกรมทางหลวงในการพัฒนาระบบทางหลวงพิเศษระหว่างเมืองสาย ชลบุรี-นครราชสีมา เชื่อมท่าเรือแหลมฉบัง ทำให้เพิ่มศักยภาพการขนส่งทางถนนเข้าสู่การขนส่งทางทะเล มีความสะดวกมากขึ้น โดยเฉพาะภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง - แผนงานการพัฒนารถไฟทางคู่เชื่อมต่อไปยังท่าเรือแหลมฉบัง เพิ่มโอกาสการขนส่งทางรางสู่การขนส่งทางเรือ	ภายในจังหวัดศรีสะเกษมีเพียงแม่น้ำมูลไหลผ่าน ซึ่งเหมาะสำหรับการทำเกษตรกรรม และประมงขนาดเล็กเท่านั้น การใช้เป็นเส้นทางขนส่งทางน้ำไม่เป็นที่นิยม เนื่องจากระดับน้ำไม่คงที่ บางช่วงมีสภาพแห้งขอด	มีแนวทางในการใช้เส้นทางหลวงพิเศษระหว่างเมืองสายชลบุรี-นครราชสีมา เชื่อมการขนส่งทางทะเลที่ท่าเรือแหลมฉบัง และใช้การขนส่งทางรถไฟเข้าสู่ท่าเรือแหลมฉบังโดยตรง
ระบบขนส่งทางอากาศ	มีท่าอากาศยานในพื้นที่ใกล้เคียง ได้แก่ ท่าอากาศยานอุบลราชธานี	การเดินทางด้วยระบบขนส่งสาธารณะที่ยังไม่สามารถเชื่อมโยงไปยังท่าอากาศยานใกล้เคียงได้อย่างมีประสิทธิภาพ	การพัฒนาโครงข่ายถนน(feeder system) และระบบขนส่งสาธารณะไปสู่ท่าอากาศยานใกล้เคียง ในจังหวัดอุบลราชธานี
ระบบขนส่งต่อเนื่องหลายรูปแบบ	ในอนาคตมีการพัฒนาโครงการรถไฟทางคู่ผ่านพื้นที่ ทำให้มีโอกาสในการพัฒนาระบบขนส่งต่อเนื่องหลายรูปแบบ ทั้งการขนส่งคน และการขนส่งสินค้า ด้วยระบบรางต่อด้วยระบบถนน และการพัฒนาโครงข่ายถนนของระดับภาคสู่ท่าเรือแหลมฉบัง มีโอกาสในการใช้การขนส่งต่อเนื่องหลายรูปแบบมากขึ้น	ไม่มีระบบขนส่งน้ำ และอากาศในพื้นที่	- การพัฒนาโครงข่ายถนน (feeder system) และระบบขนส่งสาธารณะให้เชื่อมโยงกับสถานีขนส่งระบบอื่นๆ ได้อย่างสะดวก - การพัฒนาจุดรวบรวมและกระจายสินค้า และยาน CY ในบริเวณที่จะพัฒนาระบบการขนส่งทางราง เพื่อเชื่อมโยงการขนส่งทางถนนและระบบทางอากาศที่อยู่ในพื้นที่ใกล้เคียง - การพัฒนาระบบโครงข่ายถนนเพื่อการค้าและการลงทุนชายแดน เชื่อมโยงการค้าในระดับอาเซียน

ที่มา : จากการวิเคราะห์โดยบริษัทที่ปรึกษาฯ, 2561

จากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์กับนโยบายและการคมนาคมของจังหวัด สามารถสรุปความพร้อมเพื่อปรับบทบาทด้านการคมนาคมขนส่งและโลจิสติกส์ของจังหวัดศรีสะเกษที่ควรจะต้องพัฒนารองรับกับโอกาสและแก้ไขปัญหาในอนาคต โดยจังหวัดศรีสะเกษ ควรมีบทบาทหลัก ดังนี้

1) การพัฒนาโครงข่ายถนนสายรอง (feeder system) เชื่อมโยงกับแนวการพัฒนาของภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง โดยการพัฒนาโครงข่ายถนนสายรองให้มีความเชื่อมโยงกับโครงข่ายหลัก ถนนสายยุทธศาสตร์ด้านโลจิสติกส์ คือ ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 24 และทางหลวงแผ่นดิน หมายเลข 226 ซึ่งเป็นถนนเชื่อมศูนย์กลางของจังหวัดในอีสานตอนล่าง การพัฒนาถนนสายรองช่วยเชื่อมโครงข่ายถนนจากแหล่งผลิต หรือแหล่งวัตถุดิบที่สำคัญในพื้นที่ให้สามารถเข้าถึงโครงข่ายแนวแกนหลัก ได้อย่างมีประสิทธิภาพและสะดวก รวดเร็วมากยิ่งขึ้น และการพัฒนาถนนสายรองเชื่อมระบบการขนส่ง

2) การพัฒนาโครงข่ายถนนสายรองเชื่อมโยง (feeder system) กับสถานีขนส่งระบบรางและท่าอากาศยานใกล้เคียง การพัฒนาโครงข่ายถนนให้สามารถรองรับการเดินทางไปยังสถานีระบบรางในปัจจุบัน และท่าอากาศยานในจังหวัดอุบลราชธานี ให้มีประสิทธิภาพ ประชาชนสามารถเดินทางได้สะดวก รวดเร็วมากยิ่งขึ้น รวมทั้งการโครงข่ายถนนที่สนับสนุนการเชื่อมต่อการขนส่งสินค้ายังศูนย์กระจายสินค้าและย่านกองคอนเทนเนอร์ของระบบราง

3) การพัฒนาระบบขนส่งสาธารณะภายในและเชื่อมโยงกับการเดินทางทางอากาศ ส่งเสริมทางเลือกในการเดินทางโดยระบบรถโดยสารสาธารณะ และลดปริมาณการใช้รถยนต์ส่วนบุคคล และสามารถบรรเทาปัญหาความติดขัดและมลภาวะที่จะเกิดขึ้นในอนาคต

4) การพัฒนาจุดรวบรวมและกระจายสินค้าบนแนวการพัฒนากระบวนรถไฟทางคู่ โดยให้มีการรวบรวมและการจัดระบบการกระจายสินค้าและการขนส่งสินค้าให้สอดคล้องกับความต้องการและความจำเป็น เพื่อการจัดระเบียบการขนส่งโดยรถบรรทุก ลดการใช้พลังงาน ลดปริมาณรถบรรทุกขนาดใหญ่ที่ไม่จำเป็นบนเส้นทางที่จะต้องผ่านชุมชน และทำให้การขนส่งสินค้ามีประสิทธิภาพและปลอดภัยต่อประชาชน

5) การพัฒนาระบบโครงข่ายถนนให้มีความสมบูรณ์ ลดการเกิดปัญหาการขาดช่วงการเดินทางของโครงข่ายถนน (Missing Link) โดยการเพิ่มโครงข่ายถนนที่มีหน้าที่เป็นเส้นทางเชื่อมต่อการเดินทางเพื่อลดระยะเวลาในการเดินทาง และเพิ่มศักยภาพในด้านการขนส่งระหว่างอำเภอกับอำเภอภายในพื้นที่จังหวัดศรีสะเกษ และเป็นเส้นทางลัดเพื่อเดินทางเชื่อมโยงไปยังจังหวัดใกล้เคียง

6) การพัฒนาระบบโครงข่ายถนนเชื่อมการค้าชายแดน เนื่องด้วยชายแดนจังหวัดศรีสะเกษ มีด่านชายแดนถาวรช่องสะงำ เป็นจุดผ่านแดนเพื่อค้าขายกับประเทศกัมพูชา การพัฒนาโครงข่ายถนนเพื่อการขนส่งสินค้าชายแดนจึงมีความสำคัญ โดยเฉพาะการโครงข่ายถนนที่สามารถเชื่อมการเดินทางต่อเนื่องหลายรูปแบบ ช่วยทำให้ลดต้นทุนการขนส่งและการเดินทาง

4.3.6 ความพร้อมด้านสาธารณูปโภค

1) พลังงาน

การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านพลังงานอย่างมีประสิทธิภาพถือว่าเป็นปัจจัยที่สำคัญหลักปัจจัยหนึ่งต่อการสร้างขีดความสามารถในการแข่งขัน การเพิ่มศักยภาพของการขยายตัวทางเศรษฐกิจและการเตรียม

ความพร้อมทางด้านเศรษฐกิจให้มีความเข้มแข็งและเอื้ออำนวยต่อการพัฒนาพื้นที่ในมิติต่างๆ ปัจจุบันจังหวัดศรีสะเกษมีโรงไฟฟ้าที่มีการผลิตไฟฟ้าจากพลังงานหมุนเวียนที่จ่ายไฟฟ้าเชิงพาณิชย์ (COD) แล้ว ภายในพื้นที่ทั้งสิ้น 6 แห่ง แยกเป็นโรงไฟฟ้าแสงอาทิตย์ 3 แห่ง ตั้งอยู่ที่อำเภอเมืองและอำเภอเบญจลักษ์ โรงไฟฟ้าก๊าซชีวภาพ 2 แห่ง ตั้งอยู่บริเวณอำเภอกันทรลักษ์และอำเภอขุนหาญ และโรงไฟฟ้าชีวมวล 1 แห่ง ตั้งอยู่ที่ตำบลโนนค้อ อำเภอโนนคูณ มีกำลังการผลิตติดตั้งรวมทั้งสิ้นประมาณ 31.53 MW ซึ่งเป็นโดยโรงไฟฟ้าพลังแสงอาทิตย์ มีกำลังการผลิตมากที่สุด 17 MW หรือคิดเป็นร้อยละ 54 ของกำลังการผลิตทั้งหมด รองลงมาได้แก่ โรงไฟฟ้าชีวมวล และโรงงานไฟฟ้าชีวภาพ มีกำลังการผลิต 9 MW และ 5.53 MW หรือคิดเป็นร้อยละ 29 และ 17 ตามลำดับ ประกอบกับ จังหวัดศรีสะเกษมีสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงและก๊าซธรรมชาติภายในพื้นที่ทั้งสิ้น 621 แห่ง แยกเป็นสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิง จำนวน 602 แห่ง หรือร้อยละ 96.94 ของสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงและก๊าซธรรมชาติทั้งหมด สถานีบริการก๊าซ LPG จำนวน 3 แห่ง หรือร้อยละ 2.29 และสถานีบริการก๊าซ NGV จำนวน 1 แห่ง หรือร้อยละ 1.64 นอกจากนี้ เมื่อพิจารณาภาพรวมของศักยภาพเชิงพลังงานทดแทนภายในพื้นที่จังหวัดศรีสะเกษพบว่า ในปี พ.ศ. 2559 จังหวัดศรีสะเกษมีศักยภาพเชิงพลังงานทดแทนในรูปของพลังงานจากแสงอาทิตย์มากที่สุดถึง 12,118.28 พันตันเทียบเท่าน้ำมันดิบ (ktoe) หรือคิดเป็นร้อยละ 93.41 ของศักยภาพเชิงพลังงานทดแทนทั้งหมดภายในพื้นที่ รองลงมาได้แก่ ชีวมวลแข็ง ขยะเชื้อเพลิงชีวภาพของเหลือ และก๊าซชีวภาพ มีศักยภาพเชิงพลังงานทดแทน เท่ากับ 579.34 ktoe 126.24 ktoe 15.95 ktoe และ 126.24 ktoe หรือคิดเป็นร้อยละ 4.51 0.98 0.11 และ 0.06 ตามลำดับ เมื่อพิจารณาขีดความสามารถของโครงสร้างพื้นฐานทางด้านพลังงานภายในพื้นที่ กำลังการผลิตไฟฟ้ายังสามารถรองรับกับความต้องการใช้ไฟฟ้าที่เกิดขึ้นในปัจจุบันได้อย่างเพียงพอ

2) ระบบประปา

ใน พ.ศ. 2560 จังหวัดศรีสะเกษมีปริมาณความต้องการใช้น้ำเพื่อการอุปโภคและบริโภคภายในครัวเรือนทั้งสิ้นประมาณ 161,331.70 ลูกบาศก์เมตร/วัน และในอนาคตจะเพิ่มขึ้นเป็น 165,814 ลูกบาศก์เมตร/วัน ในปี พ.ศ. 2580 ทั้งนี้ เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบกับกำลัง การผลิตน้ำประปาของการประปาส่วนภูมิภาคจังหวัดศรีสะเกษ ที่มีกำลังการผลิตรวมทั้งสิ้นประมาณ 34,247 ลูกบาศก์เมตร/วัน พบว่ากำลังการผลิตน้ำประปาดังกล่าว ไม่สามารถรองรับกับความต้องการใช้น้ำที่เกิดขึ้นทั้งในปัจจุบันและอนาคตได้อย่างเพียงพอ ซึ่งจะเห็นได้จากปัจจุบันจังหวัดศรีสะเกษยังมีการให้บริการน้ำประปายังไม่ครอบคลุมทั่วถึงทุกครัวเรือนภายในพื้นที่โดยจะมีจำนวนครัวเรือนที่ไม่มีน้ำประปาใช้ภายในพื้นที่สูงถึง 88,137 ครัวเรือน หรือคิดเป็นร้อยละ 25.26 ของจำนวนครัวเรือนทั้งหมด โดยบริเวณพื้นที่ที่ประสบปัญหาการให้บริการน้ำประปาภายในพื้นที่มากที่สุดคือ อำเภอขุขันธ์ จำนวน 14,480 ครัวเรือน รองลงมาได้แก่ อำเภอกันทรลักษ์ จำนวน 7,788 ครัวเรือน อำเภออุทุมพรพิสัย จำนวน 6,505 ครัวเรือน และอำเภอกันทรารมย์ จำนวน 6,250 ครัวเรือน ตามลำดับ ทั้งนี้ เมื่อพิจารณาปัญหาการให้บริการน้ำประปาในระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภายในพื้นที่ พบว่าจังหวัดศรีสะเกษมีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ไม่ประสบปัญหาในการให้บริการน้ำประปาเพียง 68 แห่ง เท่านั้น จากทั้งหมด 217 แห่ง

3) การจัดการขยะมูลฝอย

ใน พ.ศ. 2560 จังหวัดการจัดการขยะมูลฝอยศรีสะเกษ มีปริมาณขยะมูลฝอยชุมชนรวมทั้งสิ้นประมาณ 1,403.23 ตัน/วัน และในอนาคตจะเพิ่มขึ้นเป็น 1,555 ตัน/วัน ในปี พ.ศ. 2580 ทั้งนี้ เมื่อพิจารณา

ความพร้อมด้านโครงสร้างพื้นฐานในการจัดการขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้นภายในพื้นที่จังหวัดศรีสะเกษ พบว่า ปัจจุบันองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภายในพื้นที่จังหวัดศรีสะเกษที่มีการให้บริการเก็บขนขยะมีจำนวนทั้งสิ้น 44 แห่ง โดยมีปริมาณขยะมูลฝอยชุมชนที่เกิดขึ้นในพื้นที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ยังไม่มีระบบการจัดการขยะมูลฝอย/ไม่มีการให้บริการภายในพื้นที่ประมาณ 1,036.59 ตัน/วัน หรือคิดเป็นร้อยละ 73.87 ของปริมาณขยะมูลฝอยชุมชนที่เกิดขึ้นทั้งหมด ในขณะที่ปริมาณขยะมูลฝอยชุมชนที่อยู่ในพื้นที่ที่มีระบบการจัดการขยะมูลฝอย/พื้นที่ที่มีการให้บริการทั้งสิ้น 339.59 ตัน/วัน หรือคิดเป็นร้อยละ 24.20 ของปริมาณขยะมูลฝอยชุมชนที่เกิดขึ้นทั้งหมด ประกอบด้วยขยะมูลฝอยชุมชนที่เก็บขนไปกำจัดในสถานที่กำจัดขยะ 207.59 ตัน/วัน และขยะที่ถูกนำไปใช้ประโยชน์ 132 ตัน/วัน หรือคิดเป็นร้อยละ 61.13 และ 38.87 ของปริมาณขยะมูลฝอยชุมชนที่เกิดขึ้นทั้งหมดในพื้นที่ที่มีการให้บริการ นอกจากนี้จังหวัดศรีสะเกษมีปริมาณขยะค้ำสะสมภายในพื้นที่กำจัดขยะมูลฝอยรวมทั้งสิ้นประมาณ 33,398.78 ตัน โดยอำเภอกุทุมพรพิสัยเป็นอำเภอที่มีปริมาณขยะค้ำสะสมภายในพื้นที่กำจัดขยะมากที่สุดถึง 13,580.10 ตัน หรือคิดเป็นร้อยละ 40.45 ของปริมาณขยะค้ำสะสมทั้งหมดในพื้นที่กำจัดขยะ รองลงมาได้แก่ อำเภอโพธิ์สุวรรณ อำเภอขุขันธ์ และอำเภอไพรบึง มีปริมาณขยะค้ำสะสมประมาณ 6,525 ตัน (ร้อยละ 19.54) 4,500 ตัน (ร้อยละ 13.47) และ 3,744 ตัน (ร้อยละ 11.21) ตามลำดับ

4) การจัดการน้ำเสีย

ปัจจุบันจังหวัดศรีสะเกษ มีปริมาณน้ำเสียที่เกิดขึ้นจากแหล่งชุมชนรวมทั้งสิ้นประมาณ 122,471 ลูกบาศก์เมตร/วัน และจะเพิ่มขึ้นเป็น 134,595 ลูกบาศก์เมตร/วัน ในปี พ.ศ. 2580 ในขณะที่เมื่อพิจารณาความพร้อมด้านโครงสร้างพื้นฐานในการบริหารจัดการน้ำเสียที่เกิดขึ้นภายในพื้นที่พบว่า จังหวัดศรีสะเกษยังไม่มีระบบบำบัดรวบรวมน้ำเสียและบำบัดน้ำเสียภายในพื้นที่ จึงทำให้ปริมาณน้ำเสียที่เกิดขึ้นจำนวนมากในพื้นที่ไม่ได้ผ่านระบบบำบัดน้ำเสีย ซึ่งหากไม่มีการดำเนินการจัดการเกี่ยวกับปริมาณน้ำเสียที่เกิดขึ้น อาจส่งผลกระทบต่อที่รุนแรงและเป็นอันตรายต่อสิ่งแวดล้อมและสุขอนามัยของประชาชนตลอดจนคุณภาพแหล่งน้ำธรรมชาติ ทั้งแหล่งน้ำผิวดินและน้ำใต้ดินได้

ทั้งนี้ จังหวัดศรีสะเกษได้รับงบประมาณ พ.ศ. 2560 เพื่อก่อสร้างระบบบำบัดน้ำเสีย ในพื้นที่เทศบาลเมืองศรีสะเกษ จำนวน 1 แห่ง จากสถานการณ์ปัญหาคุณภาพแหล่งน้ำและการจัดการน้ำเสียชุมชนในพื้นที่รับผิดชอบสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 11 (นครราชสีมา) ได้จัดทำแผนการส่งเสริมการจัดการน้ำเสียในพื้นที่ที่มีความจำเป็นและได้รับการผลักดันให้มีการดำเนินโครงการด้านการจัดการน้ำเสียชุมชน

4.3.7 ความพร้อมด้านสาธารณูปการ

1) ด้านการศึกษา

การพัฒนาทางด้านการศึกษามีความจำเป็นอย่างยิ่งเนื่องจากเป็นพื้นฐานในการพัฒนาทรัพยากรบุคคลของจังหวัดและเป็นการเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันของจังหวัดให้มีการเจริญเติบโตอย่างมั่นคงและยั่งยืน โดยมีฐานจากทรัพยากรบุคคลที่มีคุณภาพ ซึ่งจังหวัดศรีสะเกษถือว่ามีความพร้อมทางด้านการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นอย่างดี ซึ่งจะเห็นได้จากปัจจุบันจังหวัดศรีสะเกษมีการให้บริการการศึกษาขั้นพื้นฐานตั้งแต่ก่อนประถมศึกษาจนถึงระดับมัธยมศึกษาที่เพียงพอและมีมาตรฐาน โดยมีสถานศึกษาระดับประถมศึกษา จำนวน 855 แห่ง และระดับมัธยมศึกษา จำนวน 60 แห่ง การกระจายตัวอยู่ทุกอำเภอ

มีอัตราส่วนนักเรียนต่อห้องเรียนในระดับประถมศึกษาเท่ากับ 15:1 ซึ่งอยู่ในเกณฑ์มาตรฐานตามที่กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดไว้ คือ 40:1 ในระดับมัธยมศึกษาเท่ากับ 31:1 ซึ่งอยู่ในเกณฑ์มาตรฐานตามที่กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดไว้ คือ 40:1 และสัดส่วนครูต่อนักเรียน ในพื้นที่จังหวัดศรีสะเกษมีสัดส่วนนักเรียนต่อครูเฉลี่ยเท่ากับ ระดับประถมศึกษา มีสัดส่วนนักเรียนต่อครู เท่ากับ 12:1 ซึ่งอยู่ในเกณฑ์มาตรฐานตามที่กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดไว้ คือ 25:1 ในระดับมัธยมศึกษา เท่ากับ 17:1 ซึ่งอยู่ในเกณฑ์มาตรฐานตามที่กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดไว้ คือ 20:1 ดังนั้นจังหวัดศรีสะเกษความพร้อมทางด้านการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นอย่างดี

การศึกษาในระดับอาชีวศึกษามี จำนวน 16 แห่ง แบ่งออกเป็นของรัฐ จำนวน 8 แห่ง ได้แก่ วิทยาลัยการอาชีพกันทรลักษ์ วิทยาลัยเทคโนโลยีและการจัดการกันทรารมย์ วิทยาลัยการอาชีพขุนหาญ วิทยาลัยเทคโนโลยีและการจัดการราชไศล วิทยาลัยเทคนิคศรีสะเกษ วิทยาลัยการอาชีพศรีสะเกษ วิทยาลัยสารพัดช่างศรีสะเกษ วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีศรีสะเกษ สังกัดเอกชน จำนวน 8 แห่ง ได้แก่ วิทยาลัยอาชีวศึกษาสัมมาสิกขาศีระะอโศก วิทยาลัยเทคโนโลยีศรีสะเกษบริหารธุรกิจ อาชีวศึกษาจุลฉวีกันทรารมย์ วิทยาลัยเทคโนโลยีบริหารธุรกิจรักไทย-ชุมชน วิทยาลัยเทคโนโลยีพาณิชย์การปรางค์กู่ วิทยาลัยเทคโนโลยีพาณิชย์การราชไศล วิทยาลัยอาชีวศึกษาจุลฉวีอุทุมพรพิสัย เทคโนโลยีศรีสะเกษเฉลิมเหล่า ซึ่งการเรียนการสอนระดับอาชีวศึกษากระจุกตัวอยู่ในพื้นที่อำเภอเมืองเป็นส่วนใหญ่ รองลงมาได้แก่ อำเภอกันทรลักษ์ อำเภอกันทรารมย์ อำเภอชุมชน อำเภอปรางค์กู่ อำเภอราชไศล อำเภอยางชุมน้อย และอำเภออุทุมพรพิสัย ตามลำดับ ซึ่งการจัดการเรียนการสอนระดับอาชีวศึกษามีศักยภาพและความพร้อมเพียงพอต่อการให้บริการในปัจจุบันและควรเพิ่มเติมให้มีเพิ่มขึ้นสำหรับรองรับการเจริญเติบโตของประชากรในอนาคต

สำหรับการศึกษาระดับอุดมศึกษา มีจำนวนสถานศึกษาในระดับอุดมศึกษา จำนวน 2 แห่ง ได้แก่ มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ และมหาวิทยาลัยเฉลิมกาญจนา ในด้านการศึกษาระดับอุดมศึกษาของจังหวัดศรีสะเกษ ยังมีการเดินทางไปใช้บริการสถานบันการศึกษาในพื้นที่ใกล้เคียง เช่น จังหวัดอุบลราชธานี จังหวัดนครราชสีมา จังหวัดสุรินทร์ และกรุงเทพมหานคร เป็นต้น

นอกจากนี้ในแผนพัฒนาจังหวัดศรีสะเกษ พ.ศ. 2561-2565 มีประเด็นการพัฒนาที่เกี่ยวกับการศึกษา คือ เพิ่มโอกาสทางการศึกษาอย่างทั่วถึง และยกระดับการศึกษาให้มีคุณภาพ

2) ด้านสาธารณสุข

ความพร้อมในด้านสาธารณสุขจังหวัดศรีสะเกษ พิจารณาจากจำนวนสถานบริการด้านสาธารณสุขจำนวนเพียง จำนวนบุคลากรทางด้านการแพทย์ และการเข้าถึงการให้บริการในจังหวัด พบว่า จังหวัดศรีสะเกษมีการกระจายตัวของสถานบริการสาธารณสุขทุกประเภทและทุกสังกัด กระจายตัวอย่างทั่วถึงทุกอำเภอ โดยในปี พ.ศ. 2560 มีโรงพยาบาลทั้งสิ้นรวม 23 แห่ง จำนวน 1,614 เตียง แบ่งออกเป็นโรงพยาบาลสังกัดรัฐ จำนวน 22 แห่ง จำนวน 1,569 เตียง และสังกัดเอกชน จำนวน 1 แห่ง จำนวน 45 เตียง โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล มีจำนวน 254 แห่ง และคลินิกทุกประเภท รักษาโรคทั่วไป จำนวน 213 แห่ง กระจายอยู่ในทุกอำเภอ ในจังหวัดศรีสะเกษมีการให้บริการโรงพยาบาลศูนย์ (รพศ.) เป็นโรงพยาบาลขนาดใหญ่ ซึ่งมีความสามารถในการให้บริการสูงสุดในระดับเดียวกันกับโรงพยาบาลใหญ่ในเขตกรุงเทพมหานคร โรงพยาบาลศูนย์มีความสามารถในการตรวจชันสูตร รักษาและฟื้นฟูสภาพ สำหรับจำนวนบุคลากรทางการแพทย์จังหวัดศรีสะเกษมีสัดส่วนแพทย์ต่อประชากรเท่ากับ 1: 7,235 คน ซึ่งต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน สัดส่วนทันตแพทย์ต่อ

ประชากรเท่ากับ 1: 20,120 ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน มีสัดส่วนเภสัชกรต่อประชากรเท่ากับ 1: 11,043 คน ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานเล็กน้อย สัดส่วนพยาบาลต่อประชากร 1: 837 คน ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน และสัดส่วนเตียงต่อประชากร 1: 910 ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน ดังนั้น จังหวัดศรีสะเกษ ควรมีการเตรียมความพร้อมกำลังคนด้านสาธารณสุข จึงต้องมีการเร่งผลิตบุคลากรสาธารณสุขให้เพียงพอ เช่น แพทย์ ทันตแพทย์ เภสัชกร พยาบาลวิชาชีพ พยาบาลเทคนิค อสม. เป็นต้น รวมไปถึงความพร้อมด้านอุปกรณ์ทางการแพทย์ต่างๆ อีกด้วย

3) สถานีตำรวจ

การให้บริการของสถานีตำรวจในพื้นที่จังหวัดศรีสะเกษอยู่ในความรับผิดชอบของสถานีตำรวจภูธรทั้งหมด 32 แห่ง กระจายอยู่ในทั่วทุกอำเภอ ซึ่งมีจำนวนอยู่ในเกณฑ์มาตรฐานสอดคล้องกับจำนวนประชากร แต่ในด้านบุคลากรนั้นไม่เพียงพอ กำลังพลที่มีอยู่รับภาระดูแลประชากรในพื้นที่ค่อนข้างสูงเนื่องจากต้องรักษาความปลอดภัยให้กับประชาชนในพื้นที่และนักท่องเที่ยว โดยในอนาคตต้องเพิ่มจำนวนสถานีตำรวจในแต่ละอำเภอ ให้อยู่ในมาตรฐานของรัศมีบริการที่กำหนด ซึ่งสถานีตำรวจควรตั้งอยู่ในบริเวณพื้นที่ที่มีความปลอดภัยคือบริเวณที่มีความหนาแน่นของประชากร บริเวณที่เป็นแหล่งเสื่อมโทรม บริเวณที่มีการอยู่อาศัยเบาบางหรือเป็นชอยเปลี่ยว

4) สถานีดับเพลิง

ด้านการป้องกันบรรเทาสาธารณภัยในจังหวัดศรีสะเกษ มีการจัดการเกี่ยวกับการให้บริการดับเพลิงรวมทั้งสิ้น 136 แห่ง กระจายอยู่ทุกอำเภอ โดยรัศมีการให้บริการสถานีดับเพลิงเฉลี่ย 4.63 กิโลเมตร ซึ่งอยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน อีกทั้งมีอุปกรณ์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยต่างๆ และกำลังเจ้าหน้าที่ที่เพียงพอที่จะดูแลประชาชนเมื่อเกิดสาธารณภัยขึ้นได้ นอกจากนี้ในพื้นที่จังหวัดศรีสะเกษ ยังมีอุปกรณ์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอื่นๆ ได้แก่ รถกู้ภัยอเนกประสงค์เคลื่อนที่เร็ว รถบรรทุกน้ำ รถกระเช้า และรถพยาบาล เป็นต้น ไว้คอยให้บริการเมื่อเกิดสาธารณภัยในพื้นที่อีกด้วย โดยภาพรวมการให้บริการในด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินในจังหวัดศรีสะเกษจัดได้ว่ามีศักยภาพ และความพร้อมในการให้บริการ

5) สนามกีฬาและแหล่งนันทนาการ

สนามกีฬาและแหล่งนันทนาการในจังหวัดศรีสะเกษ จะพิจารณาถึงจำนวนสนามกีฬา ลานกีฬา และสวนสาธารณะ ซึ่งหมายถึง สถานที่ที่สร้างขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้เป็นที่พักผ่อน-หย่อนใจสำหรับประชาชนทั่วไป และเป็นที่พักผ่อนกิจกรรมต่างๆ เช่น การเดินเล่น การพักผ่อน การออกกำลังกาย โดยมีการจัดแต่งบริเวณไว้อย่างสวยงาม พร้อมกับสิ่งอำนวยความสะดวกไว้คอยบริการแก่ประชาชน ซึ่งส่วนใหญ่จะกระจายตัวอยู่ในเขตชุมชนทั่วไปในจังหวัดศรีสะเกษ ซึ่งจากข้อมูลระบบข้อมูลกลางองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นพบว่าจังหวัดศรีสะเกษ มีสวนสาธารณะ จำนวน 126 แห่ง ซึ่งยังไม่เพียงพอกับความต้องการของประชาชน ในอนาคตจะเป็นต้องเพิ่มเติมให้มีขึ้นสอดคล้องกับจำนวนประชากรสำหรับแหล่งนันทนาการและสถานที่พักผ่อนหย่อนใจในจังหวัดศรีสะเกษ ปัจจุบันมีการให้บริการต่อประชาชนได้อย่างเพียงพอ เนื่องจากพื้นที่ของจังหวัดมีทรัพยากรธรรมชาติจำนวนมากเป็นพื้นที่พักผ่อนหย่อนใจได้เป็นอย่างดี สำหรับสาธารณูปการด้านอื่นๆ ได้แก่ ตลาด ศาสนสถาน โรงฆ่าสัตว์ จัดได้ว่ามีการให้บริการอยู่ในระดับที่เหมาะสมและทั่วถึง

4.3.8 ความสามารถในการรองรับด้านการท่องเที่ยว

จังหวัดศรีสะเกษเป็นเมืองท่องเที่ยวรองในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง มีแหล่งท่องเที่ยว ที่มีชื่อเสียงระดับประเทศ คือ อุทยานแห่งชาติเขาพระวิหาร ซึ่งมีฝามออีแดงเป็นจุดท่องเที่ยวหลัก เป็นสถานที่ชมทิวทัศน์บริเวณรอยต่อระหว่างไทย-กัมพูชา ชมทะเลหมอก และภาพแกะสลักนูนต่ำบนหินอายุไม่ต่ำกว่า 1,000 ปี ปราสาทโดนตวล น้ำตกภูละออ อำเภอกันทรลักษ์ น้ำตกสำโรงเกียรติ อำเภอบุณฑล วัฒนธรรมพระธาตุเรืองรอง บ้านขุนอำไพพาณิชย์ สวนสมเด็จพระศรีนครินทร์ศรีสะเกษ สวนเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พรรษา (เกาะห้วยน้ำคำ) 80 ศูนย์แสดงพันธุ์สัตว์น้ำศรีสะเกษ หอคอยศรีลำดวนเฉลิมพระเกียรติ อำเภอเมืองศรีสะเกษ ปราสาทหินสระกำแพงใหญ่ ปราสาทหินสระกำแพงน้อย อำเภออุทุมพรพิสัย ปราสาทบ้านปราสาท (ปราสาทห้วยทับทัน) อำเภอห้วยทับทัน นอกจากนี้ ยังเป็นแหล่งผลิตหอมกระเทียม ข้าวหอมมะลิ และผลไม้ต่างๆ เช่น เงาะ มังคุด ลองกอง และทุเรียนภูเขาไฟ ซึ่งสามารถต่อยอดการท่องเที่ยวเชิงเกษตรได้ โดยเฉพาะในพื้นที่อำเภอกันทรลักษ์ และอำเภอบุณฑล มีทำเลที่ตั้งอยู่บนเส้นทางที่สามารถเชื่อมโยงการท่องเที่ยวกับจังหวัดอื่นๆ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง คือ จังหวัดนครราชสีมา จังหวัดบุรีรัมย์ จังหวัดสุรินทร์ และจังหวัดอุบลราชธานี ได้สะดวกโดยเฉพาะเส้นทางท่องเที่ยวอารยธรรมขอม อยู่ห่างจากท่าอากาศยานนานาชาติอุบลราชธานีเพียง 70 กิโลเมตร ซึ่งมีนโยบายส่งเสริมให้จังหวัดอุบลราชธานีเป็นศูนย์กลางทางการบิน การท่องเที่ยว และการบริการหลักของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีจุดผ่านแดนถาวรช่องสง่าเป็นเส้นทางเชื่อมไปเมืองเสียมเรียบ ประเทศกัมพูชาประจำปีโดย ระยะทางเพียง 135 กิโลเมตร จึงมีศักยภาพในการพัฒนาเป็นเมืองท่องเที่ยวประวัติศาสตร์อารยธรรมขอม ประตูลู่แหล่งอารยธรรมในประเทศเพื่อนบ้าน ท่องเที่ยววัฒนธรรม หัตถกรรมสร้างสรรค์ ท่องเที่ยวเชิงกีฬา และเกษตรปลอดภัย แหล่งผลิตผ้าไหมที่มีคุณภาพของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ในปี พ.ศ. 2560 มีผู้เยี่ยมชมเยือนจังหวัดศรีสะเกษ 1,512,013 คน มากเป็นอันดับที่ 10 ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และเป็นอันดับที่ 2 ของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2 มีสัดส่วนนักท่องเที่ยวมากกว่านักท่องเที่ยวเท่ากับ 63 : 37 ผู้เยี่ยมชมเยือนส่วนใหญ่ร้อยละ 98.7 เป็นชาวไทย และเป็นการเดินทางท่องเที่ยวในภูมิภาค โดยช่วงที่มีผู้เยี่ยมชมเยือนมากตามสถิติการท่องเที่ยวของกรมการท่องเที่ยว กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ในปี พ.ศ. 2559 คือ ช่วงไตรมาสที่ 1 เดือนมกราคม-มีนาคม จำนวน 487,900 คน มีที่พักให้บริการนักท่องเที่ยวจำนวน 152 แห่ง 3,159 ห้อง หรือรองรับนักท่องเที่ยวได้ 6,318 คนต่อวัน (ห้องพัก 1 ห้องรองรับได้ 2 คน) มีระยะเวลาพักเฉลี่ยชาวไทย 2 วัน และชาวต่างชาติ 3 วัน และมีอัตราการพักแรมเฉลี่ยร้อยละ 55.65 ต่อปี เพิ่มขึ้นจากปีก่อนที่เท่ากับร้อยละ 53.39 เล็กน้อย โดยอัตราการเข้าพักแรมเฉลี่ยที่เพิ่มขึ้นส่วนหนึ่งเนื่องมาจากจำนวนห้องพักที่ลดลง ในขณะที่มีจำนวนผู้เข้าพักเพิ่มขึ้นเล็กน้อย จึงทำให้จำนวนห้องพักมีความสมดุลกับความต้องการในการเข้าพักมากขึ้น และยังคงรับนักท่องเที่ยวได้อีกจำนวนมาก นอกจากนี้ ในปี พ.ศ. 2560 อุทยานแห่งชาติเขาพระวิหารซึ่งเป็นแหล่งท่องเที่ยวหลักของจังหวัดศรีสะเกษและมีทรัพยากรทางธรรมชาติที่มีความอ่อนไหวสูง มีผู้เยี่ยมชม 212,308 คนต่อปี มีคนมาท่องเที่ยวสูงสุดในเดือนมกราคมประมาณ 6,100 คนต่อวัน และในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา (พ.ศ. 2556-2560) มีจำนวนผู้มาเที่ยวชมเพิ่มขึ้นต่อเนื่อง

ตารางที่ 4.3.8- 1 จำนวนผู้เยี่ยมชมเยือนจังหวัดศรีสะเกษ ปี พ.ศ. 2559 จำแนกเป็นรายไตรมาส

ไตรมาส	ม.ค.-มี.ค.	เม.ย.-มิ.ย.	ก.ค.-ก.ย.	ต.ค.-ธ.ค.	รวม
จำนวนผู้เยี่ยมชมเยือน (คน)	487,900	414,490	331,188	225,169	1,458,747
สัดส่วน (ร้อยละ)	33.4	28.4	22.7	15.4	100.00

ที่มา : กรมการท่องเที่ยว กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

หมายเหตุ สถิติการท่องเที่ยวปี พ.ศ. 2560 ในช่วงครึ่งปีหลังยังไม่ผ่านคณะกรรมการกำกับ จึงใช้สถิติการท่องเที่ยวปี พ.ศ. 2559

ตารางที่ 4.3.8- 2 สถิตินักท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติเขาพระวิหาร จังหวัดศรีสะเกษ ปี พ.ศ. 2556-2560

ประเภท	ผู้เยี่ยมชมเยือน (คน)					△60-59 (%)
	2556	2557	2558	2559	2560	
รวม	68,178	150,324	185,172	207,628	212,308	2.3
ชาวไทย	66,920	148,780	183,511	205,818	210,858	2.5
ชาวต่างประเทศ	1,258	1,544	1,661	1,810	1,450	-19.9

ที่มา : ส่วนศึกษาและวิจัยอุทยานแห่งชาติ สำนักอุทยานแห่งชาติ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช (ข้อมูล ณ วันที่ 8 มิถุนายน พ.ศ. 2561)

อย่างไรก็ตาม ยังไม่ปรากฏประเด็นปัญหาสำคัญจากการท่องเที่ยว ซึ่งแสดงถึงจำนวนนักท่องเที่ยวเกินขีดความสามารถในการรองรับของพื้นที่และต้องได้รับการแก้ไขโดยเร่งด่วน สำหรับอุทยานแห่งชาติเขาพระวิหารซึ่งเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นที่นิยมของจังหวัดยังไม่มีการศึกษาและกำหนดขีดความสามารถในการรองรับการท่องเที่ยวอย่างเป็นทางการ โดยประกาศเรื่อง “การกำหนดจำนวนนักท่องเที่ยวที่เข้าไปในอุทยานแห่งชาติ” ของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช เมื่อวันที่ 20 พฤศจิกายน พ.ศ. 2550 มีรายชื่ออุทยานแห่งชาติ 10 แห่ง แต่ไม่มีรายชื่ออุทยานแห่งชาติเขาพระวิหาร จากการประเมินขีดความสามารถในการรองรับด้านต่างๆ ในเบื้องต้นซึ่งแบ่งเป็น 5 ด้าน ได้แก่ ด้านนิเวศวิทยา (ECC) ด้านกายภาพ (PCC) ด้านสิ่งแวดล้อม (FCC) ด้านจิตวิทยา (PsCC) และด้านสังคม (SCC)¹ สามารถสรุปประเด็นปัญหาสำคัญของจังหวัดศรีสะเกษตามขีดความสามารถในการรองรับด้านต่างๆ ได้ดังนี้

- **ด้านนิเวศวิทยา** มีปัญหาทรัพยากรธรรมชาติเสื่อมโทรมลง จากการที่มีนักท่องเที่ยวเข้าไปท่องเที่ยวจำนวนมาก ซึ่งปรากฏปัญหาในแหล่งท่องเที่ยวภายในเขตอุทยานแห่งชาติเขาพระวิหารและตามน้ำตกที่ได้รับความนิยมในอำเภอขุนหาญ โดยอุทยานแห่งชาติเขาพระวิหารซึ่งอยู่ภายใต้ความรับผิดชอบของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช มีการบริหารจัดการที่ดี มีการกำหนดกฎระเบียบแก่นักท่องเที่ยวในการเข้าชมแหล่งท่องเที่ยว และส่งเสริมการท่องเที่ยวในเชิงอนุรักษ์ มีการทำทางเดินให้นักท่องเที่ยวเดินตามเส้นทาง มีป้ายบอกทาง ป้ายเตือนตามจุดต่างๆ และเนื่องจากนักท่องเที่ยวมาเที่ยวเฉพาะช่วงเวลา จึงมีเวลาให้ธรรมชาติพักฟื้น และไม่ปรากฏปัญหาที่ร้ายแรงที่ต้องได้รับการแก้ไขเร่งด่วน สำหรับแหล่งท่องเที่ยวที่อยู่ในความรับผิดชอบของหน่วยงานภาครัฐในท้องถิ่นจะต้องมีการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยว โดยจัดเส้นทางเดินเข้าชมแหล่งธรรมชาติ ติดตั้งป้ายบอกทาง ป้ายเตือน และจัดให้มีที่นั่งพัก เพื่อป้องกันการเหยียบย่ำพืชพื้นล่างโดยไม่จำเป็น

- **ด้านกายภาพ** นักท่องเที่ยวมีความแออัดตามแหล่งท่องเที่ยวที่นิยมในช่วงเทศกาล และมีการก่อสร้างอาคารและสิ่งปลูกสร้างรองรับนักท่องเที่ยวจำนวนมาก เช่น ที่พัก ร้านอาหาร ร้านขายสินค้าและของ

¹ อ้างอิงจากขีดความสามารถในการรองรับได้ด้านนันทนาการของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช แบ่งออกเป็น 5 ด้าน ได้แก่ ด้านนิเวศวิทยา (ECC) ด้านกายภาพ (PCC) ด้านสิ่งแวดล้อม (FCC) ด้านจิตวิทยา (PsCC) และด้านสังคม (SCC)

ที่ระลึก จนขาดความเป็นระเบียบเรียบร้อย เกิดทัศนอุจาด ทำลายความสวยงามของทัศนียภาพตามธรรมชาติ หรือทำลายคุณค่าของโบราณสถานเดิม โดยอุทยานแห่งชาติเขาพระวิหารซึ่งอยู่ในความรับผิดชอบของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช จะมีการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวที่ติดอยู่แล้ว และไม่มีสิ่งปลูกสร้างมากจนเกินไปตามแนวทางการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ส่วนใหญ่จะพบปัญหาในแหล่งท่องเที่ยวที่ดูแลโดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และตามวัดต่างๆ เช่น หาดนางเหง ซึ่งมีนักท่องเที่ยวจำนวนมากมารับประทานอาหารในแพ และเล่นน้ำ ในช่วงปิดเทอมและช่วงงานเทศกาลสงกรานต์ในเดือนเมษายน มีร้านอาหารที่เป็นแพจำนวนมากสร้างลงไปใต้น้ำมูล ซึ่งหน่วยงานที่รับผิดชอบจะต้องบริหารจัดการจำนวนของแพร้านอาหารไม่ให้มีมากจนเกินไป และประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวตามเส้นทางท่องเที่ยวเชื่อมโยงเพื่อกระจายนักท่องเที่ยวไปสู่แหล่งท่องเที่ยวอื่นๆ ที่อยู่โดยรอบ หรือบริเวณปราสาทหินสระกำแพงใหญ่ในวัดสระกำแพงใหญ่ซึ่งมีการก่อสร้างสิ่งปลูกสร้างจำนวนมากโดยรอบปราสาทหินซึ่งลดทอนคุณค่าของแหล่งโบราณสถาน ซึ่งหน่วยงานภาครัฐในท้องถิ่นน่าจะจะต้องให้ความรู้แก่พระและชุมชนในเรื่องของการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวโบราณสถานที่ถูกต้องเพื่อให้ยังคงคุณค่าของแหล่งท่องเที่ยววันนั้นๆ ไว้ได้

- **ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก** มีปัญหาการจราจรหนาแน่นและติดขัดบริเวณทางเข้าแหล่งท่องเที่ยวที่ได้รับความนิยมในช่วงเทศกาล และที่จอดรถไม่เพียงพอในแหล่งท่องเที่ยว ซึ่งทางองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีโครงการก่อสร้างและขยายถนนเข้าสู่แหล่งท่องเที่ยวเป็นระยะ และ สำนักงานจังหวัดศรีสะเกษได้เสนอโครงการขยายถนนจาก 2 ช่องทางจราจรเป็น 4 ช่องทางจราจร ใน 2 เส้นทาง คือ ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 220 ช่วงวังหิน-ขุขันธ์ ระยะทาง 34 กิโลเมตร และทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 221 ตอนศรีสะเกษ-ภูเงิน-กันทรลักษ์-เขาพระวิหาร ระยะทาง 50 กิโลเมตร ซึ่งเป็นเส้นทางเชื่อมโยงการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมและเกษตร ในการประชุม ครม.สัญจร ครั้งที่ 5/2561 กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2 ที่มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี นอกจากนี้ ยังมีปัญหาขยะจากนักท่องเที่ยวทิ้งขยะในแหล่งท่องเที่ยว ซึ่งหน่วยงานที่รับผิดชอบจะต้องมีระบบในการจัดการขยะ และสร้างจิตสำนึกในการรักษาสิ่งแวดล้อมร่วมกันแก่นักท่องเที่ยว ปัญหาสิ่งอำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยวไม่เพียงพอในช่วงเทศกาล เช่น ห้องน้ำ สำหรับที่พักในจังหวัดศรีสะเกษแม้จะยังมีจำนวนน้อย แต่ยังไม่ปรากฏปัญหาที่พักไม่เพียงพอ เมื่อพิจารณาจากอัตราการเข้าพักแรมเฉลี่ยร้อยละ 53.39 ต่อปี ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง แสดงว่าจำนวนห้องพักที่มีอยู่ยังสามารถรองรับนักท่องเที่ยวได้อีก เพียงแต่ที่พักบางแห่งยังไม่ได้รับการออกแบบให้มีความสวยงาม ได้มาตรฐาน จึงน่าจะปรับปรุงที่พักเดิมให้ได้มาตรฐาน และส่งเสริมการพัฒนาที่พักใหม่ที่ได้มาตรฐานเพื่อรองรับนักท่องเที่ยว

- **ด้านจิตวิทยา** จำนวนนักท่องเที่ยวจำนวนมากในช่วงเทศกาลก่อให้เกิดปัญหาต่างๆ เช่น ความแออัดของคนในแหล่งท่องเที่ยว การจราจรติดขัด ปัญหาขยะซึ่งเป็นทัศนอุจาด สิ่งอำนวยความสะดวกไม่เพียงพอ ซึ่งส่งผลต่อความประทับใจของนักท่องเที่ยว และอาจไม่กลับมาเที่ยวซ้ำอีก หน่วยงานภาครัฐในท้องถิ่นและหน่วยงานที่ดูแลพื้นที่จะต้องกำหนดมาตรการในการบริหารจัดการเพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าว

- **ด้านสังคม** ชุมชนในท้องถิ่นที่อยู่ใกล้เคียงกับแหล่งท่องเที่ยวโดยส่วนใหญ่รับทราบถึงการเข้ามาของนักท่องเที่ยวจำนวนมากในช่วงเทศกาล จึงมีการปรับตัวต่อการท่องเที่ยว และมีบางส่วนที่ประกอบธุรกิจท่องเที่ยวในรูปแบบต่างๆ เช่น ที่พัก ร้านอาหาร ร้านค้า บริการรถนำเที่ยว บริการมัคคุเทศก์ และมัคคุเทศก์น้อย และหน่วยงานท้องถิ่นยังสนับสนุนให้มีพื้นที่ตั้งร้านค้าของชุมชนเพื่อสร้างรายได้ให้แก่ชุมชนสำหรับชุมชนที่เป็นชุมชนท่องเที่ยว เช่น หมู่บ้านท่องเที่ยวเชิงเกษตรบ้านซำฮีเหล็ก หมู่บ้านวัฒนธรรมขะแมร์

บ้านกุดนาแก้ว อำเภอขุนหาญ หมู่บ้านใหม่ไทยเฉลิมพระเกียรติ อำเภออุทุมพรพิสัย หมู่บ้านศรีชะโศก อำเภอกันทรลักษ์ ลักษณะเป็นการท่องเที่ยวแบบไปเช้า-เย็นกลับ มีการบริหารจัดการการท่องเที่ยวโดยชุมชนที่ดี มีกิจกรรมให้นักท่องเที่ยวได้มาเรียนรู้ทั้งในด้านการทำเกษตรกรรม และศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่น บางแห่งมีการจัดตั้งวิสาหกิจชุมชนท่องเที่ยวขึ้นเพื่อบริหารจัดการการท่องเที่ยว แต่ยังไม่มีการจำกัดจำนวนนักท่องเที่ยวที่ชัดเจน ประกอบกับนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เป็นชาวไทย จึงไม่ปรากฏประเด็นปัญหาด้านสังคมที่เด่นชัด หรือปัญหาความขัดแย้งทางด้านวิถีชีวิต วัฒนธรรม มีเพียงประเด็นปัญหาการติดพันและอบายมุขของชุมชนบริเวณชายแดนไทย-กัมพูชาในเขตอำเภอภูสิงห์ ซึ่งเป็นผลมาจากการเปิดคาสิโนในฝั่งกัมพูชาบริเวณจุดผ่านแดนถาวรช่องสะง่า

- **ด้านอื่นๆ** เป็นปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อการท่องเที่ยวทั้งบรรยากาศการท่องเที่ยวในภาพรวม และกัมพูชา ส่งผลทางเศรษฐกิจต่อผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยวทางฝั่งไทย คือ ปัญหาความไม่สงบและความมั่นคงบริเวณชายแดนไทย-กัมพูชา และการเปิดปิดทางขึ้นปราสาทเขาพระวิหารขึ้นอยู่กับนโยบายของรัฐบาลกัมพูชา

กล่าวโดยสรุป จังหวัดศรีสะเกษยังมีความสามารถในการรองรับการพัฒนาการท่องเที่ยวได้อีกมาก เนื่องจากจำนวนผู้เยี่ยมเยือนยังไม่มากนัก ส่วนใหญ่มาท่องเที่ยวในช่วงวันหยุด และช่วงเทศกาล แม้ว่าแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นที่นิยมของจังหวัดจะมีความอ่อนไหวสูงเพราะอยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติ แต่มีการบริหารจัดการที่ดี จำนวนนักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวกันมากในช่วงเทศกาล อาจจะทำให้เกิดปัญหาในด้านต่างๆ ตามมาบ้าง เช่น ปัญหาความแออัดในแหล่งท่องเที่ยว ปัญหาความเสื่อมโทรมในแหล่งท่องเที่ยว ปัญหาการจราจรติดขัด บริเวณทางเข้าแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นที่นิยม ปัญหาขยะ แต่ยังเป็นปัญหาเฉพาะช่วงเวลา ไม่ได้เป็นปัญหาสะสมที่มีความรุนแรง โดยหน่วยงานที่รับผิดชอบแหล่งท่องเที่ยว หน่วยงานภาครัฐในระดับจังหวัดและท้องถิ่นได้ร่วมมือกับผู้ประกอบการ และชุมชนในการบริหารจัดการการท่องเที่ยว เพื่อสร้างความประทับใจแก่นักท่องเที่ยว และมีการปรับมาตรการเพื่อให้รองรับการท่องเที่ยว แต่มีปัญหการสร้างอาคารสิ่งปลูกสร้างเพื่อรองรับนักท่องเที่ยวจำนวนมากที่ยังขาดการจัดระเบียบ ไม่ส่งเสริมอัตลักษณ์ ความสวยงาม และลดคุณค่าของแหล่งท่องเที่ยวลงซึ่งควรได้รับการแก้ไข

ทั้งนี้ ในอนาคตการท่องเที่ยวจังหวัดศรีสะเกษน่าจะมีแนวโน้มเติบโตได้ จึงควรเตรียมความพร้อมในด้านต่างๆ เพื่อรองรับนักท่องเที่ยว เช่น การปรับปรุงภูมิทัศน์ในแหล่งท่องเที่ยวให้สวยงาม เป็นระเบียบเรียบร้อย และส่งเสริมคุณค่าของแหล่งท่องเที่ยว เพื่อยกระดับให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีคุณภาพ การควบคุมการพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวก เช่น ที่พัก ร้านอาหาร ร้านค้า ในพื้นที่โดยรอบแหล่งท่องเที่ยวที่นิยมให้เป็นระเบียบ ไม่ให้แออัด การพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกและบริการให้ได้มาตรฐาน ส่งเสริมอัตลักษณ์ของแหล่งท่องเที่ยว การพัฒนาเส้นทางเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวให้สะดวก และปลอดภัย มีที่จอดรถที่เพียงพอ การพัฒนาระบบสาธารณูปโภคพื้นฐานเพื่อรองรับการขยายตัวของนักท่องเที่ยว เช่น ระบบจัดการขยะ และบำบัดน้ำเสีย ที่ถูกต้องตามหลักวิชาการ และการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชื่อมโยงจากแหล่งท่องเที่ยวที่นิยมไปยังแหล่งท่องเที่ยวอื่นๆ ที่อยู่ใกล้เคียง เพื่อไม่ให้เกิดการกระจุกตัวของนักท่องเที่ยวมากเกินไป

4.4 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพื้นที่และบูรณาการผลการวิเคราะห์เพื่อกำหนดความเหมาะสมของการใช้ที่ดิน

4.4.1 วิธีการบูรณาการเพื่อวิเคราะห์หาคัดแยกพื้นที่ โดยเทคนิคการซ้อนทับข้อมูลเชิงพื้นที่ (Overlay Analysis)

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพื้นที่และบูรณาการผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อให้ทราบถึงความเหมาะสม ในการพัฒนาเชิงพื้นที่ซึ่งนำไปสู่การกำหนดแนวทางการวางผังต่อไป สามารถใช้วิธีการ Sieve Mapping, Potential Surface Analysis นอกจากนี้ยังมีวิธีการอื่นๆ ทางด้านการวิเคราะห์ข้อมูลทางด้านระบบสารสนเทศภูมิโดยใช้เทคนิคต่างๆ เช่น การทำ Buffer Overlay Intersect Union Merge Dissolve กับชั้นข้อมูลที่ต้องการ การวิเคราะห์ดังกล่าวมีเป้าหมายที่สำคัญคือ การหาพื้นที่ศักยภาพสำหรับกำหนดทิศทางการวางผังในอนาคต

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพื้นที่ที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการใช้ความสัมพันธ์ของข้อมูล และการจัดเก็บข้อมูลการวิเคราะห์ข้อมูลในระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์สามารถวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพื้นที่ร่วมกับข้อมูลเชิงคุณลักษณะได้ช่วยให้การวิเคราะห์ที่ต้องการมีความซับซ้อน สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้อย่างเหมาะสมเพื่อตอบสนองความต้องการได้

การวิเคราะห์ความเหมาะสมของการใช้ประโยชน์ที่ดิน

1) พื้นที่ที่มีข้อจำกัดในการรองรับการพัฒนา

การวิเคราะห์พื้นที่ที่มีข้อจำกัดในการรองรับการพัฒนา (Vulnerability of Urban Development Area) โดยทำการประเมินปัจจัยที่เกี่ยวข้องด้านกายภาพ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม แหล่งประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม และโครงสร้างพื้นฐาน ที่มีผลต่อการใช้ประโยชน์ที่ดินพื้นที่วางผัง ซึ่งเป็นพื้นที่ที่ไม่สามารถจะนำพื้นที่เหล่านี้มาพัฒนาได้ จึงสมควรกันออกตั้งแต่แรก เราเรียกพื้นที่ดังกล่าวนี้ว่า พื้นที่กันออก (Restrictive Area หรือ Veto) ซึ่งเป็นพื้นที่ทั้งในแง่ข้อจำกัดทางกายภาพ (Physical Constraint) และทางกฎหมาย (Legal Constraint) ซึ่งจะถูกนำไปซ้อนทับกับผลจากการวิเคราะห์ศักยภาพด้านกายภาพที่เหมาะสมต่อการพัฒนา

2) พื้นที่ที่มีศักยภาพในการพัฒนา

การวิเคราะห์เชิงพื้นที่ เป็นการวิเคราะห์ในเชิงพื้นที่เพื่อหาว่าพื้นที่บริเวณใดมีข้อจำกัด และพื้นที่บริเวณใดมีศักยภาพทางด้านกายภาพในการพัฒนาเพื่อรองรับรูปแบบการใช้ประโยชน์ที่ดินด้านพื้นที่เพื่อเกษตรกรรม พื้นที่พัฒนาเมือง และพื้นที่อุตสาหกรรม ตามความเหมาะสมของสภาพกายภาพของพื้นที่ที่เป็นอยู่ในขณะนั้น

ในการวิเคราะห์ด้านการใช้ประโยชน์ที่ดิน เพื่อนำไปสู่การวางผังการใช้ประโยชน์ที่ดิน ประเด็นที่มีความสำคัญ คือ การวิเคราะห์ความเหมาะสมของพื้นที่ในการกำหนดที่ตั้งกิจกรรมต่างๆ ที่จะนำผลที่ได้ไปสู่การออกแบบผังร่างของการใช้ประโยชน์ที่ดินในพื้นที่วางผัง การวิเคราะห์ในขั้นนี้จะอิงบนการทำงานด้วยระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ (Geographic Information System : GIS) เป็นหลัก โดยใช้ข้อมูลแผนที่ฐานที่ได้มีการจัดเก็บในระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ นำมาวิเคราะห์ศักยภาพของพื้นที่ เป็นการพิจารณาถึงความพร้อมของพื้นที่ในการใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อกิจกรรมต่างๆ อันเป็นแนวทางในการเลือกทำเลที่ตั้งของกิจกรรมการใช้ประโยชน์ที่ดินภายในชุมชน ในขั้นนี้ได้ใช้เทคนิค Potential Surface Analysis (PSA) ซึ่งเป็นวิธีการคำนวณพื้นที่อย่างหนึ่งเพื่อจะได้ให้ทราบว่าบริเวณใดของเมืองสมควรจะได้รับการพัฒนาเป็นอันดับแรก

และรองๆ ลงไป โดยคำนึงถึงปัจจัย (Factors or Criteria) ต่างๆ โดยมีหลักการเบื้องต้นอันประกอบด้วย 1) การกำหนดปัจจัยเชิงพื้นที่ต่างๆ (Evaluation Criteria) ที่จะเป็นตัวกำหนดแหล่งที่ตั้งของกิจกรรม 2) วัดค่าระดับความสำคัญของปัจจัย (Scale of Measurement) เหล่านี้เป็นตัวเลขด้วยระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ และ 3) แสดงค่าของปัจจัยลงบนแผนที่ (Generating Criterion Maps)

ตัวเลขที่แสดงบนแผนที่จะมีค่ามาก-น้อยตามที่วัดได้ ทำให้ทราบว่าบริเวณใดบนพื้นที่มีศักยภาพสูง-ต่ำ เมื่อทราบระดับศักยภาพตามบริเวณต่างๆ แล้ว ทำให้สามารถมุ่งความสนใจและศึกษาในรายละเอียดเพื่อพัฒนาตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ได้อย่างถูกต้องโดยวิธี PSA เป็นเทคนิคที่ต้องคำนวณตัวเลขจำนวนมาก ดังนั้นจึงใช้คอมพิวเตอร์ช่วยในการวิเคราะห์ด้วยการประยุกต์ใช้ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ ซึ่งจะทำให้รวดเร็วและถูกต้องมากยิ่งขึ้น ในการศึกษาครั้งนี้ได้พิจารณาถึงศักยภาพของพื้นที่ในการใช้ประโยชน์ที่ดินประเภทหลักของชุมชน 6 ประเภท คือ 1) พื้นที่ศักยภาพเพื่อการสงวนรักษาทรัพยากรธรรมชาติ 2) พื้นที่เหมาะสมในการพัฒนาเมืองและชุมชน 3) พื้นที่เหมาะสมในการพัฒนาด้านเกษตรกรรม 4) พื้นที่เหมาะสมในการพัฒนาด้านอุตสาหกรรม 5) พื้นที่เหมาะสมในการพัฒนา 6) พื้นที่เหมาะสมในการพัฒนาด้านการท่องเที่ยว

เทคนิคการวิเคราะห์แบบ Potential Surface Analysis (PSA) มีข้อได้เปรียบเทคนิคการซ้อนทับพื้นที่แบบดั้งเดิม (Overlay technique) หรือต่อมาประยุกต์เป็นวิธีแบบ Sieve Analysis 3 ประเภทคือ

- เทคนิคการวิเคราะห์แบบนี้ไม่ได้วางอยู่บนหลักเกณฑ์ของการคัดพื้นที่ที่ดีหรือไม่ดี แต่ทุกๆ พื้นที่ในระดับอนุภาคจะมีค่าคะแนน และมีการแบ่งระดับ
- ปัจจัยที่ได้รับการเลือกนั้นเป็นการเน้นถึงการใช่วิธี Weighting System โดยใช้หลักการ Multiple Criteria Decision Model (MDCM) นำมาสร้างแบบจำลองแบบเทียบน้ำหนัก (Pairwise Comparison Method) ทำให้ค่าคะแนนความสำคัญของตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาตามเกณฑ์ที่กำหนดขึ้นด้วยวิธีการศึกษาใช้เทคนิคการวิเคราะห์แบบมีหลายปัจจัย ซึ่งทำให้แบบจำลองแบบเทียบน้ำหนักมีความสมบูรณ์และความน่าเชื่อถือ
- การให้น้ำหนัก สามารถเปลี่ยนแปลงปัจจัยที่ใช้วัดเมื่อมีการเปลี่ยนศักยภาพหรือสมมติฐานด้านนโยบาย

การวิเคราะห์ความเหมาะสมของพื้นที่

เป็นการจำแนกพื้นที่ตามระดับความเหมาะสม โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์ จะใช้วิธีการ Potential Surface Analysis (PSA) เป็นเครื่องมือในการคำนวณหาศักยภาพของพื้นที่เพื่อจะทราบว่าบริเวณใดที่สมควรจะได้รับการพัฒนาเป็นอันดับแรกและรองๆ ลงไป โดยมีปัจจัยจากข้อมูลเชิงพื้นที่ ซึ่งมีเงื่อนไขหลายประการกำหนดอยู่ โดยใช้หลักการ Multiple Criteria Decision Model (MDCM) นำมาสร้างแบบจำลองแบบเทียบน้ำหนัก (Weighted Model) ทำการให้ค่าคะแนนความสำคัญของตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาตามเกณฑ์ที่กำหนดขึ้น ด้วยวิธีการศึกษาโดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์แบบมีหลายปัจจัย (Multi-Criteria Evaluation : MCE) ซึ่งทำให้แบบจำลองแบบเทียบน้ำหนักมีความสมบูรณ์และความน่าเชื่อถือมาก เมื่อนำมาประยุกต์กับการวิเคราะห์ด้วยระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ (Geographic Information System : GIS) ทำให้สามารถได้ผลลัพธ์ที่ถูกต้องและรวดเร็วมากยิ่งขึ้น

สมการที่ใช้ในการวิเคราะห์ในการศึกษาครั้งนี้ คือ

$$S = W_1(X_1) + W_2(X_2) + W_3(X_3) + \dots + W_n(X_n)$$

เมื่อ S คือ ระดับค่าคะแนนรวมแสดงศักยภาพของพื้นที่

W_n คือ ค่าคะแนนรวมแสดงความสำคัญของปัจจัยที่ n (Weight)

X_n คือ ค่าคะแนนความเหมาะสมของช่วงปัจจัยที่ n (Criteria Score)

การวิเคราะห์ความเหมาะสมของพื้นที่จะใช้วิธีการ Potential Surface Analysis : PSA เป็นเครื่องมือในการคำนวณหาศักยภาพของพื้นที่เพื่อจะทราบว่าบริเวณใดที่สมควรจะได้รับการพัฒนาเป็นอันดับแรกและรองๆ ลงไป โดยจำแนกพื้นที่ออกเป็น 4 ลำดับ คือ

- พื้นที่ที่มีความเหมาะสมมากที่สุด (Most Suitable)
- พื้นที่ที่มีความเหมาะสมมาก (Suitable)
- พื้นที่ที่มีความเหมาะสมปานกลาง (Moderate Suitable)
- พื้นที่ที่มีความเหมาะสมน้อย (Least Suitable)

จากการวิเคราะห์พื้นที่ที่มีศักยภาพในการรองรับการพัฒนาในอนาคตของพื้นที่ โดยมีแนวคิดการพัฒนาด้านการใช้ประโยชน์ที่ดินคือ การพัฒนาบนพื้นที่ที่มีศักยภาพด้านกายภาพและเหมาะสมต่อการพัฒนาไม่ว่าจะเป็นพื้นที่เพื่อการพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติ พื้นที่เกษตรกรรม พื้นที่เพื่อการพัฒนาอุตสาหกรรม พื้นที่เพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยว และพื้นที่เพื่อการพัฒนาเมือง โดยจะควบคุมการพัฒนาไม่ให้ขยายตัวเข้าไปยังพื้นที่อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ซึ่งพื้นที่ดังกล่าวจะถูกกันออก (Restrictive Area) โดยขั้นตอนของการศึกษามี ดังนี้

การกำหนดปัจจัยในการวิเคราะห์ศักยภาพพื้นที่ (Determining Factors) ปัจจัย (Factors) ที่ใช้ในการวิเคราะห์ศักยภาพแห่งการพัฒนา (Development Potential) ของพื้นที่ในลักษณะที่เป็นตัวกำหนดที่ตั้ง (Location) ที่เหมาะสมของกิจกรรมแต่ละประเภท

(1) การกำหนดปัจจัยในการวิเคราะห์ศักยภาพพื้นที่ (Determining Factors) ปัจจัย (Factors) ที่ใช้ในการวิเคราะห์ศักยภาพแห่งการพัฒนา (Development Potential) ของพื้นที่ในลักษณะที่เป็นตัวกำหนดที่ตั้ง (Location) ที่เหมาะสมของกิจกรรมแต่ละประเภทได้

(2) การวัดค่าปัจจัย (Rating and Scaling Factors) จากปัจจัยต่างๆ ที่ได้กล่าวมาแล้วนำมาให้ค่าตามเกณฑ์หรือดัชนีการวัดที่กำหนดไว้ในแต่ละปัจจัยออกมาเป็นตัวเลข เมื่อได้ค่าตัวเลขของปัจจัยต่างๆ แล้วแสดงค่าลงบนตารางกริดในแผนที่ แต่เนื่องจากค่าที่วัดนี้อาจจะมีหน่วยหรือช่วงคะแนนที่ต่างกัน จึงต้องปรับค่าของทุกปัจจัยให้อยู่ในช่วงคะแนนเดียวกัน (Normalization) ในการศึกษาครั้งนี้ใช้ช่วงคะแนน 0-5

(3) การกำหนดค่าน้ำหนักของปัจจัย (Criterion Weighting) หลังจากกำหนดปัจจัยและวัดค่าของปัจจัยโดยปรับค่าของทุกปัจจัยให้อยู่ในช่วงคะแนนเดียวกัน (0-5) ขั้นตอนต่อไปเป็นการให้ค่าน้ำหนักของแต่ละปัจจัยสำหรับการใช้ที่ดินแต่ละประเภท โดยปัจจัยใดมีความสำคัญมากก็ได้รับค่าน้ำหนักมาก (คูณค่าปัจจัยด้วยตัวเลขที่มีค่าสูง) และปัจจัยใดมีความสำคัญน้อยก็ได้รับค่าน้ำหนักน้อย (คูณค่าปัจจัยด้วยตัวเลขที่มีค่าต่ำกว่า) โดยการให้ค่าน้ำหนักของปัจจัย (Estimating Weighting) ซึ่งสามารถพิจารณาหาค่าน้ำหนักของแต่ละปัจจัยได้หลายวิธีเช่น

(3.1) Ranking Method เป็นวิธีการประเมินค่าน้ำหนักของปัจจัยที่ง่ายที่สุด โดยผู้ทำการประเมินจะทำการเรียงลำดับความสำคัญของปัจจัยที่มีความสำคัญมากที่สุดไปน้อยที่สุด

(3.2) Rating Methods ผู้ทำการประเมินต้องจัดสรรค่าน้ำหนักความสำคัญ (The Point Allocation) แต่ละปัจจัยจากระดับค่าคะแนนที่ถูกกำหนดไว้เป็นหลักเกณฑ์เช่น 0-100

(3.3) Pairwise Comparison Method (Saaty, 1980) เทคนิคกระบวนการตัดสินใจแบบมีลำดับขั้น (Analytic Hierarchy Process : AHP) เป็นเทคนิคที่มีประสิทธิภาพในการตัดสินใจประเด็นปัญหาที่มีความซับซ้อนให้มีความง่ายยิ่งขึ้น มีความสมเหตุสมผล และสะท้อนความเป็นจริงภายใต้เกณฑ์ที่นำมาใช้ในการตัดสินใจ โดยแบ่งองค์ประกอบของปัญหาออกเป็น ส่วน ๆ ในรูปของแผนภูมิลำดับขั้น แล้วกำหนดค่าของการวินิจฉัยโดยการเปรียบเทียบปัจจัยต่างๆ เป็นคู่และนำค่าเหล่านั้นมาคำนวณเพื่อพิจารณาปัจจัยที่มีความสำคัญที่สุด

การแสดงความสำคัญของปัจจัยลงบนแผนที่ สามารถระบุการกระจายตัวของทรัพยากรและโครงสร้างพื้นฐานที่มีอยู่ในพื้นที่เป้าหมาย การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพื้นที่ที่สามารถนำไปสู่ผลการวิเคราะห์ตัวแปรที่ครอบคลุม นำไปสู่กระบวนการสนับสนุนการตัดสินใจในการวางแผน

4.4.2 พื้นที่ศักยภาพเพื่อการสงวนรักษาทรัพยากรธรรมชาติ

การวิเคราะห์พื้นที่ที่มีศักยภาพในด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติเป็นการวิเคราะห์ที่ทำให้ทราบถึงระดับศักยภาพของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่มีอยู่ในพื้นที่ โดยพิจารณาจากความเข้มงวดของนโยบาย กฎหมาย ข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนความอุดมสมบูรณ์และหลากหลายของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ตารางที่ 4.4.2- 1 ตัวแปรและเกณฑ์สำหรับวิเคราะห์พื้นที่ที่มีศักยภาพในด้านการอนุรักษ์ทรัพยากร

ปัจจัย	เกณฑ์การให้คะแนน	เงื่อนไข	คะแนน	ความสำคัญ
กลุ่มที่ 1 ปัจจัยที่ต้องกันออก				
1. พื้นที่ทหาร	ไม่ควรอยู่ในเขตหวงห้าม	กันออก		
2. แนวท่อก๊าซและท่อน้ำมัน	ไม่ควรอยู่ในระยะ 0-0.5 กม. จากแนวท่อก๊าซและท่อน้ำมัน			
3. พื้นที่เมือง	ไม่ควรอยู่ในพื้นที่เมืองหรือพื้นที่ที่เป็นที่ตั้งของอาคารและสิ่งก่อสร้าง			
กลุ่มที่ 2 ปัจจัยด้านกายภาพและเงื่อนไขควบคุม				100
1. ความลาดชันของพื้นที่	ระดับความลาดชันที่มากจะมีความเสี่ยงต่อการเกิดดินถล่มสูงและประสบปัญหาพื้นที่ลาดเชิงชัน	ความลาดเอียงร้อยละ 0-5	1	15
		ความลาดเอียงร้อยละ 6-15	2	
		ความลาดเอียงร้อยละ 16-25	3	
		ความลาดเอียงร้อยละ 26-35	4	
		ความลาดเอียงมากกว่าร้อยละ 35	5	
2. พื้นที่ชั้นคุณภาพลุ่มน้ำ	ความแตกต่างของแต่ละชั้นคุณภาพลุ่มน้ำจะมีความอุดมสมบูรณ์ของการเป็นแหล่งต้นน้ำ ถ้าธารแตกต่างกัน	ชั้นคุณภาพลุ่มน้ำ 1A และ 1B	5	15
		ชั้นคุณภาพลุ่มน้ำ 2	4	
		ชั้นคุณภาพลุ่มน้ำ 3	3	
		ชั้นคุณภาพลุ่มน้ำ 4	2	
		ชั้นคุณภาพลุ่มน้ำ 5	1	
3. พื้นที่ป่าไม้	การเป็นพื้นที่ป่าไม้ตามกฎหมาย	พื้นที่ป่าไม้สงวน*	3	20
		พื้นที่ป่าไม้อนุรักษ์**	2	
		พื้นที่ป่าไม้ที่มีอยู่นอกเหนือจากป่าสงวนและป่าอนุรักษ์	2	
		นอกเขตพื้นที่ป่าไม้	1	

ปัจจัย	เกณฑ์การให้คะแนน	เงื่อนไข	คะแนน	ความสำคัญ
4.พื้นที่ชุ่มน้ำ	การมีพื้นที่ชุ่มน้ำและแหล่งน้ำในพื้นที่	พื้นที่ชุ่มน้ำระดับชาติ	3	15
		พื้นที่ชุ่มน้ำระดับท้องถิ่น	2	
		นอกพื้นที่ชุ่มน้ำและแหล่งน้ำ	1	
5.พื้นที่ทรัพยากรแร่	ความเข้มงวดในการจัดการทรัพยากรแร่	เขตพัฒนาทรัพยากรแร่	1	15
		เขตอนุรักษ์ทรัพยากรแร่	2	
		เขตสงวนทรัพยากรแร่	3	
6.พื้นที่เขตโบราณสถาน	ระยะห่างจากโบราณสถานขึ้นทะเบียน โบราณสถานไม่ขึ้นทะเบียน ชุมชนโบราณที่ใกล้ควรมีความเข้มงวดในการอนุรักษ์	ระยะห่างน้อยกว่า 500m.	3	10
		ระยะห่างระหว่าง500 - 1000 m.	2	
		ระยะห่างมากกว่า 1000m.	1	
7. การใช้ประโยชน์ที่ดินปัจจุบัน	ประเภทของการใช้ประโยชน์ที่ดินปัจจุบัน	พื้นที่ป่าไม้ แหล่งน้ำธรรมชาติ	3	10
		พื้นที่ทุ่งหญ้าและป่าละเมาะ แหล่งน้ำที่สร้างขึ้น	2	
		พื้นที่เบ็ดเตล็ด พื้นที่เกษตรกรรม	1	
		พื้นที่ชุมชน	0	
รวม				100

ที่มา : จากกรวิเคราะห์ของทีปรึกษา

หมายเหตุ 1 : ดำเนินการโดยผู้ที่มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ผู้ชำนาญการ และผู้มีประสบการณ์ในงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อคำนวณค่าถ่วงน้ำหนัก (weight) ของแต่ละหลักเกณฑ์

หมายเหตุ 2 * พื้นที่ป่าไม้สงวน = อุทยานแห่งชาติ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า ป่าสงวนโซน C

** พื้นที่ป่าไม้อนุรักษ์ = ป่าสงวนโซน A ป่าสงวนโซน E ป่าไม้ถาวรแห่งชาติตามมติฯ ป่าชุมชน

พื้นที่ที่มีศักยภาพในด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ

การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเป็นการพัฒนาคุณภาพสิ่งแวดล้อมและการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างชาญฉลาด กล่าวคือ มีการใช้ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในจำนวนน้อย แต่ก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดเป็นระยะเวลายาวนาน อีกทั้งส่งผลเสียหายต่อสิ่งแวดล้อมไม่มาก และมีการกระจายการใช้ทรัพยากรธรรมชาติเป็นไปอย่างทั่วถึงและยุติธรรม

จากการศึกษาพื้นที่ที่เหมาะสมในด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติด้วยระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ พบว่า จากขนาดพื้นที่จังหวัดศรีสะเกษทั้งสิ้น 8,839.98 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 5,524,985 ไร่ มีพื้นที่กันออกทั้งสิ้น 498.50 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 311,564.76 ไร่ (ร้อยละ 5.64 ของพื้นที่จังหวัด) แบ่งออกเป็นพื้นที่เส้นทางรถไฟทั้งสิ้น 5.75 ตารางกิโลเมตรหรือประมาณ 3,591.27 ไร่ พื้นที่ทหารทั้งสิ้น 1.25 ตารางกิโลเมตรหรือประมาณ 783.37 ไร่ และพื้นที่เมืองทั้งสิ้น 491.50 ตารางกิโลเมตรหรือประมาณ 307,190.12 ไร่

สำหรับพื้นที่ที่มีศักยภาพและเหมาะสมในด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติมีขนาดพื้นที่ทั้งสิ้น 8,341.47 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 5,213,420.24 ไร่ (ร้อยละ 94.36 ของพื้นที่จังหวัด) แบ่งออกเป็นพื้นที่เหมาะสมมากที่สุดทั้งสิ้น 881.69 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 551,054.76 ไร่ พื้นที่ที่เหมาะสมมากที่สุด 677.95 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 423,719.50 ไร่ พื้นที่เหมาะสมปานกลางทั้งสิ้น 1,906.55 ตารางกิโลเมตรหรือประมาณ 1,191,593.23 ไร่ พื้นที่เหมาะสมน้อยทั้งสิ้น 4,875.28 ตารางกิโลเมตรหรือประมาณ 3,047,052.75 ไร่ ตามลำดับ และเมื่อพิจารณาระดับศักยภาพและความเหมาะสมแต่ละระดับมีรายละเอียด ดังนี้

(1) พื้นที่ที่มีศักยภาพและเหมาะสมต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติระดับมากที่สุด ซึ่งจากผลการวิเคราะห์พบว่า จังหวัดศรีสะเกษมีพื้นที่ศักยภาพและเหมาะสมต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติระดับมากที่สุดทั้งสิ้น 881.69 ตารางกิโลเมตรหรือประมาณ 551,054.76 ไร่ คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 10.57 ของพื้นที่

ที่มีศักยภาพและเหมาะสมต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ อย่างไรก็ตาม อำเภอมที่มีศักยภาพและเหมาะสมในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติระดับมากที่สุด ได้แก่ อำเภอกุสิงห์ มีขนาดพื้นที่ศักยภาพและเหมาะสมต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติระดับมากที่สุดทั้งสิ้น 335.75 ตารางกิโลเมตรหรือประมาณ 209,844.45 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 4.03 ของพื้นที่ที่มีศักยภาพและเหมาะสมต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ โดยพื้นที่ดังกล่าวเป็นที่ตั้งสำคัญของป่าไม้ตามกฎหมาย

(2) **พื้นที่ที่มีศักยภาพและเหมาะสมต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติระดับมาก** ซึ่งจากผลการวิเคราะห์พบว่า จังหวัดศรีสะเกษมีพื้นที่ศักยภาพและเหมาะสมต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติระดับมากทั้งสิ้น 677.95 ตารางกิโลเมตรหรือประมาณ 423,719.50 ไร่ คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 8.13 ของพื้นที่ศักยภาพและเหมาะสมต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ โดยอำเภอมที่มีศักยภาพและเหมาะสมระดับมากที่สุด คือ อำเภอกันทรลักษ์ มีพื้นที่ทั้งสิ้น 199.03 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 124,390.85 ไร่ คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 2.39 ของพื้นที่ศักยภาพและเหมาะสมต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ รองลงมาคือ อำเภอกุสิงห์ มีพื้นที่ทั้งสิ้น 107.53 ตารางกิโลเมตรหรือประมาณ 67,205.77 ไร่ คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 1.29 และอำเภอกันทรารมย์ มีพื้นที่ทั้งสิ้น 93.41 ตารางกิโลเมตรหรือประมาณ 58,382.74 ไร่ คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 1.12 ตามลำดับ พื้นที่ดังกล่าวส่วนใหญ่เป็นที่ตั้งของป่าไม้ตามกฎหมายเป็นส่วนใหญ่

(3) **พื้นที่ที่มีศักยภาพและเหมาะสมต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติระดับปานกลาง** ซึ่งจากผลการวิเคราะห์พบว่า จังหวัดศรีสะเกษมีพื้นที่ศักยภาพและเหมาะสมต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติระดับปานกลางทั้งสิ้น 1,906.55 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 1,191,593.23 ไร่ หรือคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 22.86 ของพื้นที่ที่มีศักยภาพและเหมาะสมต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ โดยอำเภอมที่มีศักยภาพเหมาะสมระดับปานกลางสูงที่สุด คือ อำเภอกันทรลักษ์ มีพื้นที่ทั้งสิ้น 301.76 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 188,599.30 ไร่ คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 3.62 ของพื้นที่ศักยภาพและเหมาะสมต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ รองลงมาคือ อำเภอราศีไศล มีพื้นที่ทั้งสิ้น 258.38 ตารางกิโลเมตรหรือประมาณ 161,488.84 ไร่ คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 3.10 และอำเภอกันทรารมย์ มีพื้นที่ทั้งสิ้น 176.66 ตารางกิโลเมตรหรือประมาณ 110,411.70 ไร่ คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 2.12 ตามลำดับ

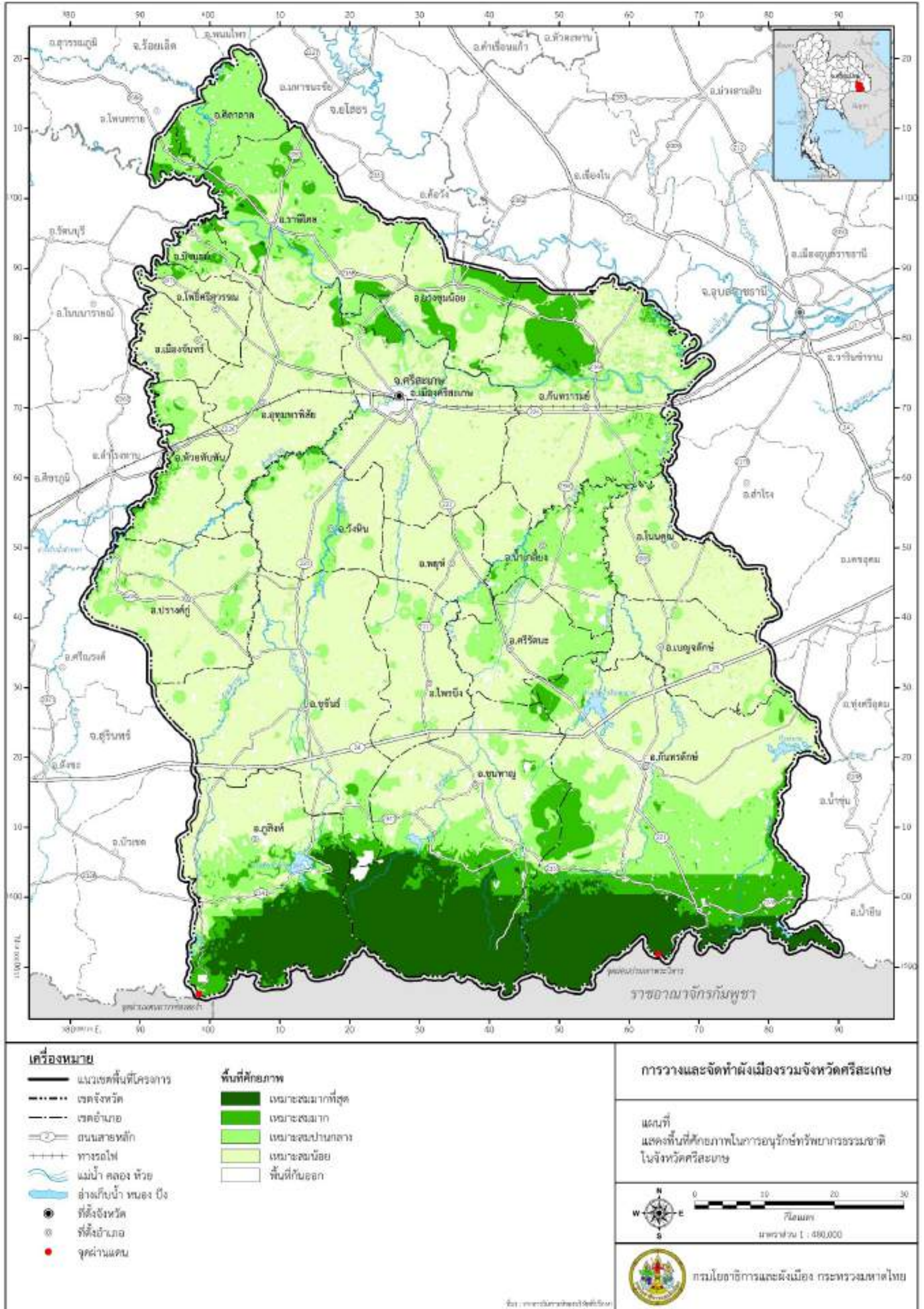
(4) **พื้นที่ที่มีศักยภาพและเหมาะสมต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติระดับน้อย** ซึ่งจากผลการวิเคราะห์พบว่า จังหวัดศรีสะเกษมีพื้นที่ศักยภาพและเหมาะสมต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติระดับน้อยทั้งสิ้น 4,875.28 ตารางกิโลเมตรหรือประมาณ 3,047,052.75 ไร่ หรือคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 58.45 ของพื้นที่ที่มีศักยภาพและเหมาะสมต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ โดยอำเภอมที่มีศักยภาพเหมาะสมระดับน้อยสูงที่สุด คือ อำเภอบุขันธุ์ มีพื้นที่ทั้งสิ้น 753.85 ตารางกิโลเมตรหรือประมาณ 471,156.65 ไร่ คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 9.04 ของพื้นที่ศักยภาพและเหมาะสมต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ รองลงมาคือ อำเภอมืองศรีสะเกษ มีพื้นที่ทั้งสิ้น 427.99 ตารางกิโลเมตรหรือประมาณ 267,493.54 ไร่ คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 5.13 และอำเภอกันทรลักษ์ มีพื้นที่ทั้งสิ้น 412.07 ตารางกิโลเมตรหรือประมาณ 257,543.12 ไร่ คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 4.94 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.4.2- 2 สัดส่วนพื้นที่ที่มีศักยภาพเพื่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติของจังหวัดศรีสะเกษ จำแนกรายอำเภอ

อำเภอ	พื้นที่เหมาะสมมากที่สุด			พื้นที่เหมาะสมมาก			พื้นที่เหมาะสมปานกลาง			พื้นที่เหมาะสมน้อย			รวมพื้นที่ที่มีศักยภาพ		
	ตร.กม.	ไร่	ร้อยละ	ตร.กม.	ไร่	ร้อยละ	ตร.กม.	ไร่	ร้อยละ	ตร.กม.	ไร่	ร้อยละ	ตร.กม.	ไร่	ร้อยละ
เมืองศรีสะเกษ	1.38	861.44	0.02	16.46	10,288.33	0.20	64.25	40,156.50	0.77	427.99	267,493.54	5.13	510.08	318,799.80	6.11
ยางชุมน้อย	0.01	6.55	0.00	33.32	20,827.11	0.40	64.72	40,450.89	0.78	101.69	63,553.97	1.22	199.74	124,838.52	2.39
กันทรารมย์	1.99	1,246.87	0.02	93.41	58,382.74	1.12	176.66	110,411.70	2.12	365.38	228,360.61	4.38	637.44	398,401.92	7.64
กันทรลักษ์	257.97	161,228.75	3.09	199.03	124,390.85	2.39	301.76	188,599.30	3.62	412.07	257,543.12	4.94	1,170.82	731,762.02	14.04
ขุขันธ์	3.50	2,184.81	0.04	18.02	11,261.35	0.22	73.28	45,802.69	0.88	753.85	471,156.65	9.04	848.65	530,405.50	10.17
โพธิ์ชัย	0.00	0.00	0.00	0.22	136.71	0.00	29.11	18,194.93	0.35	207.51	129,695.21	2.49	236.84	148,026.85	2.84
ปราสาท	0.00	0.00	0.00	1.78	1,111.03	0.02	49.54	30,960.45	0.59	219.37	137,103.38	2.63	270.68	169,174.86	3.24
ขุนหาญ	279.80	174,873.49	3.35	86.80	54,248.62	1.04	110.09	68,806.56	1.32	213.97	133,728.40	2.57	690.65	431,657.07	8.28
ราษีไศล	1.05	657.06	0.01	67.71	42,319.60	0.81	258.38	161,488.84	3.10	144.89	90,554.61	1.74	472.03	295,020.11	5.66
อุทุมพรพิสัย	0.00	2.35	0.00	5.23	3,268.09	0.06	39.52	24,700.94	0.47	332.36	207,724.14	3.98	377.11	235,695.52	4.52
บึงบูรพ์	0.24	148.99	0.00	8.22	5,134.63	0.10	25.98	16,235.11	0.31	12.31	7,695.85	0.15	46.74	29,214.59	0.56
ห้วยทับทัน	0.00	0.00	0.00	9.45	5,909.00	0.11	43.74	27,336.23	0.52	128.66	80,412.98	1.54	181.85	113,658.21	2.18
โนนคูณ	0.00	0.00	0.00	0.14	88.12	0.00	18.01	11,257.74	0.22	229.67	143,544.76	2.75	247.82	154,890.61	2.97
ศรีรัตนะ	0.00	0.00	0.00	3.43	2,142.36	0.04	91.23	57,016.29	1.09	127.87	79,916.97	1.53	222.52	139,075.63	2.67
น้ำเกลี้ยง	0.00	0.00	0.00	7.58	4,738.28	0.09	151.09	94,429.00	1.81	86.37	53,978.42	1.04	245.03	153,145.70	2.94
วังหิน	0.00	0.00	0.00	6.54	4,087.79	0.08	39.83	24,894.96	0.48	178.77	111,733.43	2.14	225.15	140,716.19	2.70
ภูสิงห์	335.75	209,844.45	4.03	107.53	67,205.77	1.29	174.54	109,087.87	2.09	283.86	177,413.41	3.40	901.68	563,551.50	10.81
เมืองจันทร์	0.00	0.00	0.00	0.11	66.17	0.00	7.60	4,748.66	0.09	83.62	52,262.85	1.00	91.32	57,077.69	1.09
เบญจลักษ์	0.00	0.00	0.00	0.32	200.06	0.00	25.20	15,750.78	0.30	289.40	180,874.31	3.47	314.92	196,825.15	3.78
พยุห์	0.00	0.00	0.00	0.25	154.04	0.00	29.72	18,574.10	0.36	183.26	114,540.55	2.20	213.23	133,268.69	2.56
โพธิ์ศรีสุวรรณ	0.00	0.00	0.00	3.50	2,187.01	0.04	8.66	5,413.05	0.10	92.42	57,765.59	1.11	104.59	65,365.65	1.25
ศิลาลาด	0.00	0.00	0.00	8.91	5,571.84	0.11	123.64	77,276.64	1.48	0.00		0.00	132.56	82,848.48	1.59
รวม	881.69	551,054.76	10.57	677.95	423,719.50	8.13	1,906.55	1,191,593.23	22.86	4,875.28	3,047,052.75	58.45	8,341.47	5,213,420.24	100.00

ที่มา : จากการวิเคราะห์ด้วยระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์, 2561

แผนที่ 4.4.2- 1 พื้นที่ศักยภาพและเหมาะสมในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติของจังหวัดศรีสะเกษ

4.4.3 พื้นที่ที่มีข้อจำกัดในการใช้ประโยชน์

ในการศึกษาจะทำการกำหนดเงื่อนไขเพื่อควบคุมการใช้ประโยชน์ที่ดินในการพัฒนา กิจกรรมของมนุษย์ในด้านต่างๆ ซึ่งในการศึกษาครั้งนี้จะประกอบไปด้วย 4 กลุ่มหลัก ดังนี้

1) พื้นที่ที่ควรสงวนและอนุรักษ์ไว้เพื่อทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ถือเป็นพื้นที่ที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของพื้นที่ มีความหลากหลายทางนิเวศวิทยาและ ทรัพยากรธรรมชาติที่สูงมาก เป็นฐานทรัพยากรที่สำคัญยิ่งในการพัฒนาทางเศรษฐกิจ ทั้งในด้าน การเกษตรที่เกี่ยวข้องกับการเพาะปลูกเพื่อผลิตอาหาร ด้านอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับการแปรรูป ทรัพยากรเพื่อใช้ประโยชน์และการให้บริการในการสนองตอบความต้องการในการศึกษาวิจัย และ การเป็นแหล่งนันทนาการ ซึ่งเกิดจากคุณสมบัติด้านสุนทรียภาพของป่าไม้ ป่าไม้จึงเป็นแหล่งบูรณาการ ของทรัพยากรในการพัฒนาพื้นที่เกือบทุกด้าน หน้าที่หลากหลายเหล่านี้ของพื้นที่ป่าจึงเป็นปัจจัย แห่งความมั่นคงและเสถียรภาพของระบบนิเวศ

ในอนาคตการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจะเริ่มเข้ามามี บทบาทต่อยุทธศาสตร์การพัฒนาพื้นที่มากขึ้น ดังนั้นการสงวนและรักษาพื้นที่ป่าไม้ พื้นที่ชุ่มน้ำ และ การฟื้นฟูทรัพยากรที่มีความเสื่อมโทรมจากการบุกรุก ทำลายจากกิจกรรมต่างๆ ของประชาชน นอกจากนี้ยังมีความสำคัญต่อการรักษาระบบนิเวศและความหลากหลายทางชีวภาพของทรัพยากร และสิ่งแวดล้อมของพื้นที่ จึงไม่เหมาะกับการใช้ประโยชน์ในรูปแบบอื่นเพราะจะก่อให้เกิดผลกระทบ โดยพื้นที่ที่ควรสงวนและอนุรักษ์ไว้เพื่อทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ซึ่งจะถูกกำหนดให้เป็นพื้นที่ กั้นออก (Restrictive Area) ซึ่งเป็นพื้นที่ทั้งในแง่ข้อจำกัดทางกายภาพ (Physical Constraint) และ ทางกฎหมาย (Legal Constraint) ที่ไม่สามารถจะนำพื้นที่เหล่านี้มาพัฒนาได้

2) พื้นที่ที่ควรอนุรักษ์และฟื้นฟูไว้เป็นแหล่งประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม เนื่องจาก ผลจากการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมอาจส่งผลทำให้พื้นที่ที่มีความสำคัญทางประวัติศาสตร์หลาย แห่งมีสภาพทรุดโทรม ขาดการดูแลเอาใจใส่และการควบคุมการใช้ประโยชน์ที่ดินบริเวณโดยรอบ ทำให้เกิดความขัดแย้งในการใช้ประโยชน์ที่ดินบริเวณโดยรอบพื้นที่แหล่งประวัติศาสตร์โดยเฉพาะ อย่างยิ่งการลุกล้ำของพื้นที่เมืองและกิจกรรมทางเศรษฐกิจต่างๆ เข้าไปในพื้นที่ประวัติศาสตร์อย่าง รวดเร็ว ทำให้เกิดการบุกรุกและทำลายโบราณสถานต่างๆ ซึ่งจะยากต่อการบริหารจัดการพื้นที่ใน อนาคต ดังนั้นพื้นที่เหล่านี้ควรได้รับการอนุรักษ์และฟื้นฟูมรดกทางวัฒนธรรมที่มีคุณค่าเหล่านี้ไว้ ไม่ให้สูญหายและถูกทำลายไป โดยพื้นที่ที่ควรอนุรักษ์และฟื้นฟูไว้เป็นแหล่งประวัติศาสตร์และ วัฒนธรรมของอนุภาคจะประกอบด้วย แหล่งศิลปกรรม พื้นที่โบราณสถานที่มีคุณค่าทาง ประวัติศาสตร์ เป็นต้น

3) พื้นที่เสี่ยงภัยพิบัติทางธรรมชาติและภัยพิบัติที่มนุษย์สร้างขึ้น โดยภัยธรรมชาติที่ เกิดขึ้นอาจสร้างความเสียหายต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนในพื้นที่ได้ในอนาคต ซึ่งมีสาเหตุ มาจากการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศ ภูมิประเทศ ที่มีความผันผวนตลอดเวลา ดังนั้น การควบคุมหรือระงับไม่ให้เกิดภัยพิบัติต่างๆ เกิดขึ้นนั้นเป็นไปได้ยากแต่ต้องมีการเตรียมการเพื่อรองรับ สถานการณ์ของภัยที่จะเกิดขึ้น ดังนั้นการวางแผนเพื่อรองรับภัยต่างๆ ที่จะเกิดขึ้นในอนาคตเป็น ประเด็นที่สำคัญประการหนึ่งที่จะต้องพิจารณาร่วมกับการวิเคราะห์แนวโน้มและโอกาสของพื้นที่ที่มี

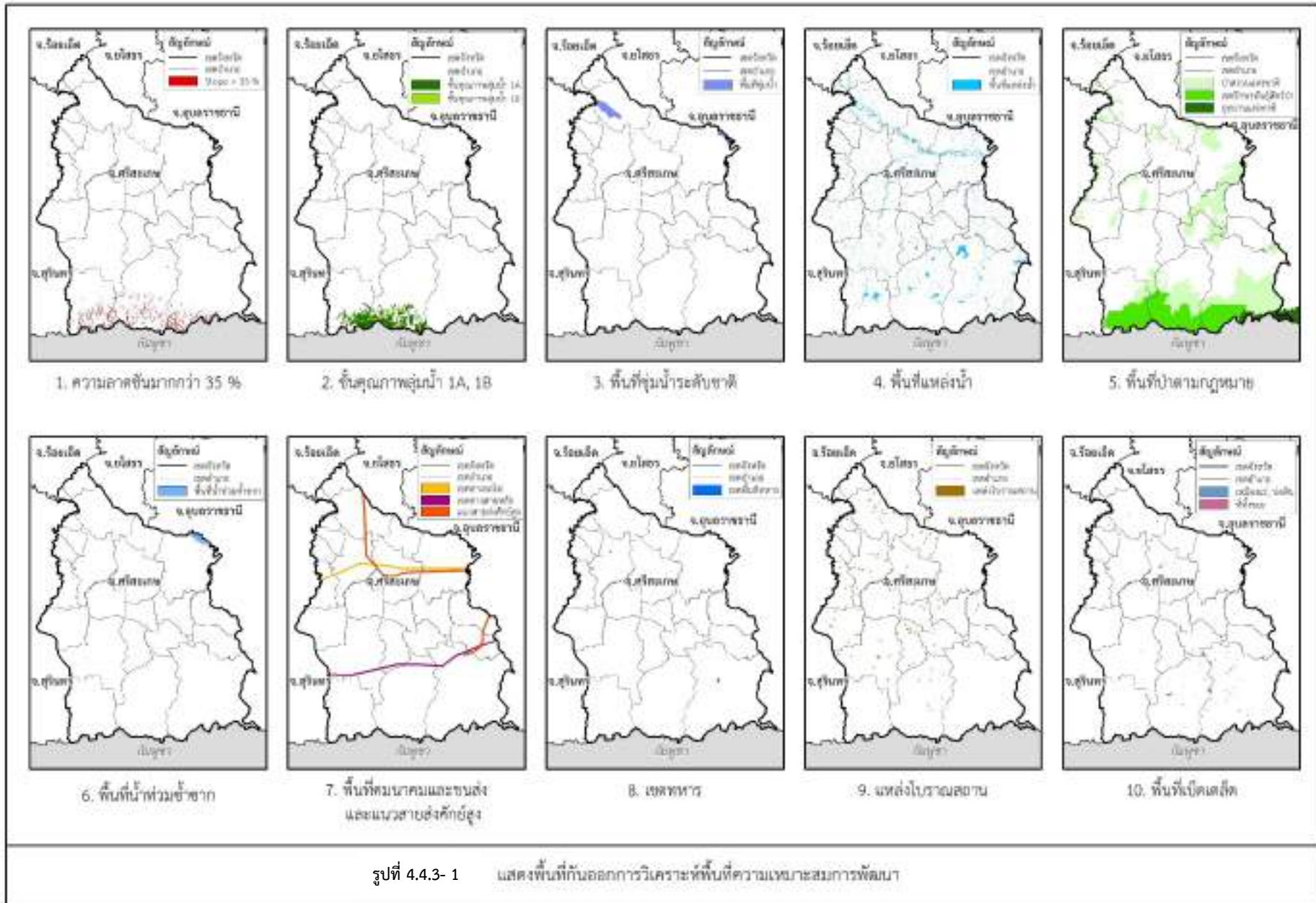

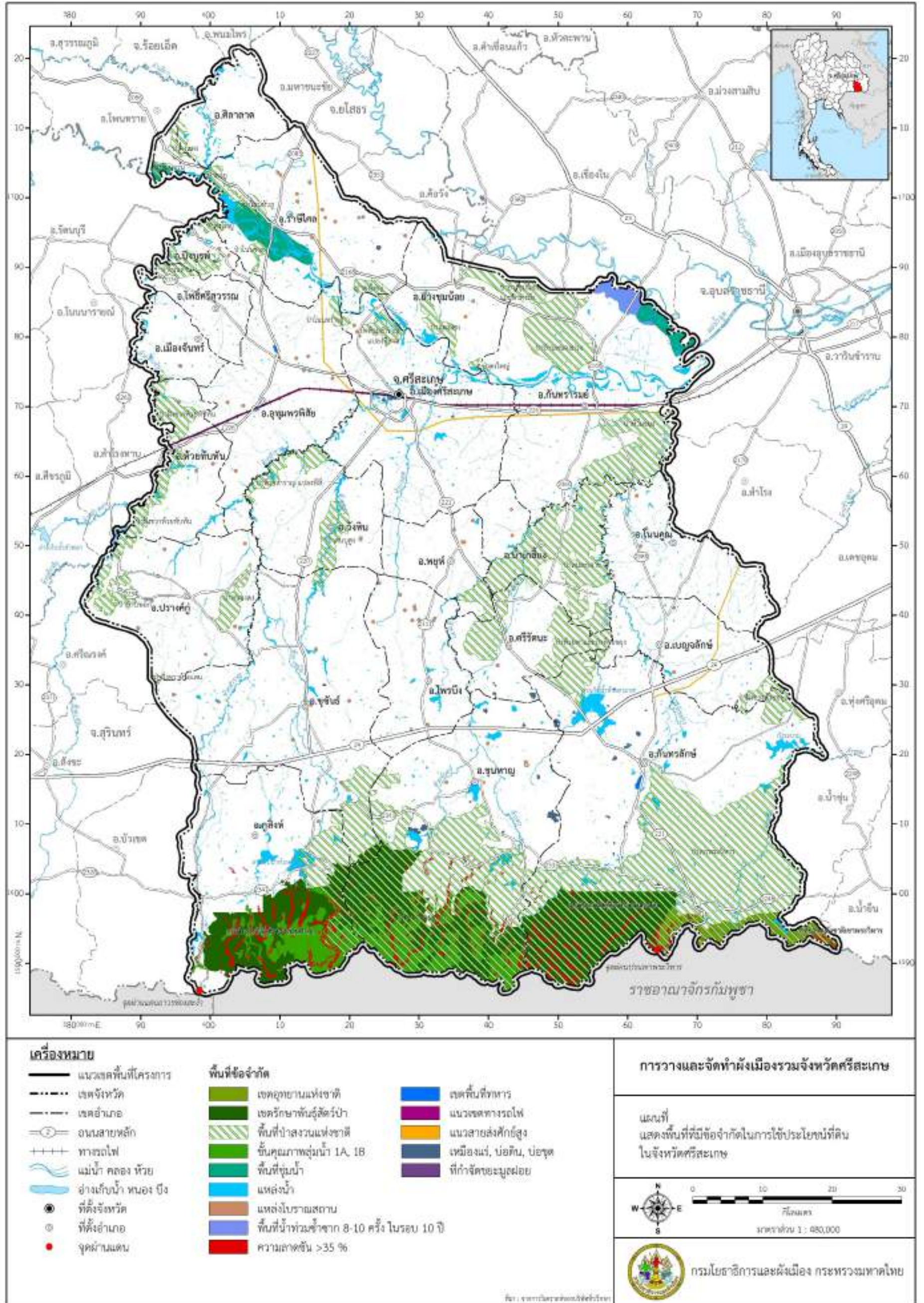
ความเสี่ยงต่อการเกิดภัยพิบัติในรูปแบบต่างๆ ในอนาคตเพื่อทำให้ทราบถึงข้อจำกัดในการกำหนดแผนการพัฒนาพื้นที่ ทั้งในพื้นที่ที่ไม่เสี่ยงต่อการเกิดภัยพิบัติและพื้นที่เสี่ยงต่อการเกิดภัยพิบัติต่างๆ ภายในพื้นที่

พื้นที่เสี่ยงภัยที่มนุษย์สร้างขึ้น ประกอบด้วย พื้นที่เสี่ยงภัยต่อแนวสายไฟฟ้าตักสูง : สำหรับระบบสายส่งไฟฟ้าแรงสูงที่เชื่อมโยงระหว่างโรงไฟฟ้าและสถานีไฟฟ้าในเขตอนุภาคและพื้นที่โดยรอบประกอบด้วยระบบสายส่งตักสูงตั้งแต่ 115–500 กิโลวัตต์ จากรายงานการศึกษา (Ahlbom et al,2001,Bristol University, UK) พบว่าบริเวณใกล้แนวสายไฟฟ้าที่มีตักสูงเป็นสาเหตุเสี่ยงต่อการเกิดโรคโลหิตจาง นอกจากนี้ยังมีพื้นที่เสี่ยงภัยจากโรงงานอุตสาหกรรม : มลพิษที่เกิดจากโรงงานอุตสาหกรรมไม่ว่าจะเป็นมลพิษทางอากาศ ทางน้ำ รวมทั้งกากของเสียอันตรายต่างๆ ย่อมส่งผลกระทบต่อคุณภาพการดำเนินชีวิตของผู้ที่อยู่ในบริเวณใกล้เคียง ซึ่งมีทั้งผลกระทบโดยตรงและโดยอ้อมมากมาย เช่น ปัญหาเกี่ยวกับโรคภัยที่เกิดจากสารพิษในอากาศ ปัญหาความเสื่อมโทรมของแหล่งน้ำและสิ่งแวดล้อม นอกจากนี้การประกอบกิจกรรมหรืออยู่อาศัยในย่านระยะใกล้ โรงงานอุตสาหกรรมที่มีกรมโรงงานอุตสาหกรรมจัดประเภทไว้ว่าเป็นโรงงานที่มีความเสี่ยงต่อความปลอดภัยทั้ง 12 ประเภทย่อมมีความเสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุจากโรงงานเหล่านี้ซึ่งอาจมาจากแรงระเบิด อัคคีภัยหรือการแพร่กระจายของสารพิษ ซึ่งความรุนแรงของภัยที่เกิดขึ้น จะมีความรุนแรงแตกต่างกันออกไปตามสาเหตุของวัตถุที่ทำให้เกิดภัย โดยหน่วยงาน Office Of Technology Assessment ,Congress Of The United State ซึ่งถ้าเป็นย่านอุตสาหกรรมอันตรายและย่านมลพิษเข้มข้นควรมีระยะห่างไม่น้อยกว่า 1 กิโลเมตร

ปัจจุบันแนวโน้มการขยายตัวของกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคม ตลอดจนการเพิ่มขึ้นของจำนวนประชากรทั้งในเขตเมืองเป็นไปอย่างรวดเร็วทำให้การตั้งถิ่นฐานของประชาชนรวมทั้งกิจกรรมทางเศรษฐกิจต่างๆ ขยายตัวเข้าไปในพื้นที่ที่ไม่เหมาะสมกับการตั้งถิ่นฐานเมืองจนให้เกิดความไม่ปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนที่อาศัยอยู่ในบริเวณดังกล่าว ดังนั้นเพื่อเป็นการลดระดับความรุนแรงและป้องกันการขยายตัวของชุมชนเมืองในอนาคตเพื่อให้การตั้งถิ่นฐานของชุมชนเมืองเกิดความสอดคล้องกับศักยภาพของพื้นที่มากที่สุด ดังนั้นพื้นที่ดังกล่าวจึงเป็นพื้นที่ที่เป็นข้อจำกัดในการรองรับพัฒนาที่จะเกิดขึ้นในอนาคต

4) พื้นที่ตั้งของโครงสร้างพื้นฐานที่ให้บริการแก่พื้นที่เมือง โครงสร้างพื้นฐานของเมืองที่มีอยู่ ณ ปัจจุบัน ไม่ว่าจะเป็นที่ตั้งของสาธารณูปโภค และสาธารณูปการต่างๆ เป็นโครงสร้างที่จำเป็นต่อการพัฒนาเมืองซึ่งต้องกำหนดให้เป็นพื้นที่กันออก จากพื้นที่ที่จะนำมาพัฒนาเมือง เช่น บ่อบำบัดน้ำเสีย โรงงานกำจัดขยะ โรงไฟฟ้า สถานีไฟฟ้า พื้นที่ฝังกลบสารพิษ เขตทหาร เป็นต้น

แผนที่ 4.4.3- 1 พื้นที่ที่มีข้อจำกัดในการใช้ประโยชน์

4.4.4 พื้นที่ที่เหมาะสมในการพัฒนาเมืองและชุมชน

การวิเคราะห์พื้นที่รองรับการขยายตัวของชุมชนเมืองและที่อยู่อาศัยมีวัตถุประสงค์ เพื่อวิเคราะห์หาพื้นที่ที่มีศักยภาพรองรับการขยายตัวพาณิชยกรรม และพื้นที่รองรับการขยายตัวที่อยู่อาศัย ปัจจัยศักยภาพที่ใช้ในการวิเคราะห์พื้นที่รองรับการขยายตัวของชุมชนเมืองและที่อยู่อาศัย มีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 4.4.4- 1 สรุปปัจจัยและค่าถ่วงน้ำหนักที่ใช้ในการวิเคราะห์หาพื้นที่ที่เหมาะสมในการพัฒนาเมืองและชุมชน

ปัจจัยที่ใช้ในการวิเคราะห์		หลักการให้คะแนน	เกณฑ์การให้คะแนน	ค่าคะแนน	ค่าถ่วงน้ำหนัก
พื้นที่กันออก					
1	พื้นที่คุณภาพลุ่มน้ำชั้น 1A 1B และ 2	ไม่อยู่ในพื้นที่คุณภาพลุ่มน้ำชั้น 1A 1B และ 2	พื้นที่กันออก		
2	พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ	ไม่อยู่ในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ			
3	พื้นที่ป่าอนุรักษ์	ไม่อยู่ในพื้นที่ป่าอนุรักษ์			
4	พื้นที่อุทยานแห่งชาติ	ไม่อยู่ในพื้นที่อุทยานแห่งชาติ			
5	พื้นที่เขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม	ไม่อยู่ในพื้นที่เขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม			
6	พื้นที่เขตที่ราชพัสดุ	ไม่อยู่ในพื้นที่เขตที่ราชพัสดุ			
7	พื้นที่แหล่งแร่	ไม่อยู่ในพื้นที่แหล่งแร่			
8	พื้นที่ที่มีความลาดชันเกินกว่า 35%	ไม่อยู่ในพื้นที่ที่มีความลาดชันเกิน 35%			
9	พื้นที่เสี่ยงภัยธรรมชาติร้ายแรง	ไม่อยู่ในพื้นที่เสี่ยงภัยพิบัติขั้นรุนแรง และพื้นที่น้ำท่วมซ้ำซาก			
10	ถนนสายประธาน และถนนสายหลัก	ไม่อยู่ใกล้ถนนสายประธาน ถนนสายหลักในระยะ 500 ม.			
ด้านภูมิศาสตร์และกายภาพ					
11	ความลาดชัน	อยู่ในพื้นที่ที่มีความลาดชันที่เหมาะสมต่อการตั้งถิ่นฐาน	< 5%	3	5
			5 - 15%	2	
			15 - 35%	1	
12	ความเหมาะสมของดินต่อการใช้ประโยชน์ด้านเกษตรกรรม	หลีกเลี่ยงพื้นที่ที่มีทรัพยากรดินที่เหมาะสมต่อการปลูกพืช	ไม่มีความเหมาะสม	3	5
			เหมาะสมน้อย	2	
			เหมาะสมปานกลาง	1	
13	ระยะห่างทางน้ำ และแหล่งน้ำผิวดิน	ระยะห่างที่เหมาะสม ไม่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และเสี่ยงต่อการเกิดน้ำล้นตลิ่ง	> 500 ม.	3	5
			< 500 ม.	1	
14	ระยะห่างจากพื้นที่ชุมชนเมืองและศูนย์ชุมชน	อยู่ใกล้พื้นที่ชุมชนเมืองและศูนย์ชุมชน	< 1 กม.	3	5
			1 - 2 กม.	2	
			> 2 กม.	1	
15	แหล่งโบราณสถาน	อยู่ห่างจากที่ตั้งโบราณสถาน	> 1 กม.	3	5
			< 1 กม.	1	
ปัจจัยด้านโครงสร้างพื้นฐาน					
16	การเข้าถึงถนนสายประธาน	ระยะห่างที่เหมาะสม	> 1.5 กม.	3	4
			0.5 - 1.5 กม.	1	
17	การเข้าถึงถนนสายหลัก	ระยะห่างที่เหมาะสม	0.5 - 1.5 กม.	3	5
			1.5 - 3 กม.	2	
			> 3 กม.	1	

ปัจจัยที่ใช้ในการวิเคราะห์		หลักการให้คะแนน	เกณฑ์การให้คะแนน	ค่าคะแนน	ค่าถ่วงน้ำหนัก
18	การเข้าถึงถนนสายรอง	ระยะห่างที่เหมาะสม	< 0.5 กม.	3	4
			0.5 - 1 กม.	2	
			> 1 กม.	1	
19	การเข้าถึงสถานีรถไฟ	อยู่ใกล้สถานีรถไฟ	< 1 กม.	3	3
			1 - 3 กม.	2	
			> 3 กม.	1	
20	การเข้าถึงสถานีโดยสาร	อยู่ใกล้สถานีขนส่งผู้โดยสาร	< 5 กม.	3	3
			5 - 10 กม.	2	
			> 10 กม.	1	
21	แหล่งนันทนาการและพักผ่อนหย่อนใจ	อยู่ใกล้แหล่งนันทนาการและพักผ่อนหย่อนใจ	< 1 กม.	3	3
			1 - 3 กม.	2	
			> 3 กม.	1	
22	พื้นที่ให้บริการของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล	อยู่ใกล้โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล	< 7 กม.	3	4
			> 7 กม.	1	
23	พื้นที่ให้บริการของโรงพยาบาล	อยู่ใกล้โรงพยาบาล	< 15 กม.	3	6
			> 15 กม.	1	
24	พื้นที่ให้บริการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	อยู่ใกล้สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	< 0.5 กม.	3	5
			0.5 - 1 กม.	2	
			> 1 กม.	1	
25	พื้นที่ให้บริการของสถานศึกษาระดับอาชีวศึกษา	อยู่ใกล้สถานศึกษาระดับอาชีวศึกษา	< 1.5 กม.	3	4
			1.5 - 3 กม.	2	
			> 3 กม.	1	
26	พื้นที่ให้บริการของสถานศึกษาระดับอุดมศึกษา	อยู่ใกล้ศึกษาระดับอุดมศึกษา	< 2.5 กม.	3	4
			2.5 - 5 กม.	2	
			> 5 กม.	1	
27	พื้นที่ให้บริการของสถานีตำรวจ สถานีดับเพลิง	อยู่ใกล้สถานีตำรวจ สถานีดับเพลิง	< 3 กม.	3	3
			3 - 5 กม.	2	
			> 5 กม.	1	
28	พื้นที่โครงการชลประทานขนาดใหญ่	หลีกเลี่ยงพื้นที่โครงการชลประทานขนาดใหญ่	อยู่นอกเขตชลประทาน	3	3
			อยู่ในพื้นที่ชลประทาน	1	
ปัจจัยด้านพื้นที่เสี่ยงภัย					24
29	พื้นที่เสี่ยงภัยน้ำท่วม	หลีกเลี่ยงพื้นที่เสี่ยงภัยน้ำท่วม	ไม่เสี่ยง	3	6
			มีความเสี่ยง	1	
30	พื้นที่เสี่ยงภัยดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก	หลีกเลี่ยงพื้นที่เสี่ยงต่อการเกิดดินถล่ม และน้ำป่าไหลหลาก	ไม่เสี่ยง	3	6
			มีความเสี่ยง	1	
31	พื้นที่เสี่ยงต่อการเกิดหลุมยุบจากโพรงหินปูน	หลีกเลี่ยงพื้นที่เสี่ยงต่อการเกิดหลุมยุบจากโพรงหินปูน	ไม่เสี่ยง	3	6
			มีความเสี่ยง	1	
32	แหล่งกำจัดขยะ-น้ำเสีย	อยู่ห่างจากแหล่งกำจัดขยะ-น้ำเสีย	> 3 กม.	3	6
			1 - 3 กม.	2	
			< 1 กม.	1	
รวม					100

ที่มา : จากการวิเคราะห์ของที่ปรึกษา

หมายเหตุ : ดำเนินการโดยผู้ที่มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ผู้ชำนาญการ และผู้มีประสบการณ์ในงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อคำนวณค่าถ่วงน้ำหนัก (weight) ของแต่ละหลักเกณฑ์

พื้นที่กันออก

จากผลการวิเคราะห์พบว่า จังหวัดศรีสะเกษมีพื้นที่กันออกจากพื้นที่ที่มีศักยภาพเหมาะสมต่อการพัฒนาเมือง รวมทั้งสิ้น 1,641.15 ตารางกิโลเมตร หรือ 1,025,715.59 ไร่ คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 18.57 ของพื้นที่รวมทั้งหมด โดยพื้นที่ดังกล่าวกระจายอยู่ในอำเภอกันทรลักษณ์มากที่สุด 464,423.297 ไร่ รองลงมา ได้แก่ อำเภอภูสิงห์ อำเภอขุนหาญ และอำเภอกันทรลักษณ์

พื้นที่ที่มีศักยภาพในการรองรับการพัฒนาเมือง

จากการศึกษาพื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับการพัฒนาเมืองและชุมชนด้วยระบบสารสนเทศทางภูมิศาสตร์ พบว่า จังหวัดศรีสะเกษ มีพื้นที่ที่เหมาะสมต่อการพัฒนาเมืองและชุมชน รวมทั้งสิ้นประมาณ 7,198.83 ตารางกิโลเมตร หรือ 4,499,269.41 ไร่ โดยจำแนกเป็นพื้นที่ที่เหมาะสมมากที่สุด รวมทั้งสิ้นประมาณ 391.45 ตารางกิโลเมตร หรือ 244,653.28 ไร่ พื้นที่ที่เหมาะสมมากรวมทั้งสิ้นประมาณ 1,208.13 ตารางกิโลเมตร หรือ 755,082.52 ไร่ พื้นที่ที่เหมาะสมปานกลางรวมทั้งสิ้นประมาณ ตารางกิโลเมตร 2,509.80 หรือ 1,568,625.82 ไร่ พื้นที่ที่เหมาะสมน้อย ทั้งสิ้นประมาณ 3,089.45 ตารางกิโลเมตร หรือ 1,930,907.79 ไร่ ซึ่งคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 5.44, 16.78, 34.86 และ 42.92

(1) พื้นที่ที่มีศักยภาพเหมาะสมในการพัฒนาเมืองและชุมชนระดับมากที่สุด

จากผลวิเคราะห์พบว่า จังหวัดศรีสะเกษมีพื้นที่ที่มีศักยภาพเหมาะสมแก่การพัฒนาเมืองมากที่สุด รวมทั้งสิ้น 391.45 ตารางกิโลเมตร หรือ 244,653.28 ไร่ หรือคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 5.44 ของพื้นที่ที่มีศักยภาพเหมาะสมแก่การพัฒนาพื้นที่เมืองและชุมชน โดยพื้นที่ดังกล่าวกระจายอยู่ในอำเภอเมืองศรีสะเกษมากที่สุด 118.57 ตารางกิโลเมตร หรือ 74,107.00 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 30.29 ของพื้นที่ที่มีศักยภาพเหมาะสมมากที่สุด รองลงมาได้แก่ อำเภออุทุมพรพิสัย 74.51 ตารางกิโลเมตร หรือ 46,568.07 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 19.03 ของพื้นที่ที่มีศักยภาพเหมาะสมมากที่สุด และอำเภอกันทรลักษณ์ 25.19 ตารางกิโลเมตร หรือ 15,744.28 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 6.44 ของพื้นที่ที่มีศักยภาพเหมาะสมมากที่สุด ตามลำดับ

(2) พื้นที่ที่มีศักยภาพเหมาะสมในการพัฒนาเมืองและชุมชนระดับมาก

จากผลการวิเคราะห์พบว่า จังหวัดศรีสะเกษมีพื้นที่ที่มีศักยภาพเหมาะสมแก่การพัฒนาเมืองมากที่สุด รวมทั้งสิ้น 1,208.13 ตารางกิโลเมตร หรือ 755,082.52 ไร่ คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 16.78 ของพื้นที่ที่มีศักยภาพเหมาะสมแก่การพัฒนาพื้นที่เมืองและชุมชน โดยพื้นที่ดังกล่าวกระจายอยู่ในอำเภอเมืองศรีสะเกษมากที่สุด 170.53 ตารางกิโลเมตร หรือ 106,583.20 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 14.12 ของพื้นที่ที่มีศักยภาพเหมาะสมมากที่สุด รองลงมาได้แก่ อำเภออุทุมพรพิสัย 129.76 ตารางกิโลเมตร หรือ 81,102.59 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 10.74 ของพื้นที่ที่มีศักยภาพเหมาะสมที่สุด และอำเภอขุขันธ์ 92.78 ตารางกิโลเมตร หรือ 57,985.19 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 7.68 ของพื้นที่ที่มีศักยภาพเหมาะสมที่สุด ตามลำดับ

(3) พื้นที่ที่มีศักยภาพเหมาะสมในการพัฒนาเมืองและชุมชนระดับปานกลาง

จากผลการวิเคราะห์พบว่า จังหวัดศรีสะเกษมีพื้นที่ที่มีศักยภาพเหมาะสมแก่การพัฒนาเมืองปานกลาง รวมทั้งสิ้น ตารางกิโลเมตร 2,509.80 หรือ 1,568,625.82 ไร่ คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 34.86 ของพื้นที่ที่มีศักยภาพเหมาะสมแก่การพัฒนาพื้นที่เมืองและชุมชน โดยพื้นที่ดังกล่าวกระจายอยู่ในอำเภอขุขันธ์ มากที่สุด 290.48 ตารางกิโลเมตร หรือ 181,549.03 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 11.57 ของพื้นที่ที่มีศักยภาพเหมาะสมปานกลาง รองลงมาได้แก่ อำเภอกันทรลักษณ์ 232.17 ตารางกิโลเมตร หรือ 145,103.64 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 9.25 ของ

พื้นที่ที่มีศักยภาพเหมาะสมปานกลาง และอำเภอเมืองศรีสะเกษ 180.32 ตารางกิโลเมตร หรือ 112,699.73 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 7.18 ของพื้นที่ที่มีศักยภาพเหมาะสมปานกลาง ตามลำดับ

(4) พื้นที่ที่มีศักยภาพเหมาะสมในการพัฒนาเมืองและชุมชนระดับน้อย

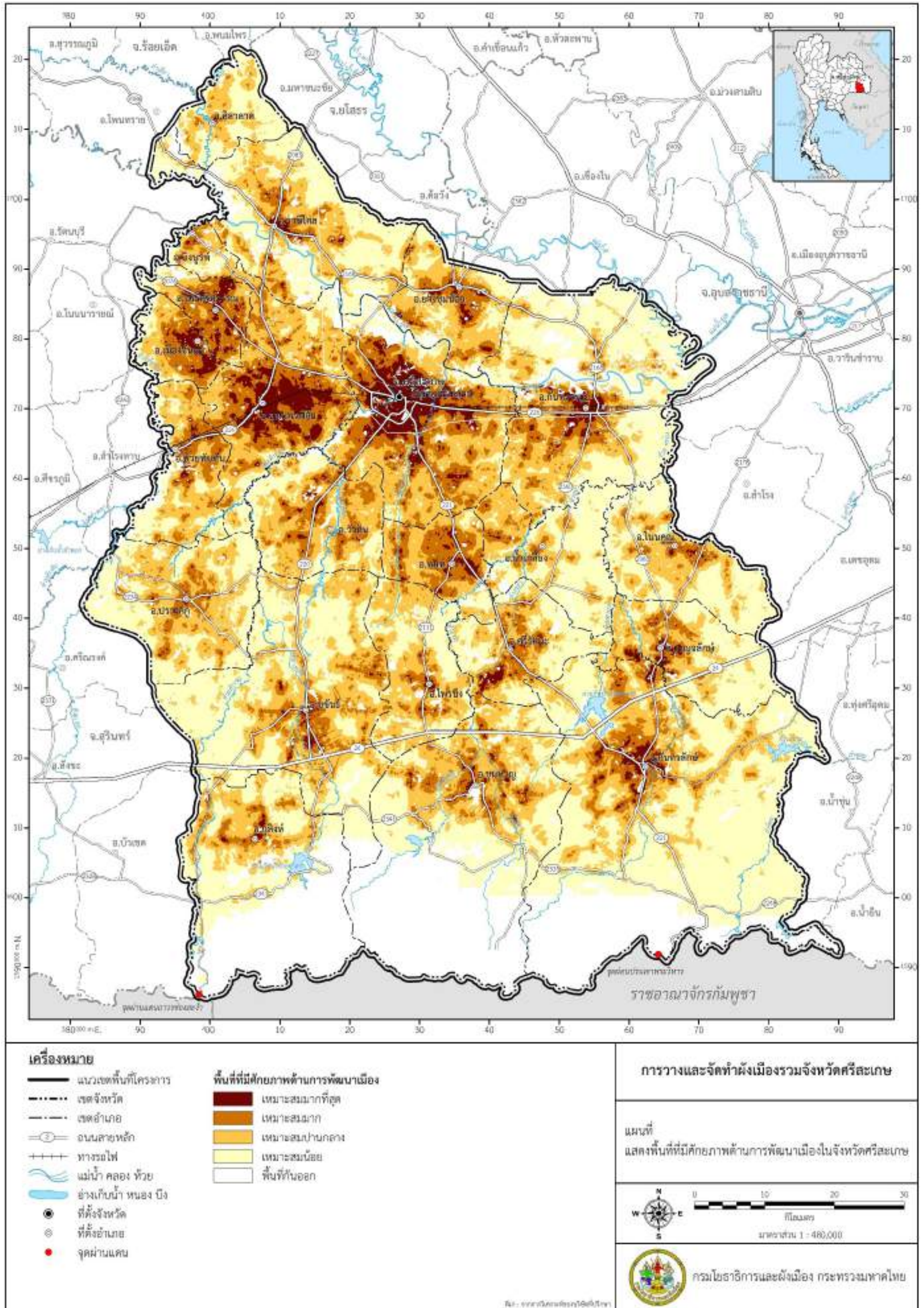
จากผลการวิเคราะห์พบว่า จังหวัดศรีสะเกษมีพื้นที่ที่มีศักยภาพเหมาะสมแก่การพัฒนาเมืองน้อย รวมทั้งสิ้น 3,089.45 ตารางกิโลเมตร หรือ 1,930,907.79 ไร่ คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 34.95 ของพื้นที่ที่มีศักยภาพเหมาะสมแก่การพัฒนาพื้นที่เมืองและชุมชน โดยพื้นที่ดังกล่าวกระจายอยู่ในอำเภอกันทรลักษณ์มากที่สุด 583.06 ตารางกิโลเมตร หรือ 364,410.36 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 18.87 ของพื้นที่ที่มีศักยภาพเหมาะสมน้อย รองลงมาได้แก่ อำเภอขุขันธ์ 458.83 ตารางกิโลเมตร หรือ 286,771.49 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 14.85 ของพื้นที่ที่มีศักยภาพเหมาะสมน้อย และอำเภอกันทรารมย์ 284.22 ตารางกิโลเมตร หรือ 177,639.40 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 9.20 ของพื้นที่ที่มีศักยภาพเหมาะสมน้อย ตามลำดับ

ตารางที่ 4.4.4- 2 พื้นที่ที่มีศักยภาพเหมาะสมในการรองรับการพัฒนาเมืองและชุมชน

อำเภอ	เหมาะสมมากที่สุด			เหมาะสมมาก			เหมาะสมปานกลาง			เหมาะสมน้อย			รวมพื้นที่ที่มีศักยภาพ		
	ตร.กม.	ไร่	ร้อยละ	ตร.กม.	ไร่	ร้อยละ	ตร.กม.	ไร่	ร้อยละ	ตร.กม.	ไร่	ร้อยละ	ตร.กม.	ไร่	ร้อยละ
เมืองศรีสะเกษ	118.571	74,107.00	30.29	170.533	106,583.20	14.12	180.320	112,699.73	7.18	41.396	25,872.40	1.34	510.82	319,262.34	7.10
ยางชุมน้อย	10.689	6,680.49	2.73	44.930	28,081.15	3.72	88.622	55,388.69	3.53	46.627	29,141.92	1.51	190.87	119,292.24	2.65
กันทรารมย์	24.039	15,024.11	6.14	78.490	49,056.44	6.50	164.556	102,847.56	6.56	284.223	177,639.40	9.20	551.31	344,567.52	7.66
กันทรลักษ์	25.191	15,744.28	6.44	91.203	57,002.06	7.55	232.166	145,103.64	9.25	583.057	364,410.36	18.87	931.62	582,260.34	12.94
อุษันต์	14.119	8,824.68	3.61	92.776	57,985.19	7.68	290.478	181,549.03	11.57	458.834	286,771.49	14.85	856.21	535,130.39	11.89
ไพรบึง	3.447	2,154.52	0.88	27.177	16,985.76	2.25	117.135	73,209.17	4.67	87.698	54,811.13	2.84	235.46	147,160.58	3.27
ปรางค์กู่	2.444	1,527.77	0.62	30.369	18,980.84	2.51	110.384	68,990.09	4.40	125.028	78,142.46	4.05	268.23	167,641.16	3.73
ขุนหาญ	7.828	4,892.81	2.00	54.700	34,187.77	4.53	143.293	89,558.37	5.71	186.672	116,670.18	6.04	392.49	245,309.13	5.45
ราษีไศล	8.924	5,577.34	2.28	48.096	30,060.26	3.98	153.817	96,135.56	6.13	218.651	136,657.13	7.08	429.49	268,430.29	5.97
อุทุมพรพิสัย	74.509	46,568.07	19.03	129.764	81,102.59	10.74	136.300	85,187.34	5.43	39.890	24,931.19	1.29	380.46	237,789.19	5.29
บึงบูรพ์	0.770	481.15	0.20	8.699	5,436.98	0.72	21.075	13,171.92	0.84	12.145	7,590.59	0.39	42.69	26,680.64	0.59
ห้วยทับทัน	6.049	3,780.90	1.55	38.222	23,889.01	3.16	80.795	50,496.76	3.22	46.868	29,292.43	1.52	171.93	107,459.10	2.39
โนนคูณ	2.814	1,758.60	0.72	23.169	14,480.32	1.92	82.778	51,736.42	3.30	131.618	82,261.34	4.26	240.38	150,236.69	3.34
ศรีรัตนะ	10.886	6,803.70	2.78	39.897	24,935.62	3.30	71.438	44,648.89	2.85	101.196	63,247.42	3.28	223.42	139,635.63	3.10
น้ำเกลี้ยง	1.236	772.71	0.32	22.452	14,032.63	1.86	78.019	48,761.97	3.11	139.150	86,968.78	4.50	240.86	150,536.09	3.35
วังหิน	6.009	3,755.79	1.54	52.757	32,973.00	4.37	105.527	65,954.15	4.20	55.453	34,657.89	1.79	219.75	137,340.83	3.05
ภูสิงห์	5.247	3,279.33	1.34	44.695	27,934.63	3.70	162.255	101,409.24	6.46	253.723	158,576.86	8.21	465.92	291,200.06	6.47
เมืองจันทร์	14.971	9,356.82	3.82	31.728	19,830.15	2.63	28.874	18,046.13	1.15	14.794	9,246.29	0.48	90.37	56,479.40	1.26
เบญจลักษ์	11.642	7,276.38	2.97	38.750	24,218.60	3.21	105.973	66,233.06	4.22	158.071	98,794.17	5.12	314.44	196,522.21	4.37
พยุห์	20.328	12,704.81	5.19	85.438	53,398.76	7.07	85.474	53,421.14	3.41	23.459	14,661.86	0.76	214.70	134,186.57	2.98
โพธิ์ศรีสุวรรณ	21.388	13,367.29	5.46	49.503	30,939.50	4.10	23.296	14,559.79	0.93	8.186	5,116.50	0.26	102.37	63,983.08	1.42
ศิลาลาด	0.344	214.73	0.09	4.781	2,988.04	0.40	47.227	29,517.18	1.88	72.714	45,445.98	2.35	125.07	78,165.92	1.74
รวม	391.445	244,653.28	100.00	1,208.132	755,082.52	100.00	2,509.801	1,568,625.82	100.00	3,089.452	1,930,907.79	100.00	7,198.83	4,499,269.41	100.00

ที่มา จากการวิเคราะห์ฐานข้อมูลสารสนเทศทางภูมิศาสตร์ของที่ปรึกษา

แผนที่ 4.4.4- 1 พื้นที่ที่เหมาะสมในการพัฒนาเมืองและชุมชน

4.4.5 พื้นที่เหมาะสมในการพัฒนาด้านเกษตรกรรม

การวิเคราะห์หาพื้นที่ที่เหมาะสมในการพัฒนาด้านเกษตรกรรมใช้เทคนิควิเคราะห์ การซ้อนทับข้อมูลเชิงพื้นที่ (Overlay Analysis) โดยตัวแปรที่ใช้ในการวิเคราะห์ศักยภาพพื้นที่ในการพัฒนาเกษตรกรรมประกอบด้วยกลุ่มตัวแปรที่สำคัญ 4 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มปัจจัยด้านกายภาพและเงื่อนไขควบคุมกลุ่มปัจจัยด้านพื้นที่เสี่ยงภัย กลุ่มปัจจัยด้านการตลาดและการแปรรูปผลผลิตและกลุ่มปัจจัยพื้นที่ที่ต้อกกันออก

ตารางที่ 4.4.5- 1 แสดงตัวแปรและเกณฑ์สำหรับวิเคราะห์พื้นที่ที่มีศักยภาพในด้านเกษตรกรรม

ลำดับ	ปัจจัย	หลักการให้คะแนน	เกณฑ์การให้คะแนน	ค่าคะแนน	ค่าความสำคัญ
				(Score)	(Weight)
กลุ่มที่ 1 พื้นที่กันออก					
1	พื้นที่ป่าไม้	ไม่อยู่ในพื้นที่ป่าไม้ตามประกาศ	กันออก		
2	พื้นที่ชั้นคุณภาพลุ่มน้ำ	ไม่อยู่ในพื้นที่ชั้นคุณภาพลุ่มน้ำ 1A,1B			
3	พื้นที่ชุ่มน้ำ	ไม่อยู่ในพื้นที่ชุ่มน้ำ			
4	พื้นที่โบราณสถาน	ไม่อยู่ในเขตพื้นที่โบราณสถาน			
5	พื้นที่เสี่ยงภัยพิบัติรุนแรง	ไม่อยู่ในพื้นที่เสี่ยงภัยพิบัติรุนแรง			
6	พื้นที่ทหาร	ไม่อยู่ในพื้นที่เขตหวงห้ามทางทหาร			
7	พื้นที่ลาดชัน	ไม่อยู่ในพื้นที่ที่มีความลาดชัน>35%			
8	การใช้ประโยชน์ที่ดิน	ไม่อยู่ในพื้นที่ชุมชนเมือง, ป่าไม้, แหล่งน้ำ และพื้นที่เบ็ดเตล็ด (F, U, W, M ที่นอกเหนือ M1, M2)			
กลุ่มที่ 2 ปัจจัยด้านกายภาพ และเงื่อนไขควบคุม					71
9	ลักษณะดิน (Soil_Suit)	ความเหมาะสมของดินต่อการเกษตร	ดินมีความเหมาะสม	3	10
			ดินไม่ค่อยเหมาะสม	1	
			ดินไม่เหมาะสม	0	
10	ความลาดชันของพื้นที่ (Slope)	ความเหมาะสมของพื้นที่	ลาดชัน 0-10 %	3	7
			ลาดชัน 10-25 %	2	
			ลาดชัน 25-35 %	1	
11	การระบายน้ำของดิน (PB Siol)	ลักษณะการระบายน้ำของดิน	การระบายน้ำดี	3	5
			การระบายน้ำปานกลาง	2	
			การระบายน้ำไม่ค่อยดี	1	
12	เขตชลประทาน (IRR Area)	อยู่ในพื้นที่ชลประทาน	ในเขตชลประทาน	3	7
			แผนโครงการชลประทาน	2	
			นอกเขตชลประทาน	1	
13	โครงการชลประทาน (IRR_Point)	ระยะห่างตำแหน่งโครงการชลประทาน (สระน้ำ อ่างเก็บน้ำ ฝายปตร. สถานีสูบน้ำ)	ระยะห่าง 0 - 0.5 ก.ม.	3	10
			ระยะห่าง 0.5 - 1.5 ก.ม.	2	
			ระยะห่าง 1.5 - 3 ก.ม.	1	
14	ระยะห่างแหล่งน้ำผิวดิน (ขนาดใหญ่) Hydro_P (> 100 ไร่)	ระยะห่างแหล่งน้ำสำหรับการ เกษตร	ระยะห่าง 0 - 0.5 ก.ม.	3	7
			ระยะห่าง 0.5 - 1.5 ก.ม.	2	
			ระยะห่าง 1.5 - 3 ก.ม.	1	

ลำดับ	ปัจจัย	หลักการให้คะแนน	เกณฑ์การให้คะแนน	ค่าคะแนน	ค่าความสำคัญ
				(Score)	(Weight)
15	ระยะห่างแหล่งน้ำผิวดิน (ขนาดเล็ก-กลาง) Hydro_P (5 - 99 ไร่)	ระยะห่างแหล่งน้ำสำหรับใช้ในการ เกษตร	ระยะห่าง 0 - 200 ม.	3	5
			ระยะห่าง 200 - 500 ม.	2	
			ระยะห่าง 500 - 1,000 ม.	1	
16	ระยะห่างจากเส้นทางน้ำ (น้ำสายหลัก) (Stream)	ระยะห่างแหล่งน้ำสำหรับใช้ในการ เกษตร	ระยะห่าง 0 - 0.5 ก.ม.	3	6
			ระยะห่าง 0.5 - 1.5 ก.ม.	2	
			ระยะห่าง 1.5 - 3 ก.ม.	1	
17	ระยะห่างจากเส้นทางน้ำ (น้ำสายรอง-ย่อย) (Stream)	ระยะห่างแหล่งน้ำสำหรับใช้ในการ เกษตร	ระยะห่าง 0 - 200 ม.	3	4
			ระยะห่าง 200 - 500 ม.	2	
			ระยะห่าง 500 - 1000 ม.	1	
18	ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยรายปี (Rainfall)	เขตพื้นที่ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยรายปี	> 1,400 มม./ปี	3	5
			1,100 - 1,400 มม./ปี	2	
			< 1,100 มม./ปี	1	
19	ชั้นคุณภาพลุ่มน้ำ (WSHDCL)	อยู่ในพื้นที่ชั้นคุณภาพลุ่มน้ำ	ชั้นคุณภาพลุ่มน้ำที่ 4,5	3	5
			ชั้นคุณภาพลุ่มน้ำที่ 3	2	
			ชั้นคุณภาพลุ่มน้ำที่ 2	1	
กลุ่มที่ 3 ปัจจัยด้านพื้นที่เสี่ยงภัย					15
20	พื้นที่เสี่ยงภัยแล้ง (Drought)	อยู่ในเขตพื้นที่ภัยแล้งซ้ำซาก	พื้นที่ไม่เสี่ยงต่อการเกิดภัยแล้ง	4	5
			พื้นที่เสี่ยงต่อการเกิดภัยแล้งต่ำ	3	
			พื้นที่เสี่ยงต่อการเกิดภัยแล้งปานกลาง	2	
			พื้นที่ที่เสี่ยงต่อการเกิดภัยแล้งสูง	1	
21	พื้นที่เสี่ยงภัยน้ำท่วม (Flood)	อยู่ในเขตพื้นที่ภัยน้ำท่วมซ้ำซาก	พื้นที่ไม่เสี่ยงต่อการเกิดน้ำท่วมซ้ำซาก	4	5
			พื้นที่เสี่ยงต่อการเกิดน้ำท่วมซ้ำซากต่ำ	3	
			พื้นที่เสี่ยงต่อการเกิดน้ำท่วมซ้ำซากปานกลาง	2	
			พื้นที่เสี่ยงต่อการเกิดน้ำท่วมซ้ำซากสูง	1	
22	พื้นที่ดินเค็ม (Saline)	ปัญหาดินเค็ม	พื้นที่ไม่เค็ม	4	5
			พื้นที่ที่มีศักยภาพในการแพร่กระจายดินเค็ม	3	
			พื้นที่ดินเค็มน้อย	2	
			พื้นที่ดินเค็มปานกลาง	1	
			พื้นที่ดินเค็มจัด	0	
กลุ่มที่ 4 ปัจจัยด้านการตลาดและการแปรรูปผลผลิต					14
23	ระยะห่างจากตลาดกลาง สินค้าการเกษตร	ระยะห่างในการขนส่งสินค้าไปยังตลาด สินค้าการเกษตร	< 15 กม.	3	7
			15 - 30 กม.	2	
			> 30 กม.	1	
24	ระยะห่างจากโรงงานแปรรูป	ระยะห่างในการขนส่งสินค้าไปยังโรงงาน แปรรูปผลผลิตการเกษตร	< 15 กม.	3	7
			15 - 30 กม.	2	
			> 30 กม.	1	
รวม					100

ที่มา : จากการวิเคราะห์ของที่ปรึกษา

หมายเหตุ : ดำเนินการโดยผู้ที่มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ผู้ชำนาญการ และผู้มีประสบการณ์ในงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดค่าถ่วงน้ำหนัก (weight) ของแต่ละหลักเกณฑ์

พื้นที่กันออก

จากผลการวิเคราะห์พบว่า จังหวัดศรีสะเกษมีพื้นที่กันออกจากพื้นที่ที่มีศักยภาพเหมาะสมต่อการทำเกษตร รวมทั้งสิ้น 1,818,634.00 ไร่ เป็นร้อยละ 32.92 ของพื้นที่ โดยพื้นที่ดังกล่าวกระจายอยู่ในอำเภอกันทรลักษณ์มากที่สุด 464,423.297 ไร่ รองลงมาได้แก่ อำเภอขุนหาญ อำเภอภูสิงห์ ตามลำดับ

พื้นที่ที่มีศักยภาพในการเกษตรกรรม

จากการศึกษาพื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับการพัฒนาเกษตรกรรมด้วย พบว่า จังหวัดศรีสะเกษ มีพื้นที่ที่เหมาะสมต่อการพัฒนาเกษตรกรรม รวมทั้งสิ้นประมาณ 3,706,350.00 ไร่ โดยจำแนกเป็น

(1) พื้นที่ที่มีศักยภาพเหมาะสมในการพัฒนาเกษตรกรรมระดับมากที่สุด

จากผลวิเคราะห์พบว่า จังหวัดศรีสะเกษมีพื้นที่ที่มีศักยภาพเหมาะสมแก่การพัฒนาเกษตรกรรมมากที่สุด รวมทั้งสิ้น 405,467.75 ไร่ หรือคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 10.94 ของพื้นที่ศักยภาพทั้งหมด โดยพื้นที่ดังกล่าวกระจายอยู่ในอำเภอเมืองศรีสะเกษมากที่สุด 103.16 ตารางกิโลเมตร หรือ 64,478.12 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 15.90 ของพื้นที่ที่มีศักยภาพเหมาะสมมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ อำเภอขุขันธ์ 75.62 ตารางกิโลเมตร หรือ 47,264.91 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 11.66 ของพื้นที่ที่มีศักยภาพเหมาะสมมากที่สุด และอำเภอกันทรารมย์ 75.28 ตารางกิโลเมตร หรือ 47,051.91 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 11.60 ของพื้นที่ที่มีศักยภาพเหมาะสมมากที่สุด

(2) พื้นที่ที่มีศักยภาพเหมาะสมในการพัฒนาเกษตรกรรมระดับมาก

จากผลการวิเคราะห์พบว่า จังหวัดศรีสะเกษมีพื้นที่ที่มีศักยภาพเหมาะสมแก่การพัฒนาเกษตรกรรมมาก รวมทั้งสิ้น 1,275,766.88 ไร่ คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 34.42 ของพื้นที่ศักยภาพทั้งหมด ซึ่งเป็นสัดส่วนที่มากที่สุด โดยพื้นที่ดังกล่าวกระจายอยู่ในอำเภอขุขันธ์มากที่สุด 276.12 ตารางกิโลเมตร หรือ 172,573.52 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 13.53 ของพื้นที่ที่มีศักยภาพเหมาะสมมาก รองลงมา ได้แก่ อำเภอเมืองศรีสะเกษ 221.03 ตารางกิโลเมตร หรือ 138,142.08 ไร่ เป็นร้อยละ 10.83 ของพื้นที่ที่มีศักยภาพเหมาะสมมาก อำเภอกันทรารมย์ 196.75 ตารางกิโลเมตร หรือ 122,970.67 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 9.64 ของพื้นที่ที่มีศักยภาพเหมาะสมมาก

(3) พื้นที่ที่มีศักยภาพเหมาะสมในการพัฒนาเกษตรกรรมระดับปานกลาง

จากผลการวิเคราะห์พบว่า จังหวัดศรีสะเกษมีพื้นที่ที่มีศักยภาพเหมาะสมแก่การพัฒนาเกษตรกรรมปานกลาง รวมทั้งสิ้น 1,241,163.90 ไร่ คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 33.49 ของพื้นที่ศักยภาพทั้งหมด โดยพื้นที่ดังกล่าวกระจายอยู่ในอำเภอขุขันธ์มากที่สุด 299.33 ตารางกิโลเมตร หรือ 187,083.85 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 15.07 ของพื้นที่ที่มีศักยภาพเหมาะสมปานกลาง รองลงมา ได้แก่ อำเภอกันทรารมย์ 221.37 ตารางกิโลเมตร หรือ 132,105.74 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 10.64 ของพื้นที่ที่มีศักยภาพเหมาะสมปานกลาง อำเภออุทุมพรพิสัย 198.28 ตารางกิโลเมตร หรือ 123,926.81 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 9.98 ของพื้นที่ที่มีศักยภาพเหมาะสมปานกลาง

(4) พื้นที่ที่มีศักยภาพเหมาะสมในการพัฒนาเกษตรกรรมระดับน้อย

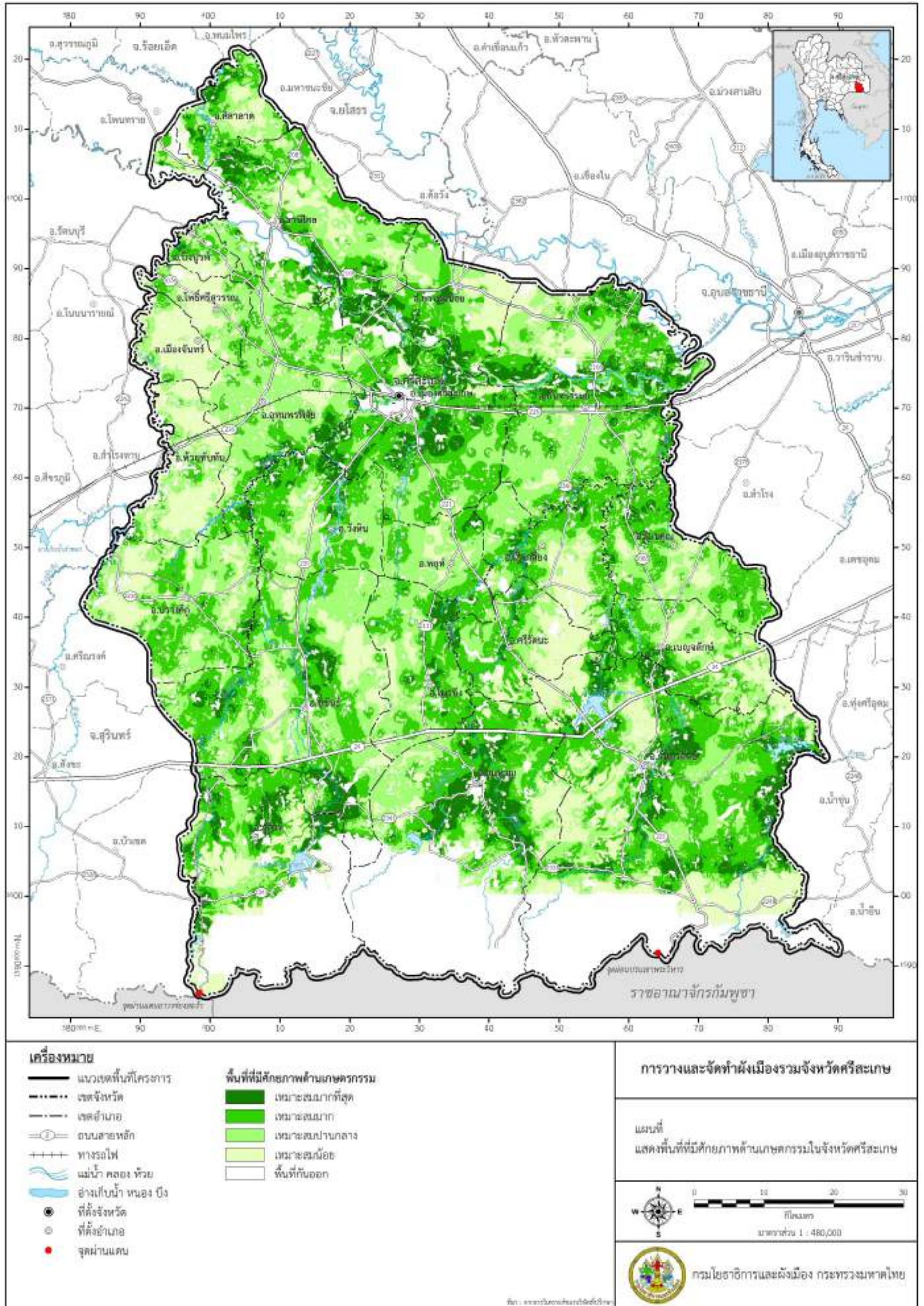
จากผลการวิเคราะห์พบว่า จังหวัดศรีสะเกษมีพื้นที่ที่มีศักยภาพเหมาะสมแก่การพัฒนาเกษตรกรรมน้อย รวมทั้งสิ้น 783,951.47 ไร่ คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 21.15 ของพื้นที่ศักยภาพทั้งหมด โดยพื้นที่ดังกล่าวกระจายอยู่ในอำเภอกันทรลักษณ์มากที่สุด 135.64 ตารางกิโลเมตร หรือ 84,774.85 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 10.81 ของพื้นที่ที่มีศักยภาพเหมาะสมน้อย รองลงมา ได้แก่ อำเภอขุขันธ์ 133.49 ตารางกิโลเมตร หรือ 83,430.59 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 10.64 ของพื้นที่ที่มีศักยภาพเหมาะสมน้อย อำเภอภูสิงห์ 97.88 ตารางกิโลเมตร หรือ 61,172.56 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 7.80 ของพื้นที่ที่มีศักยภาพเหมาะสมน้อย

ตารางที่ 4.4.5- 2 พื้นที่ที่มีศักยภาพเหมาะสมต่อการเกษตรจังหวัดศรีสะเกษ

อำเภอ	พื้นที่เหมาะสมมากที่สุด			พื้นที่เหมาะสมมาก			พื้นที่เหมาะสมปานกลาง			พื้นที่เหมาะสมน้อย			พื้นที่ที่มีศักยภาพด้านเกษตรรวม		
	ตร.กม.	ไร่	ร้อยละ	ตร.กม.	ไร่	ร้อยละ	ตร.กม.	ไร่	ร้อยละ	ตร.กม.	ไร่	ร้อยละ	ตร.กม.	ไร่	ร้อยละ
อ.เมืองศรีสะเกษ	103.16	64,478.12	15.90	221.03	138,142.08	10.83	116.46	72,787.38	5.86	24.418	15,261.29	1.95	465.07	290,668.87	7.84
อ.ยางชุมน้อย	23.82	14,886.53	3.67	60.95	38,091.89	2.99	51.13	31,958.15	2.57	44.88	28,050.07	3.58	180.779	112,986.64	3.05
อ.กันทรารมย์	75.28	47,051.91	11.60	196.75	122,970.67	9.64	211.37	132,105.74	10.64	73.279	45,799.09	5.84	556.684	347,927.42	9.39
อ.กันทรลักษ์	69.99	43,741.86	10.79	181.19	113,246.79	8.88	106.68	66,675.69	5.37	135.64	84,774.85	10.81	493.503	308,439.20	8.32
อ.ขุขันธ์	75.62	47,264.91	11.66	276.12	172,573.52	13.53	299.33	187,083.85	15.07	133.489	83,430.59	10.64	784.565	490,352.86	13.23
อ.โพธิ์แดง	17.45	10,907.39	2.69	85.24	53,274.27	4.18	94.01	58,755.01	4.73	29.802	18,626.14	2.38	226.5	141,562.81	3.82
อ.ปรางค์กู	3.32	2,074.36	0.51	79.08	49,422.72	3.87	106.64	66,650.13	5.37	65.644	41,027.50	5.23	254.68	159,174.71	4.29
อ.ขุนหาญ	6.63	4,146.52	1.02	12	7,499.44	0.59	9.22	5,759.78	0.46	5.091	3,181.99	0.41	32.94	20,587.73	0.56
อ.ราษีไศล	46.31	28,945.71	7.14	114.94	71,836.79	5.63	126.97	79,353.73	6.39	65.364	40,852.57	5.21	353.582	220,988.82	5.96
อ.อุทุมพรพิสัย	18.96	11,850.62	2.92	98.5	61,561.00	4.83	198.28	123,926.81	9.98	45.171	28,232.01	3.60	360.913	225,570.43	6.09
อ.บึงบูรพ์	1.41	883.26	0.22	11.95	7,466.35	0.59	13.34	8,339.48	0.67	12.267	7,666.74	0.98	38.969	24,355.83	0.66
อ.ห้วยทับทัน	0.47	293.82	0.07	14.99	9,370.14	0.73	56.09	35,054.98	2.82	88.751	55,469.62	7.08	160.302	100,188.57	2.70
อ.โนนคูณ	13.04	8,149.64	2.01	99.38	62,113.44	4.87	90.4	56,500.07	4.55	34.155	21,346.90	2.72	236.976	148,110.05	4.00
อ.ศรีรัตนะ	13.59	8,491.48	2.09	75.87	47,418.80	3.72	55.85	34,905.04	2.81	64.3	40,187.51	5.13	209.605	131,002.83	3.53
อ.น้ำเกลี้ยง	12.54	7,837.22	1.93	87.32	54,573.25	4.28	75.81	47,379.61	3.82	54.044	33,777.44	4.31	229.708	143,567.53	3.87
อ.วังหิน	18.14	11,335.45	2.80	84.53	52,830.62	4.14	82.38	51,484.52	4.15	24.829	15,518.34	1.98	209.87	131,168.92	3.54
อ.ภูสิงห์	55.9	34,938.20	8.62	117.85	73,656.23	5.77	65.93	41,205.34	3.32	97.876	61,172.56	7.80	337.556	210,972.33	5.69
อ.เมืองจันทร์	0	0.18	0.00	4.65	2,904.09	0.23	18.59	11,620.11	0.94	63.081	39,425.21	5.03	86.319	53,949.58	1.46
อ.เบญจลักษ์	23.23	14,521.06	3.58	92.46	57,788.95	4.53	111.11	69,445.93	5.60	77.971	48,731.73	6.22	304.78	190,487.67	5.14
อ.พยุห์	6.27	3,917.14	0.97	69.07	43,170.32	3.38	101.61	63,506.28	5.12	26.311	16,444.27	2.10	203.261	127,038.02	3.43
อ.โพธิ์ศรีสุวรรณ	0.37	231.59	0.06	12.94	8,084.43	0.63	37.39	23,368.92	1.88	46.746	29,216.14	3.73	97.442	60,901.08	1.64
อ.ศีลาลาด	11.64	7,274.42	1.79	29.71	18,569.65	1.46	37.01	23,133.61	1.86	27.793	17,370.43	2.22	106.157	66,348.10	1.79
รวมทั้งหมด	648.75	405,467.75	100.00	2,041.23	1,275,766.88	100.00	1,985.86	1,241,163.90	100.00	1,254.32	783,951.47	100.00	5,930.16	3,706,350.00	100.00

ที่มา : จากการวิเคราะห์ฐานข้อมูลสารสนเทศทางภูมิศาสตร์ของทีปปรึกษา

แผนที่ 4.4.5- 1 แสดงพื้นที่ที่มีความเหมาะสมในการพัฒนาเกษตรกรรมของจังหวัดศรีสะเกษ

4.4.6 พื้นที่เหมาะสมในการพัฒนาพื้นที่อุตสาหกรรม
ตัวแปรที่ใช้ในการพิจารณาแสดงดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 4.4.6- 1 แสดงตัวแปรและเกณฑ์สำหรับวิเคราะห์พื้นที่ที่มีศักยภาพในการพัฒนาอุตสาหกรรม

ปัจจัยและการถ่วงน้ำหนักในการวิเคราะห์พื้นที่ที่มีความเหมาะสมในด้านการพัฒนาอุตสาหกรรม					
ปัจจัย	หลักการให้คะแนน	เกณฑ์การให้คะแนน	ค่าคะแนน	ค่าความสำคัญ	
กลุ่มที่ 1 พื้นที่กันออก					
1	พื้นที่สงวนป่าไม้	ไม่ตั้งอยู่ในพื้นที่ป่าสงวนป่าไม้	กันออก		
2	พื้นที่คุณภาพลุ่มน้ำชั้น 1A และ 1B	ไม่ตั้งอยู่ในพื้นที่ลุ่มน้ำสำคัญ (ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม)			
3	พื้นที่ชุ่มน้ำ	ไม่อยู่ในพื้นที่ชุ่มน้ำ			
4	พื้นที่โบราณสถาน	ไม่อยู่ในเขตพื้นที่โบราณสถาน			
5	พื้นที่เสี่ยงภัยธรรมชาติร้ายแรง	ไม่อยู่ในพื้นที่เสี่ยงภัยพิบัติขั้นรุนแรงและพื้นที่น้ำท่วมซ้ำซาก			
6	พื้นที่ทหาร	ไม่อยู่ในเขตหวงห้าม			
7	พื้นที่เกษตรกรรมชั้นดี	ไม่อยู่ในพื้นที่เหมาะสมมาก/เกษตรกรรมชั้นดี			
8	พื้นที่ที่มีความลาดชันเกินกว่า 35%	ไม่อยู่ในพื้นที่ที่มีความลาดชันเกิน 35%			
9	พื้นที่ปฏิรูปที่ดินเพื่อการเกษตรและนิคม	ไม่อยู่ในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อการเกษตร			
10	ชั้นธรณีวิทยาหินชั้นน้ำ	ไม่อยู่ในบริเวณชั้นธรณีวิทยาหินชั้นน้ำ			
กลุ่มที่ 2 ปัจจัยด้านพื้นที่ที่มีเงื่อนไขควบคุมการใช้ที่ดิน				3	
11	พื้นที่ที่มีศักยภาพด้านเกษตรกรรม	อยู่ในพื้นที่ที่มีความเหมาะสม	มีความเหมาะสมปาน	1	3
			มีความเหมาะสมน้อย	5	
กลุ่มที่ 3 ปัจจัยด้านความเสี่ยงภัย				12	
12	พื้นที่เสี่ยงภัยธรรมชาติ	ไม่ตั้งอยู่ในพื้นที่ที่มีความเสี่ยงภัยธรรมชาติ	มีความเสี่ยงสูง	0	10
			มีความเสี่ยงสูงปาน	3	
			ไม่เสี่ยง	5	
13	พื้นที่บริเวณรอบคลังน้ำมันหรือคลังอาวุธ/วัตถุระเบิด	ไม่ตั้งอยู่ในพื้นที่รอบคลังน้ำมันหรือคลังอาวุธ/วัตถุระเบิด	ระยะห่าง 0-3	1	2
			ระยะห่าง 3-5	5	
			ระยะห่าง > 5	0	
กลุ่มที่ 4 ปัจจัยด้านภูมิศาสตร์และสภาพแวดล้อม				25	
14	ความลาดชัน	ความเหมาะสม	ลาดเอียง 0-10%	5	4
			ลาดเอียง 10-20%	3	
			ลาดเอียง 20-35%	0	
15	ระยะห่างจากทางน้ำผิวดิน (แม่น้ำ คลอง คลองชลประทาน)	ระยะห่างที่เหมาะสมจากแหล่งน้ำ (กม.)	ระยะห่าง 1-3	3	5
			ระยะห่างมากกว่า 3	5	
16	ระยะห่างจากแหล่งน้ำผิวดิน (ฝายหนอง บึง)	ระยะห่างที่เหมาะสมจากแหล่งน้ำ (กม.)	ระยะห่างมากกว่า 1	3	3
			ระยะห่าง 2-5	5	
17	ระยะการระบายน้ำสู่แหล่งน้ำ	ระยะห่างที่เหมาะสมจากแหล่งน้ำ (ม.)	ระยะห่างน้อยกว่า 500	1	5
			ระยะห่าง 500 -1,000	4	
			ระยะห่างมากกว่า 1,000	5	
18	ระยะห่างจากแหล่งน้ำใต้ดิน บ่อน้ำ บ่อบาดาล	ระยะห่างที่เหมาะสมจากแหล่งน้ำ (กม.)	ระยะห่าง 0.5-1	3	5
			ระยะห่าง > 1	5	
19	ระดับน้ำใต้ดิน	ระยะความลึกที่เหมาะสม (จากผิวดิน)	ลึก 0-5 เมตร	0	3
			ลึก 5-15 เมตร	3	
			ลึกมากกว่า 15 เมตร	5	

ปัจจัยและการถ่วงน้ำหนักในการวิเคราะห์พื้นที่ที่มีความเหมาะสมในด้านการพัฒนาอุตสาหกรรม					
ปัจจัย	หลักการให้คะแนน	เกณฑ์การให้	ค่า	ค่าความสำคัญ	
กลุ่มที่ 5 ปัจจัยด้านโครงสร้างพื้นฐาน					60
20	พื้นที่ให้บริการไฟฟ้าหรือพลังงาน อื่นๆ	ระยะห่างจากพื้นที่ให้บริการ	ในเขตพื้นที่บริการ	5	3
			เขตขยายพื้นที่	3	
			นอกเขตพื้นที่บริการ	0	
21	ย่านระยะห่างจากจากแนวสายไฟฟ้า ค้ำยสูง/ท่อส่งเชื้อเพลิง	ระยะห่างที่เหมาะสม	ระยะห่าง 0 - 0.2	5	2
			ระยะห่าง 0.2 - 1	3	
			ระยะห่าง > 1	1	
22	ย่านใกล้คลังน้ำมัน	ระยะห่างที่เหมาะสม	ระยะห่าง 0 - 3	1	2
			ระยะห่าง 3 - 5	5	
			ระยะห่าง > 5	0	
23	พื้นที่ให้บริการน้ำประปา	ระยะห่างจากพื้นที่ให้บริการ	ในเขตพื้นที่บริการ	5	2
			เขตขยายพื้นที่	3	
			นอกเขตพื้นที่บริการ	0	
24	พื้นที่บริการจัดเก็บสิ่งปฏิกูลและ บำบัดน้ำเสีย	ระยะห่างที่เหมาะสม	ในเขตพื้นที่บริการ	5	3
			เขตขยายพื้นที่	3	
			นอกเขตพื้นที่บริการ	0	
25	การเข้าถึงถนนสายประธานและถนน สายหลัก	ระยะห่างที่เหมาะสม	ระยะห่าง 0 - 1	3	5
			ระยะห่าง 1 - 3	5	
			ระยะห่าง > 3	0	
26	การเข้าถึงเส้นทางขนส่งสินค้าท้องถิ่น	ระยะห่างที่เหมาะสม	ระยะห่าง 0 - 2	3	3
			ระยะห่าง 0.5 - 1	5	
			ระยะห่าง > 1	0	
27	การเข้าถึงถนนสายรอง และสาย ท้องถิ่น	ก้นออก			
28	ระยะรัศมีถึงสถานีรถไฟ	การเข้าถึงสถานีขนส่ง	ระยะห่าง 0 - 5	5	8
			ระยะห่าง 5 - 25	3	
			ระยะห่าง > 2.5	0	
29	ระยะรัศมีถึงท่าเรือขนส่งสินค้า	ระยะห่างที่เหมาะสมจากท่าเรือ ขนส่งสินค้า	ระยะห่าง 0 - 20	5	5
			ระยะห่าง 20 - 50	3	
			ระยะห่าง > 50	0	
30	ระยะรัศมีถึงสนามบิน	ระยะห่างที่เหมาะสมจากท่าเรือ ขนส่งสินค้า	ระยะห่าง 0 - 25	5	7
			ระยะห่าง 25 - 50	3	
			ระยะห่าง > 50	0	
31	ระยะห่างจากย่านอุตสาหกรรม ปัจจุบัน	ระยะห่างที่เหมาะสมจากย่าน อุตสาหกรรมปัจจุบัน	ระยะห่าง 0 - 2	5	10
			ระยะห่าง 2-5	3	
			ระยะห่าง > 5	1	
32	ระยะห่างจากพื้นที่ชุมชนเมือง ปัจจุบันขนาด 500 ไร่ขึ้นไป	ระยะห่างที่เหมาะสมจากพื้นที่ ชุมชนเมืองปัจจุบัน	ระยะห่าง 0 - 5	0	10
			ระยะห่าง 5 - 15	5	
			ระยะห่าง > 15	3	
รวม					100

ที่มา : จากการวิเคราะห์ของที่ปรึกษา

หมายเหตุ : ดำเนินการโดยผู้ที่มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ผู้ชำนาญการ และผู้มีประสบการณ์ในงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดค่าถ่วง
น้ำหนัก (weight) ของแต่ละหลักเกณฑ์

พื้นที่กันออก

จากผลการวิเคราะห์พบว่า จังหวัดศรีสะเกษมีพื้นที่กันออกจากพื้นที่ที่มีศักยภาพเหมาะสมต่ออุตสาหกรรม รวมทั้งสิ้น 3,284.80 ตารางกิโลเมตร หรือ 1,966,265.06 ไร่ คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 37.16 ของพื้นที่รวมทั้งหมด โดยพื้นที่ดังกล่าวกระจายอยู่ในอำเภอภูสิงห์มากที่สุด

พื้นที่ที่มีศักยภาพในการรองรับการพัฒนาพื้นที่อุตสาหกรรม

จากการศึกษาพื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับการพัฒนาพื้นที่อุตสาหกรรม พบว่ามีพื้นที่ที่เหมาะสมต่อการพัฒนาพื้นที่อุตสาหกรรม รวมทั้งสิ้นประมาณ 5,555.17 ตารางกิโลเมตร หรือ 3,471,983.19 ไร่ ดังนี้

(1) พื้นที่ที่มีศักยภาพเหมาะสมในการพัฒนาพื้นที่อุตสาหกรรมระดับมากที่สุด

จังหวัดศรีสะเกษมีพื้นที่ที่มีศักยภาพเหมาะสมแก่การพัฒนาพื้นที่อุตสาหกรรมมากที่สุด รวมทั้งสิ้น 95.669 ตารางกิโลเมตร หรือ 59,793.19 ไร่ หรือคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 1.72 ของพื้นที่ที่มีศักยภาพเหมาะสมแก่การพัฒนาพื้นที่อุตสาหกรรม โดยพื้นที่ดังกล่าวกระจายอยู่ในอำเภอขุขันธ์ 17.97 ตารางกิโลเมตร หรือ 11,232.00 ไร่ หรือคิดเป็นร้อยละ 18.78 ของพื้นที่ที่มีศักยภาพเหมาะสมมากที่สุด รองลงมาได้แก่ อำเภอเมืองศรีสะเกษมากที่สุด 16.69 ตารางกิโลเมตร หรือ 10,430.60 ไร่ หรือคิดเป็นร้อยละ 17.44 ของพื้นที่ที่มีศักยภาพเหมาะสมมากที่สุด และอำเภออุทุมพรพิสัย 14.45 ตารางกิโลเมตร หรือ 9,030.73 ไร่ หรือคิดเป็นร้อยละ 15.10 ของพื้นที่ที่มีศักยภาพเหมาะสมมากที่สุด ตามลำดับ

(2) พื้นที่ที่มีศักยภาพเหมาะสมในการพัฒนาพื้นที่อุตสาหกรรมระดับมาก

จังหวัดศรีสะเกษมีพื้นที่ที่มีศักยภาพเหมาะสมแก่การพัฒนาพื้นที่อุตสาหกรรมมาก รวมทั้งสิ้น 441.508 ตารางกิโลเมตร 275,942.65 ไร่ คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 7.95 ของพื้นที่ที่มีศักยภาพเหมาะสมแก่การพัฒนาพื้นที่อุตสาหกรรม โดยพื้นที่ดังกล่าวกระจายอยู่ในอำเภอ ขุขันธ์มากที่สุด คิดเป็นพื้นที่ 86.18 ตารางกิโลเมตร หรือ 53,862.04 ไร่ หรือคิดเป็นร้อยละ 19.52 ของพื้นที่ที่มีศักยภาพเหมาะสมมาก รองลงมาได้แก่ อำเภออุทุมพรพิสัย 71.23 ตารางกิโลเมตร หรือ 44,518.54 ไร่ หรือคิดเป็นร้อยละ 16.13 ของพื้นที่ที่มีศักยภาพเหมาะสมมาก และอำเภอกันทรลักษ์ 59.66 ตารางกิโลเมตร หรือ 37,289.84 ไร่ หรือคิดเป็นร้อยละ 13.51 ของพื้นที่ที่มีศักยภาพเหมาะสมมาก ตามลำดับ

(3) พื้นที่ที่มีศักยภาพเหมาะสมในการพัฒนาพื้นที่อุตสาหกรรมระดับปานกลาง

จังหวัดศรีสะเกษมีพื้นที่ที่มีศักยภาพเหมาะสมแก่การพัฒนาพื้นที่อุตสาหกรรมปานกลาง รวมทั้งสิ้น 128.89 ตารางกิโลเมตร หรือ 80,118.16 ไร่ คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 2.31 ของพื้นที่ที่มีศักยภาพเหมาะสมแก่การพัฒนาพื้นที่อุตสาหกรรม โดยพื้นที่ดังกล่าวกระจายอยู่ในอำเภอขุขันธ์มากที่สุด 21.40 ตารางกิโลเมตร หรือ 13,373.96 ไร่ หรือคิดเป็นร้อยละ 16.69 ของพื้นที่ที่มีศักยภาพเหมาะสมปานกลาง รองลงมาได้แก่ อำเภอกันทรลักษ์ 15.42 ตารางกิโลเมตร หรือ 9,637.42 ไร่ หรือคิดเป็นร้อยละ 12.03 ของพื้นที่ที่มีศักยภาพเหมาะสมปานกลาง และอำเภอกันทรารมย์ 11.13 ตารางกิโลเมตร หรือ 6,955.16 ไร่ หรือคิดเป็นร้อยละ 8.68 ของพื้นที่ที่มีศักยภาพเหมาะสมปานกลาง ตามลำดับ

(4) พื้นที่ที่มีศักยภาพเหมาะสมในการพัฒนาพื้นที่อุตสาหกรรมระดับน้อย

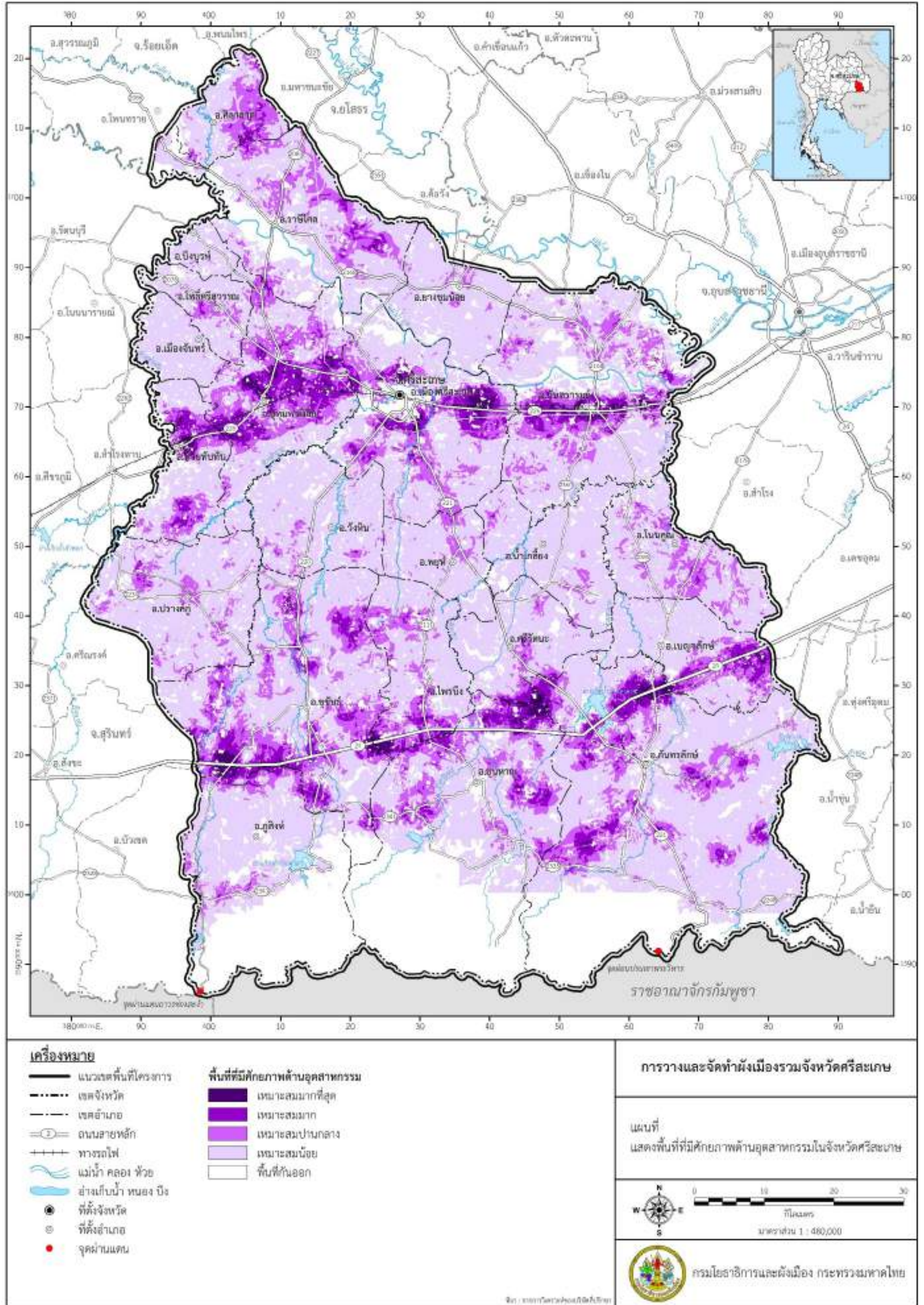
จากผลการวิเคราะห์พบว่า จังหวัดศรีสะเกษมีพื้นที่ที่มีศักยภาพเหมาะสมแก่การพัฒนาพื้นที่อุตสาหกรรมน้อย รวมทั้งสิ้นประมาณ 4,889.81 ตารางกิโลเมตร หรือ 3,056,129.20 ไร่ คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 88.02 ของพื้นที่ที่มีศักยภาพเหมาะสมแก่การพัฒนาพื้นที่อุตสาหกรรม โดยพื้นที่ดังกล่าวกระจายอยู่ในอำเภอกันทรลักษ์มากที่สุด 646.31 ตารางกิโลเมตร หรือ 403,941.34 ไร่ หรือคิดเป็นร้อยละ 13.22 ของพื้นที่ที่มีศักยภาพเหมาะสมน้อย รองลงมา ได้แก่ อำเภอขุขันธ์ 480.74 ตารางกิโลเมตร หรือ 300,459.88 ไร่ หรือคิดเป็นร้อยละ 9.83 ของพื้นที่ที่มีศักยภาพเหมาะสมน้อย และอำเภอกันทรารมย์ 355.69 ตารางกิโลเมตร หรือ 222,300.69 ไร่ หรือคิดเป็นร้อยละ 7.27 ของพื้นที่ที่มีศักยภาพเหมาะสมน้อย ตามลำดับ

ตารางที่ 4.4.6- 2 แสดงพื้นที่ที่มีศักยภาพด้านอุตสาหกรรมของจังหวัดศรีสะเกษ

อำเภอ	เหมาะสมมากที่สุด			เหมาะสมมาก			เหมาะสมปานกลาง			เหมาะสมน้อย			รวมพื้นที่ที่มีศักยภาพ		
	ตร.กม	ไร่	ร้อยละ	ตร.กม	ไร่	ร้อยละ	ตร.กม	ไร่	ร้อยละ	ตร.กม	ไร่	ร้อยละ	ตร.กม	ไร่	ร้อยละ
เมืองศรีสะเกษ	16.689	10,430.60	17.44	51.425	32,140.51	11.65	10.824	6,765.19	8.44	275.247	172,029.30	5.63	354.18	221,365.59	6.38
ยางชุมน้อย	0.010	6.22	0.01	0.300	187.62	0.07	0.863	539.49	0.67	173.673	108,545.55	3.55	174.85	109,278.88	3.15
กันทรารมย์	9.859	6,161.66	10.30	36.146	22,591.13	8.19	11.128	6,955.16	8.68	355.681	222,300.69	7.27	412.81	258,008.65	7.43
กันทรลักษ์	12.796	7,997.61	13.38	59.664	37,289.84	13.51	15.420	9,637.42	12.03	646.306	403,941.34	13.22	734.19	458,866.21	13.22
ขุขันธ์	17.971	11,232.00	18.78	86.179	53,862.04	19.52	21.398	13,373.96	16.69	480.736	300,459.88	9.83	606.28	378,927.88	10.91
โพธิ์บัง	4.794	2,996.54	5.01	15.204	9,502.73	3.44	5.705	3,565.91	4.45	148.331	92,707.18	3.03	174.04	108,772.37	3.13
ปรางค์กู่	0.062	38.62	0.06	1.612	1,007.45	0.37	3.129	1,955.63	2.44	221.607	138,504.67	4.53	226.41	141,506.38	4.08
ขุนหาญ	8.229	5,142.82	8.60	30.879	19,299.21	6.99	8.831	5,519.14	6.89	239.534	149,708.66	4.90	287.47	179,669.83	5.17
ราชีไศล	0.440	274.96	0.46	12.439	7,774.35	2.82	8.620	5,387.59	6.72	271.749	169,843.08	5.56	293.25	183,279.98	5.28
อุทุมพรพิสัย	14.449	9,030.73	15.10	71.230	44,518.54	16.13	11.072	6,919.74	8.64	157.491	98,432.11	3.22	254.24	158,901.12	4.58
บึงบูรพ์	0.000	0.00	0.00	0.000	0.00	0.00	0.051	32.13	0.04	39.762	24,851.07	0.81	39.81	24,883.20	0.72
ห้วยทับทัน	4.132	2,582.29	4.32	19.648	12,279.88	4.45	3.583	2,239.20	2.79	101.533	63,457.81	2.08	128.89	80,559.18	2.32
โนนคูณ	0.015	9.15	0.02	1.890	1,181.39	0.43	5.025	3,140.74	3.92	180.710	112,943.76	3.70	187.64	117,275.04	3.38
ศรีรัตนะ	1.925	1,203.26	2.01	6.849	4,280.45	1.55	2.106	1,316.28	1.64	179.999	112,499.39	3.68	190.88	119,299.38	3.44
น้ำเกลี้ยง	0.000	0.00	0.00	0.223	139.21	0.05	1.150	718.62	0.90	216.926	135,578.47	4.44	218.30	136,436.30	3.93
วังหิน	0.000	0.00	0.00	0.380	237.45	0.09	1.144	714.88	0.89	195.880	122,425.18	4.01	197.40	123,377.51	3.55
ภูสิงห์	0.383	239.67	0.40	11.307	7,066.60	2.56	5.196	3,247.53	4.05	367.303	229,564.37	7.51	384.19	240,118.18	6.92
เมืองจันทร์	0.000	0.00	0.00	0.005	3.07	0.00	0.145	90.82	0.11	84.567	52,854.62	1.73	84.72	52,948.51	1.53
เบญจลักษ์	3.818	2,386.48	3.99	28.562	17,851.37	6.47	5.265	3,290.51	4.11	215.997	134,998.21	4.42	253.64	158,526.57	4.57
พยุห์	0.096	59.91	0.10	0.553	345.45	0.13	2.007	1,254.69	1.57	183.112	114,445.08	3.74	185.77	116,105.13	3.34
โพธิ์ศรีสุวรรณ	0.001	0.67	0.00	0.962	601.20	0.22	1.535	959.27	1.20	79.840	49,900.18	1.63	82.34	51,461.33	1.48
ศิลาลาด	0.000	0.00	0.00	6.053	3,783.14	1.37	3.991	2,494.25	3.11	73.822	46,138.58	1.51	83.87	52,415.97	1.51
รวม	95.669	59,793.19	100.00	441.508	275,942.65	100.00	128.189	80,118.16	100.00	4,889.807	3,056,129.20	100.00	5,555.17	3,471,983.19	100.00

ที่มา : จากการวิเคราะห์ฐานข้อมูลสารสนเทศทางภูมิศาสตร์ของที่ปรึกษา

แผนที่ 4.4.6- 1 แสดงพื้นที่ที่มีศักยภาพด้านอุตสาหกรรมในจังหวัดศรีสะเกษ

4.4.7 พื้นที่เหมาะสมในการพัฒนาในภาพรวมของจังหวัด

สำหรับพื้นที่ที่เหมาะสมในการพัฒนาในภาพรวมของจังหวัด ซึ่งมุ่งเน้นในการพัฒนาพื้นที่เมืองและชุมชน การพัฒนาพื้นที่ด้านอุตสาหกรรม และการพัฒนาพื้นที่ด้านเกษตรกรรม โดยได้นำข้อมูลจากการวิเคราะห์ทั้งสามด้านที่ได้ทำการวิเคราะห์แล้วมาทำการซ้อนทับกันเพื่อให้เห็นภาพรวมของการพัฒนาทั้งหมดของจังหวัด โดยพบว่าพื้นที่ศักยภาพในภาพรวมทั้งหมด 7,451.46 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 4,657,162.55 ไร่ หรือคิดเป็นร้อยละ 84.29 ของพื้นที่จังหวัด

จากการวิเคราะห์พบว่าพื้นที่ที่เหมาะสมในการพัฒนาเป็นพื้นที่เมืองและชุมชนมีประมาณ 1,599.58 ตารางกิโลเมตร หรือ 999,735.80 ตารางกิโลเมตร คิดเป็นร้อยละ 21.47 ของพื้นที่ศักยภาพในการพัฒนาในภาพรวมทั้งหมด ทั้งนี้คิดจากความเหมาะสมในปัจจัยต่างๆ ในการพัฒนาเป็นพื้นที่เมือง และคัดเลือกพื้นที่ที่มีศักยภาพเหมาะสมมากที่สุด และศักยภาพเหมาะสมมาก โดยพื้นที่ที่เหมาะสมกระจุกตัวตามลักษณะภูมิประเทศที่เหมาะสม ตามเส้นทางคมนาคมสายหลัก และมีความพร้อมด้านโครงสร้างพื้นฐาน ซึ่งพร้อมต่อการเอื้ออำนวยการใช้ชีวิตและประกอบกิจกรรมทางเศรษฐกิจและกิจกรรมอื่นๆ พื้นที่ประเภทนี้พบบริเวณอำเภอเมืองศรีสะเกษ อำเภออุทุมพรพิสัย อำเภอกันทรารมย์ อำเภอกันทรลักษ์ และอำเภอขุขันธ์ สำหรับพื้นที่ที่มีศักยภาพเหมาะสมในการพัฒนาเป็นพื้นที่อุตสาหกรรมนั้นเลือกใช้จากพื้นที่ที่มีศักยภาพเหมาะสมมากที่สุด และพื้นที่เหมาะสมมาก โดยมีบางส่วนที่ถูกกันพื้นที่ออกจากการที่มีความเหมาะสมในการพัฒนาเป็นพื้นที่เมือง ทั้งนี้พบว่าพื้นที่ดังกล่าวพบประมาณ 364.78 ตารางกิโลเมตร หรือ 227,989.73 ไร่ หรือคิดเป็นร้อยละ 4.90 ของพื้นที่ศักยภาพในการพัฒนาในภาพรวมทั้งหมด โดยพบพื้นที่เหล่านี้ตั้งอยู่ระหว่างพื้นที่ที่มีศักยภาพในการพัฒนาเป็นพื้นที่เมือง และพื้นที่ที่มีศักยภาพในการพัฒนาเป็นพื้นที่เกษตรกรรม โดยอยู่บนเส้นทางคมนาคมสายหลักที่เอื้อประโยชน์ต่อการขนส่งสินค้า และตั้งอยู่ใกล้แหล่งวัตถุดิบ ทั้งนี้เพราะลักษณะอุตสาหกรรมในจังหวัดศรีสะเกษส่วนใหญ่เป็นอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องจากพืช หรือการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรนั่นเอง โดยพื้นที่ที่มีศักยภาพในการพัฒนาด้านอุตสาหกรรมได้แก่ พื้นที่บริเวณอำเภอเบญจลักษ์ อำเภอกันทรลักษ์ อำเภอขุนหาญ อำเภอขุขันธ์ อำเภอภูสิงห์ อำเภออุทุมพรพิสัย อำเภอกันทรารมย์ สำหรับพื้นที่ที่มีศักยภาพในการพัฒนาในภาพรวมที่เหลือคือพื้นที่ที่มีศักยภาพด้านเกษตรกรรม โดยพบว่าพื้นที่ 5,487.10 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 3,429,437.03 ตารางกิโลเมตร คิดเป็นร้อยละ 73.63 ของพื้นที่ศักยภาพในการพัฒนาในภาพรวมทั้งหมด พื้นที่ส่วนนี้พบเป็นบริเวณกว้างสุดโดยพบอยู่นอกขอบพื้นที่ที่มีศักยภาพในการพัฒนาเมืองและชุมชน และพื้นที่ที่มีศักยภาพในการพัฒนาเป็นพื้นที่อุตสาหกรรม ทั้งนี้เป็นไปตามลักษณะที่พบทางกายภาพ เนื่องจากจังหวัดศรีสะเกษพัฒนามาจากสังคมเกษตรกรรม ด้วยลักษณะทางกายภาพและทรัพยากรทางธรรมชาติที่เอื้อต่อการทำการเกษตร จึงพบพื้นที่เกษตรกรรมอย่างกว้างขวางในพื้นที่ โดยกระจายอยู่ในทุกอำเภอของจังหวัดศรีสะเกษ ส่งผลต่ออุตสาหกรรมที่มีความต่อเนื่องกับ กิจกรรมทางด้านเกษตร ทั้งการแปรรูปขั้นต้นจนถึงการแปรรูปที่มีความซับซ้อน จนกระทั่งต่อยอดในการผลิตเป็นพลังงานทดแทน ซึ่งเป็นกิจกรรมที่ควรส่งเสริมและมีการให้ความรู้และที่เหมาะสม

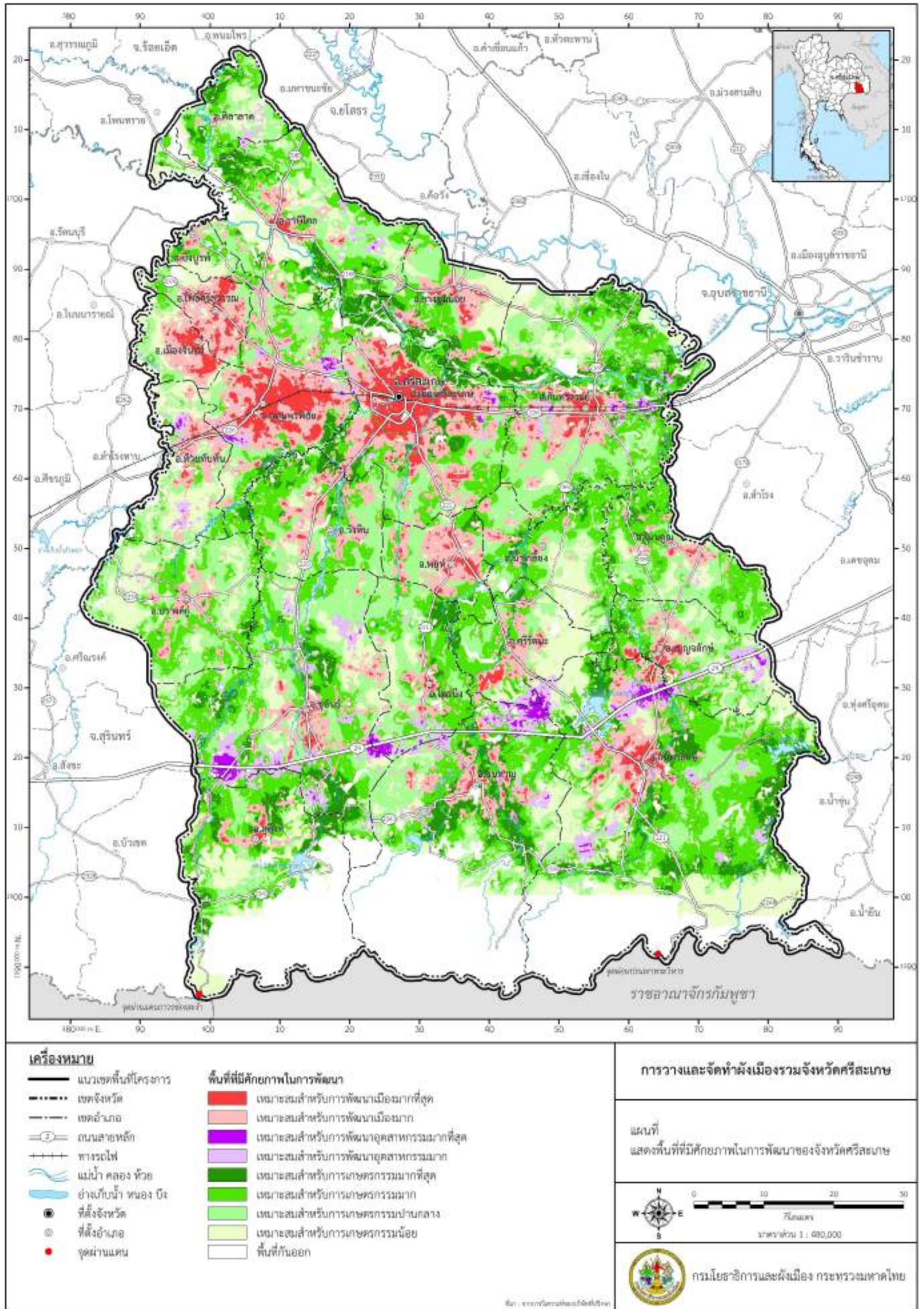
ในการศึกษาและวิเคราะห์พื้นที่ที่มีศักยภาพเหมาะสมในภาพรวมของจังหวัดศรีสะเกษนั้นเป็นการวิเคราะห์จากปัจจัยด้านต่างๆ ที่คัดเลือก ความพร้อม และความสามารถในการรองรับของพื้นที่ ซึ่งสามารถส่งต่อเพื่อใช้เป็นแนวทางเบื้องต้นเพื่อส่งต่อในเรื่องการทิศทางการพัฒนาจังหวัดอย่างยั่งยืนต่อไปในอนาคต

ตารางที่ 4.4.7- 1 แสดงพื้นที่ที่มีศักยภาพเหมาะสมในภาพรวมของจังหวัดศรีสะเกษ

อำเภอ	พื้นที่เหมาะสมด้านการพัฒนาเมือง			พื้นที่เหมาะสมด้านการพัฒนา			พื้นที่เหมาะสมด้านเกษตรกรรม			พื้นที่กั้นออก			รวม		
	ตร.กม.	ไร่	ร้อยละ	ตร.กม.	ไร่		ตร.กม.	ไร่		ตร.กม.	ไร่		ตร.กม.	ไร่	
เมืองศรีสะเกษ	289.10	180,690.21	18.07	14.60	9,127.42	4.00	236.06	147,539.78	4.30	36.59	22,871.34	2.64	576.37	360,228.75	6.52
ยางชุมน้อย	55.62	34,761.64	3.48	0.25	154.20	0.07	139.03	86,895.83	2.53	14.66	9,159.59	1.06	209.55	130,971.25	2.37
กันทรารมย์	102.53	64,080.55	6.41	22.58	14,111.71	6.19	492.02	307,513.92	8.97	47.08	29,425.07	3.39	664.21	415,131.25	7.51
กันทรลักษณ์	116.39	72,746.34	7.28	63.61	39,754.84	17.44	761.55	475,967.76	13.88	295.03	184,393.57	21.25	1,236.58	772,862.50	13.99
ขุขันธ์	106.90	66,809.88	6.68	100.36	62,724.07	27.51	657.36	410,848.17	11.98	49.69	31,059.13	3.58	914.31	571,441.25	10.34
ไพรบึง	30.62	19,140.28	1.91	19.11	11,941.21	5.24	191.28	119,547.47	3.49	7.84	4,899.16	0.56	248.84	155,528.12	2.81
ปรางค์กู๋	32.81	20,508.61	2.05	1.59	991.03	0.43	237.53	148,459.25	4.33	13.54	8,462.98	0.98	285.47	178,421.87	3.23
ขุนหาญ	62.53	39,080.58	3.91	36.80	23,002.73	10.09	300.62	187,889.33	5.48	323.10	201,936.73	23.27	723.06	451,909.38	8.18
ราษีไศล	57.02	35,637.60	3.56	12.78	7,986.53	3.50	376.51	235,316.12	6.86	52.50	32,809.75	3.78	498.80	311,750.00	5.64
อุทุมพรพิสัย	204.27	127,670.66	12.77	19.48	12,177.50	5.34	169.85	106,158.46	3.10	14.32	8,948.99	1.03	407.93	254,955.62	4.61
บึงบูรพ์	9.47	5,918.13	0.59	-	-	-	33.90	21,185.49	0.62	6.22	3,885.13	0.45	49.58	30,988.75	0.56
ห้วยทับทัน	44.27	27,669.90	2.77	12.48	7,802.56	3.42	119.23	74,520.52	2.17	18.60	11,623.26	1.34	194.59	121,616.25	2.20
โนนคูณ	25.98	16,238.92	1.62	1.84	1,152.46	0.51	220.72	137,948.60	4.02	8.31	5,193.14	0.60	256.85	160,533.12	2.91
ศรีรัตนะ	50.78	31,739.32	3.17	7.96	4,972.55	2.18	165.78	103,611.24	3.02	12.17	7,604.38	0.88	236.68	147,927.50	2.68
น้ำเกลี้ยง	23.69	14,805.34	1.48	0.22	139.21	0.06	221.28	138,298.30	4.03	12.64	7,898.39	0.91	257.83	161,141.25	2.92
วังหิน	58.77	36,728.79	3.67	0.38	236.22	0.10	167.01	104,380.06	3.04	11.47	7,166.80	0.83	237.62	148,511.88	2.69
ภูสิงห์	49.94	31,213.96	3.12	11.34	7,090.59	3.11	450.63	281,643.19	8.21	428.19	267,617.89	30.84	940.11	587,565.63	10.63
เมืองจันทร์	46.70	29,186.97	2.92	0.00	3.07	0.00	45.48	28,422.02	0.83	3.66	2,286.70	0.26	95.84	59,898.75	1.08
เบญจลักษ์	50.39	31,494.98	3.15	32.22	20,139.10	8.83	239.85	149,908.75	4.37	8.86	5,539.04	0.64	331.33	207,081.87	3.75
พยุห์	105.77	66,103.57	6.61	0.59	369.26	0.16	110.80			8.30	5,189.24	0.60	225.46	140,911.25	2.55
โพธิ์ศรีสุวรรณ	70.89	44,306.79	4.43	0.53	330.32	0.14	33.57	69,249.17	2.02	6.11	3,821.69	0.44	111.10	69,440.00	1.26
ศิลาลาด	5.12	3,202.76	0.32	6.05	3,783.14	1.66	117.04	73,152.39	2.13	9.65	6,030.46	0.69	137.87	86,168.75	1.56
รวม	1,599.58	999,735.80	100.00	364.78	227,989.73	100.00	5,487.10	3,429,437.03	100.00	1,388.52	867,822.45	100.00	8,839.98	5,524,985.00	100.00

ที่มา : จากการวิเคราะห์ฐานข้อมูลสารสนเทศทางภูมิศาสตร์ของทีปรีक्षा, พ.ศ. 2561

แผนที่ 4.4.7- 1 พื้นที่ที่มีศักยภาพในการพัฒนาของจังหวัดศรีสะเกษ

4.5 การกำหนดแนวทางการใช้ที่ดินในอนาคตของจังหวัดศรีสะเกษ

4.5.1 จุดยืนทางยุทธศาสตร์การพัฒนาพื้นที่จังหวัด

จากการศึกษาพบว่าบทบาทของจังหวัดศรีสะเกษเป็นดังนี้

บทบาทในระดับนานาชาติ จังหวัดศรีสะเกษ มีศักยภาพด้านตำแหน่งที่ตั้งในการเป็นศูนย์กลาง เชื่อมต่อการคมนาคมขนส่ง ควรส่งเสริมการพัฒนาการค้าชายแดน การพัฒนาด้านการเกษตรและการแปรรูป ผลผลิตทางการเกษตร ตลอดจนการท่องเที่ยวอารยธรรมอีสานใต้เชื่อมโยงกับแหล่งท่องเที่ยวมรดกโลกนครวัด นครธม

บทบาทของจังหวัดศรีสะเกษระดับประเทศภาค อนุภาค และจังหวัด ศรีสะเกษ ได้รับการกำหนด แนวทางยุทธศาสตร์จากนโยบายการพัฒนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในด้านการพัฒนาเมือง (ให้อยู่ในกลุ่ม การค้าชายแดน กลุ่มการท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติและประวัติศาสตร์ และกลุ่มเกษตรกรรม และการส่งเสริม การเพาะพันธุ์ปศุสัตว์) ด้านเศรษฐกิจ (กำหนดให้เป็นหุ้นส่วนเศรษฐกิจกับประเทศเพื่อนบ้าน การขยายพื้นที่ การเกษตรเพื่อปลูกพืชที่สามารถผลิต Bio-fuel การจัดทำมีเขตอุตสาหกรรมแปรรูปเกษตร การพัฒนาเพิ่มขีด ความสามารถในการแข่งขันและสร้างโอกาสให้กับพื้นที่ชายแดน) และด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (การป้องกันภัยจากน้ำท่วมด้วยการปลูกป่าชุมชน การจัดสรรน้ำจากระบบเชื่อมโยงลำน้ำโขง-ชี-มูล และ การทำฝนเทียม การขยายพื้นที่พนุและปรับปรุงดินเค็ม ตลอดจนขยายโครงการปลูกป่าและโครงการ ชลประทานเพื่อพนุดินเค็ม)

ทิศทางการพัฒนาจังหวัดศรีสะเกษ

จากกรอบความร่วมมือระหว่างประเทศมีส่วนในการผลักดันให้เกิดการเชื่อมโยงทั้งในด้านกายภาพ โครงสร้างพื้นฐาน สถาบัน เศรษฐกิจ และประชาชน โดยจังหวัดศรีสะเกษ อยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มี ชายแดนติดกับประเทศกัมพูชา ทำให้ได้รับผลกระทบจากการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจอาเซียนทั้งทางตรงและ ทางอ้อม ดังนั้นเพื่อรับมือกับการเจริญเติบโตที่จะเกิดขึ้นและให้การพัฒนาเป็นไปในทิศทางที่ถูกต้องจึงต้องมึ การสนับสนุนและส่งเสริมผลผลิตที่อยู่ในพื้นที่ ในที่นี้คือผลผลิตทางด้านเกษตรกรรม การแปรรูปสินค้า เกษตรกรรม อุตสาหกรรมเกี่ยวเนื่อง เพื่อเพิ่มโอกาส ในการส่งออกสู่ต่างประเทศยิ่งขึ้น

สำหรับนโยบาย ยุทธศาสตร์ และแผนงานพัฒนาระดับประเทศและภาค โดยเฉพาะนโยบาย ประเทศไทย 4.0 ที่ต้องการปรับโครงสร้างการผลิตแบบดั้งเดิมสู่การผลิตโดยใช้เทคโนโลยี ซึ่งขับเคลื่อนด้วย 5 กลุ่ม เทคโนโลยีและนวัตกรรม โดยจังหวัดศรีสะเกษอยู่ในกลุ่มที่ 1 ที่อาหารเกษตร และเทคโนโลยีชีวภาพ ด้านการเกษตร เทคโนโลยีอาหาร ต้องพัฒนาอุตสาหกรรมที่ใช้วัตถุดิบจากชีวภาพ อุตสาหกรรมเครื่องดื่ม การเกษตรแปรรูปที่ใช้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีในการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร ซึ่งจังหวัดศรีสะเกษได้ มีการเตรียมความพร้อมในด้านการผลิตอาหารและมีการส่งเสริมเกษตรกรรมไว้อยู่แล้วรวมถึงมีการบริหารจัดการให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดไว้อยู่แล้ว

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 ได้มีการกำหนดทิศทางการพัฒนาที่สอดคล้องกับ การพัฒนาจังหวัดศรีสะเกษ คือ การเป็นแหล่งผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์และเกษตรปลอดภัย ที่มีการสนับสนุน การวิจัยเกษตรอินทรีย์ สร้างและบริหารจัดการมาตรฐานสินค้าเกษตร และส่งเสริมให้ภาคประชาชนเข้ามามี ส่วนร่วมในการพัฒนา ซึ่งนโยบายในระดับต่างๆ ล้วนมีความสอดคล้องและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน

สืบเนื่องมาจากแผนยุทธศาสตร์ต่างๆในระดับประเทศ ส่งต่อมายังยุทธศาสตร์การพัฒนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (พ.ศ. 2561-2564) โดยจังหวัดศรีสะเกษ ควรได้รับการส่งเสริมอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปและเกษตรอินทรีย์ รวมถึงถึงการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงคุณภาพ และการพัฒนาการค้าชายแดนให้ได้มาตรฐานสากล เพื่อให้เกิดการขยายตัวทางเศรษฐกิจการค้าชายแดน เพิ่มขึ้น อีกทั้งตามแผนยุทธศาสตร์การค้ากลุ่มจังหวัด 18 กลุ่ม (พ.ศ. 2560-2564) ได้กำหนดให้กลุ่มจังหวัดศรีสะเกษ อุบลราชธานี อำนาจเจริญ และยโสธร เป็นศูนย์กลางข้าวหอมมะลิโลก และเป็นประตูสู่อาเซียนตะวันออก ดังนั้นแผนพัฒนาจังหวัดศรีสะเกษ (พ.ศ. 2561-2564) จึงได้กำหนดยุทธศาสตร์สำคัญของจังหวัดโดยทำการส่งเสริมการผลิต การจัดการโครงสร้างพื้นฐานที่ครบครัน การสนับสนุนการท่องเที่ยวเชิงเกษตรครบวงจร การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพื่อให้คุณภาพชีวิตของประชาชนดีขึ้น

สำหรับนโยบายด้านผังเมืองพบว่าผังภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พ.ศ. 2600 และผังอนุภาคกลุ่มจังหวัดที่ต้องการให้ภาคตะวันออกเฉียงเหนือเชื่อมโยงระบบเศรษฐกิจกับกลุ่มประเทศอินโดจีน และนำเทคโนโลยีใหม่สร้างผลผลิตทางด้านอุตสาหกรรมควบคู่ไปกับเกษตรกรรม ซึ่งส่งต่อมายังผังเมืองรวมจังหวัดและผังเมืองรวมเมือง โดยผังเมืองรวมจังหวัดศรีสะเกษ พ.ศ. 2560 ได้ให้ความสำคัญกับการกำหนดพื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับการพัฒนาอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรกรรม การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ส่วนผังเมืองรวมเมืองศรีสะเกษ พ.ศ. 2554 ได้ส่งเสริมให้ชุมชนเมืองเป็นศูนย์กลางการบริหาร พัฒนาด้านที่อยู่อาศัยและพาณิชยกรรม ให้สอดคล้องกับการขยายตัวของชุมชนและระบบเศรษฐกิจ และพัฒนาโครงข่ายการคมนาคมให้สอดคล้องกับการใช้ประโยชน์ที่ดินในอนาคต

แผนพัฒนาจังหวัดศรีสะเกษ ปี พ.ศ. 2561-2565 ซึ่งมีวิสัยทัศน์ :ดินแดนเกษตรปลอดภัย การค้าและการท่องเที่ยวครบวงจร โดยมีพันธกิจ ส่งเสริมการค้า การลงทุน และการท่องเที่ยวแบบครบวงจร เสริมสร้างสังคมสุขภาวะ การศึกษา การกีฬา วัฒนธรรม และขนบธรรมเนียมประเพณี เสริมสร้างความสมดุลด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เสริมสร้างความมั่นคง ความเป็นระเบียบ และความสงบเรียบร้อยของบ้านเมือง บริหารจัดการภาครัฐโดยยึดหลักธรรมาภิบาล ทั้งนี้เป้าประสงค์รวมจังหวัดได้แก่มูลค่าการค้า การลงทุน และรายได้จากการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง สินค้าเกษตรปลอดภัยและได้มาตรฐาน ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาและการกีฬาเพิ่มสูงขึ้นภายใต้การรักษาขนบธรรมเนียมประเพณีที่ดีงาม สิ่งแวดล้อมเหมาะสมและมีความยั่งยืน ชุมชนและสังคมมีระเบียบมีความสงบเรียบร้อยและมีความมั่นคง และทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการพัฒนาจังหวัด

ดังนั้น ทิศทางการพัฒนาจังหวัดศรีสะเกษจะต้องมีการส่งเสริมและพัฒนาด้านเกษตรกรรม เนื่องจากบริบทของจังหวัดที่เป็นพื้นที่เกษตรกรรมมาแต่เดิม อีกทั้งต้องมีการสนับสนุนทางด้านอุตสาหกรรมเกี่ยวเนื่องจากภาคเกษตรด้วย และในอนาคตจะการเปิดเขตการค้าชายแดนกับ ประเทศเพื่อนบ้านโดยเฉพาะประเทศกัมพูชา ดังนั้นจึงต้องให้การสนับสนุนการค้าชายแดนและมีการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ รวมถึงการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ทรัพยากรทางธรรมชาติและการท่องเที่ยวเชิงศิลปวัฒนธรรม เพื่อให้เกิดความสอดคล้องกับบริบทของเมืองและชุมชน

จากลักษณะที่ตั้ง และนโยบายการส่งเสริมการพัฒนา ตลอดจนการวิเคราะห์ศักยภาพของพื้นที่ศึกษาแล้วพบว่า บทบาทและจุดยืนการพัฒนา จะเน้นการเกษตรอินทรีย์ ตลอดจนส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิง

ศิลปวัฒนธรรมที่เชื่อมโยงกันอย่างครบวงจร รวมถึงการค้าที่มีโอกาสเติบโตเนื่องจากมีพื้นที่ติดกับพรมแดน
ราชอาณาจักรกัมพูชา สามารถส่งเสริมการลงทุนและการค้าชายแดน

จุดยืนทางยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดศรีสะเกษ (Positioning)

1) **ฐานการผลิตพืชผลเกษตรกรรมพืชอาหารและเกษตรอินทรีย์** พื้นที่ส่วนใหญ่ของจังหวัดเป็นพื้นที่
เกษตรกรรม มีปริมาณน้ำฝนเพียงพอตลอดปี โดยมีพื้นที่ปลูกข้าวหอมมะลิทางตอนเหนือของกลุ่มน้ำมูล
ส่วนทางตอนกลางและตอนใต้มีการผลิตพืชผลทางการเกษตรได้หลายชนิด โดยเฉพาะไม้ผล นอกจากนี้ยังมี
การปลูกยางพารา มันสำปะหลัง และหอมแดงที่มีคุณภาพสูงสุดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ด้วยศักยภาพของ
พื้นที่ที่มีทรัพยากรอุดมสมบูรณ์ส่งผลให้ผลผลิตทางการเกษตรมีคุณภาพ จึงควรมีการสนับสนุนการผลิตพืช
อาหารและเน้นการเกษตรอินทรีย์ และทำเกษตรแปรรูปเพื่อเพิ่มมูลค่าของผลิตผลทางการเกษตร เพื่อกระจาย
ต่อในประเทศรวมถึงการส่งออกสู่ตลาดโลก

2) **ฐานการท่องเที่ยวแหล่งทรัพยากรธรรมชาติและวัฒนธรรม** จังหวัดศรีสะเกษมีทรัพยากรที่มี
คุณค่าทั้งแหล่งทรัพยากรธรรมชาติ ทั้งอุทยานแห่งชาติ น้ำตก และแหล่งมรดกทางวัฒนธรรม เช่น
โบราณสถาน แหล่งประวัติศาสตร์ และชุมชนดั้งเดิมที่มีความสัมพันธ์กับการตั้งถิ่นฐาน ในกลุ่มน้ำมูลมาแต่ในอดีต
ส่งผลให้มีศักยภาพในการพัฒนาด้านการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ร่วมกับพื้นที่แหล่งทรัพยากรพื้นที่จังหวัด
ข้างเคียง รวมถึงประเทศเพื่อนบ้าน ประกอบกับศักยภาพในการให้บริการและที่พักที่ได้มาตรฐาน ส่งเสริมให้
จังหวัดศรีสะเกษมีบทบาทการท่องเที่ยวในพื้นที่เชิงวัฒนธรรมภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง
มีการเชื่อมโยงข้ามพรมแดนไปยังเมืองอัลลองเวงสู่เสียมราฐในราชอาณาจักรกัมพูชา และยังเชื่อมโยงลาวตอน
ใต้โดยผ่านทางจังหวัดอุบลราชธานี

3) **เมืองการค้าชายแดน** จังหวัดศรีสะเกษมีพื้นที่ชายแดนติดกับประเทศกัมพูชาซึ่งจากแผนพัฒนา
และศักยภาพของจังหวัดศรีสะเกษมีความเหมาะสมในการเป็นประตูการค้าชายแดน โดยมีจุดผ่านแดนถาวร
ช่องสง่า สามารถเชื่อมโยงการค้า การท่องเที่ยว และการลงทุนกับราชอาณาจักรกัมพูชา ผ่านเส้นทางหมายเลข
67 (ช่องสง่า-อัลลองเวง-เสียมราฐ) หากมีการพัฒนาการค้าชายแดนที่ต่อเนื่องจะส่งเสริมให้ช่องสง่าเป็น
ตลาดการค้าชายแดนที่สำคัญในระดับท้องถิ่นไทย-กัมพูชา และขนส่งข้ามแดนไปยังประเทศกัมพูชาและ
เวียดนามตอนใต้

4.5.2 แนวคิดการจำแนกกลุ่มการใช้ประโยชน์ที่ดินในจังหวัด

1) แนวความคิดในการจำแนกกลุ่มการใช้ประโยชน์ที่ดินในจังหวัดศรีสะเกษ

(1) มุ่งเน้นให้ความสำคัญกับการใช้ทรัพยากรของพื้นที่อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด
โดยคำนึงถึงการพัฒนาอย่างยั่งยืน และกำหนดการใช้ประโยชน์ที่ดินในแต่ละประเภทให้มีความสอดคล้องกับ
นโยบายและแผนงานระดับต่างๆ

(2) มุ่งเน้นให้ความสำคัญในการจำแนกกลุ่มการใช้ประโยชน์ที่ดินตามจริงและ ตามความ
เหมาะสมอย่างมีเหตุผลและมีรายละเอียดที่ครอบคลุม โดยคำนึงถึงการพัฒนาและการขยายตัวหรือ
การเปลี่ยนแปลงที่เหมาะสม

(3) มุ่งเน้นให้ความสำคัญในการจำแนกประเภทการใช้ประโยชน์ที่ดินตามที่กรมโยธาธิการและผังเมืองเป็นผู้กำหนด โดยให้เกิดความชัดเจนต่อการนำไปปฏิบัติ สามารถนำไปประยุกต์การใช้งานได้จริง

(4) การจำแนกกลุ่มการใช้ประโยชน์ที่ดินต้องสามารถตอบสนองต่อความต้องการการใช้ประโยชน์ที่ดินในปัจจุบัน และในอนาคตได้อย่างครบถ้วน และเท่าเทียมกันในทุกพื้นที่อย่างทั่วถึง

(5) มีความทันสมัยต่อบริบทสถานการณ์ที่เป็นประเด็น หรือข้อค้างใจในอนาคต เช่น การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ สังคมผู้สูงอายุ หรือประเด็นสำคัญหรือจุดเด่นเฉพาะพื้นที่

การจำแนกประเภทการใช้ประโยชน์ที่ดินจังหวัดศรีสะเกษจำเป็นต้องมีการวางกรอบการพัฒนาพื้นที่อย่างชัดเจน โดยเป็นกรอบที่มีรายละเอียดที่เกี่ยวข้องกับแนวทางการพัฒนาของจังหวัด รวมถึงรายละเอียดของพื้นที่ที่มีกิจกรรมหรือแนวโน้มในการเกิดกิจกรรมนั้นๆ นอกจากนี้การจำแนกประเภทการใช้ประโยชน์ที่ดินในแต่ละประเภทต้องระบุถึงขอบเขตของพื้นที่การใช้ประโยชน์ ที่ดินแต่ละประเภทที่มีความชัดเจนและสอดคล้อง ทั้งทางด้านกายภาพ เศรษฐกิจ สังคม กฎหมาย และแผนงานนโยบายต่างๆที่มีความเกี่ยวข้อง รวมทั้งวัตถุประสงค์ เหตุผล และความเชื่อมโยง

ทั้งนี้การกำหนดรายละเอียดข้อกำหนดการใช้ประโยชน์ที่ดินในแต่ละประเภทต้องมีความชัดเจน สามารถจำแนกความแตกต่างระหว่างประเภทได้โดยง่าย และเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการขึ้นากการพัฒนาของการใช้ประโยชน์ที่ดินประเภทนั้นๆอย่างชัดเจน

2) การจำแนกกลุ่มการใช้ประโยชน์ที่ดิน

กำหนดประเภทการใช้ประโยชน์ที่ดินของผังเมืองรวมจังหวัดศรีสะเกษ เพื่อใช้เป็นมาตรการและแนวทางการพัฒนาการใช้ประโยชน์ที่ดินประเภทต่างๆ ซึ่งคำนึงถึงความสอดคล้องกับปัญหา ศักยภาพ ข้อจำกัด และโอกาส ของพื้นที่ในการพัฒนา สภาพทางเศรษฐกิจและสังคม ตลอดจนทรัพยากรธรรมชาติที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด และหลีกเลี่ยงการใช้ประโยชน์ที่ดินที่มีผลกระทบ ต่อสภาพแวดล้อม การใช้ประโยชน์ที่ดินของผังเมืองรวมฯ สามารถจำแนกได้เป็น 2 ประเภท ดังนี้

1) พื้นที่สงวนและอนุรักษ์

พื้นที่สงวนรักษาและพื้นที่อนุรักษ์ ได้แก่ พื้นที่ที่มีความสำคัญทางนิเวศวิทยา พื้นที่อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พื้นที่เกษตรกรรมขั้นดี พื้นที่ที่มีความสำคัญทางประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม พื้นที่ลุ่มต่ำที่จำเป็นต้องสงวนรักษาเพื่อการพักน้ำหรือระบายน้ำ ซึ่งเป็นพื้นที่ที่มีความจำเป็นต้องสงวนรักษาโดยจำกัดการพัฒนาที่ไม่เหมาะสมในพื้นที่บริเวณดังกล่าว อันได้แก่ การกำหนดเป็นพื้นที่เมือง พื้นที่ส่วนต่อขยายเมือง และพื้นที่พัฒนาอื่นๆ นอกจากนี้ยังทำหน้าที่เป็นพื้นที่สนับสนุนการมีระดับคุณภาพชีวิตที่ดีของประชากรในพื้นที่เมืองอีกด้วย โดยส่งเสริมให้เกิดการใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อการประกอบเกษตรกรรมยั่งยืน รักษาสภาพแวดล้อมของพื้นที่เพื่อการนันทนาการหรืออนุรักษ์สิ่งแวดล้อมเพื่อการประมง พื้นที่รองรับกิจกรรมการท่องเที่ยว และการพักผ่อนหย่อนใจ โดยพื้นที่บริเวณดังกล่าวได้แก่ พื้นที่บริเวณแหล่งน้ำธรรมชาติ พื้นที่เสี่ยงภัยน้ำท่วม และพื้นที่ประชิดกับเขตป่าไม้

(1) ที่ดินประเภทอนุรักษ์ป่าไม้และทรัพยากรธรรมชาติ เป็นการกำหนดการใช้ประโยชน์ที่ดินเป็นการเฉพาะเพื่อการสงวนรักษาทรัพยากรป่าไม้ตามกฎหมาย หากพื้นที่ใดเป็นพื้นที่ป่าตามกฎหมายให้ปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการป่า ซึ่งพื้นที่ที่มีคุณค่าต่อสิ่งแวดล้อม

(2) ที่ดินประเภทที่โล่งเพื่อการรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม เป็นพื้นที่ที่กำหนดไว้เพื่อเป็นแนวการป้องกันการรักษาสิ่งแวดล้อม

(3) ที่ดินประเภทอนุรักษ์เกษตรกรรม เป็นการสงวนรักษาพื้นที่ที่มีคุณค่าทางเกษตรกรรม เช่น พื้นที่ในเขตโครงการชลประทาน พื้นที่ทุ่งกุลาร้องไห้ เป็นต้น

(4) ที่ดินประเภทปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เป็นการกำหนดประเภทการใช้ประโยชน์ที่ดินเป็นการเฉพาะ ตามข้อตกลงระหว่างกรมโยธาธิการและสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม หากพื้นที่ใดเป็นเขตปฏิรูปฯ ให้เป็นไปตามข้อกำหนดของกฎหมายว่าด้วยการปฏิรูป

2) พื้นที่พัฒนา

พื้นที่พัฒนาประกอบด้วย พื้นที่เมืองในปัจจุบัน พื้นที่ที่มีศักยภาพในการพัฒนาเมือง อันประกอบไปด้วย แหล่งที่พักอาศัย อุตสาหกรรม การค้าบริการ สาธารณูปโภค สาธารณูปการ และพื้นที่โล่งว่างในเขตเมือง ซึ่งมีแนวทางการพัฒนาพื้นที่เมืองด้วยการจัดวางโครงข่ายการคมนาคมขนส่งที่ครอบคลุมทั่วถึง และมีประสิทธิภาพ สร้างเครือข่ายที่สามารถเชื่อมโยงชุมชนเข้าด้วยกันอย่างสะดวกและสามารถเชื่อมโยงกับเมืองศูนย์กลางหลักได้ และควรต้องส่งเสริมการรวมกลุ่มเชิงพื้นที่เพื่อให้สามารถให้บริการระบบสาธารณูปโภคและสาธารณูปการได้อย่างมีประสิทธิภาพและคุ้มประโยชน์ โดยพื้นที่ดังกล่าวได้แก่ พื้นที่เขตเมืองเดิมที่มีลักษณะการใช้ประโยชน์ที่ดินเป็นที่อยู่อาศัย หนาแน่นปานกลางถึงสูง พื้นที่พาณิชยกรรม และพื้นที่ที่มีศักยภาพในการพัฒนาในเขตเมือง

(1) การใช้ประโยชน์ที่ดินประเภทชุมชนพื้นที่เมือง

- ชุมชนศูนย์กลางหลัก ประกอบด้วยชุมชนที่มีบทบาทเป็นศูนย์กลางการปกครองของจังหวัดศรีสะเกษ ชุมชนที่เป็นศูนย์กลางการปกครองของอำเภอ และชุมชนที่อยู่ในแนวแกนเส้นทางการคมนาคมสายหลักของจังหวัดศรีสะเกษ ให้มีการจัดระเบียบการใช้ประโยชน์ที่ดินในเมืองอย่างมีประสิทธิภาพส่งเสริมการพัฒนาที่ว่างเปล่าในเขตเมืองและควบคุมพื้นที่การขยายตัวของเมือง และส่งเสริมให้เป็นเมืองที่มีสุขภาพดี การพัฒนาพื้นที่เมืองในผังเมืองรวมฯ กำหนดให้เมืองพัฒนาในรูปแบบเมืองกระชับ ศูนย์กลางเมืองมีความหนาแน่นเข้มข้นขึ้น ส่งเสริมพัฒนาพื้นที่ว่างเปล่าในเขตเมือง ได้แก่พื้นที่รกร้าง เพื่อป้องกันการขยายตัวของเมืองไปยังพื้นที่ที่มีความเหมาะสมกับการเกษตร หรือเป็นแหล่งมรดกทางวัฒนธรรม โดยการกำหนดพื้นที่แนวกันชน ได้แก่ พื้นที่ชนบทและเกษตรกรรม ที่โล่งเพื่อรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม และกำหนดพื้นที่เมืองในพื้นที่ที่มีศักยภาพในการเข้าถึงสูง มีโครงข่ายการคมนาคมที่สะดวกสามารถติดต่อชุมชนโดยรอบได้สะดวก และเพิ่มพื้นที่โล่งว่างและพื้นที่สีเขียวในเขตเมือง เพื่อเสริมสร้างคุณภาพชีวิตและสิ่งแวดล้อม โดยประกอบด้วย

- ชุมชนศูนย์กลางรอง เป็นชุมชนที่ทำหน้าที่ในการให้บริการการค้าบริการแก่พื้นที่ชนบทและเกษตรกรรมที่อยู่โดยรอบ มีแนวทางให้เกิดการกระจุกตัวในเชิงพื้นที่ เพื่อให้สามารถจัดหาบริการสาธารณูปโภค สาธารณูปการ การเข้าถึงการบริการต่างๆ ได้อย่างเหมาะสม และมีประสิทธิภาพ

(2) การใช้ประโยชน์ที่ดินประเภทชนบทและเกษตรกรรม ประกอบด้วย

- ที่ดินประเภทเกษตรกรรมเพื่อรองรับการขยายตัวของชุมชน เป็นพื้นที่ที่มีความเป็นย่านชานเมือง (Suburban) หรือพื้นที่ที่มีศักยภาพในการพัฒนาเมืองแต่อยู่นอกเขตพื้นที่เมือง อันประกอบไปด้วย พื้นที่ชุมชนชานเมือง พื้นที่เกษตรกรรมทั่วไปที่เริ่มมีการตั้งถิ่นฐานหรือขยายตัวอย่างหนาแน่น ซึ่งเป็นพื้นที่ที่มีการใช้ประโยชน์ที่ดินที่หลากหลาย หรือเป็นพื้นที่ที่เริ่มมีการเปลี่ยนแปลงจากพื้นที่

เกษตรกรรมเป็นพื้นที่เมือง ในการพัฒนาพื้นที่บริเวณดังกล่าวนี้จะต้องมีการกำหนดแนวทางการพัฒนาในอนาคตที่ชัดเจนเนื่องจากเป็นพื้นที่ที่เกิดการกระจายตัวอย่างไร้ทิศทาง (Sprawl) ได้ง่าย อีกทั้งยังเป็นพื้นที่ที่ประชิดกับพื้นที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอื่น ซึ่งมีความจำเป็นต้องพิจารณาถึงความต่อเนื่องของนโยบาย รวมไปถึงผลกระทบของการพัฒนาพื้นที่ข้างเคียง อีกทั้งยังต้องคงไว้ซึ่งลักษณะของท้องถิ่นอีกด้วย โดยพื้นที่ดังกล่าวได้แก่ พื้นที่เขตชนบทและเกษตรกรรมที่มีการกระจุกตัวของอาคารหรือสิ่งปลูกสร้าง พื้นที่ที่มีการใช้ประโยชน์ที่ดินประเภทชนบทและเกษตรกรรมที่เป็นส่วนต่อขยายในเขตเมือง พื้นที่ริมเส้นทางคมนาคมและขนส่ง รวมไปถึงพื้นที่ชุมชนชานเมือง

- ที่ดินประเภทเกษตรกรรมทั่วไป เป็นพื้นที่สำหรับการทำการเกษตรกรรมทั่วไปของจังหวัดศรีสะเกษ ซึ่งเป็นพื้นที่ส่วนใหญ่ของจังหวัดให้มีหน้าที่เป็นพื้นที่เพื่อผลิตอาหารให้แก่ชุมชนเมือง และเป็นพื้นที่ถนอมเพื่อป้องกันการขยายตัวของเมือง โดยในบริเวณนี้ให้มีการอยู่อาศัยได้บ้าง แต่จะเน้นการใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อเกษตรกรรมพื้นที่เกษตรกรรม ในบริเวณนี้ให้มีการพัฒนาตามสมรรถนะดินเพื่อให้ได้ผลผลิตทางการเกษตรที่มีคุณภาพ ทั้งนี้ในพื้นที่เกษตรกรรมในเขตชลประทาน ควรได้รับการป้องกันจากการขยายตัวของเมืองอย่างเข้มงวด ส่วนพื้นที่นอกเขตชลประทาน ที่ไม่เหมาะสมกับการเพาะปลูกควรสนับสนุนการทำปศุสัตว์ โดยมีพื้นที่เป้าหมายบริเวณพื้นที่ที่มีระบบชลประทาน

(3) พื้นที่อุตสาหกรรม เนื่องจากจังหวัดศรีสะเกษ เป็นพื้นที่ที่มีการทำการเกษตรสูงมาก ทั้งการเพาะปลูกข้าว พืชไร่ ยางพารา และผลไม้ ดังนั้นจึงกำหนดให้พื้นที่บางส่วนในผังเมืองรวมฯ สามารถดำเนินการอุตสาหกรรมแปรรูปการเกษตร และการกำหนดพื้นที่อุตสาหกรรมไม่ควรรุกเข้าไปในพื้นที่อนุรักษ์ และพื้นที่เกษตรกรรมชั้นดี

4.5.3 การกำหนดเขตพื้นที่สงวนและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ

การวางผังเมืองรวมจังหวัดเป็นการดำเนินการที่มุ่งเน้นการพัฒนาทางด้านกายภาพ เพื่อส่งเสริมเศรษฐกิจจากประสิทธิภาพของการใช้ประโยชน์ในทรัพย์สิน ยกย่องคุณภาพชีวิตประชาชน ทั้งในเรื่องสุขลักษณะ ความเป็นระเบียบ ความปลอดภัย ดำรงรักษาคุณค่าทางศิลปกรรม สถาปัตยกรรม ประวัติศาสตร์ และโบราณคดี ตลอดจนบำรุง รักษาทรัพยากร สภาพแวดล้อมและคุณค่าความงามทางธรรมชาติ ดังนั้นการวางผังเมืองรวมจังหวัด จึงต้องมีการกำหนดเขตพื้นที่เพื่อการสงวนรักษาหรือพื้นที่สงวน (Preservation Area) เพื่อการพิทักษ์ รักษา และปกป้องสิ่งแวดล้อมที่มีคุณค่าต่อระบบนิเวศและสิ่งแวดล้อม และพื้นที่เพื่อการอนุรักษ์หรือพื้นที่อนุรักษ์ (Conservation Area) เพื่อการบำรุง รักษาให้คงคุณค่าในการนำมาใช้ประโยชน์ต่อไปในระยะยาว

1) พื้นที่สงวน (Preservation Area)

พื้นที่สงวน หมายถึง เขตพื้นที่ที่มีคุณค่าทางธรรมชาติและระบบนิเวศ ตลอดจนห่วงโซ่อาหาร เป็นพื้นที่ทรัพยากรธรรมชาติที่ทุกคนได้รับประโยชน์ร่วมกัน จึงมีความจำเป็นต้องคงสภาพทางธรรมชาติ ห้ามไม่ให้นำไปใช้ประโยชน์ ปรับปรุง พัฒนาหรือได้รับผลกระทบจากการใช้ประโยชน์ จนนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงลักษณะทางด้านกายภาพ ระบบนิเวศ มวลชีวภาพและคุณภาพสิ่งแวดล้อม หรือเสียคุณค่าที่ยากแก่การทำกลับคืนให้ดีขึ้น ยกเว้นแต่เป็นการดำเนินการหรือได้รับความเห็นจากองค์กรที่รับผิดชอบ ภายใต้เงื่อนไขของกฎหมายที่กำหนด พื้นที่สงวนจังหวัดศรีสะเกษ จึงประกอบด้วยพื้นที่ต่างๆ ดังนี้

- (1) พื้นที่อุทยานแห่งชาติ ได้แก่ อุทยานแห่งชาติเขาพระวิหาร
- (2) พื้นที่เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า ได้แก่ เขตรักษาพันธุ์-สัตว์ป่าห้วยศาลาและเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าพนมดงรัก
- (3) พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติที่อยู่ในความรับผิดชอบของกรมป่าไม้ ได้แก่ พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติพื้นที่ป่าเพื่อการอนุรักษ์ (Zone C) และพื้นที่ป่าที่เหมาะสมต่อการเกษตรกรรม (Zone A) และพื้นที่ป่าเพื่อการเศรษฐกิจ (Zone E) ที่ไม่ได้ส่งมอบให้ ส.ป.ก. หรือหน่วยงานอื่นๆ ตามกฎหมาย การดำเนินการใดๆ ในพื้นที่ดังกล่าว อยู่ภายใต้ความรับผิดชอบ ของกรมป่าไม้และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง
- (4) พื้นที่ชุ่มน้ำ
พื้นที่ชุ่มน้ำที่ได้รับการขึ้นทะเบียนและอยู่ในความรับผิดชอบของสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของจังหวัดศรีสะเกษมีมากมาย โดยพื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญระดับชาติ ได้แก่ แม่น้ำมูลและบึงทาม สบแม่ น้ำมูลชี นอกจากนี้ จังหวัดศรีสะเกษยังมีพื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญระดับท้องถิ่น คิดเป็นจำนวนรวมทั้งสิ้น 690 แห่ง การดำเนินการใดๆ ในพื้นที่ชุ่มน้ำทั้งดังกล่าว จึงเป็นไปตามมาตรการอนุรักษ์พื้นที่ชุ่มน้ำตามมติคณะรัฐมนตรี พ.ศ. 2552 ซึ่งอยู่ในความรับผิดชอบของสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมและองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น
- (5) พื้นที่เขตสงวนทรัพยากรแร่ เขตสงวนทรัพยากรแร่ครอบคลุมพื้นที่ทั้งสิ้น 462.58 ตารางกิโลเมตร หรือร้อยละ 5.23 ของพื้นที่จังหวัด มีมูลค่าแหล่งแร่ 37,584.45 ล้านบาท โดยครอบคลุมพื้นที่แหล่งแร่ จำนวน 2 แห่ง ได้แก่ แหล่งแร่พลอย อำเภอบุณฑล อำเภอกันทรลักษ์ในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าห้วยศาลา และเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าพนมดงรัก และแหล่งแร่พลอยในลุ่มน้ำลำซอม ตำบลภูผามอก อำเภอกันทรลักษ์ ในเขตอุทยานแห่งชาติเขาพระวิหาร
พื้นที่ดังกล่าวไม่อนุญาตให้พัฒนาใช้ประโยชน์เพื่อการเหมืองแร่ในปัจจุบันโดยเด็ดขาด หากในอนาคตมีความจำเป็นอย่างยั้งที่ต้องพัฒนาเป็นเหมืองแร่เพื่อประโยชน์ต่อเศรษฐกิจหรือความอยู่รอดของประเทศชาติ รัฐอาจพิจารณาให้นำทรัพยากรแร่ขึ้นมาใช้ประโยชน์ได้ตามความจำเป็น ทั้งนี้ ต้องเป็นไปตามกฎหมายที่บัญญัติไว้เกี่ยวกับการใช้ประโยชน์ที่ดินในพื้นที่ดังกล่าวหรือต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี
- (6) พื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ 1A และ 1B
พื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ 1A เป็นพื้นที่ต้นน้ำลำธารที่ยังมีสภาพป่าสมบูรณ์ มีศักยภาพเหมาะสมเป็นพื้นที่ต้นน้ำโดยเฉพาะมีความลาดชันสูงตั้งแต่ร้อยละ 50 ขึ้นไป ดินมีสมรรถนะการพังทลายสูง คิดเป็นขนาดพื้นที่ทั้งสิ้น 208.34 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 130,214.94 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 2.36 ของพื้นที่จังหวัด และพื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ 1B มีศักยภาพเหมาะสมเป็นพื้นที่ต้นน้ำ เป็นพื้นที่ที่สภาพป่าส่วนใหญ่ได้ถูกทำลาย ตัดแปลง หรือเปลี่ยนแปลงเพื่อการพัฒนาหรือการใช้ที่ดินรูปแบบอื่นก่อน พ.ศ. 2525 มีความลาดชันสูงตั้งแต่ร้อยละ 50 ขึ้นไป ดินมีสมรรถนะการพังทลายสูง คิดเป็นขนาดพื้นที่เพียง 34.41 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 21,507.25 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 0.39 ของพื้นที่จังหวัด พื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ 1A และ 1B ดังกล่าว ควรคงรักษาไว้ให้อยู่ในลักษณะสภาพป่าไม้และเป็นพื้นที่ต้นน้ำลำธารโดยเฉพาะ

2) พื้นที่อนุรักษ์ (Conservation Area)

พื้นที่อนุรักษ์ (Conservation Area) หมายถึง พื้นที่ที่ต้องการการบำรุง รักษาให้คงคุณค่าในการนำมาใช้ประโยชน์ต่อไปในระยะยาว โดยพื้นที่ดังกล่าวสามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้ แต่ต้องไม่ทำให้คุณค่าเดิมที่มีอยู่เสื่อมลง พื้นที่อนุรักษ์จังหวัดจึงมีรายละเอียดดังนี้

(1) **พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติที่อยู่นอกเหนือความรับผิดชอบของกรมป่าไม้** ได้แก่ พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติพื้นที่ป่าที่เหมาะสมต่อการเกษตรกรรม (Zone A) และพื้นที่ป่าเพื่อการเศรษฐกิจ (Zone E) ที่ส่งมอบให้สำนักงานปฏิรูปที่ดินเพื่อการเกษตร (ส.ป.ก.) หรือหน่วยงานอื่นๆ ตามกฎหมาย โดยการดำเนินการใดๆ ในพื้นที่ดังกล่าวอยู่ภายใต้ความรับผิดชอบของหน่วยงานนั้นๆ

(2) **พื้นที่ป่าไม้ถาวรตามมติคณะรัฐมนตรี** พื้นที่ป่าไม้ถาวรตามมติคณะรัฐมนตรีในจังหวัดศรีสะเกษอยู่ในการจำแนกขอบเขตพื้นที่ของกรมพัฒนาที่ดิน ซึ่งการดำเนินการใดๆ ในพื้นที่ดังกล่าว อยู่ภายใต้การจำแนกขอบเขตพื้นที่โดยกรมพัฒนาที่ดินและการดูแลรับผิดชอบของกรมป่าไม้และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

(3) **พื้นที่ป่าชุมชน** ป่าชุมชนในจังหวัดศรีสะเกษได้มีการริเริ่มตั้งแต่ พ.ศ. 2543 จนถึงปัจจุบัน คิดเป็นโครงการป่าชุมชนทั้งสิ้น 76 แห่ง กระจายตัวอยู่ในอำเภอต่างๆ มีพื้นที่รวมกว่า 19,705 ไร่ โดยการดำเนินการใดๆ ในพื้นที่ดังกล่าว ชุมชนจะต้องดำเนินการร่วมกับพนักงาน เจ้าหน้าที่จัดการกิจการงานด้านป่าไม้อย่างต่อเนื่อง ภายใต้กฎหมาย กฎระเบียบ ข้อบังคับ ข้อปฏิบัติและแผนงานที่เกี่ยวข้อง

(4) **พื้นที่แหล่งโบราณสถานไม่ขึ้นทะเบียนและขึ้นทะเบียน** จังหวัดศรีสะเกษมีแหล่งโบราณสถานขึ้นทะเบียนตามพระราชบัญญัติโบราณสถาน พ.ศ. 2504 ทั้งสิ้น 23 แห่ง และมีแหล่งโบราณสถานและชุมชนโบราณที่ไม่ได้ขึ้นทะเบียนมีจำนวนทั้งสิ้น 79 แห่ง ภายใต้การดูแลรับผิดชอบของกรมศิลปากรและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(5) พื้นที่เขตอนุรักษ์ทรัพยากรแร่

เขตอนุรักษ์ทรัพยากรแร่ครอบคลุมพื้นที่ทั้งสิ้น 510.68 ตารางกิโลเมตร คิดเป็นมูลค่าของแหล่งแร่ 11,669,640.19 ล้านบาท พื้นที่ดังกล่าวควรเก็บรักษาเพื่อสำรองไว้ใช้ประโยชน์ในอนาคต แต่เปิดโอกาสให้นำทรัพยากรแร่ขึ้นมาใช้ประโยชน์ในปัจจุบันได้ โดยมีเงื่อนไขพิเศษ ทั้งนี้ต้องอยู่ภายใต้ข้อจำกัดของกฎหมาย มติคณะรัฐมนตรี กฎ ระเบียบต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง

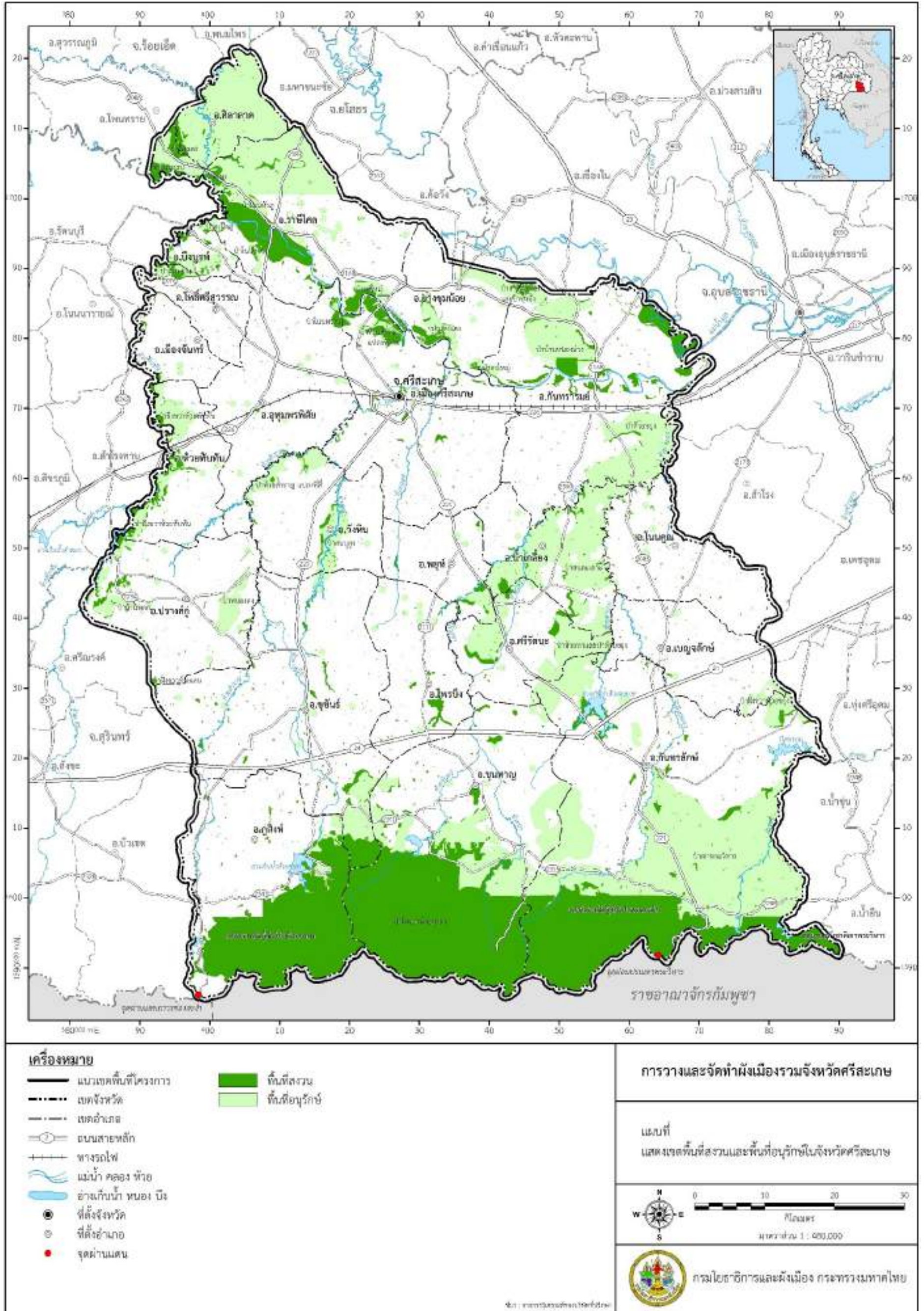
4.5.4 การกำหนดเขตพื้นที่เพื่อการระบายน้ำตามธรรมชาติและพื้นที่เสี่ยงภัยน้ำท่วม

สามารถจำแนกพื้นที่เสี่ยงอุทกภัยที่รอบปีการเกิดซ้ำต่างๆ แบ่งออกเป็น 3 ระดับคือ

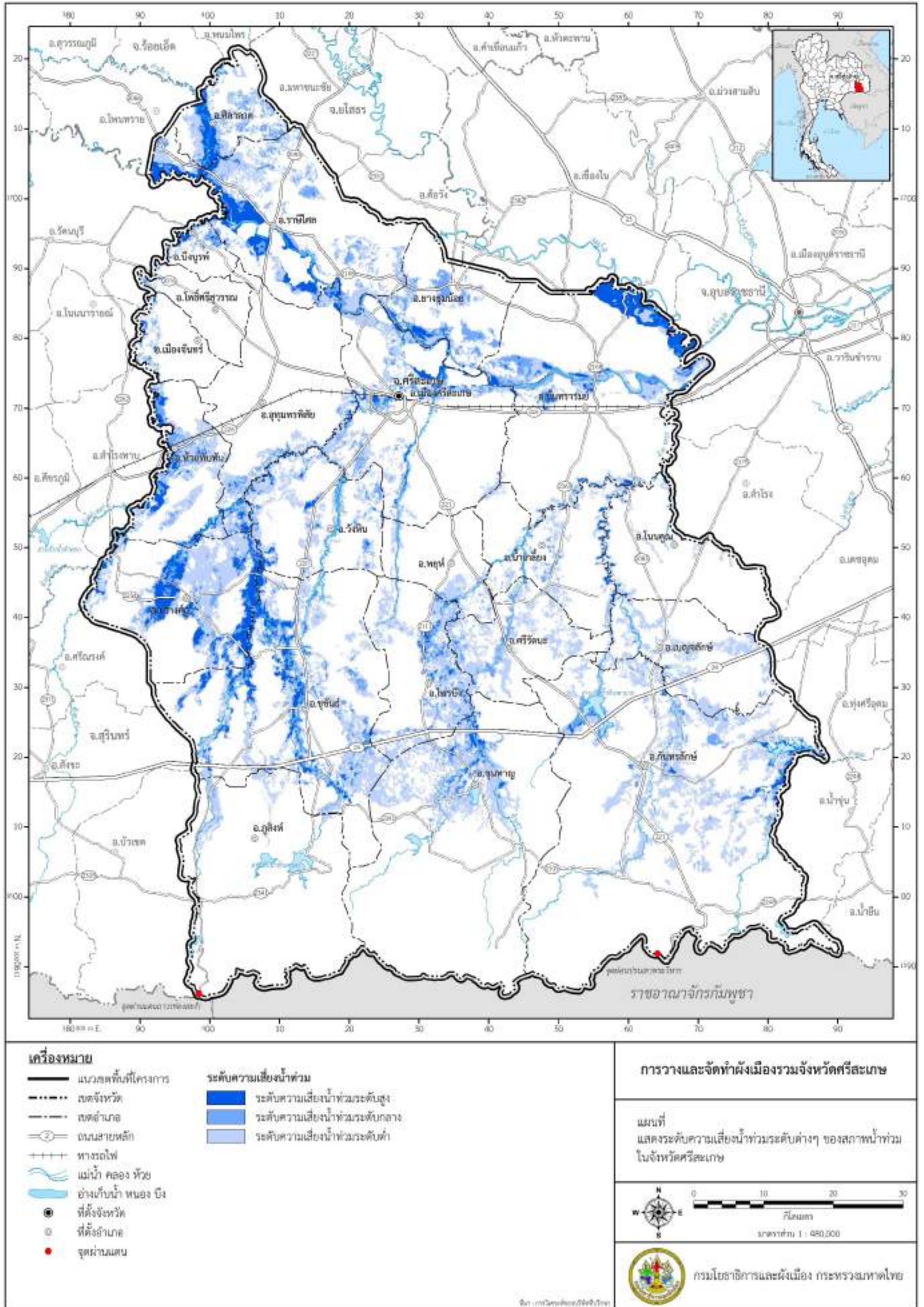
- พื้นที่เสี่ยงอุทกภัยมากหรือระดับสูง คือพื้นที่เสี่ยงอุทกภัยในรอบปีการเกิดซ้ำ 5 ปี
- พื้นที่เสี่ยงอุทกภัยระดับปานกลาง คือพื้นที่เสี่ยงอุทกภัยในรอบปีการเกิดซ้ำ 10-25 ปี
- พื้นที่เสี่ยงอุทกภัยน้อย คือพื้นที่เสี่ยงอุทกภัยในรอบปีการเกิดซ้ำ 50-100 ปี ขึ้นไป ดังแสดง

แผนที่แสดงพื้นที่เสี่ยงภัยในระดับต่างๆ

โดยจะเห็นได้ว่าพื้นที่เสี่ยงภัยน้ำท่วมในพื้นที่จังหวัดศรีสะเกษนั้น จะอยู่ตามแนวลำน้ำมูล ลำห้วยสำราญ ลำห้วยแฮด และลำห้วยขยุง เป็นหลัก พื้นที่เสี่ยงภัยน้ำท่วมที่แพร่ขยายกว้างจะอยู่ตามแนวลำน้ำมูล และลำห้วยสำราญในบริเวณจุดบรรจบของแม่น้ำมูล บริเวณอำเภอเมือง รวมถึงห้วยขยุง เช่นกัน บริเวณน้ำท่วมจะอยู่ บริเวณ จุดบรรจบกับแม่น้ำมูลในพื้นที่อำเภอกันทรารมย์

แผนที่ 4.5.3- 1 เขตสงวนและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติของจังหวัดศรีสะเกษ

แผนที่ 4.5.4- 1 แสดงระดับความเสี่ยงน้ำท่วมระดับต่างๆ ของสภาพน้ำท่วมของจังหวัดศรีสะเกษ

4.5.5 การกำหนดเขตพื้นที่เพื่อการพัฒนาเกษตรกรรม

1) กรอบแนวคิดในการกำหนดเขตพื้นที่พัฒนาด้านการเกษตร

การวางกรอบแนวคิดในการกำหนดเขตพื้นที่พัฒนาด้านการเกษตร ได้ประยุกต์ใช้แนวทางสองลักษณะผสมกัน อันได้แก่ แนวทางการกำหนดเป็นรายสินค้า (Commodities Approach) และแนวทางการกำหนดตามศักยภาพของพื้นที่ (Area Approach) มีขั้นตอนประกอบกันดังนี้ กล่าวคือ

- ทบทวนทิศทาง การพัฒนาจากนโยบายและยุทธศาสตร์การพัฒนาระดับประเทศลงถึงระดับจังหวัด เพื่อคัดกรองบทบาทและศักยภาพของจังหวัด(Positioning)
- ศึกษาสถานการณ์การผลิตทางการเกษตร จำแนกเป็น การเพาะปลูก ปศุสัตว์ และการประมง เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ เพื่อวิเคราะห์ปริมาณการผลิต การกระจายและประสิทธิภาพในการผลิต แสดงแหล่งผลิตสำคัญของพืชและสัตว์เศรษฐกิจแต่ละชนิด (Commodities Approach)
- วิเคราะห์ศักยภาพความเหมาะสมของพื้นที่ด้านกายภาพต่อการทำการเกษตร โดยใช้ระบบฐานข้อมูลสารสนเทศทางภูมิศาสตร์ ช่วยจำแนกบริเวณและระดับความเหมาะสมของพื้นที่ต่อการทำการเกษตร (Area Approach)
- ใช้เทคนิควิธีการซ้อนทับ (Overlay Analysis) ของข้อมูลด้านผลผลิต (Commodities Approach) และศักยภาพของพื้นที่ (Area Approach) เพื่อจำแนกเขตพื้นที่เพื่อการพัฒนาเกษตรกรรม
- กำหนดเขตพื้นที่เพื่อการพัฒนาด้านเกษตรกรรม ซึ่งกลุ่มพื้นที่ที่จำแนกดังกล่าว จะเป็นพื้นฐานในการวางนโยบายและยุทธศาสตร์ ตลอดจนแผนงานโครงการที่เหมาะสมและสอดคล้องในการจัดทำผังนโยบายและผังพัฒนาด้านเกษตรกรรมในงานลำดับต่อไป

การกำหนดเขตพื้นที่เพื่อการพัฒนาเกษตรกรรมในจังหวัดศรีสะเกษ เริ่มต้นจากการศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่เกี่ยวข้องกับภาคเกษตรทั้งด้านการผลิตและการตลาด โดยอาศัยทิศทางการพัฒนาจากกรอบนโยบายและยุทธศาสตร์การพัฒนาระดับชาติ ภาค กลุ่มจังหวัดและจังหวัด นับเนื่องจากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติแผนแรกจนกระทั่งฉบับปัจจุบันคือฉบับที่ 12 การพัฒนาภาคเกษตรซึ่งแทรกอยู่ในยุทธศาสตร์การพัฒนาระดับชาติฉบับที่ 3 การสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและแข่งขันได้อย่างยั่งยืน มีวัตถุประสงค์สำคัญที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาภาคเกษตร คือ เพื่อเพิ่มศักยภาพของฐานการผลิตและฐานรายได้เดิม ทั้งสร้างฐานการผลิตและรายได้ใหม่ และเพื่อยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคเกษตรโดยส่งเสริมการใช้นวัตกรรมสร้างมูลค่าและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตของสินค้า รวมถึงพัฒนาเศรษฐกิจชีวภาพให้เป็นฐานรายได้ใหม่ที่สำคัญ พัฒนาระบบการบริหารจัดการความเสี่ยงให้สามารถปรับตัวพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศเพื่อให้เป็นฐานการผลิตภาคการเกษตรและเกษตรกรรมรายได้ที่มั่นคง พร้อมทั้งเร่งผลักดันให้สินค้าเกษตรและอาหารของไทยมีความโดดเด่นในด้านคุณภาพ มาตรฐานและความปลอดภัยในตลาดโลก นอกจากนี้บริบทการพัฒนาภาคเกษตรยังบรรจุอยู่ในยุทธศาสตร์ที่ 9 การพัฒนาภาค เมืองและพื้นที่เศรษฐกิจ ส่วนของการพัฒนาภาคตะวันออกเฉยเหนือมีวัตถุประสงค์สำคัญ คือ การพัฒนาให้หลุดพ้นจากความยากจนและสามารถพึ่งตนเองได้ ผ่านยุทธศาสตร์หลักที่จะนำพาบรรลุเป้าหมายการพัฒนา ทั้งเกี่ยวเนื่องกับภาคเกษตรจังหวัดศรีสะเกษโดยตรง คือ

(1) เพิ่มศักยภาพการผลิตสินค้าเกษตรไปสู่มาตรฐานเกษตรอินทรีย์และอาหารปลอดภัยด้วยการ

- พัฒนาพื้นที่ทุ่งกุลาร้องไห้ ในพื้นที่จังหวัดยโสธร สุรินทร์ ร้อยเอ็ด มหาสารคาม ศรีสะเกษ ให้เป็นแหล่งผลิตข้าวหอมมะลิคุณภาพสูง รวมทั้งพื้นที่ที่มีศักยภาพอื่นๆ โดยปรับกระบวนการผลิต

ให้อยู่ภายใต้มาตรฐานเกษตรปลอดภัย พัฒนาห่วงโซ่เกษตรอินทรีย์ให้ครอบคลุมทุกขั้นตอนการผลิต พร้อมทั้งขยายพื้นที่เกษตรอินทรีย์ โดยสนับสนุนให้มีการพัฒนาระบบที่สมาชิกกลุ่มผลิตและชุมชนมีส่วนร่วมในการตรวจสอบกันเอง สนับสนุนการวิจัยและพัฒนานวัตกรรมใหม่ๆ ให้ตอบสนองตลาดสินค้าเพื่อสุขภาพและการส่งออก จัดตั้งกองทุนเกษตรอินทรีย์ ส่งเสริมตลาดสีเขียวในชุมชนและท้องถิ่น ส่งเสริมเกษตรกรและกลุ่มเกษตรกรจำหน่ายสินค้าผ่านช่องทางพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ

- ส่งเสริมการปรับเปลี่ยนไปสู่สินค้าเกษตรชนิดใหม่ตามศักยภาพของพื้นที่ โดยส่งเสริมการปลูกพืชผัก ผลไม้และไม้ดอก ในพื้นที่จังหวัดเลย หนองคาย บึงกาฬ นครพนม ศรีสะเกษ และอุบลราชธานีรวมทั้งส่งเสริมโคเนื้อคุณภาพสูงในพื้นที่จังหวัดสกลนคร มุกดาหาร นครพนม และโคนมในพื้นที่จังหวัดนครราชสีมาและอุบลราชธานี

(2) พัฒนาอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปไปสู่ผลิตภัณฑ์ที่มีมูลค่าเพิ่มสูง

- เพิ่มศักยภาพการผลิตพลังงานทดแทนในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลางและล่าง โดยให้ความสำคัญกับความสมดุลระหว่างพืชอาหารและพืชพลังงาน โดยส่งเสริมให้เกษตรกรปลูกพืชพลังงานในพื้นที่ที่เหมาะสม ส่งเสริมการผลิตพลังงานทดแทนด้วยเทคโนโลยีที่ใช้งานได้ง่ายจากพลังงานแสงอาทิตย์ ลม พลังงานชีวภาพและชีวมวล ทั้งในภาคการผลิต ชุมชนและท้องถิ่นให้มากขึ้น

(3) เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการน้ำเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

- พัฒนาแหล่งน้ำเดิมและแหล่งน้ำธรรมชาติเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการกักเก็บ โดยการปรับปรุงอ่างเก็บน้ำ หนองและฝายที่มีอยู่เดิม และพัฒนาแหล่งน้ำธรรมชาติให้สามารถเพิ่มปริมาณการกักเก็บ ในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง กลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 และตอนล่าง 2 ซึ่งเป็นพื้นที่ที่ปลูกพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของภาค

- พัฒนาแหล่งน้ำใหม่ในพื้นที่ลุ่มน้ำเลย ชี มูล และสร้างแหล่งกักเก็บ (แก้มลิง) อ่างเก็บน้ำ ฝายและแหล่งน้ำขนาดเล็กในพื้นที่ที่เหมาะสมในพื้นที่การเกษตร โดยจัดหาพื้นที่เพื่อพัฒนาแหล่งน้ำ พัฒนาระบบส่งน้ำและการกระจายน้ำให้นำไปใช้ประโยชน์ในช่วงฤดูแล้ง รวมทั้งพัฒนาแหล่งน้ำใต้ดินตามความเหมาะสม ของพื้นที่โดยไม่ให้เกิดผลกระทบจากดินเค็ม

กรอบการพัฒนาระดับภาค จากการวางผังภาคตะวันออกเฉียง พบว่า พื้นที่ที่มีศักยภาพในการพัฒนาเกษตรกรรมส่วนใหญ่กระจุกตัวอยู่ทางตอนกลางและตอนล่างของภาค รวมถึงบริเวณทุ่งกุลาร้องไห้ และบริเวณริมฝั่งแม่น้ำโขง ซึ่งพื้นที่ทุ่งกุลาร้องไห้ครอบคลุมถึงพื้นที่แถบตะวันตกเฉียงเหนือ ของจังหวัดศรีสะเกษ ได้แก่ อำเภอราชธิปไตยและอำเภอกันทรารมย์ ซึ่งเป็นแหล่งปลูกข้าวหอมมะลิคุณภาพดีของศรีสะเกษ

ยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบกลุ่มเมือง จัดจังหวัดศรีสะเกษอยู่ในกลุ่มจังหวัดอุบลราชธานี ยโสธร ศรีสะเกษและอำนาจเจริญ โดยวางบทบาทให้เป็นเมืองศูนย์กลางการค้า การผลิตสินค้าแปรรูปจากการเกษตร และการท่องเที่ยวเชิงศิลปะ ประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมซึ่งภาคการเกษตรของจังหวัดศรีสะเกษจะได้รับประโยชน์จากการส่งเสริมเพาะพันธุ์ปศุสัตว์ โคเนื้อ โคนม ร่วมกับจังหวัดอุบลราชธานีและจังหวัดสุรินทร์ นอกจากนี้ผังนโยบายพื้นที่เกษตรกรรมยังส่งเสริมการสร้าง ความมั่นคงด้านอาหารและเศรษฐกิจแก่เกษตรกรรายย่อย พร้อมทั้งกำหนดเป้าหมายเชิงพื้นที่ให้จังหวัดร้อยเอ็ด ศรีสะเกษ ยโสธร เป็นแหล่งผลิตข้าวหอมมะลิ และยังมีพื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับปลูกยางพาราในหลายจังหวัดรวมทั้งจังหวัดศรีสะเกษอีกด้วย

เมื่อพิจารณาตามระดับการพัฒนาของกลุ่มจังหวัด จากการถ่ายทอดทิศทางการพัฒนาจากนโยบายและยุทธศาสตร์ระดับประเทศและระดับภาค ทำให้กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2 อันประกอบด้วยจังหวัดอุบลราชธานี ยโสธร ศรีสะเกษและอำนาจเจริญ วางวิสัยทัศน์ การพัฒนาคือ

“อุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปและเกษตรอินทรีย์เพิ่มมูลค่า การท่องเที่ยวเชิงคุณภาพการค้าชายแดนได้มาตรฐานสากล” และได้กำหนดยุทธศาสตร์พัฒนาที่เกี่ยวข้องกับภาคเกษตรดังต่อไปนี้ กล่าวคือ การเพิ่มมูลค่าข้าวหอมมะลิ พืชเศรษฐกิจ ปศุสัตว์และประมง ด้วยอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปและมาตรฐานสินค้าเกษตรอินทรีย์

ประเด็นสำคัญของนโยบายและยุทธศาสตร์พัฒนาที่เกี่ยวข้องในระดับต่างๆ ทำให้จังหวัดศรีสะเกษเป็นพื้นที่ที่มีบทบาทสำคัญด้านการเกษตร 3 ด้านด้วยกัน คือ การผลิตข้าวหอมมะลิ เกษตรอินทรีย์ และการพัฒนาด้านปศุสัตว์ และการส่งเสริมสินค้าเกษตรชนิดใหม่เช่น พืชผัก ผลไม้และไม้ดอก ส่วนแนวทางการพัฒนาภาคเกษตรระดับจังหวัด กล่าวได้ว่าการเกษตรเป็นประเด็นหลักสำคัญลำดับแรก ผ่านวิสัยทัศน์การพัฒนา “ดินแดนเกษตรปลอดภัย การค้าและการท่องเที่ยวครบวงจร” โดยมีประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาที่เกี่ยวข้องกับภาคเกษตรแทรกไว้ในลำดับแรก คือ พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและการยกระดับเศรษฐกิจให้พึ่งตนเองและแข่งขันได้ ทั้งนี้แผนพัฒนาจังหวัดยังมีความสอดคล้องกับการส่งเสริมการทำเกษตรอินทรีย์โดยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์กำหนดให้จังหวัดศรีสะเกษเป็นหนึ่งในจังหวัดนำร่องของโครงการเมืองเกษตรสีเขียว (Green Agriculture City) สรุบบทบาทของจังหวัดศรีสะเกษด้านการเกษตรจากนโยบายการพัฒนาทุกระดับประกอบด้วย การผลิตข้าวหอมมะลิ เกษตรอินทรีย์ การพัฒนาด้านปศุสัตว์ และการส่งเสริมสินค้าเกษตรชนิดใหม่ เช่น พืชผัก ผลไม้และไม้ดอก

2) เขตพื้นที่พัฒนาด้านการเกษตร

จากการรวบรวมนโยบายยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดศรีสะเกษในทุกระดับรวมถึงการเก็บข้อมูลสถิติและผลการวิเคราะห์ฐานข้อมูลสารสนเทศทางภูมิศาสตร์ของพื้นที่เพื่อทำความเข้าใจกับการกระจายและรูปแบบของการทำเกษตรกรรม เกษตรกรปลูกพืชผลที่มีความสำคัญทางเศรษฐกิจกระจายทั่วไปในแต่ละอำเภอ จึงไม่สามารถจำแนกพื้นที่ตามเขตการผลิตแต่เพียงอย่างเดียวได้ หากต้องพิจารณาปัจจัยอื่นๆ ประกอบ เช่น การพัฒนาด้านเศรษฐกิจ ปัจจัยด้านกายภาพและทำเลที่ตั้ง ปัจจัยด้านโครงสร้างพื้นฐาน นโยบายส่งเสริมการเกษตรจากภาครัฐ ประกอบกับการวิเคราะห์ศักยภาพพื้นที่เพื่อหาบริเวณที่เหมาะสมแก่การทำเกษตรกรรม โดยอาศัยระบบฐานข้อมูลสารสนเทศทางภูมิศาสตร์ และเทคนิควิธีแบบการซ้อนทับของข้อมูลเชิงพื้นที่ (Overlay Analysis) รวมถึงการเก็บรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลทุติยภูมิ เพื่อแสดงการกระจายตัวของกิจกรรมทางการเกษตร และประเมินร่วมกับผลการวิเคราะห์ด้านอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ด้านลักษณะทางกายภาพของพื้นที่ ด้านเศรษฐกิจ ด้านอุตสาหกรรม ด้านระบบเมืองและชุมชน และด้านโครงสร้างพื้นฐาน ทำให้สามารถจำแนกเขตพื้นที่เพื่อการพัฒนาเกษตรกรรมออกเป็นกลุ่มต่างๆ ประกอบด้วย

กลุ่ม 1 พื้นที่ส่งเสริมเกษตรอาหารปลอดภัย มีพื้นที่รวม 1,422,297.10 ไร่ (ร้อยละ 33.34 ของพื้นที่พัฒนาการเกษตร)

กลุ่ม 2 พื้นที่ส่งเสริมพืชเศรษฐกิจทางเลือก มีพื้นที่รวม 751,648.01 ไร่ (ร้อยละ 18.15 ของพื้นที่พัฒนาการเกษตร)

กลุ่ม 3 พื้นที่ส่งเสริมพืชยืนต้น/ไม้ผล มีพื้นที่รวม 503,025.01 ไร่ (ร้อยละ 12.14 ของพื้นที่พัฒนาการเกษตร) และ

กลุ่ม 4 พื้นที่ส่งเสริมประสิทธิภาพการผลิตทางการเกษตร มีพื้นที่รวม 1,464,908.53 ไร่ (ร้อยละ 35.37 ของพื้นที่พัฒนาการเกษตร)

(1) กลุ่มพื้นที่ส่งเสริมเกษตรอาหารปลอดภัย

พื้นที่เกษตรกรรมที่มีความได้เปรียบเชิงพื้นที่โดยมีความเหมาะสมของดินและน้ำต่อการปลูกข้าวเป็นสำคัญ ซึ่งกระจายอยู่ทางตอนเหนือและตอนกลางของจังหวัด ประกอบด้วยเป็นพื้นที่ผลิตพืชอาหารอื่น ทั้งพืชสวน ผักผลไม้ รวมถึงการเลี้ยงสัตว์ ทำให้เป็นแหล่งผลิตทางการเกษตรที่มีคุณภาพดีเป็นที่ต้องการของตลาด ได้แก่ ข้าวหอมมะลิส่งออก เนื้อโคขุน ปลาน้ำจืดหอมแดง พริก กระเทียม เป็นต้น ซึ่งเป็นผลผลิตที่เป็นอาหารหลักแก่ผู้บริโภคทั่วไป ทั้งนี้เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายการนำครัวไทยสู่ครัวโลกของภาครัฐ จึงได้จัดกลุ่มพื้นที่ที่มีสำคัญต่อการเป็นแหล่งผลิตอาหารชนิดหลักๆ และมีที่ตั้งในบริเวณใกล้เคียงกัน ให้เป็นกลุ่มพื้นที่ส่งเสริมเกษตรอาหารปลอดภัย กล่าวได้ว่ากลุ่มพื้นที่นี้ เปรียบเสมือนอู่ข้าวอู่น้ำของจังหวัดศรีสะเกษ

กลุ่มพื้นที่ส่งเสริมอาหารปลอดภัยครอบคลุมแหล่งปลูกข้าวที่สำคัญที่สุดของจังหวัดศรีสะเกษ ซึ่งจัดว่าเป็นแหล่งผลิตสินค้าบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ นั่นคือ ข้าวหอมมะลิทุ่งกุลาร้องไห้ ที่มีชื่อเสียง พื้นที่บริเวณดังกล่าวตามการขึ้นทะเบียนแหล่งผลิตสินค้า GI ประกอบด้วย พื้นที่ปลูกข้าว หอมแดง กระเทียม นอกจากนี้ยังมีพื้นที่ปลูกพืชไร่ สวนผลไม้ และปศุสัตว์ด้วย

นอกเหนือจากบทบาทการเป็นแหล่งผลิตแล้ว กลุ่มพื้นที่ส่งเสริมอาหารปลอดภัยยังมีความสำคัญด้านการตลาดสินค้าเกษตรและการศึกษาวิจัยด้านการเกษตร ด้วยอำเภอเมืองศรีสะเกษเป็นที่ตั้งของตลาดซื้อขายสินค้าทางการเกษตรขนาดใหญ่ถึงสองแห่งด้วยกัน คือ ตลาดกลางข้าวและพืชไร่จังหวัดศรีสะเกษ ที่ตำบลโพนข่า และตลาดขายส่งหอมกระเทียม หรือตลาดท่าเรือศรีสะเกษ ที่ตำบลน้ำคำ เพราะตำแหน่งที่ตั้งของอำเภอเมืองศรีสะเกษเป็นศูนย์กลางที่รวบรวมผลผลิตจากพื้นที่เกษตรในอำเภอต่างๆ โดยรอบ และมีเส้นทางคมนาคมขนส่งทั้งทางถนนและระบบรางที่ช่วยให้การขนส่งกระจายสินค้าไปยังจังหวัดอื่นๆ มีความสะดวกและรวดเร็ว ประกอบกับบทบาทด้านศูนย์กลางการค้าวิจัยและการศึกษาด้านการเกษตร จากการเป็นที่ตั้งสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาซึ่งเป็นศูนย์กลางการวิจัยและพัฒนาด้านการเกษตรระดับจังหวัด นอกเหนือจากเป็นที่ตั้งหน่วยงานราชการระดับจังหวัดที่รับผิดชอบดูแลและส่งเสริมการพัฒนาการเกษตร สถาบันดังกล่าว ได้แก่ มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ ซึ่งมีโครงการจัดตั้งคณะเกษตรศาสตร์ เพื่อเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้วิจัยทางด้านเกษตรเพิ่มเติมในระดับสูงและวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีศรีสะเกษ ที่ส่งเสริมการเรียนการสอนด้านวิชาชีพที่เกี่ยวกับการเกษตรโดยเฉพาะ

(2) กลุ่มพื้นที่ส่งเสริมพืชเศรษฐกิจทางเลือก

จังหวัดศรีสะเกษนอกจากเป็นแหล่งผลิตทางการเกษตรขนาดใหญ่ของภูมิภาคอีสานใต้ ยังเป็นพื้นที่ปลูกพืชวัตถุเพื่ออุตสาหกรรมแปรรูปทางการเกษตรที่สำคัญ ได้แก่ ยางพารา มันสำปะหลัง อ้อยโรงงาน ส่วนพืชไร่อื่นๆ ได้แก่ ถั่วลิสง ปอเทือง ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ซึ่งมีพื้นที่ปลูกรวมรองลงมา พื้นที่เพาะปลูกส่วนใหญ่อยู่บริเวณที่ดอน และพื้นที่ที่มีความอุดมสมบูรณ์ของดินและน้ำน้อยกว่าบริเวณพื้นที่ผลิตพืชอาหาร เนื่องจากการปลูกพืชไร่ส่วนใหญ่ไม่ต้องการปริมาณน้ำมาก ดูแลง่ายกว่าพืชอาหาร จึงกำหนดให้พื้นที่ที่เหมาะสมแก่การปลูกพืชวัตถุเพื่ออุตสาหกรรมแปรรูป เป็นกลุ่มพื้นที่ส่งเสริมพืชเศรษฐกิจทางเลือก โดยเกษตรกรสามารถตัดสินใจเลือกปลูกพืชกลุ่มนี้ได้ตามสถานการณ์ความต้องการของตลาดและราคาผลผลิต ทั้งสามารถปรับเปลี่ยนแปลงปลูกพืชอาหารในพื้นที่ที่ไม่เหมาะสม เช่น ลักษณะคุณสมบัติดินไม่สอดคล้องกับชนิดพืช หรือปริมาณน้ำไม่เพียงพอ นอกจากนี้เกษตรกรควรได้รับการส่งเสริมด้านองค์ความรู้ทางการเกษตรเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต เช่น การเพิ่มความอุดมสมบูรณ์ของดิน การจัดการน้ำในไร่นา และรู้จักการลงทุนใช้เครื่องจักรกลทางการเกษตรทดแทนแรงงาน จะช่วยให้เกษตรกรสามารถสร้างรายได้เพิ่มขึ้นจากการบริหารจัดการต้นทุนอย่างเหมาะสม

(3) กลุ่มพื้นที่ส่งเสริมพืชยืนต้น/ไม้ผล

กลุ่มศูนย์กลางพื้นที่ส่งเสริมพืชยืนต้น/ไม้ผลประกอบด้วยอำเภอกันทรลักษ์ อำเภอขุนหาญ ผลผลิตทางการเกษตรที่สำคัญและมีชื่อเสียงในบริเวณนี้คือ ผลไม้หลากหลายชนิด ที่โดดเด่นมากที่สุดได้แก่ ทุเรียน ซึ่งจังหวัดศรีสะเกษเป็นแห่งแรกในภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่สามารถปลูกทุเรียนได้ ทั้งยังมีคุณภาพและรสชาติดี แหล่งเพาะปลูกที่สำคัญอยู่ในพื้นที่อำเภอกันทรลักษ์ อำเภอขุนหาญ และอำเภอศรีรัตนะ นอกจากนี้ยังมีผลผลิตอีกหลายชนิด เช่น ลำไย ลิ้นจี่ ลองกอง มะปรางหวาน ส้มโอ มะม่วง สะตอและยางพารา ซึ่งการปลูกผลไม้และไม้ยืนต้นสามารถให้ผลผลิตได้เป็นอย่างดี และพื้นที่นี้เป็นที่รู้จักกันในชื่อ เขตปลูกไม้ผลดงดินแดง หรือภูดินแดง ด้วยความเหมาะสมทางกายภาพของดินที่เป็นพื้นที่ภูเขาไฟเก่า ดินเป็นดินร่วนปนทรายมีสีแดง จึงเรียกว่า ดงดินแดง หรือภูดินแดง ดินประกอบด้วยธาตุอาหารที่จำเป็นต่อพืชและมีความอุดมสมบูรณ์สูง เหมาะแก่การปลูกพืชสวน ไม้ผลและไม้ยืนต้น เป็นแหล่งปลูกไม้ผลคุณภาพดีของจังหวัดศรีสะเกษหลายชนิด ที่มีชื่อเสียงมาก ได้แก่ ทุเรียนภูเขาไฟและเงาะโรงเรียน ทุกปีจะมีการจัดงานเทศกาลผลไม้เพื่อเป็นการส่งเสริมด้านการตลาดและประชาสัมพันธ์ให้แก่เกษตรกรและส่งเสริมการท่องเที่ยวในท้องถิ่น

(4) กลุ่มพื้นที่ส่งเสริมประสิทธิภาพการผลิตทางการเกษตร

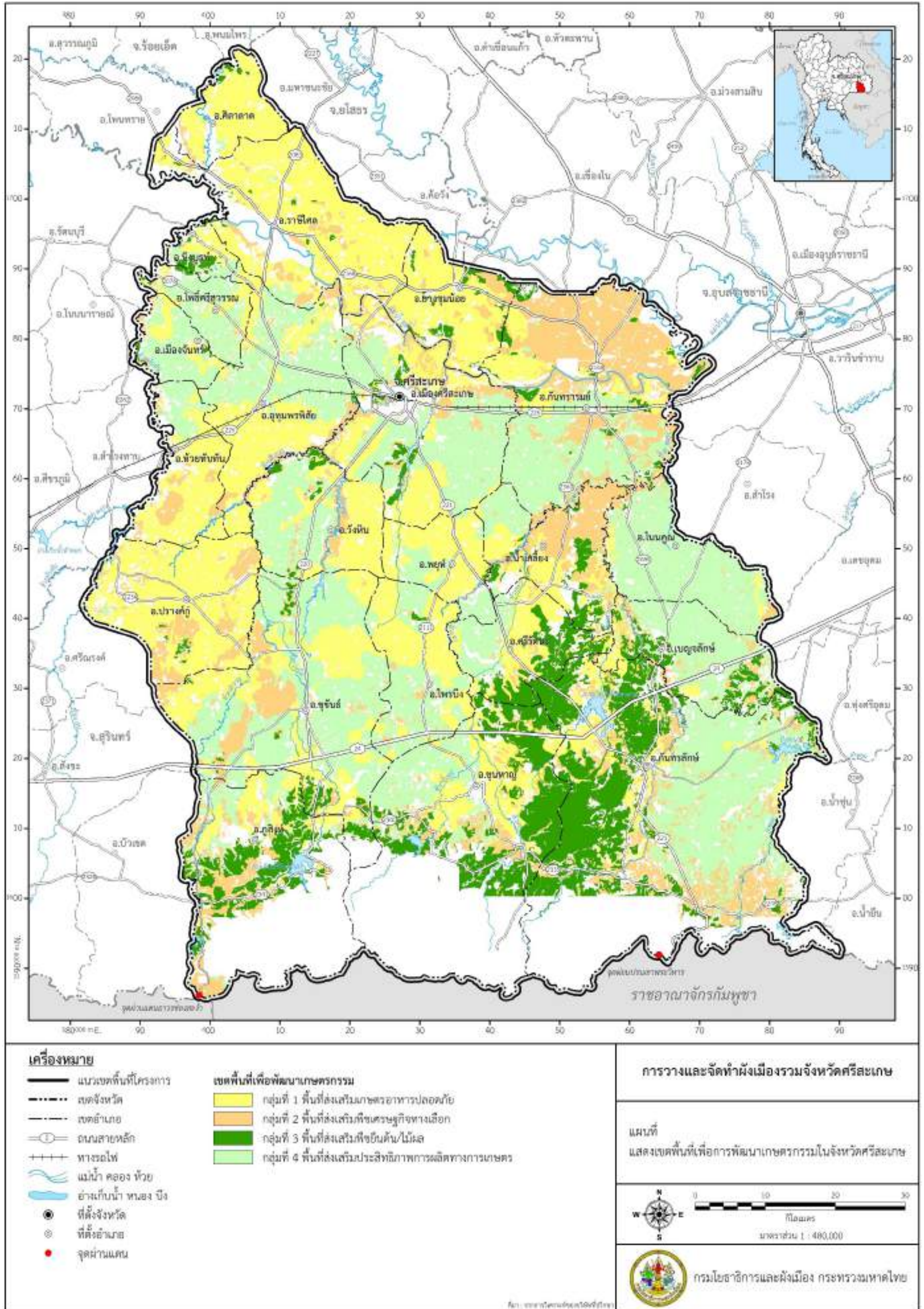
กลุ่มพื้นที่ส่งเสริมประสิทธิภาพการผลิตทางการเกษตร กระจายอยู่ทั่วไปหลายบริเวณทั้งตอนบนของจังหวัดศรีสะเกษ ได้แก่ อำเภอเมืองศรีสะเกษ อำเภอกันทรารมย์และอำเภอกุสุมาลย์ ส่วนบริเวณตอนล่างของจังหวัดกระจายอยู่ในอำเภอบึงสามพัน อำเภอกันทรลักษ์และอำเภอโนนคูณ เป็นส่วนมาก สืบเนื่องจากพื้นที่เกษตรกรรมกลุ่มดังกล่าว เป็นบริเวณที่มีความอุดมสมบูรณ์และความเหมาะสมในการทำเกษตรต่ำกว่าเขตพื้นที่เกษตรอีกสามกลุ่ม โดยมีข้อด้อยด้านคุณภาพดินและความสามารถในการอุ้มน้ำต่ำ การปลูกพืชบริเวณนี้จึงมีผลผลิตเฉลี่ยต่อหน่วยพื้นที่ต่ำ ประกอบกับต้องพึ่งปริมาณน้ำจากแหล่งธรรมชาติและน้ำฝนในการเพาะปลูก จึงควรได้รับการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านชลประทานเพิ่มเติม เพื่อให้เกษตรกรมีแหล่งน้ำใช้เพื่อการเกษตรต่อช่วงปีได้ยาวนานขึ้นกว่าเดิม ทั้งนี้บริเวณตอนล่างของจังหวัดที่ใกล้เคียงกับอำเภอบึงสามพัน ซึ่งมีความหนาแน่นของเขตพื้นที่เกษตรกลุ่มนี้มากที่สุด เป็นที่ตั้งของโครงการศูนย์พัฒนาการเกษตรภูสิงห์อันเนื่องมาจากพระราชดำริในสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถในรัชกาลที่ 9 เป็นต้นแบบของการพัฒนาพื้นที่แบบบูรณาการ โดยโครงการจัดตั้งเมื่อปี พ.ศ. 2537 อยู่ในเขตอำเภอกุสุมาลย์ มีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยเหลือราษฎรในพื้นที่ซึ่งประกอบอาชีพทำนาไม่ได้ผลและขาดแคลนน้ำในการทำเกษตร เนื่องจากบริเวณนี้เป็นพื้นที่ดินดานและไม่มีแหล่งน้ำเก็บกักเพื่อใช้ในการเกษตร โดยกิจกรรมและผลงานต่างๆ ของโครงการมีมากมายและหลากหลายด้าน ทั้งยังมีการดำเนินกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง อาทิเช่น กิจกรรมส่งเสริมการปลูกหม่อนเลี้ยงไหม กิจกรรมศึกษาและพัฒนากิจการปลูกพืชเศรษฐกิจ เช่น ข้าว พืชสวน ยางพารา และระบบการทำเกษตรผสมผสาน กิจกรรมการอนุรักษ์ดินและน้ำ กิจกรรมสาธิตและพัฒนาป่าไม้ กิจกรรมสาธิตและส่งเสริมการประมง กิจกรรมสาธิตและส่งเสริมการเลี้ยงสัตว์ปีก โค สุกร กิจกรรมฝึกอบรมและให้ความรู้ด้านสหกรณ์ การส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการใช้และบริหารจัดการแหล่งน้ำ กิจกรรมสาธิตการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร เป็นต้น กล่าวได้ว่าโครงการพัฒนาการเกษตรภูสิงห์ฯ นี้เป็นศูนย์สาธิตและพัฒนากิจการเกษตรแบบบูรณาการและครบวงจร ราษฎรในครัวเรือนเกษตรจำนวนมากได้รับประโยชน์จากโครงการ และสามารถพัฒนาหาความรู้เพิ่มเติมต่อยอดทางด้านการเกษตรและการพัฒนาอาชีพได้เป็นอย่างดี ช่วยให้เกษตรกรดำเนินชีวิตและยกระดับความเป็นอยู่จากการประกอบอาชีพการเกษตรตามแนวทางหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยมีโครงการศูนย์พัฒนาการเกษตรภูสิงห์ฯ เป็นต้นแบบและแหล่งการเรียนรู้ที่ดี ทั้งยังสอดคล้องกับวิสัยทัศน์การพัฒนาจังหวัดที่ต้องการเป็นดินแดนแห่งการเกษตรปลอดภัยอีกด้วย

ตารางที่ 4.5.5- 1 เขตพื้นที่เพื่อการพัฒนาเกษตรกรรมในจังหวัดศรีสะเกษ

อำเภอ	พื้นที่ส่งเสริมเกษตรอาหารปลอดภัย		พื้นที่ส่งเสริมพืชเศรษฐกิจทางเลือก		พื้นที่ส่งเสริมพืชยืนต้น/ไม้ผล		พื้นที่ส่งเสริมประสิทธิภาพการผลิตทางการเกษตร		รวม
	ไร่	สัดส่วน	ไร่	สัดส่วน	ไร่	สัดส่วน	ไร่	สัดส่วน	ไร่
เมืองศรีสะเกษ	87,797.13	6.17	47,708.03	6.35	11,180.54	2.22	143,559.23	9.80	290,244.93
ยางชุมน้อย	85,411.95	6.01	18,916.97	2.52	9,799.28	1.95	4.17	0.00	114,132.36
กันทรารมย์	41,260.74	2.90	181,143.21	24.10	12,641.05	2.51	117,238.24	8.00	352,283.24
กันทรลักษณ์	40,810.82	2.87	109,805.96	14.61	164,353.61	32.67	188,994.25	12.90	503,964.63
ขุนันท์	156,407.51	11.00	65,450.63	8.71	19,173.43	3.81	256,572.13	17.51	497,603.70
ไพรบึง	69,276.24	4.87	5,789.09	0.77	751.66	0.15	66,671.09	4.55	142,488.08
ปรางค์กู่	123,247.18	8.67	28,990.31	3.86	1,385.53	0.28	1,049.19	0.07	154,672.21
ขุนหาญ	56,409.26	3.97	27,266.11	3.63	88,933.63	17.68	0,833.44	3.47	223,442.44
ราชีไศล	202,085.99	14.21	23,788.19	3.16	1,930.22	0.38	6,139.09	0.42	233,943.49
อุทุมพรพิสัย	102,740.91	7.22	17,179.77	2.29	827.04	0.16	100,987.23	6.89	221,734.95
บึงบูรพ์	10,088.74	0.71	1,385.54	0.18	4,943.83	0.98	6,893.66	0.47	23,311.78
ห้วยทับทัน	66,587.17	4.68	14,856.77	1.98	0.42	0.00	16,534.82	1.13	97,979.18
โนนคูณ	5,487.68	0.39	11,022.64	1.47	375.72	0.07	132,100.28	9.02	148,986.32
ศรีรัตนะ	46,260.83	3.25	8,550.39	1.14	39,744.44	7.90	30,561.81	2.09	125,117.47
น้ำเกลี้ยง	37,128.24	2.61	59,080.94	7.86	16,731.07	3.33	21,342.90	1.46	134,283.15
วังหิน	54,182.27	3.81	15,472.59	2.06	4,758.97	0.95	56,740.12	3.87	131,153.95
ภูสิงห์	49,834.51	3.50	79,004.79	10.51	91,110.69	18.11	44,160.35	3.01	264,110.34
เมืองจันทร์	12,015.83	0.84	4,183.45	0.56	1,152.55	0.23	35,003.00	2.39	52,354.82
เบญจลักษ์	12,347.38	0.87	25,558.40	3.40	29,357.21	5.84	109,325.85	7.46	176,588.84
พยุห์	85,553.31	6.02	2,109.54	0.28	679.36	0.14	37,217.80	2.54	125,560.01
โพธิ์ศรีสุวรรณ	13,751.43	0.97	1,640.78	0.22	1,833.36	0.36	41,797.06	2.85	59,022.65
ศิลาลาด	63,611.99	4.47	2,743.92	0.37	1,361.40	0.27	1,182.80	0.08	68,900.10
รวม	1,422,297.10	100.00	751,648.01	100.00	503,025.01	100.00	1,464,908.53	100.00	4,141,878.64

ที่มา : การวิเคราะห์ของทีปรึกษา

แผนที่ 4.5.5- 1 เขตพื้นที่เพื่อการพัฒนาเกษตรกรรมในจังหวัดศรีสะเกษ

4.5.6 การกำหนดเขตพื้นที่เพื่อการพัฒนาอุตสาหกรรม

การกำหนดเขตพื้นที่อุตสาหกรรมเพื่อการพัฒนาอุตสาหกรรมดำเนินการโดยอาศัย 5 ขั้นตอน ได้แก่

1) การวิเคราะห์ศักยภาพของพื้นที่เหมาะสมเพื่อการพัฒนาอุตสาหกรรม

การวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนนี้มีเป้าหมายเพื่อหาพื้นที่ที่มีความเหมาะสมต่อการพัฒนาในด้านการใช้ประโยชน์ที่ดินประเภทอุตสาหกรรม เพื่อนำไปใช้ในการวางผังต่อไป

2) เขตส่งเสริมเศรษฐกิจพิเศษและอุตสาหกรรมในจังหวัดศรีสะเกษ

การกำหนดแนวทางการส่งเสริมการลงทุน และการกำหนดเขตส่งเสริมการลงทุนของคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (BOI) ในประเทศไทยแบ่งออกเป็น 4 เขตตามปัจจัยทางเศรษฐกิจโดยใช้รายได้และ สิ่งอำนวยความสะดวกพื้นฐานของแต่ละจังหวัดเป็นเกณฑ์ โดยจังหวัดศรีสะเกษอยู่ในเขต 3 ซึ่งเป็นกลุ่มจังหวัดที่มีรายได้ต่ำ โดยสิทธิประโยชน์ที่ผู้ลงทุนจะได้รับในการลงทุนในพื้นที่ประกอบด้วยสิทธิพิเศษ 7 ข้อ

1. ให้ได้รับยกเว้นอากรขาเข้าสำหรับเครื่องจักร

2. ให้ได้รับยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลเป็นระยะเวลา 8 ปี ทั้งนี้ ผู้ได้รับการส่งเสริมในโครงการที่มีขนาดการลงทุนตั้งแต่ 10 ล้านบาทขึ้นไป (ไม่รวมค่าที่ดินและทุนหมุนเวียน) จะต้องดำเนินการให้ได้รับใบรับรองระบบคุณภาพตามมาตรฐาน ISO 9000 หรือมาตรฐานสากลอื่นที่เทียบเท่าภายในระยะเวลา 2 ปี นับตั้งแต่วันเปิดดำเนินการ หากไม่สามารถดำเนินการได้จะถูกเพิกถอนสิทธิและประโยชน์การยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล 1 ปี

3. ให้ได้รับการยกเว้นอากรขาเข้าสำหรับวัตถุดิบ หรือวัสดุจำเป็นสำหรับส่วนที่ผลิตเพื่อการส่งออก เป็นระยะเวลา 5 ปี

4. ให้ได้รับลดหย่อนภาษีเงินได้นิติบุคคลสำหรับกำไรสุทธิ ที่ได้จากการลงทุนในอัตราร้อยละ 50 ของอัตราปกติเป็นระยะเวลา 5 ปี นับจากวันที่พื้นกำหนดระยะเวลาการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล

5. อนุญาตให้หักค่าขนส่ง ค่าไฟฟ้า และค่าประปา 2 เท่าเป็นระยะเวลา 10 ปี นับแต่วันที่เริ่มมีรายได้จากกิจการที่ได้รับการส่งเสริม

6. อนุญาตให้หักค่าติดตั้งหรือก่อสร้างสิ่งอำนวยความสะดวกจากกำไรสุทธิร้อยละ 25 ของเงินที่ลงทุนแล้วในการนั้นในกิจการที่ได้รับการส่งเสริม โดยผู้ได้รับการส่งเสริมจะเลือกหักจากกำไรสุทธิของปีใดปีหนึ่ง หรือหลายปีก็ได้ภายใน 10 ปี นับแต่วันที่เริ่มมีรายได้จากกิจการที่ได้รับการส่งเสริม ทั้งนี้ นอกเหนือไปจากการหักค่าเสื่อมราคาตามปกติ

7. ให้ได้รับการลดหย่อนอากรขาเข้าสำหรับวัตถุดิบ หรือวัสดุจำเป็นสำหรับส่วนที่ผลิตเพื่อจำหน่ายในประเทศ ร้อยละ 75 เป็นระยะเวลา 5 ปี (จะอนุมัติให้คราวละ 1 ปี) ทั้งนี้สำหรับโครงการที่ตั้งในนิคมหรือเขตอุตสาหกรรมที่ได้รับการส่งเสริมและยื่นขอรับการส่งเสริมภายในวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2557

3) ข้อมูลอุตสาหกรรมในพื้นที่จังหวัดศรีสะเกษ

การศึกษาในส่วนนี้จัดกลุ่มประเภทอุตสาหกรรมตามการจำแนกของกรมโรงงานอุตสาหกรรมไว้ทั้งสิ้น 21 ประเภท ซึ่งพบว่าอุตสาหกรรม 5 อันดับแรกของจังหวัดศรีสะเกษ คิดเป็นร้อยละ 93.67 ของจำนวนโรงงานอุตสาหกรรมทั้งหมดในจังหวัด โดยกลุ่มอุตสาหกรรมที่มีจำนวนมากที่สุดได้แก่ กลุ่มผลิตภัณฑ์จากพืช (Basic Agro-Industry) ซึ่งมีจำนวน 1,581 โรงงาน คิดเป็นร้อยละ 78.66 ลำดับที่สองได้แก่ กลุ่มยานพาหนะและอุปกรณ์ รวมทั้งการซ่อมยานพาหนะและอุปกรณ์ (Transport Equipment) ซึ่งมีจำนวนลดลงอย่างเห็น

ได้ชัดเจน ซึ่งมีจำนวน 75 โรงงาน (ร้อยละ 3.73) กลุ่มที่สามคือกลุ่มแปรรูปไม้และผลิตภัณฑ์จากไม้ (Wood & Wood Products) ซึ่งมีจำนวน 65 โรงงาน (ร้อยละ 3.23) ลำดับที่สี่ได้แก่การผลิตอื่น ๆ (Other Manufacturing Industries) ซึ่งมีจำนวน 56 โรงงาน (ร้อยละ 2.79) และลำดับสุดท้าย ได้แก่ กลุ่มอาหาร (Food) และกลุ่มผลิตภัณฑ์อโลหะ (Non-metal Products) ซึ่งมีจำนวนโรงงานที่เท่ากันคือ 53 โรงงาน คิดเป็นร้อยละ 2.64 ดังนั้นจากข้อมูลดังกล่าวจะเห็นได้ว่าอุตสาหกรรมที่เป็นส่วนสำคัญของจังหวัดคือกลุ่มอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับการผลิตผลิตภัณฑ์จากพืช

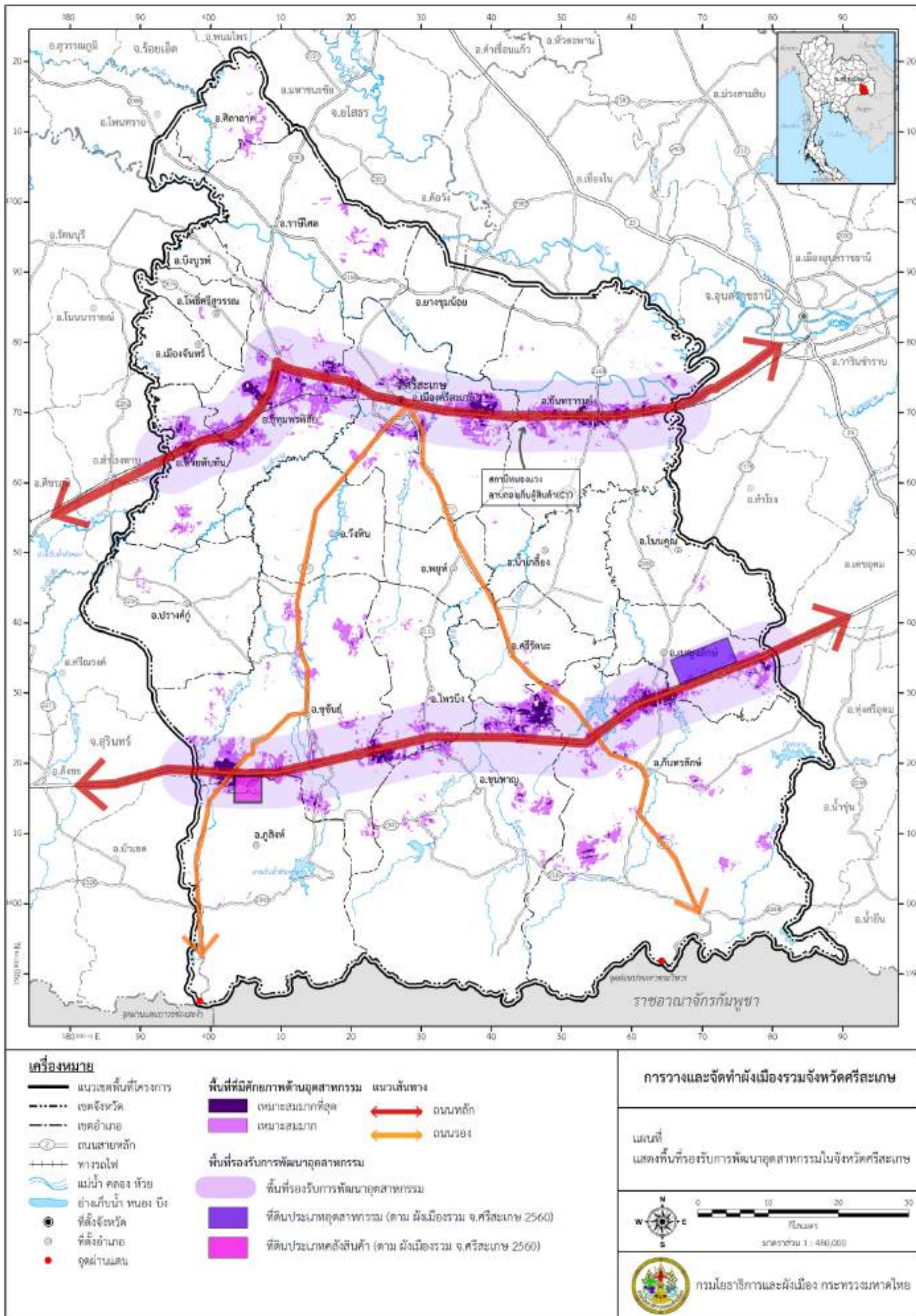
เมื่อพิจารณาการกระจายตัวในแต่ละอำเภอจากข้อมูลทั้งของโรงงาน จากกลุ่มอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์จากพืชจะพบว่า กลุ่มอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์จากพืช เป็นกลุ่มอุตสาหกรรมที่มีจำนวนมากเป็นอันดับ 1 โดยอุตสาหกรรมประเภทนี้ส่วนใหญ่จะกระจุกตัวอยู่ในพื้นที่ 4 อำเภอหลัก ได้แก่ อำเภออุทุมพรพิสัย จำนวน 245 แห่ง หรือคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 15.49 อำเภอราษีไศล จำนวน 220 แห่ง หรือคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 13.96 อำเภออุทุมพรพิสัย จำนวน 180 แห่ง หรือคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 11.39 และอำเภอเมืองศรีสะเกษ จำนวน 142 แห่ง หรือคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 8.98

4) วิเคราะห์ขีดความสามารถในการรองรับของพื้นที่อุตสาหกรรมเดิม หรือที่ดินประเภทอุตสาหกรรมและคลังสินค้า (สีม่วง) ตามผังเมืองรวมจังหวัดศรีสะเกษ ปี พ.ศ. 2560

พื้นที่จังหวัดศรีสะเกษมีการดำเนินการวางและจัดทำผังเมืองรวมจังหวัดและในปัจจุบันมีการประกาศกฎกระทรวง ให้ใช้บังคับผังเมืองรวมจังหวัดศรีสะเกษ พ.ศ. 2560 ในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ 28 เมษายน พ.ศ. 2560 ซึ่งในผังเมืองรวมฉบับดังกล่าวได้มีการกำหนดการใช้ประโยชน์ที่ดินประเภทอุตสาหกรรมและคลังสินค้า (สีม่วง) ไว้ใน กฎกระทรวงผังเมืองรวมจังหวัดศรีสะเกษฉบับดังกล่าวไว้

5) ผลการกำหนดเขตพื้นที่เพื่อการพัฒนาอุตสาหกรรม

การกำหนดเขตพื้นที่เพื่อการพัฒนาอุตสาหกรรมของจังหวัดศรีสะเกษเริ่มต้นที่การระบุพื้นที่ที่มีความเหมาะสมต่อการพัฒนาในด้านการใช้ประโยชน์ที่ดินประเภทอุตสาหกรรม ซึ่งอาศัยการวิเคราะห์ข้อมูลกายภาพ ซึ่งพบว่า 4 ลำดับแรกที่มีพื้นที่เหมาะสมในการทำอุตสาหกรรมมากที่สุด ได้แก่ อำเภอเมืองศรีสะเกษ, อำเภออุทุมพรพิสัย, อำเภออุทุมพรพิสัย และอำเภอกันทรลักษ์ ซึ่งทั้งสี่อำเภอมียพื้นที่ที่เหมาะสมอยู่ระหว่าง 14 ถึง 16 ไร่ ดังนั้นการกำหนดพื้นที่อุตสาหกรรมจึงจะให้ความสำคัญกับพื้นที่ทั้งสี่อำเภอข้างต้น โดยมีพื้นที่ที่เหมาะสมแก่การกำหนดเขตพื้นที่เป็นเขตอุตสาหกรรม ดังต่อไปนี้

แผนที่ 4.5.6- 1 เขตพื้นที่เพื่อการพัฒนาอุตสาหกรรมในจังหวัดศรีสะเกษ

4.5.7 การกำหนดเขตพื้นที่เพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยว

จากการวิเคราะห์ข้อมูลด้านการท่องเที่ยวจังหวัดศรีสะเกษมีศักยภาพในการพัฒนาเป็นเมืองท่องเที่ยวประวัติศาสตร์อารยธรรมขอม ประตูลู่แหล่งอารยธรรมในประเทศเพื่อนบ้าน ท่องเที่ยววัฒนธรรม หัตถกรรมสร้างสรรค์ ท่องเที่ยวเชิงกีฬา และเกษตรปลอดภัย แหล่งผลิตผ้าไหมที่มีคุณภาพของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สามารถแบ่งกลุ่มแหล่งท่องเที่ยวได้เป็น 3 กลุ่มหลัก ได้แก่ กลุ่มท่องเที่ยวประวัติศาสตร์อารยธรรมขอมและวัฒนธรรมเมืองศรีสะเกษและพื้นที่เชื่อมโยงครอบคลุมพื้นที่ท่องเที่ยวทางตอนบนของจังหวัด กลุ่มท่องเที่ยวประวัติศาสตร์อารยธรรมขอมเขาพระวิหาร ธรรมชาติ และเกษตร ครอบคลุมพื้นที่ท่องเที่ยวทางตอนใต้ฝั่งตะวันออกของจังหวัด และกลุ่มท่องเที่ยวเมืองชายแดน ประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรมชนเผ่า ครอบคลุมพื้นที่ท่องเที่ยวทางตอนใต้ฝั่งตะวันตกของจังหวัด โดยมีเทศบาลเมืองศรีสะเกษและเทศบาลเมืองกันทรลักษณ์เป็นศูนย์บริการการท่องเที่ยวหลัก เมืองใหม่ช่องสง่า อำเภอกุสิงห์ และเทศบาลตำบลเมืองขุขันธ์ เป็นศูนย์บริการการท่องเที่ยวรอง และเทศบาลตำบลขุนหาญเป็นจุดบริการการท่องเที่ยว และกำหนดบทบาททางการท่องเที่ยวของอำเภอที่มีศักยภาพทางการท่องเที่ยวสูง ได้ดังนี้

- **อำเภอเมืองศรีสะเกษ** เป็นเมืองท่องเที่ยววัฒนธรรม กีฬา และนันทนาการ ศูนย์กลางการบริการการท่องเที่ยวของจังหวัดศรีสะเกษ
- **อำเภอกันทรลักษณ์** เป็นเมืองท่องเที่ยวประวัติศาสตร์อารยธรรมขอม ธรรมชาติ และเกษตรปลอดภัย
- **อำเภอขุนหาญ** เป็นเมืองท่องเที่ยวธรรมชาติ วัฒนธรรม และเกษตรปลอดภัย
- **อำเภอกันทรารมย์** เป็นจุดแวะท่องเที่ยว ชมธรรมชาติริมลำน้ำมูล
- **อำเภอขุขันธ์** เป็นเมืองท่องเที่ยวประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม หัตถกรรมสร้างสรรค์
- **อำเภออุทุมพรพิสัย และอำเภอห้วยทับทัน** เป็นเมืองท่องเที่ยวประวัติศาสตร์อารยธรรมขอม วัฒนธรรมใหม่
- **อำเภอกุสิงห์** เป็นเมืองท่องเที่ยวชายแดน ประตูลู่ประเทศเพื่อนบ้าน

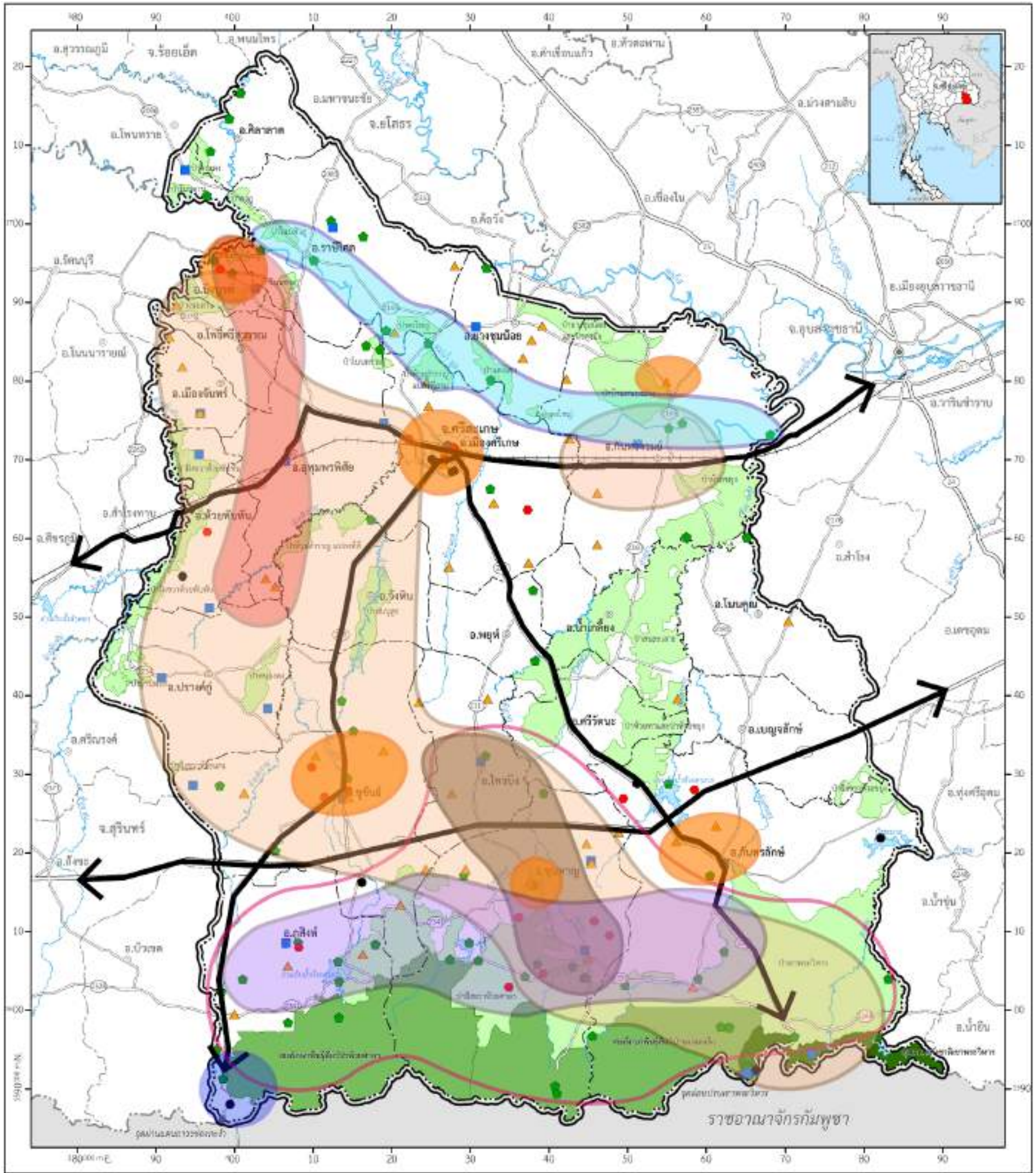
กำหนดเขตพื้นที่เพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวได้เป็น 8 พื้นที่หลัก ได้แก่

1) พื้นที่ท่องเที่ยวประวัติศาสตร์อารยธรรมขอม บริเวณแหล่งอารยธรรมขอมในตำบลเสารงชัย ตำบลบึงมะลู อำเภอกันทรลักษณ์ ในตำบลชะยูง ตำบลสระกำแพงใหญ่ อำเภออุทุมพรพิสัย ในตำบลปราสาท อำเภอห้วยทับทัน ในตำบลกู่ ตำบลสมอ อำเภอปรังค์กู ในตำบลกันทรารมย์ อำเภอขุขันธ์ ในตำบลบักดอง อำเภอขุนหาญ ในตำบลเปือย อำเภอบึงบูรพ์ ในตำบลเมืองจันทร์ อำเภอเมืองจันทร์

2) พื้นที่ท่องเที่ยววัฒนธรรม บริเวณแหล่งท่องเที่ยวในเขตเทศบาลเมืองศรีสะเกษ อำเภอเมืองศรีสะเกษ บริเวณแหล่งท่องเที่ยวในเขตเทศบาลเมืองกันทรลักษณ์ อำเภอกันทรลักษณ์ บริเวณแหล่งท่องเที่ยวและแหล่งหัตถกรรมต่างๆ เช่น หัตถกรรมเกวียนน้อยบ้านใจดี หัตถกรรมจักสานครุฑน้อย หัตถกรรมจักสานผอบใบตาล ในตำบลกันทรารมย์ ตำบลใจดี ตำบลห้วยเหนือ ตำบลห้วยสำราญ อำเภอขุขันธ์ บริเวณวัดศรีบึงบูรพ์ ในตำบลบึงบูรพ์ อำเภอบึงบูรพ์ และบริเวณวัดป่ามหาเจดีย์แก้ว (วัดล้านขวด) ในตำบลโนนสูง อำเภอขุนหาญ

- 3) พื้นที่ท่องเที่ยววัฒนธรรมชนเผ่า บริเวณปราสาทภูฝ้าย และหมู่บ้านวัฒนธรรมชะแมร์ บ้านกุดนาแก้ว ตำบลภูฝ้าย อำเภอขุนหาญ บริเวณวัดปราสาทเยอเหนือ ตำบลปราสาทเยอ อำเภอไพรบึง
- 4) พื้นที่ท่องเที่ยววัฒนธรรมใหม่ บริเวณศูนย์ผลิตภัณฑ์ผ้าไหมบ้านเป่าะ ตำบลเป่าะ อำเภอบึงบูรพ์ บริเวณหมู่บ้านไหมไทยเฉลิมพระเกียรติ ตำบลโคกจาน อำเภออุทุมพรพิสัย บริเวณศูนย์ศิลปาชีพห้วยทับทัน ตำบลเมืองหลวง อำเภอห้วยทับทัน
- 5) พื้นที่ท่องเที่ยวธรรมชาติ บริเวณอุทยานแห่งชาติเขาพระวิหาร และเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเขาพนมดงรัก ในตำบลเสาชงชัย ตำบลละลาย ตำบลรุง อำเภอกันทรลักษ์ ตำบลบักตอง ตำบลห้วยจันทร์ อำเภอขุนหาญ บริเวณเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าห้วยศาลา ตำบลดงรัก อำเภอภูสิงห์ บริเวณหนองไพรบึง ตำบลไพรบึง อำเภอไพรบึง
- 6) พื้นที่ท่องเที่ยวเชิงเกษตร บริเวณบ้านซำซี้เหล็กและบ้านหนองเก่า ในตำบลพราน อำเภอขุนหาญ บริเวณบ้านซำดารมย์ ในตำบลตระกาจ บ้านป่าโมง ในตำบลภูเงิน บ้านซำม่วง ในตำบลซำ บริเวณหมู่บ้านศรีชะอโศก ในตำบลกระแซง อำเภอกันทรลักษ์ บริเวณศูนย์พัฒนาการเกษตรภูสิงห์ อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ในตำบลห้วยตึกชู อำเภอภูสิงห์
- 7) พื้นที่ท่องเที่ยวเชิงนันทนาการ บริเวณสวนสมเด็จพระศรีนครินทร์ และสวนเฉลิมพระเกียรติฯ 80 พรรษา (เกาะหวายน้ำคำ) ตำบลหนองครก ในเขตเทศบาลเมืองศรีสะเกษ อำเภอเมืองศรีสะเกษ บริเวณหาดนางเหงา ริมแม่น้ำมูล ตำบลคูน อำเภอกันทรารมย์ บริเวณอ่างเก็บน้ำหนองสิ ตำบลสิ อำเภอขุนหาญ พื้นที่ริมแม่น้ำมูล ในตำบลเมืองคง และตำบลด่าน อำเภอราชไห้เสล
- 8) พื้นที่ท่องเที่ยวเมืองชายแดน บริเวณเมืองใหม่ช่องสง่างถึงจุดผ่านแดนถาวรช่องสง่าง ตำบลไพรพัฒนา อำเภอภูสิงห์

เครื่องหมาย - - - - - แนวเขตพื้นที่โครงการ - - - - - เขตจังหวัด - - - - - เขตอำเภอ - - - - - ถนนสายหลัก - - - - - ทางรถไฟ - - - - - แม่น้ำ คลอง พาย - - - - - อ่างเก็บน้ำ หนอง บึง ● ที่ตั้งจังหวัด ● ที่ตั้งอำเภอ ● จุดผ่านแดน			สถานที่ท่องเที่ยว ● ธรรมชาติ ● ประวัติศาสตร์ ● วัฒนธรรม ● มุขยี่สร้างหิน ● กิจกรรม/ความสนใจพิเศษ ● เขตป่าสงวนแห่งชาติ ● เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า ● เขตอุทยานแห่งชาติ เส้นทางท่องเที่ยว - - - - - เส้นทางพัฒนาการท่องเที่ยว			พื้นที่ท่องเที่ยว - - - - - พื้นที่ท่องเที่ยวประวัติศาสตร์อารยธรรมขอม - - - - - พื้นที่ท่องเที่ยววัฒนธรรม - - - - - พื้นที่ท่องเที่ยววัฒนธรรมเก่า - - - - - พื้นที่ท่องเที่ยววัฒนธรรมใหม่ - - - - - พื้นที่ท่องเที่ยวทางธรรมชาติ - - - - - พื้นที่ท่องเที่ยวเชิงเกษตร - - - - - พื้นที่ท่องเที่ยวเชิงนิเวศนาการ - - - - - พื้นที่ท่องเที่ยวเมืองชายแดน		
การวางและจัดทำผังเมืองรวมจังหวัดศรีสะเกษ								
แผนที่แสดงเขตพื้นที่การพัฒนาการท่องเที่ยว								
0 10 20 30 กิโลเมตร มาตรฐาน 1 : 480,000								
กรมโยธาธิการและผังเมือง กระทรวงมหาดไทย								

แผนที่ 4.5.7- 1 เขตพื้นที่เพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวในจังหวัดศรีสะเกษ

4.5.8 การกำหนดเขตพื้นที่เพื่อการพัฒนาพื้นที่เมือง

1) บทบาทและความสำคัญของเมืองในจังหวัดศรีสะเกษ

ในการกำหนดเขตพื้นที่เพื่อรองรับการพัฒนาเมือง จำเป็นต้องวิเคราะห์จากบทบาทและความสำคัญของเมืองทางด้านต่างๆ ภายในจังหวัดไม่ว่าจะเป็นพื้นที่ที่มีบทบาทด้านบริหารปกครอง ด้านเศรษฐกิจ ได้แก่ ด้านการค้าและบริการ ด้านอุตสาหกรรม ด้านการท่องเที่ยว เป็นต้น ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ได้แก่ ด้านการศึกษา และด้านสาธารณสุข และบทบาทด้านคมนาคมขนส่งที่สำคัญของจังหวัด โดยผลการวิเคราะห์บทบาทและความสำคัญของเมืองในจังหวัดศรีสะเกษ พบว่า

- เมืองลำดับศัถ์ที่ 1 ได้แก่ เทศบาลเมืองศรีสะเกษ อำเภอเมืองศรีสะเกษ ที่มีบทบาทและความสำคัญในทุกๆ ด้านทั้งทางด้านบริหารปกครอง ด้านการค้าและบริการ ด้านอุตสาหกรรม ด้านการท่องเที่ยว ด้านสาธารณสุข ด้านการศึกษา และด้านการคมนาคมขนส่ง

- เมืองลำดับศัถ์ที่ 2 ได้แก่ เทศบาลเมืองกันทรลักษ์ อำเภอกันทรลักษ์ เทศบาลตำบลกันทรารมย์ อำเภอกันทรารมย์ เทศบาลตำบลเมืองขุขันธ์ อำเภอขุขันธ์ และเทศบาลตำบลกำแพง อำเภออุทุมพรพิสัย เทศบาลตำบลขุนหาญ อำเภอขุนหาญ

- เมืองลำดับศัถ์ที่ 3 ได้แก่ เทศบาลตำบลน้ำคำ อำเภอเมืองศรีสะเกษ เทศบาลตำบลยางชุมน้อย อำเภอยางชุมน้อย เทศบาลตำบลหนองหญ้าลาด อำเภอกันทรลักษ์ เทศบาลตำบลไพรบึง อำเภอไพรบึง เทศบาลตำบลเมืองคง อำเภอราศีเสล เทศบาลตำบลห้วยทับทัน อำเภอห้วยทับทัน เทศบาลตำบลบึงบูรพ์ อำเภอบึงบูรพ์ เทศบาลตำบลปรังค์กู่ อำเภอปรังค์กู่ เทศบาลตำบลกันทรอม อำเภอขุนหาญ เทศบาลตำบลสระกำแพงใหญ่ อำเภออุทุมพรพิสัย เทศบาลตำบลศรีรัตนะ อำเภอศรีรัตนะ เทศบาลตำบลบุษสูง อำเภอวังหิน เทศบาลตำบลหนองใหญ่ อำเภอเมืองจันทร์ เทศบาลตำบลพยุห์ อำเภอพยุห์ เทศบาลตำบลโคด อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ

- เมืองลำดับศัถ์ที่ 4 ได้แก่ องค์การบริหารส่วนตำบลและเทศบาลตำบลที่กระจายอยู่ในอำเภอต่างๆ

2) พื้นที่ที่มีศักยภาพเหมาะสมในการรองรับการพัฒนาเมืองและชุมชน

ในการกำหนดเขตพื้นที่เพื่อรองรับการพัฒนานั้นจำเป็นต้องวิเคราะห์พื้นที่ที่มีศักยภาพและเหมาะสมที่จะเป็นพื้นที่ชุมชนเมืองและที่อยู่อาศัยที่จะเกิดขึ้นในอนาคต โดยหลักการวิเคราะห์จะต้องมีปัจจัยทางด้านต่างๆ ทั้งนี้ในการกำหนดเขตพื้นที่เพื่อรองรับการพัฒนาเมืองนั้นจะพิจารณาเพียง 2 ระดับ คือพื้นที่เหมาะสมมากที่สุด และพื้นที่เหมาะสมมาก ซึ่งสามารถสรุปได้ดังนี้

- พื้นที่ที่มีศักยภาพเหมาะสมในการรองรับการพัฒนาเมืองและชุมชนมากที่สุด จังหวัดศรีสะเกษ มีพื้นที่เหมาะสมมากที่สุด 391.45 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 244,653.28 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 4.43 ของพื้นที่จังหวัด

- พื้นที่ที่มีศักยภาพเหมาะสมในการรองรับการพัฒนาเมืองและชุมชนมาก มีพื้นที่จำนวน 1,208.13 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 755,082.52 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 13.67 ของพื้นที่จังหวัด

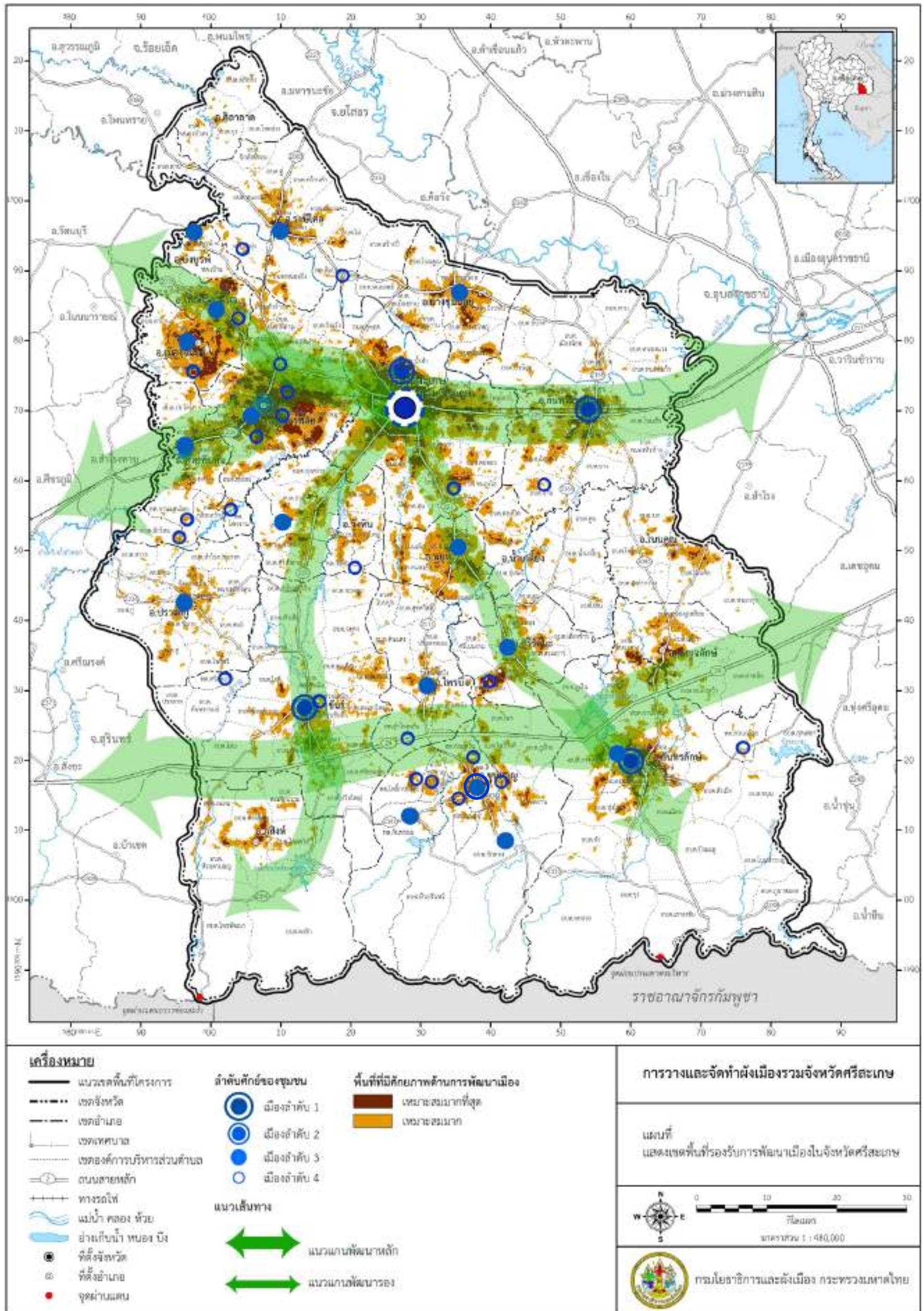

3) ทิศทางและแนวโน้มการขยายตัวของเมือง

ในการกำหนดเขตพื้นที่เพื่อรองรับการพัฒนาเมืองของจังหวัดศรีสะเกษนั้นจะพิจารณาจากเขตอิทธิพลในการพัฒนาเมืองศูนย์กลางระดับต่างๆ ภายใต้แรงดึงดูดระหว่างกันที่มีตัวแปรคือประชากรและระยะทางระหว่างเมืองหลักต่างๆ โดยพบว่า เมืองศูนย์กลางหลัก คือ เมืองศรีสะเกษที่มีบทบาทสำคัญด้านการค้าและบริการของจังหวัด เมืองศูนย์กลางรอง คือ เมืองกันทรลักษณ์ เมืองกันทรารมย์ เมืองอุทุมพรพิสัย (เมืองกำแพง)

การพัฒนาเมืองของจังหวัดศรีสะเกษมีทิศทางการพัฒนาในพื้นที่ตอนกลางต่อเนื่องกับเขตเมืองรองด้านทิศตะวันออกทิศตะวันตกและทิศใต้เป็นหลักโดยมีปัจจัยสนับสนุนจากนโยบายการพัฒนาการค้าการบริการการท่องเที่ยวและการค้าชายแดนซึ่งส่งผลต่อการขยายตัวของเมือง โดยเฉพาะบริเวณเมืองศูนย์กลางลำดับที่ 1, 2 และ 3 ของจังหวัด ได้แก่ เทศบาลเมืองศรีสะเกษ เทศบาลเมืองกันทรลักษณ์ เทศบาลตำบลกันทรารมย์ เทศบาลตำบลเมืองชุมพันธ์ เทศบาลตำบลกำแพง เทศบาลเมืองขุนหาญ และเมืองลำดับที่ 3 ซึ่งมีทิศทางขยายตัวครอบคลุมพื้นที่ต่อเนื่องกันโดยรอบเมืองลำดับที่ 1 และ 2 ตามแนวเส้นทางคมนาคมเชื่อมโยงกับเนื้อเมืองในปัจจุบันโดยเฉพาะทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 24 ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 220 ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 221 และทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 226

รวมถึงพิจารณาจากปัจจัยอื่นๆ ที่มีผลต่อการพัฒนาเมืองที่จะเกิดขึ้นในอนาคต ทั้งในเรื่องของ 1) การพัฒนาการค้าชายแดนกับประเทศเพื่อนบ้าน (กัมพูชา) รวมถึงการพัฒนาโครงการอนุภูมิภาคแม่น้ำโขง (GMS) ยุทธศาสตร์ความร่วมมือทางเศรษฐกิจ อิระวดี-เจ้าพระยา-แม่โขง (ACMECS) กระตุ้นให้เกิดการพัฒนาเมืองหลักต่างๆ และเมืองการค้าซึ่งส่งผลต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของพื้นที่ 2) โครงการก่อสร้างเส้นทางรถไฟกันทรลักษณ์สายนครราชสีมา-บุรีรัมย์-สุรินทร์-กันทรารมย์-อุบลราชธานีการขยายช่องจราจรทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 24 เป็น 4 ช่องจราจรถึงชายแดนซึ่งทำให้การเดินทางสะดวก รวดเร็วมากขึ้น 3) นโยบายการพัฒนาเกษตรกรรมพืชอาหารและพืชเศรษฐกิจโดยเฉพาะอ้อย มันสำปะหลัง ข้าว ซึ่งเป็นผลผลิตการเกษตรหลักที่มีศักยภาพและเป็นวัตถุดิบสำคัญของอุตสาหกรรมพลังงานทดแทน และผลิตภัณฑ์เกษตรแปรรูปที่สำคัญของจังหวัดส่งผลต่อการพัฒนาแหล่งงานและการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน และ 4) ศักยภาพการท่องเที่ยวทั้งทางธรรมชาติ วัฒนธรรม ประเพณีและมีผลิตภัณฑ์พื้นบ้านที่สามารถส่งเสริมการท่องเที่ยว ได้แก่ เทศกาลดอกคำءวนบาน ประเพณีบุญบั้งไฟมหกรรมผ้าไหมบึงบูรพ์ ประเพณีปิ้งออกเปรี๊ยะแค ประเพณีแซนโดนตาหรือสารทเขมร ส่งผลให้ชุมชนมีการพัฒนากิจกรรมทางเศรษฐกิจและสิ่งอำนวยความสะดวกที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น

แผนที่ 4.5.8- 1 เขตพื้นที่เพื่อรองรับการพัฒนาเมือง